EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 18.4.2018
COM(2018) 196 final

ANNEX 1

BILAG

til

Forslag til Rådets afgørelse

om indgåelse af frihandelsaftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Singapore

FRIHANDELSAFTALE
MELLEM DEN EUROPÆISKE UNION
OG REPUBLIKKEN SINGAPORE

Den Europæiske Union, i det følgende benævnt "Unionen" eller "EU",

og

Republikken Singapore, i det følgende benævnt "Singapore",

SOM ANERKENDER deres langvarige og stærke partnerskab baseret på de fælles principper og værdier, der fremgår af partnerskabs- og samarbejdsaftalen, og til deres tætte forbindelser på det økonomiske område samt inden for handel og investeringer,

SOM ØNSKER at styrke deres forbindelser yderligere som led i og i overensstemmelse med deres forbindelser i almindelighed og er overbevist om, at denne aftale vil skabe et nyt klima for udviklingen i handelen og investeringerne mellem parterne,

SOM ANERKENDER, at denne aftale vil supplere og fremme bestræbelserne på regional økonomisk integration,

SOM ER FAST BESLUTTET PÅ at styrke deres forbindelser på det økonomiske område samt inden for handel og investeringer i overensstemmelse med målet om bæredygtig udvikling i økonomisk, social og miljømæssig forstand og på at fremme handel og investeringer på en måde, der tager hensyn til høje niveauer for miljø- og arbejdstagerbeskyttelse og til relevante internationalt anerkendte standarder og aftaler, hvori de er part,

SOM ØNSKER at hæve levestandarden, fremme økonomisk vækst og stabilitet, skabe nye beskæftigelsesmuligheder og forbedre den generelle velfærd, og som med henblik herpå bekræfter deres vilje til at fremme liberalisering af handel og investeringer,

SOM ER OVERBEVIST OM, at denne aftale vil skabe et bredt og sikkert marked for varer og tjenesteydelser og dermed styrke deres virksomheders konkurrenceevne på de globale markeder,

SOM BEKRÆFTER hver parts ret til at vedtage og gennemføre foranstaltninger, der er nødvendige for at forfølge legitime politikmålsætninger inden for f.eks. det sociale område, miljøområdet, sikkerhedsområdet og folkesundhedsområdet samt fremme og beskyttelse af kulturel mangfoldighed,

SOM BEKRÆFTER deres vilje til at overholde De Forenede Nationers pagt, der blev undertegnet i San Francisco den 26. juni 1945, og tage hensyn til principperne i verdenserklæringen om menneskerettigheder, der blev vedtaget af De Forenede Nationers generalforsamling den 10. december 1948,

SOM ANERKENDER betydningen af gennemsigtighed i den internationale handel til gavn for alle berørte parter,

SOM SØGER at indføre klare og gensidigt fordelagtige regler for deres indbyrdes handel og investeringer samt at begrænse eller fjerne hindringerne herfor,

SOM ER BESLUTTET PÅ at bidrage til en harmonisk udvikling og styrkelse af den internationale handel ved gennem denne aftale at fjerne handelshindringer og undgå at skabe nye hindringer for handel og investeringer mellem parterne, som kunne begrænse fordelene ved denne aftale,

SOM TAGER UDGANGSPUNKT I deres respektive rettigheder og forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten og andre multilaterale, regionale og bilaterale aftaler og arrangementer, hvori de er part,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

KAPITEL ET

MÅL OG GENERELLE DEFINITIONER

ARTIKEL 1.1

Oprettelse af et frihandelsområde

Parterne i denne aftale opretter herved et frihandelsområde i overensstemmelse med artikel XXIV i GATT 1994 og artikel V i GATS.

ARTIKEL 1.2

Mål

Denne aftale har til formål at liberalisere og lette handel og investeringer mellem parterne efter bestemmelserne i denne aftale.

ARTIKEL 1.3

Alment gældende definitioner

Medmindre andet er anført, forstås i denne aftale ved:

"landbrugsaftalen": aftalen om landbrug i bilag 1A til WTO-overenskomsten

"aftalen om statslige indkøb": aftalen om statslige indkøb i bilag 4 til WTO-overenskomsten

"aftalen om inspektion inden afsendelse": aftalen om inspektion inden afsendelse i bilag 1A til WTO-overenskomsten

"antidumpingaftalen": aftalen om anvendelsen af artikel VI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten

"toldværdiansættelsesaftalen": aftalen om anvendelsen af artikel VII i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten

"dag": en kalenderdag

"DSU": forståelsen vedrørende reglerne og procedurerne for tvistbilæggelse i bilag 2 til WTO-overenskomsten

"GATS": den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser i bilag 1B til WTO-overenskomsten

"GATT 1994": den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten

"det harmoniserede system": det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, herunder alle bemærkninger og ændringer hertil (i det følgende benævnt "HS")

"IMF": Den Internationale Valutafond

"importlicensaftalen": aftalen om importlicensprocedurer i bilag 1A til WTO-overenskomsten

"foranstaltning": lov, forskrift, procedure, krav eller praksis

"fysisk person fra/i en part": en statsborger i Singapore eller i en af EU-medlemsstaterne i overensstemmelse med deres respektive lovgivning

"partnerskabs- og samarbejdsaftalen": partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Singapore på den anden side, undertegnet den […]

"person": en fysisk eller en juridisk person

"aftalen om beskyttelsesforanstaltninger": aftalen om beskyttelsesforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten

"SCM-aftalen": aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten

"SPS-aftalen": aftalen om anvendelsen af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten

"TBT-aftalen": aftalen om tekniske handelshindringer i bilag 1A til WTO-aftalen

"TRIPS-aftalen": aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder i bilag 1C til WTO-overenskomsten

"WIPO": Verdensorganisationen for Intellektuel Ejendomsret

"WTO-overenskomsten": Marrakesh-overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen, indgået i Marrakesh den 15. april 1994

"WTO": Verdenshandelsorganisationen.

KAPITEL TO

NATIONAL BEHANDLING OG MARKEDSADGANG FOR VARER

AFDELING A

FÆLLES BESTEMMELSER

ARTIKEL 2.1

Formål

Parterne liberaliserer handelen med varer gradvist og gensidigt i en overgangsperiode, der løber fra denne aftales ikrafttrædelse, i overensstemmelse med denne aftale og med artikel XXIV i GATT 1994.

ARTIKEL 2.2

Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse på handel med varer mellem parterne.

ARTIKEL 2.3

National behandling

Parterne indrømmer hver især national behandling for varer fra den anden part, jf. artikel III i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå er forpligtelserne i artikel III i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser, indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 2.4

Told

I forbindelse med dette kapitel omfatter "told" også enhver told eller afgift af enhver art, der pålægges ved eller i forbindelse med import eller eksport af varer, herunder alle former for tillægsskat eller -afgifter, der pålægges ved eller i forbindelse med en sådan import eller eksport.

"Told" omfatter ikke:

a) afgifter, der svarer til en intern skat, der pålægges i medfør af artikel 2.3 (National behandling)

b) told, der pålægges i medfør af kapitel tre (Afbødende foranstaltninger på handelsområdet)

c) told, der pålægges i medfør af artikel VI, artikel XVI og artikel XIX i GATT 1994, antidumpingaftalen, SCM-aftalen, artikel 5 i landbrugsaftalen og DSU

d) gebyrer og andre afgifter, der pålægges i medfør af artikel 2.10 (Gebyrer og formaliteter i forbindelse med import og eksport).

ARTIKEL 2.5

Tarifering af varer

Tariferingen af de varer, der handles mellem parterne, sker i henhold til parternes respektive toldnomenklaturer i overensstemmelse med HS og ændringerne heraf.

AFDELING B

NEDSÆTTELSE OG/ELLER AFSKAFFELSE AF TOLD

ARTIKEL 2.6

Nedsættelse og/eller afskaffelse af told ved import

1. Parterne nedsætter og/eller afskaffer hver især told på importerede varer med oprindelse i den anden part i overensstemmelse med toldafviklingsplanerne i bilag 2-A. I dette kapitel anvendes udtrykket "med oprindelse i" i overensstemmelse med oprindelsesreglerne i protokol 1.

2. Den basistoldsats for import, der gøres til genstand for successive nedsættelser i henhold til stk. 1, er for hver enkelt vare anført i toldafviklingsplanerne i bilag 2-A.

3. Hvis en part nedsætter den mestbegunstigelses(MFN)-toldsats, den anvender på import, efter denne aftales ikrafttrædelse, gælder denne toldsats, hvis og så længe den er lavere end den toldsats for import, der er beregnet i overensstemmelse med dens toldafviklingsplan i bilag 2-A.

4. Tre år efter denne aftales ikrafttrædelse rådfører parterne sig med hinanden efter anmodning fra en af parterne for at overveje en fremskyndelse og en udvidelse af omfanget af nedsættelsen og afskaffelsen af told ved import. En beslutning vedrørende en sådan fremskyndelse eller udvidelse, som parterne træffer i Udvalget for Handel med Varer, har forrang for enhver toldsats eller afviklingskategori, der er fastsat i deres toldafviklingsplaner for den pågældende vare.

ARTIKEL 2.7

Afskaffelse af told og skatter ved eksport

Parterne må ikke opretholde eller indføre told eller skatter ved eller i forbindelse med eksport eller salg til eksport af varer til den anden part og ej heller interne skatter på varer, der eksporteres til den anden part, som overstiger de skatter, der pålægges tilsvarende varer bestemt til indenlandsk salg.

ARTIKEL 2.8

Standstill

Efter denne aftales ikrafttrædelse må parterne ikke forhøje en eksisterende told eller indføre ny told ved import af en vare med oprindelse i den anden part. Dette udelukker ikke, at en part efter en unilateral nedsættelse kan forhøje en told, så den igen kommer op på det niveau, der er fastsat i dens toldafviklingsplan i bilag 2-A.

AFDELING C

IKKE-TOLDMÆSSIGE FORANSTALTNINGER

ARTIKEL 2.9

Import- og eksportrestriktioner

1. Parterne må ikke indføre eller opretholde forbud eller restriktioner ved import af varer fra den anden part eller ved eksport eller salg til eksport af varer bestemt til den anden parts territorium, jf. artikel XI i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå er artikel XI i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil, indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

2. Parterne er enige om, at en part, der agter at træffe foranstaltninger i henhold til artikel XI, stk. 2, litra a) og c), i GATT 1994, skal give den anden part alle relevante oplysninger med henblik på at finde en gensidigt acceptabel løsning, inden den træffer foranstaltningerne. Parterne kan aftale ethvert nødvendigt middel til at bringe vanskelighederne til ophør. Er der ikke opnået enighed senest 30 dage efter afgivelsen af sådanne oplysninger, kan den eksporterende part indføre foranstaltninger for eksport af den pågældende vare i henhold til nævnte artikel. Når ekstraordinære og kritiske omstændigheder, der nødvendiggør et øjeblikkeligt indgreb, udelukker forudgående afgivelse af oplysninger eller undersøgelse, kan den part, der agter at træffe foranstaltningerne, straks indføre sådanne sikkerhedsforanstaltninger, som er nødvendige for at afhjælpe situationen, og skal straks underrette den anden part herom.

ARTIKEL 2.10

Gebyrer og formaliteter i forbindelse med import og eksport

1. Parterne sikrer i overensstemmelse med artikel VIII i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil, at alle gebyrer og afgifter af enhver art (bortset fra told og de foranstaltninger, der er anført i artikel 2.4 (Told), litra a), b) og c)), der pålægges ved eller i forbindelse med import eller eksport af varer, begrænses beløbsmæssigt til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester, der ikke må beregnes på et ad valorem-grundlag og ikke må udgøre en indirekte beskyttelse af indenlandske varer eller en beskatning af import eller eksport til fiskale formål.

2. Parterne offentliggør hver især via et officielt udpeget medie, herunder bl.a. internettet, de gebyrer og afgifter, de pålægger i forbindelse med import eller eksport.

3. Parterne må ikke kræve udførelse af konsulatsforretninger[1], herunder betaling af de hermed forbundne gebyrer og afgifter, i forbindelse med import af varer fra den anden part.

ARTIKEL 2.11

Import- og eksportlicensprocedurer

1. Parterne bekræfter deres eksisterende rettigheder og forpligtelser i henhold til importlicensaftalen.

2. Parterne indfører og forvalter import- og eksportlicensprocedurer[2] i overensstemmelse med:

a) artikel 1, stk. 1-9, i WTO-aftalen om importlicensprocedurer

b) artikel 2 i WTO-aftalen om importlicensprocedurer

c) artikel 3 i WTO-aftalen om importlicensprocedurer.

[1] Ved "konsulatsforretninger" forstås proceduren med indhentning hos den importerende parts konsul på den eksporterende parts territorium eller på en tredje parts territorium af en konsulatsfaktura eller et konsulatscertifikat for en handelsfaktura, et oprindelsescertifikat, en fragtliste, en "shippers' export declaration" eller anden tolddokumentation i forbindelse med importen af den pågældende vare.

[2] I denne artikel forstås ved "ikke-automatiske licensprocedurer" licensprocedurer, i forbindelse med hvilke ansøgningen ikke godkendes for alle juridiske og fysiske personer, der opfylder den pågældende parts krav til udførelse af import- og eksporttransaktioner vedrørende varer, der er omfattet af licensprocedurer.

Med henblik herpå er de i litra a), b) og c) nævnte bestemmelser indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale. Parterne anvender disse bestemmelser med de nødvendige ændringer på alle eksportlicensprocedurer.

3. Parterne sikrer, at alle eksportlicensprocedurer anvendes neutralt og forvaltes på en retfærdig, rimelig, ikke-diskriminerende og gennemsigtig måde.

4. Parterne indfører eller opretholder kun licensprocedurer som en betingelse for import til deres territorium eller eksport fra deres territorium til den anden part, hvis der ikke findes andre passende, rimeligt tilgængelige procedurer til opfyldelse af et administrativt formål.

5. Parterne indfører eller opretholder ikke ikke-automatiske import- eller eksportlicensprocedurer, medmindre det er nødvendigt for at gennemføre en foranstaltning i overensstemmelse med denne aftale. En part, der indfører ikke-automatiske licensprocedurer, skal klart angive, hvilken foranstaltning der gennemføres ved hjælp af en sådan licensprocedure.

6 En part, der indfører eksportlicensprocedurer eller ændringer af sådanne procedurer, skal underrette Udvalget for Handel med Varer herom 60 dage forud for offentliggørelsen af de pågældende procedurer. Underretningen skal indeholde de oplysninger, der kræves i artikel 5 i importlicensaftalen.

7. Parterne besvarer inden for 60 dage forespørgsler fra den anden part vedrørende licensprocedurer, som den adspurgte part måtte have til hensigt at indføre eller har indført eller opretholdt, samt vedrørende kriterierne for indrømmelse og/eller tildeling af import- eller eksportlicenser.

ARTIKEL 2.12

Statsforetagender

1. Parterne bekræfter deres eksisterende rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XVII i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil, og forståelsen vedrørende fortolkningen af artikel XVII i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten, der hermed er indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

2. Parterne kan anmode hinanden om oplysninger bilateralt, jf. artikel XVII, stk. 4, litra c) og d), i GATT 1994.

ARTIKEL 2.13

Afskaffelse af sektorspecifikke ikke-toldmæssige foranstaltninger

1. Parterne påtager sig yderligere forpligtelser vedrørende sektorspecifikke ikke-toldmæssige foranstaltninger over for de varer, der er omhandlet i bilag 2-B og 2-C (i det følgende benævnt "sektorbilagene"). Med henblik herpå kan parterne ændre sektorbilagene ved en beslutning, der træffes i Udvalget for Handel med Varer.

2. Efter anmodning fra en af parterne indleder parterne forhandlinger med henblik på at udvide omfanget af deres forpligtelser vedrørende sektorspecifikke ikke-toldmæssige foranstaltninger over for varer.

AFDELING D

SPECIFIKKE UNDTAGELSER VEDRØRENDE VARER

ARTIKEL 2.14

Almindelige undtagelser

1. Intet i dette kapitel er til hinder for, at der træffes foranstaltninger i overensstemmelse med artikel XX i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil, som hermed er indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

2. Parterne er enige om, at en eksporterende part, der agter at træffe foranstaltninger i henhold til artikel XX, litra i) og j), i GATT 1994, skal give den anden part alle relevante oplysninger med henblik på at finde en gensidigt acceptabel løsning, inden den træffer foranstaltningerne. Parterne kan aftale ethvert nødvendigt middel til at bringe vanskelighederne til ophør. Er der ikke opnået enighed senest efter 30 dage, kan den eksporterende part indføre foranstaltninger for eksport af den pågældende vare i henhold til nævnte artikel. Når ekstraordinære og kritiske omstændigheder, der nødvendiggør et øjeblikkeligt indgreb, udelukker forudgående afgivelse af oplysninger eller undersøgelse, kan den part, der agter at træffe foranstaltningerne, straks indføre sådanne sikkerhedsforanstaltninger, som er nødvendige for at afhjælpe situationen, og skal straks underrette den anden part herom.

AFDELING E

INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 2.15

Udvalget for Handel med Varer

1. Udvalget for Handel med Varer, nedsat ved artikel 16.2 (Specialiserede udvalg), består af repræsentanter for parterne og træder sammen på foranledning af en part eller Handelsudvalget for at behandle spørgsmål i forbindelse med dette kapitel.

2. Udvalget har bl.a. til opgave:

a) at overvåge gennemførelsen af dette kapitel og af bilag 2-A, 2-B og 2-C

b) at fremme handel med varer mellem parterne, herunder via konsultationer om fremskyndelse af og udvidelse af omfanget af afskaffelsen af told samt om udvidelse af omfanget af forpligtelser vedrørende ikke-toldmæssige foranstaltninger i henhold til denne aftale og om andre spørgsmål, som måtte være relevante. Som følge af disse konsultationer kan udvalget træffe en beslutning om at ændre eller udvide bilag 2-A, 2-B og 2-C, hvis det er nødvendigt, og

c) at håndtere toldmæssige og ikke-toldmæssige foranstaltninger vedrørende handel med varer mellem parterne og, hvis det er relevant, at forelægge sådanne spørgsmål for Handelsudvalget.

KAPITEL TRE

AFBØDENDE FORANSTALTNINGER PÅ HANDELSOMRÅDET

AFDELING A

ANTIDUMPING- OG UDLIGNINGSFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 3.1

Almindelige bestemmelser

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel VI i GATT 1994, antidumpingaftalen og SCM-aftalen og anvender antidumping- og udligningsforanstaltninger i overensstemmelse med dette kapitel.

2. Parterne, der anerkender, at antidumping- og udligningsforanstaltninger kan misbruges til at vanskeliggøre handel, er enige om:

a) at sådanne foranstaltninger skal anvendes i fuld overensstemmelse med de relevante WTO-krav og være baseret på en retfærdig og gennemsigtig ordning og

b) at der skal tages nøje hensyn til interesserne hos den part, der skal omfattes af en sådan foranstaltning.

3. I forbindelse med denne afdeling bestemmes oprindelse efter parternes ikke-præferentielle oprindelsesregler.

ARTIKEL 3.2

Gennemsigtighed og informationsudveksling

1. Når de kompetente myndigheder i en part har modtaget en behørigt dokumenteret anmodning om indførelse af antidumpingtold på varer, der importeres fra den anden part, underretter den pågældende part skriftligt den anden part herom senest 15 dage inden indledningen af en undersøgelse.

2. Når de kompetente myndigheder i en part har modtaget en behørigt dokumenteret anmodning om indførelse af udligningstold på varer, der importeres fra den anden part, underretter førstnævnte part skriftligt den anden part herom senest 15 dage inden indledningen af en undersøgelse og giver den anden part mulighed for at rådføre sig med førstnævntes kompetente myndigheder vedrørende anmodningen med henblik på at afklare situationen og finde en gensidigt acceptabel løsning. Parterne bestræber sig på at afholde disse konsultationer så hurtigt som muligt.

3. Parterne sikrer, umiddelbart efter indførelsen af midlertidige foranstaltninger og under alle omstændigheder inden den endelige afgørelse træffes, en fuldstændig og formålstjenlig fremlæggelse af alle de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, der ligger til grund for beslutningen om at indføre foranstaltninger. Dette berører ikke anvendelsen af artikel 6, stk. 5, i antidumpingaftalen og artikel 12, stk. 4, i SCM-aftalen. Fremlæggelsen skal ske skriftligt, og de interesserede parter skal have tilstrækkelig tid til at fremsætte bemærkninger.

4. Alle interesserede parter skal have mulighed for at tilkendegive deres synspunkter under undersøgelserne vedrørende afbødende foranstaltninger på handelsområdet.

ARTIKEL 3.3

Regel om mindre told

Beslutter en part at indføre antidumping- eller udligningstold, må størrelsen af tolden ikke overstige dumpingmargenen eller de udligningsberettigede subsidier, og den bør ligge under margenen, hvis en sådan mindre told er tilstrækkelig til at afhjælpe den skade, der forvoldes den indenlandske erhvervsgren.

ARTIKEL 3.4

Hensyntagen til samfundsmæssige interesser

En part må ikke indføre antidumping- eller udligningsforanstaltninger, hvis det på grundlag af de oplysninger, der er fremkommet under undersøgelsen, klart kan konkluderes, at det ikke er i samfundets interesse at indføre de pågældende foranstaltninger. Ved vurderingen af de samfundsmæssige interesser tages der hensyn til den indenlandske erhvervsgrens situation samt til importører og disses repræsentative sammenslutninger, repræsentative brugere og repræsentative forbrugerorganisationer, for så vidt de har indgivet relevante oplysninger til undersøgelsesmyndighederne.

ARTIKEL 3.5

Undtagelse fra bilateral tvistbilæggelse og mægling

Bestemmelserne i denne afdeling er ikke underlagt kapitel fjorten (Tvistbilæggelse) og kapitel femten (Mæglingsordning).

AFDELING B

GLOBALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 3.6

Almindelige bestemmelser

1. Parterne bibeholder deres rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XIX i GATT 1994, aftalen om beskyttelsesforanstaltninger og artikel 5 i landbrugsaftalen. Medmindre andet er fastsat i denne afdeling, giver nærværende aftale ikke parterne yderligere rettigheder eller forpligtelser for så vidt angår foranstaltninger, der træffes i henhold til artikel XIX i GATT 1994 og aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

2. En part må ikke samtidig for samme vare indføre:

a) Bilaterale beskyttelsesforanstaltninger og

b) en foranstaltning i henhold til artikel XIX i GATT 1994 og aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

3. I forbindelse med denne afdeling bestemmes oprindelse efter parternes ikke-præferentielle oprindelsesregler.

ARTIKEL 3.7

Gennemsigtighed

1. Uanset artikel 3.6 (Almindelige bestemmelser) giver den part, der indleder en beskyttelsesundersøgelse eller agter at indføre beskyttelsesforanstaltninger, efter anmodning fra den anden part, og forudsat at denne har en væsentlig interesse heri, straks, og mindst syv dage inden indledningen af undersøgelsen eller indførelsen af foranstaltninger, den anden part skriftlig ad hoc-underretning om alle relevante forhold vedrørende indledningen af beskyttelsesundersøgelsen eller indførelsen af beskyttelsesforanstaltninger, herunder i givet fald de foreløbige og endelige resultater af undersøgelsen. Dette berører ikke anvendelsen af artikel 3.2 i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

2. Når parterne indfører beskyttelsesforanstaltninger, tilstræber de at gøre dette på en måde, der griber mindst muligt ind i deres bilaterale handel.

3. Hvis en part i forbindelse med stk. 2 finder, at de retlige forudsætninger for indførelse af endelige beskyttelsesforanstaltninger er opfyldt, giver den part, der agter at indføre sådanne foranstaltninger, den anden part underretning herom og giver den mulighed for at indgå i bilaterale konsultationer. Hvis der ikke er fundet en tilfredsstillede løsning senest 30 dage efter underretningen, kan den importerende part indføre endelige beskyttelsesforanstaltninger. Den anden part skal også gives mulighed for at indgå i konsultationer med henblik på udveksling af synspunkter vedrørende de i stk. 1 omhandlede oplysninger.

ARTIKEL 3.8

Undtagelse fra bilateral tvistbilæggelse og mægling

Bestemmelserne i denne afdeling er ikke underlagt kapitel fjorten (Tvistbilæggelse) og kapitel femten (Mæglingsordning).

AFDELING C

BILATERAL BESKYTTELSESKLAUSUL

ARTIKEL 3.9

Definitioner

I denne afdeling forstås ved:

a) "alvorlig skade" og "fare for alvorlig skade": skade som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra a) og b), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger. Med henblik herpå er artikel 4, stk. 1, litra a) og b), i nævnte aftale indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer, og

b) "overgangsperiode": en periode på ti år efter ikrafttrædelsen af denne aftale.

ARTIKEL 3.10

Anvendelse af en bilateral beskyttelsesforanstaltning

1. Hvis varer med oprindelse i en af parterne som følge af nedsættelse eller afskaffelse af told i henhold til denne aftale importeres til den anden parts territorium i så forhøjede mængder, i absolutte tal eller i forhold til den indenlandske produktion, og under sådanne vilkår, at det forårsager, eller der er fare for, at det vil forårsage alvorlig skade for en indenlandsk producent af tilsvarende eller direkte konkurrerende varer, kan den importerende part træffe foranstaltninger i henhold til stk. 2 på de betingelser og efter de procedurer, der er fastlagt i denne afdeling, dog kun i overgangsperioden.

2. Den importerende part kan træffe en bilateral beskyttelsesforanstaltning, som:

a) suspenderer yderligere nedsættelse af toldsatsen for den pågældende vare som fastsat i bilag 2-A eller

b) forhøjer toldsatsen for den pågældende vare til et niveau, som ikke overstiger den laveste værdi af følgende:

   i) den MFN-toldsats, der gælder for varen på det tidspunkt, hvor foranstaltningen træffes, eller

   ii) den basistoldsats, der er fastsat i toldafviklingsplanerne i bilag 2-A i medfør af artikel 2.6 (Nedsættelse og/eller afskaffelse af told ved import), stk. 2.

ARTIKEL 3.11

Betingelser og begrænsninger

1. En part, der indleder en undersøgelse som omhandlet i stk. 2, underretter skriftligt den anden part herom og rådfører sig med denne så lang tid forud for indførelsen af en bilateral beskyttelsesforanstaltning som muligt med henblik på:

a) en gennemgang af de oplysninger, der fremkommer ved undersøgelsen, og en vurdering af, om betingelserne i denne artikel er opfyldt

b) udveksling af synspunkter vedrørende foranstaltningen og dennes hensigtsmæssighed i lyset af denne afdelings mål om at afhjælpe alvorlig skade eller faren for, at der forårsages alvorlig skade på den indenlandske erhvervsgren på grund af øget import, jf. artikel 3.10 (Anvendelse af en bilateral beskyttelsesforanstaltning), stk. 1, og

c) indledende udveksling af synspunkter vedrørende kompensation, jf. artikel 3.13 (Kompensation).

2. En part må kun indføre en bilateral beskyttelsesforanstaltning, efter at dens kompetente myndigheder har gennemført en undersøgelse i overensstemmelse med artikel 3 og artikel 4, stk. 2, litra a) og c), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger, og med henblik herpå er artikel 3 og artikel 4, stk. 2, litra a) og c), i nævnte aftale indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

3. Den i artikel 3.10 (Anvendelse af en bilateral beskyttelsesforanstaltning) omhandlede foranstaltning træffes kun, hvis det på grundlag af objektive beviser fremgår af undersøgelsen, at der består en årsagssammenhæng mellem den øgede import fra den anden part og den alvorlige skade eller faren for en sådan. I den forbindelse skal der tages behørigt hensyn til andre faktorer, herunder import af samme produkt fra andre lande.

4. Parterne sikrer, at deres kompetente myndigheder afslutter en sådan undersøgelse, senest et år efter at den er indledt.

5. En part må ikke anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning, jf. artikel 3.10 (Anvendelse af en bilateral beskyttelsesforanstaltning), stk. 1:

a) i større omfang og i længere tid end nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe en alvorlig skade eller lette en tilpasning

b) i en periode på over to år, som dog kan forlænges med indtil to år, hvis den importerende parts kompetente myndigheder efter procedurerne i denne artikel fastslår, at foranstaltningen fortsat er nødvendig for at forebygge eller afhjælpe en alvorlig skade og lette en tilpasning, og der er tegn på, at erhvervsgrenen tilpasser sig, forudsat at beskyttelsesforanstaltningens samlede anvendelsesperiode, dvs. den oprindelige anvendelsesperiode og enhver forlængelse heraf, ikke overstiger fire år, eller

b) ud over udløbet af overgangsperioden, medmindre det sker med den anden parts samtykke.

6. En foranstaltning må ikke anvendes endnu en gang på importen af den samme vare i overgangsperioden, medmindre der er forløbet et tidsrum svarende til halvdelen af det tidsrum, i hvilket beskyttelsesforanstaltningen tidligere er blevet anvendt. I så fald finder artikel 3.13 (Kompensation), stk. 3, ikke anvendelse.

7. Når en part bringer en bilateral beskyttelsesforanstaltning til ophør, er toldsatsen den sats, der i henhold til dens toldafviklingsplan i bilag 2-A ville have været gældende, hvis foranstaltningen ikke var blevet indført.

ARTIKEL 3.12

Midlertidige foranstaltninger

1. Under kritiske omstændigheder, hvor en forsinkelse kunne forårsage skade, som ville være vanskelig at afhjælpe, kan en part anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning midlertidigt, når en foreløbig undersøgelse klart har vist, at der er importeret større mængder af en vare med oprindelse i den anden part som følge af nedsættelsen eller afskaffelsen af en told i henhold til denne aftale, og at de importerede varer forårsager, eller der er fare for, at de vil forårsage, alvorlig skade for den indenlandske erhvervsgren. Anvendelsesperioden for en midlertidig foranstaltning må ikke overstige 200 dage, og i denne periode skal parten opfylde kravene i artikel 3.11 (Betingelser og begrænsninger), stk. 2 og 3. Parten tilbagebetaler straks eventuelle toldforhøjelser, hvis den i artikel 3.11 (Betingelser og begrænsninger), stk. 2, omhandlede undersøgelse viser, at kravene i artikel 3.10 (Anvendelse af en bilateral beskyttelsesforanstaltning) ikke er opfyldt. En midlertidig foranstaltnings anvendelsesperiode medregnes som en del af den i artikel 3.11 (Betingelser og begrænsninger), stk. 5, litra b), fastsatte periode.

2. Hvis en part træffer en midlertidig foranstaltning i medfør af denne artikel, skal den underrette den anden part skriftligt, inden den træffer foranstaltningen, og skal indlede konsultationer med den anden part, straks efter at foranstaltningen er truffet.

ARTIKEL 3.13

Kompensation

1. En part, der indfører en bilateral beskyttelsesforanstaltning, rådfører sig med den anden part, for at de i fællesskab kan fastlægge en passende handelsliberaliserende kompensation i form af indrømmelser, der i alt væsentligt har tilsvarende virkninger for handelen, eller som svarer til værdien af den yderligere told, der forventes opkrævet som følge af beskyttelsesforanstaltningen. Parten giver mulighed for sådanne konsultationer senest 30 dage efter indførelsen af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning.

2. Hvis konsultationerne i henhold til stk. 1 ikke fører til en aftale om handelsliberaliserende kompensation senest 30 dage efter indledningen af konsultationerne, kan den part, hvis varer er genstand for beskyttelsesforanstaltningen, suspendere anvendelsen af i alt væsentligt tilsvarende indrømmelser til den part, der har indført beskyttelsesforanstaltningen. Den eksporterende part skal underrette den anden part skriftligt, mindst 30 dage inden den suspenderer indrømmelser i henhold til dette stykke.

3. Den i stk. 2 omhandlede ret til suspension må ikke udøves i de første 24 måneder af en bilateral beskyttelsesforanstaltnings anvendelsesperiode, forudsat at foranstaltningen er i overensstemmelse med denne aftale.

KAPITEL FIRE

TEKNISKE HANDELSHINDRINGER

ARTIKEL 4.1

Mål

Formålet med dette kapitel er at lette og øge handelen med varer mellem parterne ved at skabe et grundlag for forebyggelse, afdækning og fjernelse af unødvendige handelshindringer, der falder ind under TBT-aftalen.

ARTIKEL 4.2

Anvendelsesområde og definitioner

1. Dette kapitel finder anvendelse på udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af alle de standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er defineret i bilag 1 til TBT-aftalen, og som kan påvirke handelen med varer mellem parterne, uanset varernes oprindelse.

2. Uanset stk. 1 finder dette kapitel ikke anvendelse på:

a) specifikationer vedrørende indkøb udarbejdet af statslige organer med henblik på egen produktion eller eget forbrug eller

b) sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger som defineret i bilag A til SPS-aftalen, og som er omfattet af kapitel fem i denne aftale.

3. I forbindelse med dette kapitel finder definitionerne i bilag 1 til TBT-aftalen anvendelse.

ARTIKEL 4.3

Bekræftelse af TBT-aftalen

Parterne bekræfter deres eksisterende rettigheder og forpligtelser over for hinanden i henhold til TBT-aftalen, der er indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 4.4

Samarbejde

1. Parterne styrker deres samarbejde om standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer med henblik på at øge den gensidige forståelse af deres respektive ordninger og lette adgangen til hinandens markeder.

2. Parterne tilstræber at indkredse og udvikle initiativer vedrørende reguleringssamarbejde inden for bestemte emner og sektorer, hvilket kan omfatte, men ikke er begrænset til:

a) at udveksle oplysninger og erfaringer vedrørende udarbejdelsen og anvendelsen af deres tekniske forskrifter og anvendelsen af god reguleringspraksis

b) at forenkle tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, når det er relevant

c) at undgå unødigt divergerende tilgange til tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer og arbejde hen imod en eventuel konvergens eller tilpasning af tekniske forskrifter i forhold til internationale standarder

d) at tilskynde til samarbejde mellem deres respektive offentlige eller private organer med ansvar for metrologi, standardisering, prøvning, certificering og akkreditering

e) at sikre et effektivt samspil mellem forvaltningsmyndigheder på nationalt, regionalt og internationalt plan, f.eks. ved at videregive forespørgsler fra en part til de relevante forvaltningsmyndigheder, og

f) at udveksle oplysninger om udviklingen i relevante regionale og multilaterale fora vedrørende standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer.

3. Hvis en part fremsætter forslag om samarbejde i henhold til dette kapitel, tager den anden part behørigt hensyn hertil.

ARTIKEL 4.5

Standarder

1. Parterne bekræfter deres forpligtelser i henhold til artikel 4.1 i TBT-aftalen til at sikre, at deres standardiseringsorganer tiltræder og overholder adfærdskodeksen for udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af standarder, jf. bilag 3 til TBT-aftalen.

2. Med henblik på den bredest mulige harmonisering af standarder tilskynder parterne deres standardiseringsorganer samt de regionale standardiseringsorganer, som de eller deres standardiseringsorganer er medlemmer af, til at samarbejde med den anden parts relevante standardiseringsorganer i forbindelse med internationale standardiseringsaktiviteter.

3. Parterne forpligter sig til at udveksle oplysninger om:

a) anvendelse af standarder til støtte for tekniske forskrifter

b) standardiseringsprocesser og det omfang, i hvilket de anvender internationale standarder eller regionale standarder som grundlag for deres nationale standarder, og

c) samarbejdsaftaler, som de hver især gennemfører, vedrørende standardisering, forudsat at oplysningerne kan offentliggøres.

ARTIKEL 4.6

Tekniske forskrifter

Parterne er enige om at gøre bedst mulig brug af god reguleringspraksis hvad angår udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af tekniske standarder som omhandlet i TBT-aftalen, herunder:

a) når de udarbejder en teknisk forskrift, at tage hensyn til bl.a. virkningerne af den påtænkte tekniske forskrift og de alternativer, der måtte være — i form af forskrifter eller i anden form — til den foreslåede tekniske forskrift, og som eventuelt kan opfylde partens legitime mål

b) i overensstemmelse med artikel 2, stk. 4, i aftalen om tekniske handelshindringer, at anvende den højest mulige grad af relevante internationale standarder som grundlag for deres tekniske forskrifter, undtagen hvor sådanne internationale standarder ville være et ineffektivt eller uegnet middel til at realisere de legitime mål, der forfølges, og, hvis der ikke er blevet lagt internationale standarder til grund, efter anmodning fra den anden part at gøre rede for, hvorfor sådanne standarder er fundet uegnede eller ineffektive til at opfylde det forfulgte mål, og

c) i overensstemmelse med artikel 2.8 i TBT-aftalen, når det er relevant, at fastsætte tekniske forskrifter på basis af funktionsdygtighed frem for på basis af design eller beskrivende egenskaber.

ARTIKEL 4.7

Procedurer for overensstemmelsesvurdering

1. Parterne erkender, at der findes en lang række mekanismer, som letter accept af resultaterne af overensstemmelsesvurderingsprocedurer, herunder:

a) den importerende parts anvendelse af en leverandørs overensstemmelseserklæring

b) aftaler om gensidig accept af resultaterne af overensstemmelsesvurderingsprocedurer for specifikke tekniske forskrifter gennemført af organer etableret på den anden parts territorium

c) anvendelse af akkrediteringsprocedurer til godkendelse af overensstemmelsesvurderingsorganer

d) statslig udpegelse af overensstemmelsesvurderingsorganer, herunder organer etableret på den anden parts territorium

e) unilateral anerkendelse af resultaterne af overensstemmelsesvurderingsprocedurer gennemført på den anden parts territorium

f) frivillige ordninger mellem overensstemmelsesvurderingsorganer på parternes respektive territorier og

g) anvendelse af regionale eller internationale multilaterale aftaler og arrangementer om anerkendelse, hvori parterne er part.

2. Under særlig hensyntagen til disse betragtninger sørger parterne for:

a) at intensivere udvekslingen af oplysninger om disse og andre mekanismer med henblik på at lette accept af overensstemmelsesvurderingsresultater

b) at udveksle oplysninger om de kriterier, der anvendes til at udvælge passende overensstemmelsesvurderingsprocedurer for specifikke produkter, og i overensstemmelse med artikel 5.1.2 i TBT-aftalen ikke at kræve overensstemmelsesvurderingsprocedurer, som er strengere eller skal anvendes strengere end nødvendigt for at give den importerende part en forsikring om, at produkterne er i overensstemmelse med de gældende tekniske forskrifter og standarder, idet der tages hensyn til de risici, manglende overensstemmelse ville medføre

c) at udveksle oplysninger om akkrediteringspolitik og overveje, hvordan internationale akkrediteringsstandarder og internationale aftaler, hvori parternes akkrediteringsorganer er involveret, bedst kan udnyttes, f.eks. gennem International Laboratory Accreditation Cooperation og International Accreditation Forum, og

d) at sikre, at hvis en part har godkendt to eller flere overensstemmelsesvurderingsorganer til at gennemføre de overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er nødvendige for at markedsføre produktet, så kan de økonomiske aktører vælge mellem dem.

3. Parterne bekræfter deres forpligtelse i henhold til artikel 5.2.5 i TBT-aftalen til at sikre, at gebyrer, der opkræves for obligatorisk overensstemmelsesvurdering af importerede produkter, er rimelige i forhold til gebyrer, der kan opkræves for overensstemmelsesvurdering af tilsvarende produkter af national oprindelse eller med oprindelse i et andet land, under hensyntagen til omkostninger ved kommunikation, transport mv. som følge af, at ansøgeren og overensstemmelsesvurderingsorganet er etableret forskellige steder.

4. Parterne kan, efter anmodning fra en af dem, beslutte at foretage konsultationer med henblik på at fastlægge sektorinitiativer, som er tilpasset de respektive sektorer, vedrørende anvendelsen af overensstemmelsesvurderingsprocedurer eller lettelse af accept af overensstemmelsesvurderingsresultater. Den part, der fremsætter anmodningen, skal underbygge den med relevante oplysninger om, hvordan det pågældende sektorinitiativ kan lette handelen mellem parterne. I forbindelse med disse konsultationer kan alle de i stk. 1 beskrevne mekanismer tages i betragtning. Afviser en part en sådan anmodning fra den anden part, skal den, hvis den anmodes om det, give en begrundelse herfor.

ARTIKEL 4.8

Gennemsigtighed

Parterne bekræfter deres forpligtelser vedrørende gennemsigtighed i henhold til TBT-aftalen for så vidt angår udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer og er enige om:

a) når en del af udarbejdelsen af en teknisk forskrift er genstand for offentlig høring, at tage behørigt hensyn til den anden parts synspunkter og, uden at diskriminere, give den anden part og berørte personer herfra rimelig mulighed for at fremsætte bemærkninger

b) når der gives underretning efter artikel 2.9 i TBT-aftalen, at give den anden part mulighed for at fremsætte skriftlige bemærkninger til forslaget inden for en frist på mindst 60 dage efter underretningen og, hvis det er muligt, at tage behørigt hensyn til rimelige anmodninger om forlængelse af fristen for fremsættelse af bemærkninger

c) at afsætte tilstrækkelig lang tid mellem offentliggørelsen og ikrafttrædelsen af tekniske forskrifter til, at den anden parts økonomiske aktører kan tilpasse sig, undtagen hvis der opstår, eller er fare for, at der vil opstå, akutte problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse eller national sikkerhed, og

d) efter anmodning og hurtigst muligt at give den anden part eller dens økonomiske operatører relevante oplysninger (f.eks. via et offentligt websted, hvis et sådant er til rådighed) om gældende tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer og i det omfang, det er relevant og muligt, skriftlig vejledning i efterlevelse af deres tekniske forskrifter.

ARTIKEL 4.9

Markedsovervågning

Parterne forpligter sig til at udveksle oplysninger om markedsovervågning og håndhævelsesaktiviteter.

ARTIKEL 4.10

Mærkning og etikettering

1. Parterne noterer sig, at en teknisk forskrift i henhold til stk. 1 i bilag 1 til TBT-aftalen kan omfatte eller udelukkende vedrøre krav til mærkning eller etikettering, og er enige om, at hvis deres tekniske forskrifter indeholder krav om obligatorisk mærkning eller etikettering, vil de sikre, at disse ikke er udarbejdet med det formål eller den virkning at skabe unødvendige hindringer for den internationale handel, og at de ikke er mere handelsbegrænsende end nødvendigt for at opfylde et legitimt mål, jf. artikel 2.2 i TBT-aftalen.

2. Parterne er enige om, at en part, der kræver obligatorisk mærkning eller etikettering af produkter:

a) skal tilstræbe at begrænse sine krav til sådanne, som er relevante for forbrugerne eller brugerne af produktet, eller til at anføre, at produktet lever op til de obligatoriske krav

b) kan fastsætte, hvilke oplysninger der skal angives på etiketten, og påbyde efterlevelse af visse lovgivningsmæssige krav til anbringelse af etiketten, men ikke må kræve forudgående godkendelse eller certificering af etiketter eller mærker som en forudsætning for salg af produkterne på sit marked, medmindre det anses for nødvendigt på grund af den risiko, produktet frembyder for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller liv

c) hvis den kræver, at de økonomiske aktører skal anvende unikke identifikationsnumre, skal sikre, at der hurtigst muligt og uden forskelsbehandling udstedes sådanne numre til de pågældende økonomiske aktører

d) skal tillade, hvis det ikke er vildledende, modsigende eller forvirrende i forhold til de oplysninger, der kræves i den part, der importerer varerne:

   i) oplysninger på andre sprog ud over det sprog, der kræves i den importerende part

   ii) internationalt anerkendte nomenklaturer, piktogrammer, symboler eller grafiske billeder

   iii) oplysninger ud over dem, der kræves i den importerende part

e) skal acceptere, at etikettering, herunder nyetikettering og korrektion af etikettering, når det er relevant, finder sted i godkendte lokaler (f.eks. i toldlagre på importstedet) i den importerende part forud for distribution og salg af produktet som et alternativ til etikettering på oprindelsesstedet, medmindre en sådan etikettering skal finde sted på oprindelsesstedet af hensyn til folkesundheden eller den offentlige sikkerhed, og

f) skal bestræbe sig på i tilfælde, hvor den finder, at det ikke anfægter legitime mål i henhold til TBT-aftalen, at acceptere ikke-permanente eller aftagelige etiketter eller mærkning eller etikettering, der fremgår af ledsagedokumenterne i stedet for at være fysisk anbragt på produktet.

3. Stk. 2 finder anvendelse på landbrugsprodukter, industriprodukter og forarbejdede landbrugsprodukter, herunder spiritus og andre drikkevarer, jf. dog parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten.

ARTIKEL 4.11

Kontaktpunkter

De i medfør af artikel 13.4 (Forespørgsler og kontaktpunkter) udpegede kontaktpunkter har bl.a. følgende opgaver:

a) at overvåge gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel

b) straks at behandle ethvert spørgsmål, der rejses af den anden part vedrørende udarbejdelse, vedtagelse, anvendelse eller håndhævelse af standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer

c) at styrke samarbejdet om udarbejdelse og forbedring af standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer

d) at udveksle oplysninger om standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer

e) at lette relevante samarbejdsaktiviteter i overensstemmelse med artikel 4.4 (Samarbejde), stk. 2, og

f) at sørge for, at der oprettes ad hoc-arbejdsgrupper, hvis en part anmoder herom, for at undersøge, hvordan handelen mellem parterne kan lettes.

ARTIKEL 4.12

Afsluttende bestemmelser

1. Parterne kan i Udvalget for Handel med Varer, nedsat ved artikel 16.2 (Specialiserede udvalg), drøfte gennemførelsesarrangementer, som måtte være nødvendige i forbindelse med dette kapitel. Parterne kan ved en beslutning, der træffes i nævnte udvalg, vedtage enhver sådan gennemførelsesforanstaltning.

2. Parterne har påtaget sig yderligere forpligtelser vedrørende sektorspecifikke ikke-toldmæssige foranstaltninger over for varer, jf. bilag 4-A og tillæggene hertil.

KAPITEL FEM

SUNDHEDS- OG PLANTESUNDHEDSFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 5.1

Mål

Formålet med dette kapitel er:

a) at beskytte menneskers, dyrs og planters liv og sundhed på parternes respektive territorier og samtidig lette handelen mellem parterne for så vidt angår sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (i det følgende benævnt "SPS-foranstaltninger")

b) at samarbejde om den videre gennemførelse af SPS-aftalen og

c) at tilvejebringe et middel til forbedring af kommunikation, samarbejde og løsning af problemer i forbindelse med gennemførelsen af SPS-foranstaltninger, der påvirker handelen mellem parterne.

ARTIKEL 5.2

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på alle SPS-foranstaltninger, der direkte eller indirekte kan påvirke handelen mellem parterne.

2. Dette kapitel finder også anvendelse på samarbejde mellem parterne vedrørende dyrevelfærdsanliggender af fælles interesse for parterne.

3. Intet i dette kapitel berører parternes rettigheder i henhold til TBT-aftalen for så vidt angår foranstaltninger, der ikke er omfattet af dette kapitel.

ARTIKEL 5.3

Definitioner

I dette kapitel gælder følgende:

1. Definitionerne i bilag A til SPS-aftalen finder anvendelse.

2. Parterne kan i fællesskab lægge sig fast på andre definitioner med henblik på anvendelsen af dette kapitel, idet de tager hensyn til glossarer og definitioner udarbejdet af relevante internationale organisationer, f.eks. Codex Alimentarius-Kommissionen (i det følgende benævnt "Codex Alimentarius"), Verdensorganisationen for Dyresundhed (i det følgende benævnt "OIE") og i henhold til den internationale plantebeskyttelseskonvention (i det følgende benævnt "IPPC").

ARTIKEL 5.4

Rettigheder og forpligtelser

Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til SPS-aftalen.

ARTIKEL 5.5

Kompetente myndigheder

De af parternes kompetente myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af dette kapitel, er anført i bilag 5-A. Parterne underretter hinanden om ændringer vedrørende disse kompetente myndigheder.

ARTIKEL 5.6

Almindelige principper

Ved gennemførelsen af dette kapitel skal parterne:

a) sikre, at SPS-foranstaltninger stemmer overens med principperne i SPS-aftalens artikel 3

b) sørge for ikke at anvende SPS-foranstaltninger til at skabe uberettigede hindringer for handelen

c) sikre, at de i henhold til dette kapitel etablerede procedurer indføres og gennemføres uden unødig forsinkelse, og at de ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af den anden part under ens eller tilsvarende omstændigheder, og

d) sørge for ikke at anvende de i litra c) omhandlede procedurer eller anmode om yderligere oplysninger for at forhale adgangen til deres respektive markeder uden videnskabelig eller teknisk begrundelse.

ARTIKEL 5.7

Importkrav

1. En parts importkrav gælder på hele den anden parts territorium.

2. Den eksporterende part sikrer, at de varer, der eksporteres til den importerende part, opfylder dennes sundheds- og plantesundhedskrav.

3. Den importerende part sikrer, at dens importkrav anvendes på produkter, der importeres fra den eksporterende part, på en forholdsmæssigt afpasset og ikke-diskriminerende måde.

4. Eventuelle gebyrer i forbindelse med procedurerne for produkter, der importeres fra den eksporterende part, skal være rimelige i forhold til de gebyrer, der pålægges tilsvarende indenlandske varer, og må ikke overstige de faktiske omkostninger ved tjenesteydelsen.

5. Den importerende part har ret til at foretage importkontrol af produkter importeret fra den eksporterende part med henblik på gennemførelse af SPS-foranstaltninger.

6. Importkontrollen af de varer, der importeres fra den eksporterende part, skal være relateret til den sundheds- og plantesundhedsrisiko, der er forbundet med den pågældende import. Den skal foretages uden unødig forsinkelse og skal påvirke handelen mellem parterne mindst muligt.

7. Den importerende part stiller på den eksporterende parts foranledning oplysninger til rådighed for den eksporterende part om hyppigheden af den importkontrol, der foretages af produkter fra denne. Den importerende part kan ændre hyppigheden af den fysiske kontrol af sendinger som følge af i) verifikation, ii) importkontrol eller iii) gensidig aftale mellem parterne, herunder efter konsultationer i henhold til dette kapitel, alt efter hvad der er relevant.

8. Hvis importkontrollen viser, at produkterne ikke er i overensstemmelse med den importerende parts relevante importkrav, bør en eventuel foranstaltning, der træffes af den importerende part, være forholdsmæssigt afpasset efter den sundheds- og plantesundhedsrisiko, der er forbundet med importen af det produkt, der ikke opfylder kravene.

ARTIKEL 5.8

Verifikation

1. For at opnå og bevare tilliden til, at dette kapitel gennemføres effektivt, har den importerende part til enhver tid ret til at foretage verifikation, herunder:

a) ved verifikationsbesøg hos den eksporterende part for at verificere hele eller en del af den ordning for inspektion og udstedelse af certifikater, der anvendes af den eksporterende parts kompetente myndigheder i henhold til de relevante internationale standarder, retningslinjer og henstillinger fra Codex Alimentarius, OIE og IPPC, og

b) ved at afkræve den eksporterende part oplysninger om dens ordning for inspektion og udstedelse af certifikater samt resultaterne af den kontrol, der er foretaget inden for rammerne af denne ordning.

2. Den importerende part skal dele resultaterne og konklusionerne af den verifikation, der foretages i medfør af stk. 1, med den eksporterende part. Den importerende part kan offentliggøre disse resultater.

3. Hvis den importerende part beslutter at aflægge et verifikationsbesøg hos den eksporterende part, skal den importerende part underrette den eksporterende part herom mindst 60 kalenderdage forud for besøget, undtagen i hastetilfælde eller hvis parterne aftaler andet. Enhver ændring vedrørende et sådant besøg aftales af parterne i fællesskab.

4. Omkostningerne ved gennemførelsen af en verifikation af hele eller en del af den ordning for inspektion og udstedelse af certifikater, der anvendes af den anden parts kompetente myndigheder, eller af inspektioner af enkeltvirksomheder, afholdes af den importerende part.

5. Den importerende part giver den eksporterende part skriftlige oplysninger om verifikationsbesøg inden for 60 kalenderdage. Den eksporterende part har 45 kalenderdage til at fremsætte bemærkninger til de pågældende oplysninger. Den eksporterende parts bemærkninger vedlægges dokumentet med de endelige konklusioner og indarbejdes heri, hvis det er relevant.

6. Uanset stk. 5 skal den importerende part underrette den eksporterende part hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest 10 kalenderdage efter afslutningen af verifikationen, hvis der i forbindelse med denne er blevet påvist en betydelig risiko for menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed.

ARTIKEL 5.9

Handelslettelser

1. I tilfælde, hvor den importerende part kræver en verifikation på stedet for at tillade importen af en vis kategori eller visse kategorier af produkter af animalsk oprindelse fra den importerende part, gælder følgende:

a) verifikationen skal evaluere den eksporterende parts ordning for inspektion og udstedelse af certifikater i overensstemmelse med artikel 5.8 (Verifikation) og tage hensyn til relevante skriftlige oplysninger, som efter anmodning stilles til rådighed af den eksporterende part, og

b) hvis resultatet af verifikationen af ordningen for inspektion og udstedelse af certifikater er tilfredsstillende, skal den importerende part underrette den eksporterende part skriftligt herom. I så fald kan det af oplysningerne fremgå, at den importerende part har tilladt eller agter at tillade importen af en eller flere specifikke kategorier af produkter, eller

c) hvis resultatet af verifikationen af ordningen for inspektion og udstedelse af certifikater ikke er tilfredsstillende, skal den importerende part underrette den eksporterende part skriftligt herom. I så fald skal oplysningerne omfatte:

   i) de betingelser, herunder betingelser vedrørende den eksporterende parts ordning for inspektion og udstedelse af certifikater, der fortsat mangler at blive opfyldt af den eksporterende part, for at den importerende part kan tillade importen af en eller flere specifikke kategorier af produkter af animalsk oprindelse

   ii) en omtale af det forhold, at specifikke virksomheder, der fremstiller produkter af animalsk oprindelse, kan gives tilladelse til at eksportere til den importerende part ved opfyldelse af de relevante importkrav i artikel 5.7 (Importkrav), eller

   iii) en erklæring om, at den importerende part ikke tillader import af den eller de specifikke kategorier af produkter fra den eksporterende part.

2. I tilfælde, hvor den importerende part har tilladt import af en eller flere specifikke kategorier af produkter af animalsk oprindelse, jf. stk. 1, litra b), underretter den eksporterende part den importerende part om listen over enkeltvirksomheder, der opfylder den importerende parts krav, jf. særlig artikel 5.7 (Importkrav) og artikel 5.8 (Verifikation). Herudover skal den importerende part:

a) efter anmodning fra den eksporterende part, godkende enkeltvirksomheder som omhandlet i bilag 5-B, stk. 3, og som er beliggende på den eksporterende parts territorium, uden forudgående inspektion. Når den eksporterende part anmoder den importerende part om godkendelse, afgiver den alle de oplysninger, der kræves af den importerende part for at sikre efterlevelse af de relevante krav, herunder kravene i artikel 5.7 (Importkrav). Den importerende parts godkendelse skal stemme overens med betingelserne i bilag 5-B og være begrænset til de kategorier af produkter, for hvilke importen er tilladt

b) efter godkendelse af de i litra a) omhandlede enkeltvirksomheder i overensstemmelse med sine gældende retlige og administrative procedurer træffe de nødvendige lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger til at tillade importen senest 40 kalenderdage efter modtagelsen af den eksporterende parts anmodning ledsaget af de oplysninger, der kræves af den importerende part for at sikre efterlevelse af de relevante krav, herunder kravene i artikel 5.7 (Importkrav), og

c) meddele den eksporterende part sin godkendelse eller afvisning af enkeltvirksomheder som omhandlet i litra a) og begrunde en eventuel afvisning.

ARTIKEL 5.10

Foranstaltninger vedrørende dyrs og planters sundhed

1. Parterne anerkender begreberne parasit- eller sygdomsfrie områder og områder med lav forekomst af parasitter eller sygdomme i overensstemmelse med SPS-aftalen samt OIE- og IPPC-standarder, -retningslinjer og -henstillinger. Det i artikel 5.15 (Udvalget for Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger) omhandlede SPS-Udvalg kan fastlægge yderligere enkeltheder for proceduren for anerkendelse af sådanne områder, herunder områder, hvor der har været et sygdomsudbrud, under hensyntagen til SPS-aftalen samt de relevante OIE- og IPPC-standarder, -retningslinjer og -henstillinger.

2. Ved bestemmelsen af parasit- eller sygdomsfrie områder og områder med lav forekomst af parasitter eller sygdomme inddrager parterne faktorer såsom geografisk beliggenhed, økosystemer, epidemiologisk overvågning og sundheds- eller plantesundhedskontrollens effektivitet i de pågældende områder.

3. Parterne etablerer et tæt samarbejde om bestemmelsen af parasit- eller sygdomsfrie områder og områder med lav forekomst af parasitter og sygdomme med det formål at skabe tillid til de procedurer, den anden part anvender til bestemmelse af sådanne områder. Når den importerende part accepterer den bestemmelse af sådanne områder, der er foretaget af den eksporterende part, baserer den i princippet sin afgørelse vedrørende dyrs eller planters sundhedsstatus i den eksporterende part eller dele heraf på oplysninger afgivet af den eksporterende part i overensstemmelse med SPS-aftalen samt OIE- og IPPC-standarder, -retningslinjer og -henstillinger.

4. Hvis den importerende part ikke accepterer den bestemmelse, der er foretaget af den eksporterende part, angiver den årsagerne hertil og er parat til at indgå i konsultationer.

5. Hvis den eksporterende part hævder, at områder på dens territorium er parasit- eller sygdomsfrie områder eller områder med en lav forekomst af parasitter eller sygdomme, tilvejebringer den relevante beviser til over for den importerende part objektivt at godtgøre, at de pågældende områder er og sandsynligvis forbliver henholdsvis parasit- eller sygdomsfrie områder eller områder med lav forekomst af parasitter eller sygdomme. Med henblik herpå gives den importerende part efter anmodning rimelig adgang til at gennemføre inspektion, prøvning og andre relevante procedurer.

6. Parterne anerkender OIE-princippet om afgrænsning af segmenter og IPPC-princippet om parasitfrie produktionssteder. Det i artikel 5.15 (Udvalget for Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger) omhandlede SPS-Udvalg vurderer de OIE- og IPPC-henstillinger, der fremover måtte blive udsendt om dette emne, og kan fremsætte tilsvarende henstillinger.

ARTIKEL 5.11

Gennemsigtighed og udveksling af oplysninger

1. Parterne:

a) tilstræber gennemsigtighed hvad angår SPS-foranstaltninger på handelsområdet, særlig dem, der anvendes over for import fra den anden part i henhold til artikel 5.7 (Importkrav)

b) styrker gensidig forståelse af deres respektive SPS-foranstaltninger og disses anvendelse

c) udveksler oplysninger om spørgsmål vedrørende udviklingen og anvendelsen af SPS-foranstaltninger, herunder nye videnskabelige beviser, som påvirker eller kan påvirke handelen mellem parterne, med henblik på at minimere deres negative virkninger for samhandelen,

d) meddeler efter anmodning fra en part og inden for 15 kalenderdage, hvilke krav der gælder for importen af specifikke produkter, og

e) meddeler efter anmodning fra en part og inden for 15 kalenderdage status for anmodningen om tilladelse for specifikke produkter.

2. De kontaktpunkter, der er ansvarlige for oplysningerne i henhold til stk. 1, er dem, der udpeges af parterne i overensstemmelse med artikel 13.4 (Forespørgsler og kontaktpunkter), stk. 1. Oplysningerne sendes pr. brev, fax eller e-mail. Oplysninger, der sendes pr. e-mail, kan underskrives elektronisk og må kun udveksles mellem kontaktpunkterne.

3. Når oplysningerne efter stk. 1 er stillet til rådighed ved anmeldelse til WTO i overensstemmelse med de relevante WTO-regler og -procedurer, eller når de er gjort tilgængelige på parternes officielle, offentlige og gratis websteder, anses informationsudvekslingen for at have fundet sted.

4. Alle underretninger i henhold til dette kapitel skal ske til de i stk. 2 omhandlede kontaktpunkter.

ARTIKEL 5.12

Konsultationer

1. Parterne underretter hver især skriftligt den anden part inden for to arbejdsdage om alvorlige eller væsentlige risici for menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed, herunder fødevarekriser.

2. Skønner en part, at der er en alvorlig risiko for menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed, som berører produkter, der handles, gennemføres der efter anmodning og hurtigst muligt konsultationer vedrørende situationen. I så fald bestræber parterne sig på i tide at tilvejebringe alle nødvendige oplysninger for at undgå handelsforstyrrelser.

3. Konsultationer som omhandlet i stk. 2 kan afholdes pr. e-mail eller via video- eller telefonkonference. Den anmodende part sørger for, at der udarbejdes et referat af konsultationerne.

ARTIKEL 5.13

Nødforanstaltninger

1 I tilfælde af alvorlige risici for menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed kan den importerende part uden forudgående underretning træffe de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed. For sendinger, der er undervejs mellem parterne, skal den importerende part søge den relativt bedste løsning for at undgå unødvendige handelsforstyrrelser.

2. Den part, der træffer foranstaltninger, underretter den anden part så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder senest 24 timer efter indførelsen af foranstaltningen. Begge parter kan anmode om oplysninger vedrørende den sundhedsmæssige situation og de foranstaltninger, der måtte være indført. Den anden part svarer, så snart de ønskede oplysninger er tilgængelige.

3. Efter anmodning fra en af parterne og i overensstemmelse med artikel 5.12 (Konsultationer) afholder parterne konsultationer om situationen senest 15 kalenderdage efter underretningen. Disse konsultationer gennemføres med henblik på at undgå unødvendige handelsforstyrrelser. Parterne kan overveje muligheder for at lette gennemførelsen af foranstaltningerne eller deres udskiftning med andre foranstaltninger.

ARTIKEL 5.14

Ækvivalens

1. Parterne kan anerkende ækvivalens for en individuel foranstaltning og/eller en gruppe af foranstaltninger og/eller ordninger, der finder anvendelse på en sektor eller en del af en sektor, jf. stk. 4-7. Anerkendelse af ækvivalens vedrører handel mellem parterne med dyr og animalske produkter, planter og planteprodukter eller i givet fald hertil relaterede varer.

2. Er der ikke anerkendt ækvivalens, finder handelen sted på den importerende parts betingelser for at leve op til det beskyttelsesniveau, som denne finder passende.

3. Anerkendelse af ækvivalens kræver vurdering og anerkendelse af følgende:

a) eksisterende SPS-foranstaltninger i lovgivning, standarder og procedurer, herunder kontrol af ordninger for inspektion og udstedelse af certifikater, for at sikre, at den eksporterende og den importerende parts SPS-foranstaltninger er opfyldt

b) de kompetente myndigheders dokumenterede struktur, beføjelser, hierarkiske system, virkemåde og disponible midler og

c) den kompetente myndigheds resultater hvad angår kontrolprogrammer og garantier.

4. Parterne tager ved vurderingen hensyn til de indvundne erfaringer.

5. Den importerende part anerkender den eksporterende parts sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning som ækvivalent, hvis den eksporterende part objektivt godtgør, at dens foranstaltning opfylder det beskyttelsesniveau, som den importerende part finder passende. Med henblik herpå gives den importerende part efter anmodning rimelig adgang til at gennemføre inspektion, prøvning og andre relevante procedurer.

6. Parterne tager hensyn til vejledning fra Codex Alimentarius, OIE, IPPC og Komitéen for Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger under WTO i forbindelse med anerkendelse af ækvivalens.

7. Er der anerkendt ækvivalens, kan parterne endvidere i fællesskab lægge sig fast på en forenklet model for officielle sundheds- eller plantesundhedscertifikater, som er nødvendige for hver sending af dyr og animalske produkter, planter og planteprodukter eller andre hertil relaterede varer bestemt til import.

ARTIKEL 5.15

Udvalget for Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger

1. Udvalget for Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger (i det følgende benævnt "SPS-Udvalget"), nedsat ved artikel 16.2 (Specialiserede udvalg), skal bestå af bl.a. repræsentanter for parternes kompetente myndigheder.

2. SPS-Udvalget træder sammen senest et år efter denne aftales ikrafttrædelse. Derefter træder det sammen mindst en gang om året eller efter aftale mellem parterne. SPS-Udvalget vedtager sin forretningsorden på det første møde. Møderne afholdes ansigt til ansigt, via telefonkonference, videokonference eller via ethvert andet middel, parterne bliver enige om.

3. SPS-Udvalget kan aftale at oprette tekniske arbejdsgrupper bestående af eksperter fra parterne, som skal indkredse og behandle tekniske og videnskabelige spørgsmål, der opstår i forbindelse med dette kapitel, og udforske mulighederne for yderligere samarbejde om SPS-anliggender af fælles interesse. Når der er behov for supplerende ekspertviden, kan disse grupper også omfatte andre medlemmer end repræsentanter for parterne.

4. SPS-Udvalget kan behandle alle spørgsmål vedrørende dette kapitels effektive funktion. Det har særlig følgende ansvar og opgaver:

a) at udarbejde de nødvendige procedurer eller ordninger for gennemførelsen af dette kapitel, herunder bilagene hertil

b) at overvåge gennemførelsen af dette kapitel og

c) at udgøre et forum for drøftelse af problemer, der opstår i forbindelse med anvendelsen af visse SPS-foranstaltninger, med henblik på at finde gensidigt acceptable løsninger. I den forbindelse indkaldes SPS-Udvalget efter anmodning fra en af parterne til hastemøde med henblik på konsultationer. Disse konsultationer berører ikke parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til kapitel fjorten (Tvistbilæggelse) og kapitel femten (Mæglingsordning).

5. SPS-Udvalget udveksler oplysninger, ekspertviden og erfaringer på dyrevelfærdsområdet for at fremme parternes samarbejde om dyrevelfærd.

6. Parterne kan ved en beslutning, der træffes i SPS-Udvalget, vedtage henstillinger og afgørelser vedrørende importtilladelser, informationsudveksling, gennemsigtighed, anerkendelse af regionalisering, ækvivalens og alternative foranstaltninger samt ethvert andet spørgsmål, der er omhandlet i stk. 4 og 5.

ARTIKEL 5.16

Tekniske konsultationer

1. Finder en part, at en foranstaltning truffet af den anden part er eller kan være i strid med forpligtelserne i henhold til dette kapitel og forårsager eller kan forårsage en uberettiget handelsforstyrrelse, kan den anmode om tekniske konsultationer i SPS-Udvalget med henblik på at finde en gensidigt acceptabel løsning. De kompetente myndigheder, der er omhandlet i bilag 5-A, letter disse konsultationer.

2. Tekniske konsultationer i SPS-Udvalget anses for afsluttet senest 30 dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen herom, medmindre parterne enes om at fortsætte dem. De tekniske konsultationer kan afholdes via telefonkonference, videokonference eller via ethvert andet middel, parterne bliver enige om.

KAPITEL SEKS

TOLD OG HANDELSLETTELSER

ARTIKEL 6.1

Mål

1. Parterne anerkender vigtigheden af spørgsmål vedrørende told og handelslettelser i forbindelse med de skiftende globale handelsvilkår. Parterne er enige om at styrke samarbejdet på dette område med henblik på at sikre, at den relevante lovgivning og de relevante procedurer samt de relevante myndigheders administrative kapacitet opfylder målene om at fremme handelslettelser, samtidig med at man sikrer en effektiv toldkontrol.

2. Med henblik herpå er parterne enige om, at lovgivningen skal være ikke-diskriminerende, og at toldprocedurerne skal være baseret på moderne metoder og effektiv kontrol for at bekæmpe svig og beskytte lovlig handel.

3. Parterne anerkender, at legitime samfundsmæssige interesser, herunder målene vedrørende sikkerhed og bekæmpelse af svig, på ingen måde må anfægtes.

ARTIKEL 6.2

Principper

1. Parterne er enige om, at deres respektive toldbestemmelser og -procedurer skal være baseret på:

a) internationale instrumenter og standarder, der finder anvendelse på told og handel, og som parterne hver især har anerkendt, herunder de væsentlige elementer i den reviderede Kyotokonvention om forenkling og harmonisering af toldprocedurerne, den internationale konvention om det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem og WCO's "Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade" (i det følgende benævnt "SAFE-rammen") (WCO: Verdenstoldorganisationen)

b) beskyttelse af lovlig handel gennem en effektiv håndhævelse og efterlevelse af lovkrav

c) lovgivning, hvorved man undgår unødvendige eller diskriminerende byrder for de økonomiske aktører, og som yderligere begunstiger økonomiske aktører, der i høj grad efterlever reglerne, og som sikrer beskyttelsesforanstaltninger over for svig og ulovlige eller skadevoldende aktiviteter, og

d) regler, der sikrer, at sanktioner for overtrædelse af toldregulativer eller procedurekrav er forholdsmæssigt afpassede og ikke-diskriminerende, og at håndhævelsen heraf ikke forsinker frigivelsen af varerne urimeligt.

2. For at forbedre arbejdsmetoderne og sikre ikke-forskelsbehandling, gennemsigtighed, effektivitet, integritet og ansvarlighed i transaktionerne skal parterne:

a) så vidt muligt forenkle krav og formaliteter med henblik på hurtig frigivelse og fortoldning af varer og

b) bestræbe sig på yderligere at forenkle og standardisere de oplysninger og den dokumentation, der kræves af toldmyndigheder og andre organer.

ARTIKEL 6.3

Toldsamarbejde

1. Parterne samarbejder i toldspørgsmål via deres respektive myndigheder for at sikre, at målene i artikel 6.1 (Mål) opfyldes.

2. For at styrke samarbejdet på toldområdet skal parterne bl.a.:

a) udveksle oplysninger om deres respektive toldlovgivning og gennemførelsen heraf samt om toldprocedurer, særlig med hensyn til:

i) forenkling og modernisering af toldprocedurer

ii) toldmyndighedernes grænsekontrol af intellektuelle ejendomsrettigheder

iii) transitforsendelser og omladning og

iv) forbindelser med erhvervslivet

b) overveje udformning af fælles initiativer vedrørende import, eksport og andre toldprocedurer samt initiativer med henblik på at sikre erhvervslivet en effektiv service

c) samarbejde om toldrelaterede aspekter af sikring og fremme af den internationale handelsforsyningskæde i overensstemmelse med SAFE-rammen

d) når det er relevant, sørge for gensidig anerkendelse af deres respektive risikostyringsteknikker, risikostandarder, sikkerhedskontrolsystemer og handelspartnerskabsprogrammer, herunder aspekter såsom datatransmission og gensidigt aftalte fordele, og

e) styrke koordineringen i internationale organisationer såsom WTO og WCO.

ARTIKEL 6.4

Transitforsendelse og omladning

1. Parterne sikrer lettelse og effektiv kontrol af omladninger og transitforsendelser gennem deres respektive territorier.

2. Parterne fremmer og gennemfører regionale transitordninger med henblik på at lette handelen.

3. Parterne sikrer samarbejde og koordinering mellem alle berørte myndigheder og organer på deres respektive territorier med henblik på at lette transittrafik.

ARTIKEL 6.5

Forhåndsbesked

Parterne giver forud for importen af varer til deres territorium og i overensstemmelse med deres lovgivning og procedurer skriftlig forhåndsbesked gennem deres toldmyndigheder eller andre kompetente myndigheder til erhvervsdrivende, som er etableret på deres territorium, om tarifering, oprindelsesregler og andre spørgsmål, som parterne måtte beslutte.

ARTIKEL 6.6

Forenklet toldprocedure

1. Parterne etablerer forenklede import- og eksportprocedurer, som er gennemsigtige og effektive, for at reducere omkostningerne og øge forudsigeligheden for de økonomiske aktører, herunder små og mellemstore virksomheder. Godkendte erhvervsdrivende skal desuden have nemmere adgang til toldforenklinger efter objektive og ikke-diskriminerende kriterier.

2. Der anvendes et enhedsdokument til toldangivelser (evt. elektronisk) med henblik på opfyldelse af de nødvendige formaliteter i forbindelse med henførsel af varer under en toldprocedure.

3. Parterne anvender moderne toldteknikker, herunder metoder til risikovurdering og efterfølgende kontrol af toldbehandling, for at forenkle og lette indpassage og frigivelse af varer.

4. Parterne fremmer gradvis udvikling og anvendelse af systemer, herunder IT-baserede systemer, der kan lette elektronisk udveksling af data mellem deres respektive erhvervsdrivende, toldmyndigheder og andre relaterede organer.

ARTIKEL 6.7

Frigivelse af varer

Parterne sikrer, at deres toldmyndigheder, grænsemyndigheder og andre kompetente myndigheder anvender krav og procedurer, der:

a) muliggør hurtig frigivelse af varer inden for et tidsrum, som ikke overstiger det, der er nødvendigt til at sikre efterlevelse af deres lovgivning og formaliteter vedrørende told og handel mv.

b) muliggør behandling før ankomst (dvs. elektronisk forhåndsindgivelse og færdigbehandling af oplysninger inden varernes fysiske ankomst) med henblik på frigivelse af varerne straks efter ankomsten og

c) muliggør frigivelse af varer, uden at der betales told, forudsat af der stilles en garanti, hvis det er påkrævet efter lovgivningen i parterne, som sikkerhed for den endelige betaling af tolden.

ARTIKEL 6.8

Gebyrer og afgifter

1. Der pålægges kun gebyrer og afgifter for tjenesteydelser, som udføres i forbindelse med den pågældende import eller eksport, eller for formaliteter, der skal opfyldes for at kunne foretage en sådan import eller eksport. De må ikke overstige de anslåede omkostninger til de ydede tjenester og må ikke beregnes på et ad valorem-grundlag.

2. Oplysningerne om gebyrer og afgifter offentliggøres via et officielt udpeget medie, herunder via internettet. Det skal af oplysningerne fremgå, hvorfor den ydede tjeneste pålægges et gebyr eller en afgift, hvilken myndighed der er ansvarlig herfor, hvilket gebyr eller hvilken afgift der vil blive opkrævet, og hvornår og hvordan det/den skal betales.

3. Der pålægges ikke nye eller ændrede gebyrer og afgifter, inden der er offentliggjort oplysninger i henhold til stk. 2, og disse er gjort nemt tilgængelige.

ARTIKEL 6.9

Toldklarerere

Parterne er enige om, at deres respektive toldbestemmelser og -procedurer ikke nødvendiggør obligatorisk anvendelse af toldklarerere. Parterne anvender gennemsigtige, ikke-diskriminerende og forholdsmæssigt afpassede regler, hvis og når de godkender toldklarerere.

ARTIKEL 6.10

Inspektion før afsendelse

Parterne er enige om, at deres respektive toldbestemmelser og -procedurer ikke nødvendiggør obligatorisk inspektion før afsendelse, jf. aftalen om inspektion inden afsendelse, eller enhver anden undersøgelse udført af private virksomheder på bestemmelsesstedet inden toldbehandlingen.

ARTIKEL 6.11

Toldværdiansættelse

1. Parterne bestemmer toldværdien af varer i overensstemmelse med toldværdiansættelsesaftalen.

2. Parterne samarbejder med henblik på at nå frem til en fælles holdning til spørgsmål vedrørende toldværdiansættelse.

ARTIKEL 6.12

Risikostyring

1. Parterne baserer deres undersøgelses- og frigivelsesprocedurer og deres procedurer for verifikation efter indpassage på risikovurderingsprincipper og revision frem for at undersøge alle sendinger tilbundsgående for at efterprøve, om de overholder samtlige importkrav.

2. Parterne er enige om at indføre og anvende deres kontrolkrav og -procedurer ved import, eksport, transitforsendelse og omladning på grundlag af risikostyringsprincipper for at koncentrere foranstaltningerne vedrørende efterlevelse om de transaktioner, der kræver størst opmærksomhed.

ARTIKEL 6.13

One-stop-shop

Parterne bestræber sig på at udvikle eller opretholde one-stop-shops for at lette samlet elektronisk indgivelse af alle de oplysninger, der i henhold til toldlovgivningen mv. skal afgives ved eksport, import og transitforsendelse af varer.

ARTIKEL 6.14

Klageprocedurer

1. Parterne etablerer effektive, hurtige og ikke-diskriminerende og lettilgængelige procedurer for at sikre retten til at påklage toldmyndighedernes og andre kompetente myndigheders administrative handlinger, afgørelser og beslutninger, som påvirker import eller eksport af varer eller varer i transit.

2. Klageprocedurer kan bl.a. omfatte en administrativ prøvelse, der foretages af tilsynsmyndigheden, og en retslig prøvelse af de afgørelser, der er truffet på administrativt niveau i henhold til parternes lovgivning.

ARTIKEL 6.15

Gennemsigtighed

1. Parterne offentliggør eller tilgængeliggør på anden måde, herunder elektronisk, deres lovgivning, forskrifter og administrative procedurer og andre krav vedrørende told og handelslettelser.

2. Parterne udpeger eller opretholder et eller flere informationskontorer, som kan besvare forespørgsler fra berørte personer vedrørende told og handelslettelser.

ARTIKEL 6.16

Forbindelser med erhvervslivet

Parterne er enige om:

a) at det er vigtigt med rettidige konsultationer med repræsentanter for de erhvervsdrivende i forbindelse med udarbejdelse af lovgivningsforslag og generelle procedurer vedrørende told og handelslettelser. Der afholdes derfor konsultationer mellem toldmyndighederne og erhvervslivet, når det er relevant

b) så vidt muligt med elektroniske midler at offentliggøre eller på anden måde tilgængeliggøre ny lovgivning og nye generelle procedurer vedrørende told og handelslettelser forud for anvendelsen af sådan lovgivning og sådanne procedurer, tillige med ændringer og fortolkninger heraf. De offentliggør også relevante administrative meddelelser, bl.a. vedrørende myndighedernes krav og procedurer for indpassage samt åbningstider og arbejdsprocedurer for toldsteder i havne og ved grænseovergangssteder samt for informationskontorer

c) at det er nødvendigt at afsætte rimelig tid mellem offentliggørelsen af nye eller ændrede retsforskrifter, procedurer, gebyrer og afgifter og disses ikrafttrædelse, uden at dette berører forfølgelsen af legitime samfundsmæssige interesser (f.eks. gennem ændringer af toldsatser), og

d) at sikre, at deres respektive toldkrav og dermed forbundne krav og procedurer fortsat opfylder erhvervslivets behov, følger bedste praksis og er så lidt handelsbegrænsende som muligt.

ARTIKEL 6.17

Toldudvalget

1. Det ved artikel 16.2 (Specialiserede udvalg) nedsatte Toldudvalg består af repræsentanter for parternes toldmyndigheder og andre kompetente myndigheder. Toldudvalget sikrer, at dette kapitel, protokol 1 og eventuelle supplerende toldrelaterede bestemmelser, som parterne måtte fastlægge i fællesskab, fungerer efter hensigten. Parterne kan i Toldudvalget drøfte og træffe beslutninger om alle spørgsmål i den forbindelse.

2. I Toldudvalget kan parterne vedtage henstillinger og træffe beslutninger om gensidig anerkendelse af risikostyringsteknikker, risikostandarder, sikkerhedskontrolsystemer og handelspartnerskabsprogrammer, herunder aspekter såsom datatransmission og gensidigt aftalte fordele, og om alle andre spørgsmål, der falder ind under stk. 1.

3. Parterne kan aftale at afholde ad hoc-møder om et hvilket som helst toldanliggende, herunder oprindelsesregler og de supplerende toldrelaterede bestemmelser, som de måtte være blevet enige om. De kan også efter behov oprette underudvalg for specifikke spørgsmål.

KAPITEL SYV

IKKE-TOLDMÆSSIGE HINDRINGER FOR HANDEL OG INVESTERINGER I FORBINDELSE MED PRODUKTION AF VEDVARENDE ENERGI

ARTIKEL 7.1

Mål

I overensstemmelse med den globale indsats for reduktion af drivhusgasser deler parterne målet om at fremme, udvikle og øge produktionen af energi fra vedvarende og bæredygtige ikke-fossile kilder, navnlig via handelslettelser og investeringer. Med henblik herpå samarbejder parterne om at fjerne eller reducere toldsatser og ikke-toldmæssige barrierer samt om at befordre reguleringsmæssig konvergens med eller i retning af regionale eller internationale standarder.

ARTIKEL 7.2

Definitioner

I dette kapitel forstås ved:

a) "krav om lokalt indhold":

i) for varer: et krav om, at en virksomhed skal købe eller bruge varer af indenlandsk oprindelse eller fra en indenlandsk kilde, uanset om kravet udtrykkes som bestemte produkter, en bestemt mængde eller værdi af produkter eller en del af den lokale produktions mængde eller værdi

ii) for tjenesteydelser: et krav, der begrænser valget af tjenesteyder eller tjenesteydelse på bekostning af tjenesteydere eller tjenesteydelser fra den anden part

b) "foranstaltning": enhver foranstaltning, der falder ind under dette kapitel, og som træffes af en part, det være sig i form af en lov, forskrift, regel, procedure, beslutning, administrativ handling mv.

c) "kompensation": en betingelse, der tilskynder til udvikling på lokalt plan, f.eks. ubegrundet udstedelse af licens på teknologi, investering, forpligtelse til at indgå kontrakt med en bestemt finansiel institution, modkøb og lignende krav

d) "partnerskab": en juridisk person såsom en koncern, en trust, et partnerskab, et joint venture eller en sammenslutning

e) "tjenesteyder": en tjenesteyder som defineret i artikel 8.2 (Definitioner), litra l).

ARTIKEL 7.3

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, der kan påvirke handel og investeringer mellem parterne, i forbindelse med produktion af energi fra vedvarende og bæredygtige ikke-fossile kilder, navnlig vindenergi, solenergi, aerotermisk, geotermisk og hydrotermisk energi samt havenergi, vandkraft, energi fra biomasse, lossepladsgas, gas fra rensningsanlæg og biogas, men ikke i forbindelse med de produkter, der anvendes til energiproduktionen.

2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på forsknings- og udviklingsprojekter og ej heller på demonstrationsprojekter, der gennemføres i ikke-kommercielt omfang.

3. Dette kapitel berører ikke anvendelsen af andre relevante bestemmelser i denne aftale, herunder undtagelser, forbehold og restriktioner i forhold til disse, og berører ej heller de i stk. 1 nævnte foranstaltninger med de fornødne ændringer. Det præciseres, at skulle dette kapitel være uforeneligt med andre bestemmelser i denne aftale, har sidstnævnte forrang i den udstrækning, uforeneligheden gør sig gældende.

ARTIKEL 7.4

Principper

Parterne:

a) afholder sig fra at indføre foranstaltninger med krav om lokalt indhold eller anden kompensation, der berører den anden parts produkter, tjenesteydere, erhvervsdrivende eller etableringer

b) afholder sig fra at indføre foranstaltninger, i henhold til hvilke der skal dannes partnerskaber med lokale virksomheder, medmindre sådanne partnerskaber anses for nødvendige af tekniske grunde, og parten kan dokumentere disse tekniske grunde efter anmodning fra den anden part

c) sikrer, at eventuelle regler vedrørende de godkendelses-, certificerings- og licensprocedurer, der anvendes, særlig med hensyn til udstyr, anlæg og tilknyttede infrastrukturer for transmissionsnet, er objektive, gennemsigtige og uvildige, og at de ikke diskriminerer ansøgere fra den anden part

d) sikrer, at de administrative afgifter, der pålægges ved eller i forbindelse med:

   i) import og anvendelse af varer med oprindelse i den anden part, eller som berører levering af varer fra den anden parts leverandører, stemmer overens med artikel 2.10 (Gebyrer og formaliteter i forbindelse med import og eksport)

ii) levering af tjenesteydelser fra den anden parts leverandører, stemmer overens med artikel 8.18 (Anvendelsesområde og definitioner), artikel 8.19 (Licens- og kvalifikationskrav) og artikel 8.20 (Licens- og kvalifikationsprocedurer) og

e) sikrer, at vilkår, betingelser og procedurer for tilslutning og adgang til eltransmissionsnet er gennemsigtige og ikke diskriminerer leverandører fra den anden part.

ARTIKEL 7.5

Standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurdering

1. Foreligger der internationale eller regionale standarder for produkter, der anvendes til produktion af energi fra vedvarende og bæredygtige ikke-fossile kilder, benytter parterne disse standarder eller de relevante dele heraf som grundlag for deres tekniske forskrifter, undtagen når disse internationale standarder eller relevante dele ville være et ineffektivt eller uegnet middel til at opfylde de forfulgte legitime mål. I forbindelse med dette stykke betragtes specielt Den Internationale Standardiseringsorganisation (i det følgende benævnt "ISO") og Den Internationale Elektrotekniske Kommission (i det følgende benævnt "IEC") som relevante internationale standardiseringsorganer.

2. Når det er relevant, fastsætter parterne tekniske forskrifter på basis af funktionsdygtighed, herunder miljøresultater, frem for på basis af design eller beskrivende egenskaber.

3. For så vidt angår produkter henhørende under kapitel 84 i det harmoniserede system (undtagen 8401) samt under HS 850231 og 854140:

a) accepterer Unionen uden yderligere krav overensstemmelseserklæringer fra Singapores leverandører på de samme vilkår som dem, der gælder for EU-leverandører, med henblik på markedsføring af de pågældende produkter og

b) accepterer Singapore uden yderligere krav overensstemmelseserklæringer eller prøvningsrapporter fra Unionen med henblik på markedsføring af de pågældende produkter. Singapore kan kræve obligatorisk tredjepartsprøvning eller -certificering efter betingelserne i bilag 4-A, artikel 5 (Beskyttelsesforanstaltninger).

Det præciseres, at dette stykke ikke er til hinder for, at parterne kan anvende krav, som ikke vedrører de i dette stykke omhandlede produkter, f.eks. planlægningslove og byggeforskrifter.

ARTIKEL 7.6

Undtagelser

1. Dette kapitel er underlagt de sikkerhedsundtagelser og/eller almindelige undtagelser, som er fastsat i artikel 2.14 (Almindelige undtagelser), artikel 8.62 (Almindelige undtagelser), artikel 9.3 (Sikkerhed og generelle undtagelser), og, af klarhedshensyn, de relevante bestemmelser i kapitel seksten (Institutionelle, generelle og afsluttende bestemmelser).

2. Det præciseres, at intet i dette kapitel må fortolkes således, at det forhindrer en part i at indføre eller håndhæve foranstaltninger, som er nødvendige for, at de pågældende energinet kan fungere sikkert, eller for energiforsyningssikkerheden, forudsat at de pågældende foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af parternes produkter, tjenesteydere eller investorer, hvor de samme forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af handel og investeringer mellem parterne.

ARTIKEL 7.7

Gennemførelse og samarbejde

1. I det ved artikel 16.1 (Handelsudvalget) nedsatte Handelsudvalg samarbejder parterne og udveksler oplysninger om alle emner af relevans for gennemførelsen af dette kapitel. Parterne kan ved en beslutning, der træffes i Handelsudvalget, vedtage passende gennemførelsesforanstaltninger med henblik herpå og ajourføre dette kapitel efter behov.

2. Samarbejdet kan omfatte:

a) udveksling af oplysninger, erfaringer med regulering og eksempler på bedste praksis på områder som:

   i) udformning og ikke-diskriminerende gennemførelse af foranstaltninger, der fremmer udbredelsen af energi fra vedvarende kilder

   ii) kulstofopsamling og -lagring

   iii) intelligente net

iv) energieffektivitet eller

v) tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer som f.eks. dem, der vedrører krav til en forsyningsnetkodeks

b) fremme af konvergens, også i relevante regionale fora, mellem på den ene side deres indenlandske eller regionale tekniske forskrifter, reguleringsmæssige principper, standarder, krav samt overensstemmelsesvurderingsprocedurer og på den anden side de internationale standarder.

KAPITEL OTTE

TJENESTEYDELSER, ETABLERING OG ELEKTRONISK HANDEL

AFDELING A

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL 8.1

Mål og anvendelsesområde

1. Parterne, der bekræfter deres respektive forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten, fastlægger hermed de ordninger, der er nødvendige for en gradvis og gensidig liberalisering af handel med tjenesteydelser, etablering og elektronisk handel.

2. Medmindre andet er fastsat, gælder for dette kapitel:

a) at det ikke finder anvendelse på subsidier og tilskud, der ydes af parterne, herunder statsstøttede lån, garantier og forsikringer

b) at det ikke finder anvendelse på tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed inden for parternes respektive territorier. I forbindelse med dette kapitel forstås ved en tjenesteydelse, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed, alle tjenesteydelser, der ikke leveres på et kommercielt grundlag eller i konkurrence med en eller flere tjenesteydere

c) at det ikke må nødvendiggøre privatisering af offentlige virksomheder, og/eller

d) at det ikke finder anvendelse på love, forskrifter og krav, der vedrører offentlige organers indkøb af tjenesteydelser til eget brug og uden sigte på kommercielt videresalg og heller ikke med sigte på anvendelse i forbindelse med levering af tjenesteydelser til kommercielt salg.

3. Parterne bevarer retten til at regulere og indføre nye forskrifter med henblik på at opfylde legitime politikmål på en måde, der stemmer overens med dette kapitel.

4. Dette kapitel finder ikke anvendelse på foranstaltninger over for fysiske personer, der søger adgang til arbejdsmarkedet i en af parterne, og ej heller på foranstaltninger vedrørende statsborgerskab, bopæl eller fast beskæftigelse. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at en part forhindres i at anvende foranstaltninger til at regulere indrejse i eller midlertidigt ophold på dens territorium for fysiske personer fra den anden part, herunder foranstaltninger, som er nødvendige for at beskytte dens grænsers integritet og sikre en ordnet grænsepassage for fysiske personer, forudsat at disse foranstaltninger ikke anvendes på en sådan måde, at de ophæver eller forringer fordelene[1] for den anden part i henhold til dette kapitel.

ARTIKEL 8.2

Definitioner

I dette kapitel forstås ved:

a) "direkte skatter": alle skatter på samlet indkomst, samlet kapital eller på dele af indkomst eller kapital, herunder skatter på fortjeneste ved afhændelse af ejendom, ejendomsskatter, arveafgifter, skatter på gaver, skatter på de samlede lønninger udbetalt af virksomheder samt skatter på kapitaltilvækst

b) enhver juridisk person, der lovligt er oprettet eller på anden måde organiseret i henhold til den relevante lovgivning, uanset om formålet er at skabe fortjeneste eller ej, og uanset om den er privat eller offentligt ejet, herunder enhver koncern, enhver trust, ethvert partnerskab, ethvert joint venture, enhver enkeltmandsvirksomhed og enhver sammenslutning

[1] Den omstændighed alene, at der stilles visumkrav for fysiske personer fra bestemte lande og ikke for andre landes fysiske personer, anses ikke for at ophæve eller forringe fordelene i forbindelse med en specifik forpligtelse.

c) "en juridisk person fra/i Unionen" og "en juridisk person fra/i Singapore":

i) en juridisk person, som er oprettet i overensstemmelse med lovgivningen i henholdsvis Unionen og/eller Unionens medlemsstater eller Singapore, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor[1] eller hovedvirksomhed er beliggende på henholdsvis Unionens eller Singapores territorium, eller

ii) i forbindelse med etablering, jf. artikel 8.8 (Definitioner), litra d), en juridisk person, der ejes eller kontrolleres af fysiske personer fra henholdsvis Unionens medlemsstater eller Singapore eller af juridiske personer fra henholdsvis Unionen eller Singapore.

Har den juridiske person kun sit vedtægtsmæssige hjemsted eller hovedkontor på henholdsvis Unionens eller Singapores territorium, betragtes den ikke som en juridisk person fra henholdsvis Unionen eller Singapore, medmindre den i udstrakt omfang driver erhvervsvirksomhed[2] på henholdsvis Unionens eller Singapores territorium.

---

[1] Ved "hovedkontor" forstås det kontor, hvor de endelige beslutninger træffes.

[2] Unionen forstår udtrykket "reel og vedvarende forbindelse" med en EU-medlemsstats økonomi, jf. artikel 54 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (i det følgende benævnt TEUF), som ligestillet med udtrykket "udstrakt ... erhvervsvirksomhed". Unionen indrømmer derfor kun en juridisk person, der er oprettet i overensstemmelse med lovgivningen i Singapore, og som kun har sit vedtægtsmæssige hjemsted eller hovedkontor på Singapores territorium, fordelene i denne aftale, hvis den pågældende juridiske person har en reel og vedvarende økonomisk forbindelse med Singapores økonomi.

En juridisk person er:

i) "ejet" af fysiske eller juridiske personer fra Unionen og/eller enhver af Unionens medlemsstater eller fra Singapore, hvis over 50 % af dens aktiekapital har personer fra henholdsvis Unionen og/eller enhver af Unionens medlemsstater eller Singapore som egentlige ejere

ii) "kontrolleret" af fysiske eller juridiske personer fra Unionen og/eller enhver af Unionens medlemsstater eller fra Singapore, hvis disse personer har beføjelse til at udpege et flertal af bestyrelsesmedlemmerne eller på anden måde lovligt styre dens aktiviteter

iii) "tilknyttet" en anden person, når den kontrollerer eller kontrolleres af denne anden person; eller når den og den anden person begge er kontrolleret af den samme person.

d) uanset litra c) er rederier, der er etableret uden for Unionen, og som kontrolleres af statsborgere i en EU-medlemsstat, også omfattet af denne aftale, hvis deres fartøjer er registreret i overensstemmelse med den respektive lovgivning i den pågældende EU-medlemsstat og fører en EU-medlemsstats flag

e) "foranstaltning": enhver foranstaltning truffet af en part, det være sig i form af en lov, forskrift, regel, procedure, beslutning, administrativ handling mv.

f) "foranstaltning indført eller opretholdt af en part": foranstaltninger truffet af:

i) centrale, regionale eller lokale myndigheder eller

ii) ikke-statslige organer, der er under udøvelse af beføjelser, som er delegeret af centrale, regionale eller lokale myndigheder

g) "foranstaltninger indført eller opretholdt af parterne, og som påvirker handel med tjenesteydelser": bl.a. foranstaltninger vedrørende:

i) køb, betaling eller brug af en tjenesteydelse

ii) i forbindelse med leveringen af en tjenesteydelse: adgang til og brug af tjenesteydelser, som af en part kræves tilbudt offentligheden generelt, og

iii) tilstedeværelse, herunder handelsmæssig tilstedeværelse, af personer fra en part med henblik på levering af en tjenesteydelse på den anden parts territorium

h) "liste over specifikke forpligtelser": jf. for Unionens vedkommende bilag 8-A og tillæggene hertil og for Singapores vedkommende bilag 8-B og tillæggene hertil

i) "forbruger af en tjenesteydelse": en person, der modtager eller benytter en tjenesteydelse

j) "levering af en tjenesteydelse": fremstilling, distribution, markedsføring, salg, levering mv. af en tjenesteydelse

k) "en anden parts tjenesteydelse": en tjenesteydelse, der leveres:

i) fra eller på denne anden parts territorium eller, for så vidt angår søtransport, af et fartøj, der er registreret i henhold til den anden parts lovgivning, eller af en person fra den anden part, der leverer tjenesteydelsen gennem drift og/eller hel eller delvis brug af et fartøj, eller

ii) for så vidt angår levering af en tjenesteydelse gennem handelsmæssig tilstedeværelse eller gennem fysiske personers tilstedeværelse, af en tjenesteyder fra den anden part

l) "tjenesteyder": en person, der leverer eller søger at levere en tjenesteydelse, herunder gennem etablering

m) "handel med tjenesteydelser": levering af en tjenesteydelse:

i) fra den ene parts territorium til den anden parts territorium ("grænseoverskridende")

ii) på den ene parts territorium til en forbruger af tjenesteydelsen i den anden part ("forbrug i udlandet")

iii) ved en tjenesteyder fra den ene part gennem kommerciel tilstedeværelse på den anden parts territorium ("handelsmæssig tilstedeværelse")

iv) ved en tjenesteyder fra den ene part gennem tilstedeværelse af fysiske personer fra denne part på den anden parts territorium ("fysiske personers tilstedeværelse").

AFDELING B

GRÆNSEOVERSKRIDENDE LEVERING AF TJENESTEYDELSER

ARTIKEL 8.3

Anvendelsesområde

Denne afdeling finder anvendelse på foranstaltninger, der træffes af parterne, og som påvirker grænseoverskridende levering af tjenesteydelser i alle servicesektorer, undtagen:

a) audiovisuelle tjenesteydelser

b) national cabotagesejlads[1] og

c) indenlandske og internationale lufttransportydelser, såvel ruteflyvning som anden flyvning, og tjenesteydelser, der er direkte forbundet med trafikrettigheder, bortset fra:

   i) tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af flyvemaskiner, under hvilke et luftfartøj tages ud af drift

[1] Uden at det berører de aktiviteter, der kan betragtes som "cabotage" under den relevante nationale lovgivning, dækker national cabotagesejlads til søs i dette kapitel transport af passagerer eller varer mellem en havn eller et sted i en EU-medlemsstat og en anden havn eller et andet sted i samme EU-medlemsstat, herunder på landets kontinentalsokkel som defineret i De Forenede Nationers havretskonvention (i det følgende benævnt UNCLOS), og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i en EU-medlemsstat.

ii) salg og markedsføring af lufttransportydelser og

iii) tjenester i forbindelse med edb-reservationssystemer.

ARTIKEL 8.4

Definitioner

I denne afdeling forstås ved "grænseoverskridende levering af tjenesteydelser" levering af en tjenesteydelse:

a) fra den ene parts territorium til den anden parts territorium og

b) på den ene parts territorium til en forbruger af tjenesteydelsen i den anden part.

ARTIKEL 8.5

Markedsadgang

1. Med hensyn til markedsadgang gennem grænseoverskridende levering af tjenesteydelser indrømmer parterne hver især den anden parts tjenesteydelser og tjenesteydere en behandling, som ikke er mindre gunstig end den, der er fastsat i henhold til de vilkår, begrænsninger og betingelser, der er aftalt og nærmere angivet i deres liste over specifikke forpligtelser.

2. I sektorer, hvor der er indgået markedsadgangsforpligtelser, må en part ikke, hverken på regionalt plan eller på hele sit territorium, indføre eller opretholde følgende foranstaltninger, medmindre andet er fastsat i dens liste over specifikke forpligtelser:

a) begrænsninger af antallet af tjenesteydere i form af numeriske kvoter, monopoler, tjenesteydere med eksklusive rettigheder eller krav om en økonomisk behovsprøve[1]

b) begrænsninger af den samlede værdi af tjenestetransaktioner eller -aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve og

c) begrænsninger af det samlede antal tjenestetransaktioner eller den samlede produktion af tjenesteydelser udtrykt som angivne numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve[2].

[1] Stk. 2, litra a), omfatter også foranstaltninger, i henhold til hvilke en tjenesteyder fra den anden part skal være etableret som omhandlet i artikel 8.8 (Definitioner), litra d), eller hjemmehørende på en parts territorium som en betingelse for grænseoverskridende levering af en tjenesteydelse.

[2] Dette litra omfatter ikke foranstaltninger, der træffes af en part, og som begrænser input til levering af tjenesteydelser.

ARTIKEL 8.6

National behandling

1. I de sektorer, der er anført i dens liste over specifikke forpligtelser, og under forbehold af de deri fastsatte betingelser og begrænsninger, indrømmer parterne hver især med hensyn til alle foranstaltninger, der påvirker grænseoverskridende levering af tjenesteydelser, den anden parts tjenesteydelser og tjenesteydere en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer sine egne tilsvarende tjenesteydelser og tjenesteydere.

2. En part kan opfylde kravet i stk. 1 ved at indrømme tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der enten er formelt identisk med eller formelt forskellig fra den behandling, den indrømmer sine egne tilsvarende tjenesteydelser og tjenesteydere.

3. En formelt identisk eller formelt forskellig behandling betragtes som mindre gunstig, hvis den ændrer konkurrencevilkårene til fordel for en parts tjenesteydelser eller tjenesteydere i forhold til den anden parts tilsvarende tjenesteydelser eller tjenesteydere.

4. Specifikke forpligtelser indgået i henhold til denne artikel må ikke fortolkes således, at det kræves af en part, at den skal kompensere for iboende konkurrencemæssige ulemper, der følger af, at de pågældende tjenesteydelser eller tjenesteydere er udenlandske.

ARTIKEL 8.7

Liste over specifikke forpligtelser

1. De sektorer, som en part liberaliserer i medfør af denne afdeling, og de begrænsninger for markedsadgang og national behandling, der i form af forbehold finder anvendelse på den anden parts tjenesteydelser og tjenesteydere i disse sektorer, fremgår af dens liste over specifikke forpligtelser.

2. Ingen af parterne må indføre nye diskriminerende foranstaltninger eller mere diskriminerende foranstaltninger for tjenesteydelser eller tjenesteydere fra den anden part, set i forhold til de specifikke forpligtelser, der er indgået i overensstemmelse med stk. 1.

AFDELING C

OPRETTELSE

ARTIKEL 8.8

Definitioner

I denne afdeling forstås ved:

a) "filial" af en juridisk person: et forretningssted eller en juridisk person, der ikke har status som særskilt juridisk person, og som er en afdeling af hovedvirksomheden

b) "erhvervsvirksomhed": alle former for erhvervsmæssig virksomhed, bortset fra aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed, dvs. som ikke udføres på et kommercielt grundlag eller i konkurrence med en eller flere økonomiske aktører

c) "erhvervsdrivende": en person i en part, der søger at udøve eller udøver erhvervsvirksomhed gennem etablering[1]

d) "etablering":

i) stiftelse, erhvervelse eller opretholdelse af en juridisk person eller

ii) oprettelse eller opretholdelse af en filial eller et repræsentationskontor

med henblik på at etablere eller opretholde varige økonomiske forbindelser på en parts territorium med det formål at udøve erhvervsvirksomhed, herunder, men ikke begrænset til, levering af en tjenesteydelse

[1] Når erhvervsvirksomheden ikke udøves direkte af en juridisk person, men gennem andre former for etablering såsom en filial eller et repræsentationskontor, indrømmes den erhvervsdrivende (dvs. den juridiske person) alligevel gennem en sådan etablering den behandling, der gives erhvervsdrivende i henhold til denne aftale. En sådan behandling udstrækkes til den etablering, gennem hvilken erhvervsvirksomheden udøves, og behøver ikke udstrækkes til nogen anden del af den erhvervsdrivende, som befinder sig uden for det territorium, hvor erhvervsvirksomheden udøves.

e) "datterselskab" af en juridisk person i en part: en juridisk person, der kontrolleres af en anden juridisk person i parten i henhold til den pågældende parts nationale lovgivning[1].

ARTIKEL 8.9

Anvendelsesområde

Denne afdeling finder anvendelse på foranstaltninger, der indføres eller opretholdes af parterne, og som påvirker etablering inden for alle former for erhvervsvirksomhed, med undtagelse af:

a) minedrift samt fremstilling og bearbejdning[2] af nukleart materiale

b) produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel

c) audiovisuelle tjenesteydelser

[1] Det præciseres, at datterselskab af en juridisk person i en part også kan betegne en juridisk person, som er datterselskab af et andet datterselskab af en juridisk person i den pågældende part.

[2] Det præciseres, at bearbejdning af nukleart materiale bl.a. omfatter alle de aktiviteter, der er opført i den internationale standardklassifikation af al erhvervsmæssig virksomhed (International Standard Industrial Classification of all Economic Activities), jf. Statistical Papers, Series M, No 4, ISIC REV 3.1, 2002, kode 2330, fra De Forenede Nationers statistiske kontor (Statistical Office of the United Nations).

d) national cabotagesejlads[1] og

e) indenlandske og internationale lufttransportydelser, såvel ruteflyvning som anden flyvning, og tjenesteydelser, der er direkte forbundet med trafikrettigheder, bortset fra:

i) tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af flyvemaskiner, under hvilke et luftfartøj tages ud af drift

ii) salg og markedsføring af lufttransportydelser og

iii) tjenester i forbindelse med edb-reservationssystemer.

ARTIKEL 8.10

Markedsadgang

1. Med hensyn til markedsadgang gennem etablering indrømmer parterne hver især etableringer og erhvervsdrivende fra den anden part en behandling, som ikke er mindre gunstig end den, der er fastsat i henhold til de vilkår, begrænsninger og betingelser, der er aftalt og nærmere angivet i deres liste over specifikke forpligtelser.

[1] Uden at det berører de aktiviteter, der kan betragtes som "cabotage" under den relevante nationale lovgivning, dækker national cabotagesejlads til søs i dette kapitel transport af passagerer eller varer mellem en havn eller et sted i en EU-medlemsstat og en anden havn eller et andet sted i samme EU-medlemsstat, herunder på landets kontinentalsokkel som defineret i UNCLOS, og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i en EU-medlemsstat.

2. I sektorer, hvor der er indgået markedsadgangsforpligtelser, må en part ikke, hverken på regionalt plan eller på hele sit territorium, indføre eller opretholde følgende foranstaltninger, medmindre andet er fastsat i dens liste over specifikke forpligtelser:

a) begrænsninger af antallet af etableringer i form af numeriske kvoter, monopoler, eksklusive rettigheder eller andre krav til etablering som f.eks. en økonomisk behovsprøve

b) begrænsninger af den samlede værdi af transaktioner eller -aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve

c) begrænsninger af det samlede antal transaktioner eller den samlede produktion udtrykt som angivne numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve[1]

d) begrænsninger af udenlandsk kapitals deltagelse udtrykt i maksimumsgrænser for andelen af udenlandsk ejede aktier eller den samlede værdi af individuelle eller samlede udenlandske investeringer

e) foranstaltninger, der begrænser eller stiller krav om specifikke former for retlige enheder eller joint ventures, gennem hvilke en erhvervsdrivende fra den anden part kan udøve erhvervsvirksomhed, og

[1] Stk. 2, litra a), b) og c), omfatter ikke foranstaltninger, der træffes for at begrænse produktionen af et landbrugsprodukt.

f) begrænsninger af det samlede antal fysiske personer, bortset fra nøglepersonale og praktikanter som defineret i artikel 8.13 (Anvendelsesområde og definitioner)[1], der kan være beskæftiget i en bestemt sektor, eller som en erhvervsdrivende må beskæftige, og som er nødvendige for og direkte forbundet med udøvelsen af erhvervsvirksomheden, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve.

ARTIKEL 8.11

National behandling

1. I de sektorer, der er anført i dens liste over specifikke forpligtelser, og under forbehold af de deri fastsatte betingelser og begrænsninger, indrømmer parterne hver især med hensyn til alle foranstaltninger, der påvirker etablering[2], den anden parts etableringer og erhvervsdrivende en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer sine egne tilsvarende etableringer og erhvervsdrivende.

2. En part kan opfylde kravet i stk. 1 ved at indrømme etableringer og erhvervsdrivende fra den anden part en behandling, der enten er formelt identisk med eller formelt forskellig fra den behandling, den indrømmer sine egne tilsvarende etableringer og erhvervsdrivende.

[1] Det præciseres, at foranstaltninger eller begrænsninger, der specifikt vedrører nøglepersonale og praktikanter, er underlagt artikel 8.14 (Nøglepersonale og praktikanter).

[2] Forpligtelserne i denne artikel gælder også bestemmelser vedrørende sammensætningen af bestyrelsen for en etablering, f.eks. statsborgerskabs- og bopælskrav.

3. En formelt identisk eller formelt forskellig behandling betragtes som mindre gunstig, hvis den ændrer konkurrencevilkårene til fordel for en parts etableringer eller erhvervsdrivende i forhold til den anden parts tilsvarende etableringer eller erhvervsdrivende.

4. Specifikke forpligtelser indgået i henhold til denne artikel må ikke fortolkes således, at det af en part kræves, at den skal kompensere for iboende konkurrencemæssige ulemper, der følger af, at de pågældende etableringer eller erhvervsdrivende er udenlandske.

ARTIKEL 8.12

Liste over specifikke forpligtelser

1. De sektorer, som en part liberaliserer i medfør af denne afdeling, og de begrænsninger for markedsadgang og national behandling, der i form af forbehold finder anvendelse på den anden parts etableringer og erhvervsdrivende i disse sektorer, fremgår af dens liste over specifikke forpligtelser.

2. Ingen af parterne må indføre nye diskriminerende foranstaltninger eller mere diskriminerende foranstaltninger for etableringer og erhvervsdrivende fra den anden part, set i forhold til de specifikke forpligtelser, der er indgået i overensstemmelse med stk. 1.

AFDELING D

FYSISKE PERSONERS MIDLERTIDIGE TILSTEDEVÆRELSE
I FORRETNINGSØJEMED

ARTIKEL 8.13

Anvendelsesområde og definitioner

1. Denne afdeling finder anvendelse på parternes foranstaltninger vedrørende indrejse i og midlertidigt ophold på deres respektive territorier i forretningsøjemed for nøglepersonale, praktikanter og sælgere af tjenesteydelser til virksomheder i overensstemmelse med artikel 8.1 (Formål og anvendelsesområde), stk. 4.

2. I denne afdeling forstås ved:

a) "nøglepersonale": fysiske personer ansat i en juridisk person i en part, dog ikke en nonprofitorganisation, som er ansvarlige for oprettelsen eller den nødvendige kontrol med og forvaltning og drift af en etablering.

Nøglepersonale omfatter også forretningsrejsende i etableringsøjemed, som er ansvarlige for oprettelse af en etablering, og virksomhedsinterne udstationerede:

i) ved "forretningsrejsende i etableringsøjemed" forstås fysiske personer i en overordnet stilling, som er ansvarlige for oprettelse af en etablering. De er ikke involveret i direkte transaktioner med offentligheden og modtager ikke vederlag fra en kilde beliggende i værtsparten og

ii) ved "virksomhedsinternt udstationerede" forstås fysiske personer, der har været ansat i en juridisk person i en part i mindst et år eller, når det drejer sig om erhvervsfolk, der leverer tjenesteydelser til virksomheder, har været partnere heri i mindst et år, og som midlertidigt er overflyttet til en etablering (der kan være et datterselskab, en filial eller virksomhedens hovedselskab) på den anden parts territorium. Den pågældende fysiske person skal tilhøre en af følgende kategorier:

1) Direktører:

Fysiske personer i en juridisk person, som forestår ledelsen af etableringen, har stor beslutningsfrihed, og som i generel tilsyns- og ledelsesmæssig henseende sorterer under virksomhedens bestyrelse eller aktionærer eller tilsvarende. Direktører udfører ikke direkte opgaver i forbindelse med den egentlige levering af den juridiske persons tjenesteydelse(r).

2) Ledere:

Fysiske personer i en overordnet stilling i en juridisk person, som primært forestår ledelsen af etableringen, og som i generel tilsyns- og ledelsesmæssig henseende sorterer under virksomhedens direktører, bestyrelse eller aktionærer eller tilsvarende, herunder personer:

aa) der leder etableringen eller en afdeling eller underafdeling heraf

bb) der fører tilsyn og kontrol med andre tilsyns-, fag- eller ledelsesmedarbejderes arbejde og

cc) der personligt har beføjelse til at ansætte og afskedige eller anbefale ansættelse og afskedigelse eller andre personaledispositioner.

3) Specialister:

Fysiske personer, der arbejder i en juridisk person, og som besidder ekspertviden eller knowhow af afgørende betydning for etableringens produktion, forskningsudstyr, teknikker eller ledelse. Ved bedømmelsen af en sådan viden tages der ikke blot hensyn til viden, der er specifik for etableringen, men også, når det er relevant, til, om personen har et højt kvalifikationsniveau med hensyn til en type arbejde eller aktivitet, der kræver specifik teknisk viden, herunder medlemskab af en anerkendt faggruppe.

b) "praktikanter": fysiske personer, som har været ansat i en juridisk person i en part i mindst et år, har en universitetsgrad og midlertidigt er overflyttet til en etablering på den anden parts territorium i forbindelse med deres faglige udvikling eller for at uddanne sig i bestemte forretningsmetoder[1]

[1] Den modtagende etablering kan med henblik på forudgående godkendelse blive afkrævet at forelægge et uddannelsesprogram, der dækker opholdets varighed, og hvoraf det fremgår, at formålet med opholdet er uddannelse. De kompetente myndigheder kan kræve, at uddannelsen skal være knyttet til den opnåede universitetsgrad.

c) "sælgere af tjenesteydelser til virksomheder": fysiske personer, som repræsenterer en tjenesteyder fra en af parterne, og som søger midlertidig adgang til den anden parts territorium med henblik på at forhandle om salg af tjenesteydelser eller indgå aftaler om salg af tjenesteydelser for nævnte tjenesteyder. De er ikke involveret i direkte salg til offentligheden og modtager ikke vederlag fra en kilde beliggende i værtsparten.

ARTIKEL 8.14

Nøglepersonale og praktikanter

1. For de i henhold til afdeling C (Etablering) liberaliserede sektorer og under forbehold af eventuelle forbehold i deres liste over specifikke forpligtelser tillader parterne hver især erhvervsdrivende fra den anden part at ansætte fysiske personer fra den anden part midlertidigt i deres etableringer, forudsat at disse ansatte er nøglepersonale eller praktikanter som defineret i artikel 8.13 (Anvendelsesområde og definitioner). Tilladelse til indrejse og midlertidigt ophold gives for en periode på indtil tre år for virksomhedsinterne udstationerede, 90 dage over en periode på 12 måneder for forretningsrejsende i etableringsøjemed og et år for praktikanter. For virksomhedsinterne udstationerede kan denne periode forlænges med indtil to yderligere år, afhængigt af den nationale lovgivning[1].

[1] Uden at det berører artikel 8.1 (Formål og anvendelsesområde), stk. 4, præciseres det, at ophold på en parts territorium efter disse bestemmelser ikke giver den virksomhedsinterne udstationerede ret til at søge om permanent ophold eller statsborgerskab i den pågældende part.

2. For de i henhold til afdeling C (Etablering) liberaliserede sektorer må en part ikke opretholde eller indføre foranstaltninger til begrænsning af det samlede antal fysiske personer, en erhvervsdrivende må overflytte som nøglepersonale og praktikanter i en specifik sektor, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve eller diskriminerende begrænsninger, medmindre andet er fastsat i dens liste over specifikke forpligtelser.

ARTIKEL 8.15

Sælgere af tjenesteydelser til virksomheder

For de i henhold til afdeling B (Grænseoverskridende levering af tjenesteydelser) eller C (Etablering) liberaliserede sektorer og under forbehold af eventuelle forbehold i deres liste over specifikke forpligtelser tillader parterne indrejse og midlertidigt ophold for sælgere af tjenesteydelser til virksomheder i indtil 90 dage over en periode på 12 måneder[1].

[1] Denne artikel berører ikke de rettigheder og forpligtelser, der følger af bilaterale visumfritagelsesaftaler mellem Singapore og en EU-medlemsstat.

AFDELING E

RETSGRUNDLAG

UNDERAFDELING 1

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL 8.16

Gensidig anerkendelse af faglige kvalifikationer

1. Intet i denne artikel er til hinder for, at en part kan kræve, at fysiske personer skal have de nødvendige kvalifikationer og/eller den nødvendige erhvervserfaring, som er fastsat for den pågældende sektor på det territorium, hvor tjenesteydelsen leveres.

2. Parterne tilskynder de relevante erhvervsorganisationer på deres respektive territorier til at udarbejde og forelægge en fælles henstilling vedrørende gensidig anerkendelse for Udvalget for Handel med Tjenesteydelser, Investeringer og Offentlige Udbud, nedsat ved artikel 16.2 (Specialiserede udvalg). En sådan henstilling skal underbygges med dokumentation for:

a) de økonomiske fordele ved en eventuel aftale om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (i det følgende benævnt "aftale om gensidig anerkendelse") og

b) de respektive ordningers forenelighed, dvs. i hvilket omfang de kriterier, parterne hver især anvender for godkendelse af, udstedelse af licenser til, driftsform for og certificering af erhvervsdrivende og tjenesteydere, er indbyrdes forenelige.

3. Når Udvalget for Handel med Tjenesteydelser, Investeringer og Offentlige Udbud modtager en fælles henstilling, gennemgår det denne inden for en rimelig frist med henblik på at fastslå, om den er i overensstemmelse med denne aftale.

4. Når henstillingen på grundlag af de i stk. 2 omhandlede oplysninger er fundet i overensstemmelse med denne aftale, tager parterne de nødvendige skridt til at forhandle om en aftale om gensidig anerkendelse gennem deres kompetente myndigheder eller bemyndigede repræsentanter.

ARTIKEL 8.17

Gennemsigtighed

Parterne besvarer straks alle anmodninger fra den anden part om specifikke oplysninger vedrørende alle deres alment gældende foranstaltninger eller internationale aftaler, som er relevante for eller berører dette kapitel. Parterne opretter desuden hver især i medfør af artikel 13.4 (Forespørgsler og kontaktpunkter) et eller flere informationskontorer, der efter anmodning kan give erhvervsdrivende og tjenesteydere fra den anden part specifikke oplysninger om alle disse forhold.

UNDERAFDELING 2

INDENLANDSK REGULERING

ARTIKEL 8.18

Anvendelsesområde og definitioner

1. Denne underafdeling finder anvendelse på parternes foranstaltninger vedrørende licenskrav og -procedurer samt kvalifikationskrav og -procedurer, der påvirker:

a) grænseoverskridende levering af tjenesteydelser som defineret i artikel 8.4 (Definitioner)

b) juridiske og fysiske personers etablering på deres territorium som defineret i artikel 8.8 (Definitioner)

c) fysiske personers midlertidige ophold på deres territorium som omhandlet i artikel 8.13 (Anvendelsesområde og definitioner).

2. Disse regler finder kun anvendelse på sektorer, for hvilke parten har indgået specifikke forpligtelser, og i det omfang disse specifikke forpligtelser finder anvendelse.

3. Disse regler finder ikke anvendelse på foranstaltninger, som udgør begrænsninger som omhandlet i artikel 8.5 (Markedsadgang) og artikel 8.10 (Markedsadgang) og/eller artikel 8.6 (National behandling) og artikel 8.11 (National behandling).

4. I denne underafdeling forstås ved:

a) "kompetente myndigheder": centrale, regionale eller lokale myndigheder, der træffer en afgørelse om tilladelse til levering af en tjenesteydelse, herunder gennem etablering, eller om tilladelse til at udøve anden erhvervsvirksomhed end levering af tjenesteydelser, eller ikke-statslige organer, der under udøvelse af beføjelser, som er delegeret af centrale, regionale eller lokale myndigheder, træffer en sådan afgørelse

b) "licensprocedurer": administrative eller proceduremæssige regler, som en fysisk eller juridisk person, der søger tilladelse til at levere en tjenesteydelse eller til at udøve anden erhvervsvirksomhed end levering af tjenesteydelser, herunder ændring eller fornyelse af en licens, skal følge for at godtgøre efterlevelse af licenskravene

c) "licenskrav": væsentlige krav, undtagen kvalifikationskrav, som en fysisk eller juridisk person skal opfylde for at opnå, ændre eller forny en tilladelse til at levere en tjenesteydelse eller udøve anden erhvervsvirksomhed end levering af tjenesteydelser

d) "kvalifikationsprocedurer": administrative eller proceduremæssige regler, som en fysisk person skal følge for at godtgøre efterlevelse af kvalifikationskravene og dermed opnå tilladelse til at levere en tjenesteydelse

e) "kvalifikationskrav": væsentlige krav vedrørende en fysisk persons kompetence til at levere en tjenesteydelse, som skal opfyldes for at opnå tilladelse til at levere en tjenesteydelse.

ARTIKEL 8.19

Licens- og kvalifikationskrav

1. Parterne sikrer, at foranstaltninger vedrørende licenskrav og -procedurer samt kvalifikationskrav og -procedurer er baseret på kriterier, som er:

a) klare

b) objektive og gennemsigtige og

c) fastlagt på forhånd og tilgængelige for offentligheden og interesserede personer.

2. En tilladelse eller licens gives, forudsat at den er til rådighed, så snart den er oprettet, på baggrund af en passende undersøgelse af, om kravene er opfyldt.

3. Parterne opretholder eller opretter domstole, voldgiftsretter eller forvaltningsdomstole eller procedurer, der efter anmodning fra en berørt erhvervsdrivende eller tjenesteyder drager omsorg for, at der gennemføres en omgående prøvelse og, hvis det er berettiget, en passende afhjælpning af administrative beslutninger, der påvirker etablering, grænseoverskridende levering af tjenesteydelser eller fysiske personers midlertidige ophold i forretningsøjemed. Er sådanne procedurer ikke uafhængige af den myndighed, som den pågældende administrative beslutning er betroet, sikrer parterne hver især, at procedurerne faktisk fører til en objektiv og upartisk prøvelse.

Dette stykke må ikke fortolkes således, at det kræves af en part, at den opretter sådanne domstole eller procedurer, hvis det er uforeneligt med dens forfatningsstruktur eller retssystem.

ARTIKEL 8.20

Licens- og kvalifikationsprocedurer

1. Parterne sikrer, at licens- og kvalifikationsprocedurer og formaliteterne i den forbindelse er så enkle som muligt og ikke unødigt komplicerer eller forsinker udførelsen af tjenesteydelsen. De licensafgifter[1], ansøgningen kan medføre for ansøgerne, skal være rimelige og må ikke i sig selv begrænse leveringen af tjenesteydelsen.

2. Parterne sikrer, at de procedurer, den kompetente myndighed anvender, og de afgørelser, den træffer, i forbindelse med udstedelse af licenser eller tilladelser, er upartiske over for alle ansøgere. Den kompetente myndighed træffer sin afgørelse i fuld uafhængighed og står ikke til ansvar over for de tjenesteydere, der skal have licens eller tilladelse.

3. Er der specifikke tidsfrister for indgivelse af ansøgninger, skal ansøgeren gives en rimelig frist til at indgive en ansøgning. Den kompetente myndighed indleder behandlingen af ansøgningen hurtigst muligt. Når det er muligt, accepteres elektroniske ansøgninger på de samme gyldighedsbetingelser som papiransøgninger.

[1] Afgifter i forbindelse med udstedelse af licenser eller tilladelser omfatter ikke udgifter til auktioner, udbud eller andre ikke-diskriminerende metoder til tildeling af koncessioner og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligtydelser.

4. Parterne sikrer, at en ansøgning behandles, og at der træffes en endelig afgørelse, inden for en rimelig tidsfrist efter indgivelsen af en fuldstændig ansøgning. Parterne bestræber sig på at fastsætte en almindelig tidsfrist for behandlingen af en ansøgning.

5. Efter modtagelsen af en ansøgning, som den kompetente myndighed anser for at være ufuldstændig, underretter den inden for en rimelig tidsfrist ansøgeren herom, angiver i det omfang, det er muligt, hvilke oplysninger der mangler, og giver ansøgeren mulighed for at råde bod på manglerne.

6. Bekræftede kopier accepteres om muligt i stedet for de originale dokumenter.

7. Hvis den kompetente myndighed giver afslag på en ansøgning, underrettes ansøgeren skriftligt herom så hurtigt som muligt. I princippet skal ansøgeren efter anmodning også underrettes om årsagerne til afslaget og om fristen for at påklage afgørelsen. Ansøgeren skal, når det er relevant, have mulighed for at indgive en ny ansøgning inden for en rimelig tidsfrist.

8. Parterne sikrer, at en udstedt licens eller tilladelse træder i kraft hurtigst muligt i overensstemmelse med de deri fastsatte vilkår og betingelser.

UNDERAFDELING 3

COMPUTERTJENESTEYDELSER

ARTIKEL 8.21

Computertjenesteydelser

1. Parterne tilslutter sig forståelsen i de følgende stykker vedrørende liberaliseringen af computertjenesteydelser i overensstemmelse med afdeling B (Grænseoverskridende levering af tjenesteydelser), afdeling C (Etablering) og afdeling D (Fysiske personers midlertidige tilstedeværelse i forretningsøjemed).

2. Parterne er enige om, at CPC[1] 84, De Forenede Nationers kode for computertjenesteydelser og hermed beslægtede tjenesteydelser, dækker alle sådanne tjenesteydelser. Den teknologiske udvikling har øget udbuddet af disse tjenesteydelser som bundter eller pakker af beslægtede tjenesteydelser, der kan omfatte alle eller nogle af de grundlæggende funktioner, der er opført i stk. 3. Tjenesteydelser som f.eks. web- og domænehosting, datamining og grid computing består hver især af en kombination af grundlæggende computertjenesteydelser.

[1] CPC er den centrale produktnomenklatur (Central Products Classification) som fastsat i de statistiske publikationer fra De Forenede Nationers statistiske kontor (Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 77, CPC prov, 1991).

3. Computertjenesteydelser og hermed beslægtede tjenesteydelser, uanset om de leveres via et netværk, herunder internettet, omfatter alle tjenesteydelser, der vedrører en af følgende ydelser eller en kombination heraf:

a) rådgivning, tilpasning, strategiudvikling, analyse, planlægning, behovsspecifikation, design, udvikling, installation, implementering, integration, prøvning, fejlfinding, opdatering, support, faglig bistand og forvaltning af eller i forbindelse med computere og edb-systemer

b) rådgivning, strategiudvikling, analyse, planlægning, behovsspecifikation, design, udvikling, installation, implementering, integration, prøvning, fejlfinding, opdatering, tilpasning, vedligeholdelse, support, faglig bistand og forvaltning og anvendelse af eller i forbindelse med software[1]

c) databehandling, -lagring og -hosting og databasetjenester

d) vedligeholdelse og reparation af kontormaskiner og -udstyr, herunder computere, og

e) uddannelse af kunders personale i forbindelse med software, computere og edb-systemer i.a.n.

[1] Ved "software" forstås den række instruktioner, der er nødvendige for at få computere til at fungere og kommunikere. Der kan udvikles en række forskellige programmer med henblik på specifikke applikationer (applikationssoftware), og kunden kan have valget mellem at anvende færdigudviklede programmer direkte fra hylden (pakkesoftware), at få udviklet særlige programmer, der imødekommer bestemte krav (kundetilpasset software), eller at benytte en kombination af disse to muligheder.

4. Parterne er enige om, at computertjenesteydelser og hermed beslægtede tjenesteydelser i mange tilfælde gør det muligt at levere andre tjenesteydelser[1] ad både elektronisk og anden vej. Det er imidlertid i disse tilfælde vigtigt at skelne mellem computertjenesteydelserne og de hermed beslægtede tjenesteydelser (f.eks. web- eller applikationshosting) og de andre tjenesteydelser[2], som computertjenesteydelserne og de hermed beslægtede tjenesteydelser muliggør. De andre tjenesteydelser, uanset om de muliggøres af computertjenesteydelser og hermed beslægtede tjenesteydelser, er ikke omfattet af CPC 84.

UNDERAFDELING 4

POSTTJENESTER

ARTIKEL 8.22

Forebyggelse af konkurrencebegrænsende praksis i forbindelse med posttjenester[3]

Parterne indfører eller opretholder passende foranstaltninger[4] med henblik på at forhindre leverandører af posttjenester, som alene eller sammen udgør en stor leverandør på det relevante marked for posttjenester, i at påbegynde eller fortsætte en konkurrencebegrænsende praksis.

---

1 F.eks. W/120.1.A.b. (regnskabsvæsen, revision og bogholderivirksomhed) W/120.1.A.d. (arkitektvirksomhed), W/120.1.A.h. (lægevirksomhed og tandlægevirksomhed), W/120.2.D (audiovisuelle tjenesteydelser) og W/120.5. (uddannelsesvirksomhed).

2 Jf. forrige fodnote.

3 Det præciseres, at kun foranstaltninger, der vedrører grundlæggende tjenester på brevomdelingsområdet, er omfattet af artikel 8.22 (Forebyggelse af konkurrencebegrænsende praksis i forbindelse med posttjenester).

4 Ved opretholdelse af passende foranstaltninger forstås også den effektive håndhævelse af disse foranstaltninger.

ARTIKEL 8.23

Forvaltningsmyndighedernes uafhængighed

Forvaltningsmyndighederne skal være adskilt fra og står ikke til ansvar over for leverandører af posttjenester. Forvaltningsmyndighedernes afgørelser og de procedurer, de anvender, skal være upartiske over for alle markedsdeltagere.

UNDERAFDELING 5

TELEKOMMUNIKATIONSTJENESTER

ARTIKEL 8.24

Anvendelsesområde

1. Denne underafdeling finder anvendelse på foranstaltninger, der påvirker handel med telekommunikationstjenester, og fastlægger de reguleringsmæssige principper for telekommunikationstjenester, der liberaliseres i medfør af afdeling B, C og D.

2. Denne underafdeling finder ikke anvendelse på foranstaltninger, som en part indfører eller opretholder, vedrørende radio- og TV-spredning via kabel eller direkte transmission.

3. Intet i denne afdeling må fortolkes således:

a) at en part skal tillade en tjenesteyder fra den anden part at etablere, opbygge, erhverve, lease, drive eller levere andre telekommunikationsnet eller -tjenester end dem, der er anført i dens liste over specifikke forpligtelser, eller

b) at en part skal pålægge en tjenesteyder at etablere, opbygge, erhverve, lease, drive eller levere telekommunikationsnet eller -tjenester, hvis disse net eller tjenester ikke tilbydes offentligheden generelt.

4. Parterne indfører, opretholder, ændrer eller ophæver tjenesteyderes rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel 8.26 (Adgang til og anvendelse af offentlige telekommunikationsnet og -tjenester), artikel 8.28 (Sammenkobling), artikel 8.29 (Sammenkobling med store leverandører), artikel 8.30 (Store leverandørers adfærd), artikel 8.32 (Ubundtede netelementer), artikel 8.33 (Samhusning), artikel 8.34 (Videresalg), artikel 8.35 (Fælles brug af faciliteter), artikel 8.36 (Tjenester over lejede kredsløb) og artikel 8.38 (Landingsstationer for søkabler) på en måde, som er forenelig med deres nationale lovgivning og interne procedurer vedrørende telekommunikationsmarkederne. For Unionen medfører disse procedurer EU-forvaltningsmyndighedernes analyse af de relevante vare- og tjenesteydelsesmarkeder i henhold til den relevante EU-lovgivning, udpegning af en tjenesteyder med en stærk markedsposition og forvaltningsmyndighedernes afgørelse på grundlag af denne analyse om at indføre, opretholde, ændre eller ophæve de pågældende rettigheder og forpligtelser.

ARTIKEL 8.25

Definitioner

I denne underafdeling forstås ved:

a) "radio- og TV-spredning": en uafbrudt trådbunden eller trådløs transmissionskæde - uanset hvor transmissionen oprindeligt stammer fra - som er nødvendig til modtagelse og/eller visning af radio- og TV-programsignaler for hele eller en del af offentligheden, men som ikke omfatter bidragsforbindelser mellem operatører

b) "endelig forbruger": en forbruger af en tjenesteydelse eller en tjenesteyder, til hvem der leveres et offentligt telekommunikationsnet eller en offentlig telekommunikationstjeneste, dog ikke til brug i forbindelse med viderelevering af et offentligt telekommunikationsnet eller en offentlig telekommunikationstjeneste

c) "væsentlige faciliteter": faciliteter i forbindelse med offentlige telekommunikationsnet og -tjenester, som:

   i) udelukkende eller fortrinsvis stilles til rådighed af en enkelt eller et begrænset antal leverandører og

   ii) ikke økonomisk eller teknisk set kan erstattes med henblik på levering af en tjenesteydelse

d) "sammenkobling": forbindelse med leverandører, der stiller offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester til rådighed, således at en leverandørs brugere kan kommunikere med en anden leverandørs brugere og få adgang til en anden leverandørs tjenesteydelser

e) "stor leverandør": en leverandør af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester, der i væsentligt omfang kan påvirke vilkårene for deltagelse, hvad angår priser og udbud, på det relevante marked for offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester i kraft af:

   i) sin kontrol over væsentlige faciliteter eller

   ii) udnyttelse af sin markedsstilling

f) "ikke-diskriminerende": en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der indrømmes enhver anden bruger af tilsvarende offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester under tilsvarende omstændigheder

g) "nummerportabilitet": det forhold, at slutbrugere af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester kan beholde eksisterende telefonnumre på samme sted uden forringelse af kvalitet, pålidelighed eller komfort, når de skifter mellem sammenlignelige leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester

h) "offentligt telekommunikationsnet": et telekommunikationsnet, som en part kræver skal levere offentlige telekommunikationstjenester mellem bestemte nettermineringspunkter

i) "offentlig telekommunikationstjeneste": en telekommunikationstjeneste, der af en part enten udtrykkeligt eller de facto kræves tilbudt offentligheden generelt

j) "landingsstationer for søkabel": de steder og bygninger, hvor internationale søkabler ender og sluttes til backhaul-forbindelser

k) "telekommunikation": afsendelse og modtagelse af signaler med elektromagnetiske midler

l) "telekommunikationstjenester": alle tjenesteydelser vedrørende afsendelse og modtagelse af elektromagnetiske signaler, dog ikke radio- og TV-spredning samt erhvervsvirksomhed, der består i at stille indhold til rådighed, som overføres ved hjælp af telekommunikation, og

m) "forvaltningsmyndighed for telekommunikation": det eller de nationale organer, der har til opgave at regulere telekommunikation.

ARTIKEL 8.26

Adgang til og anvendelse af offentlige telekommunikationsnet og -tjenester

1. Parterne sikrer, at alle tjenesteydere fra den anden part har adgang til og kan benytte alle offentlige telekommunikationsnet og -tjenester, herunder private lejede kredsløb, der tilbydes på deres territorium eller på tværs af deres grænser, på rimelige, ikke-diskriminerende og gennemsigtige vilkår og betingelser, herunder som beskrevet i stk. 2 og 3.

2. Parterne sikrer, at de pågældende tjenesteydere har ret til:

a) at købe eller lease og tilslutte terminaler eller andet udstyr, der har grænseflader med det offentlige telekommunikationsnet

b) at forbinde private lejede eller ejede kredsløb med offentlige telekommunikationsnet og -tjenester på deres territorium eller på tværs af deres grænser eller med kredsløb lejet eller ejet af andre tjenesteydere og

c) at benytte driftsprotokoller efter eget valg, bortset fra som nødvendigt for at sikre, at telekommunikationsnet og -tjenester er tilgængelige for offentligheden generelt.

3. Parterne sikrer, at alle tjenesteydere fra den anden part kan anvende offentlige telekommunikationsnet og -tjenester til fremsendelse af oplysninger på deres territorium og på tværs af deres grænser, herunder sådanne tjenesteyderes virksomhedsinterne kommunikation, og til at få adgang til oplysninger, der er indeholdt i databaser eller på anden måde lagret i maskinlæsbar form på den ene eller den anden parts territorium. Alle nye eller ændrede foranstaltninger, der i betydelig grad påvirker en sådan anvendelse, meddeles den anden part og er genstand for konsultationer.

ARTIKEL 8.27

Hemmeligholdelse af oplysninger

Parterne sikrer hver især telekommunikationshemmeligheden ved brug af offentlige telekommunikationsnet og -tjenester, både for så vidt angår selve kommunikationen og de dermed forbundne trafikdata, uden at begrænse handelen med tjenesteydelser.

ARTIKEL 8.28

Sammenkobling[1]

1. Parterne sikrer, at tjenesteydere, der har tilladelse til at levere offentlige telekommunikationsnet og -tjenester, har ret og pligt til at forhandle om sammenkobling med andre leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester. Sammenkobling bør aftales på grundlag af kommercielle forhandlinger mellem de berørte parter.

2. Forvaltningsmyndighederne sikrer, at leverandører, der får oplysninger fra en anden virksomhed under forhandlingerne om sammenkoblingsaftaler, udelukkende anvender disse oplysninger til det formål, hvortil de er givet, og til enhver tid respekterer, at de oplysninger, der fremsendes eller opbevares, skal behandles fortroligt.

ARTIKEL 8.29

Sammenkobling med store leverandører

1. Parterne sikrer, at store leverandører på deres territorium tilbyder sammenkobling for faciliteter og udstyr tilhørende den anden parts leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester ved ethvert teknisk realisabelt punkt i den store leverandørs net. Sammenkoblingen bevilges:

[1] Når en leverandør af offentlige telekommunikationsnet og -tjenester udpeges som værende en stor leverandør til brug for denne artikel og artikel 8.30 (Store leverandørers adfærd), skal det ske i overensstemmelse med parternes respektive lovgivning og procedurer.

a) på ikke-diskriminerende vilkår og betingelser (herunder hvad angår tekniske standarder og specifikationer) samt til ikke-diskriminerende takster og med en kvalitet, der ikke er ringere end den, der tilbydes i forbindelse med den store leverandørs egne tilsvarende tjenester eller ikke-tilknyttede leverandørers (leverandører af offentlige telekommunikationsnet og -tjenester) tilsvarende tjenester eller dens datterselskabers eller andre tilknyttede selskabers tilsvarende tjenester

b) rettidigt på vilkår og betingelser (herunder hvad angår tekniske standarder og specifikationer) samt til omkostningsorienterede takster, som er gennemsigtige og rimelige under hensyntagen til de økonomiske muligheder og tilstrækkeligt ubundtede til, at leverandøren ikke er nødt til at betale for netkomponenter eller -faciliteter, som ikke er nødvendige for at kunne levere tjenesteydelsen, og

c) efter anmodning ved yderligere punkter end de nettermineringspunkter, der tilbydes hovedparten af leverandørerne af offentlige telekommunikationsnet og -tjenester, mod en afgift, der afspejler omkostningerne ved de nødvendige yderligere faciliteter.

2. Parterne sikrer, at store leverandører på deres territorium offentliggør deres sammenkoblingsaftaler eller et standardtilbud på sammenkobling.

3. Procedurerne for sammenkobling med en stor leverandør offentliggøres.

4. Lykkes det ikke for leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester at bilægge tvister vedrørende de vilkår, betingelser og takster for sammenkobling, som en stor leverandør skal tilbyde, indbringer de sagen for forvaltningsmyndigheden, der søger at løse tvisterne så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder inden for 180 dage efter at have fået sagen forelagt, idet der dog tages hensyn til, at bilæggelsen af komplekse tvister kan tage længere end 180 dage.

ARTIKEL 8.30

Store leverandørers adfærd

1. Parterne kan pålægge store leverandører forpligtelser vedrørende ikke-diskriminering i forbindelse med sammenkobling og/eller adgang.

2. Forpligtelserne vedrørende ikke-diskriminering skal navnlig sikre, at den store leverandør tilbyder andre leverandører, der udbyder tilsvarende tjenester, tilsvarende vilkår under tilsvarende omstændigheder, og at den leverer tjenester og oplysninger til andre på de samme vilkår og af samme kvalitet som dem/den, der gælder for dens egne tjenester eller dens datterselskabers eller partneres tjenester.

ARTIKEL 8.31

Konkurrencebeskyttelse over for store leverandører

Parterne indfører eller opretholder passende foranstaltninger[1] med henblik på at forhindre leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester, som alene eller sammen udgør en stor leverandør på deres territorium, i at påbegynde eller fortsætte en konkurrencebegrænsende praksis. Konkurrencebegrænsende praksis er navnlig:

a) konkurrencebegrænsende krydssubsidiering eller "margin squeeze"

b) udnyttelse af oplysninger fra konkurrenter til konkurrencebegrænsende formål

[1] Ved opretholdelse af passende foranstaltninger forstås også den effektive håndhævelse af disse foranstaltninger.

c) undladelse af rettidigt at stille tekniske oplysninger om væsentlige faciliteter og kommercielt relevante oplysninger til rådighed for leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester, som har brug for disse oplysninger for at kunne levere offentlige telekommunikationstjenester

d) prisfastsættelse for tjenester på en måde, som efter alt at dømme begrænser konkurrencen urimeligt, f.eks. i form af underbudspriser.

ARTIKEL 8.32

Ubundtede netelementer

1. Parterne pålægger store leverandører forpligtelser til rettidigt og på vilkår og betingelser, som er rimelige, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, at efterkomme rimelige anmodninger om ubundtet adgang til og anvendelse af specifikke netelementer og tilhørende faciliteter ved ethvert teknisk realisabelt punkt, og særlig:

a) at give adgang til nærmere angivne netelementer og/eller faciliteter, herunder adgang til netelementer, som ikke er aktive, og/eller ubundtet adgang til abonnentledninger, for bl.a. at muliggøre tilbud om videresalg af abonnentledninger

b) at tilbyde fri adgang til tekniske grænseflader, protokoller eller andre nøgleteknologier, der er afgørende for tjenesternes eller virtuelle nettjenesters interoperabilitet

c) at tilbyde samhusning og

d) at tilbyde de tjenester, der er nødvendige for at sikre interoperabilitet mellem end-to-end-tjenester til slutbrugere.

2. Når en part overvejer de i stk. 1 omhandlede forpligtelser, kan den tage hensyn til bl.a. følgende faktorer:

a) om det er teknisk og økonomisk gennemførligt at bruge eller installere konkurrerende faciliteter under hensyntagen til karakteren og typen af de involverede samkoblings- og/eller adgangsordninger, herunder levedygtigheden af andre opstrøms accessprodukter såsom adgang til kabelkanaler

b) om det er praktisk muligt at tilbyde den foreslåede adgang i betragtning af den forhåndenværende kapacitet

c) hvor store startinvesteringer ejeren af faciliteten skal foretage, set i forhold til de risici, der er forbundet hermed, og

d) behovet for at sikre effektiv og bæredygtig konkurrence.

ARTIKEL 8.33

Samhusning

1. Parterne sikrer, at store leverandører på deres territorium rettidigt og på vilkår og betingelser, som er rimelige og ikke-diskriminerende, tilbyder leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester fra den anden part fysisk samhusning af det udstyr, der er nødvendigt med henblik på sammenkobling eller adgang til ubundtede netelementer.

2. Parterne kan efter deres nationale lovgivning bestemme, på hvilke steder store leverandører på deres territorium skal tilbyde samhusning i henhold til stk. 1.

ARTIKEL 8.34

Videresalg

Parterne sikrer, at store leverandører på deres territorium tilbyder leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester fra den anden part offentlige telekommunikationstjenester, som de store leverandører leverer på detailniveau til slutbrugere, til videresalg i overensstemmelse med denne underafdeling, særlig artikel 8.32 (Ubundtede netelementer).

ARTIKEL 8.35

Fælles brug af faciliteter

1. Parterne kan under hensyn til proportionalitetsprincippet pålægge enhver stor leverandør, der har tilladelse til at installere faciliteter på, over eller under offentlig eller privat ejendom, at dele brugen af sådanne faciliteter eller ejendomme, herunder bygninger, adgangsveje til bygninger, ledningsnet i bygninger, master, antenner, tårne og andre støttekonstruktioner, pæle, kabelkanaler, ledningskanaler, mandehuller og skabe.

2. Parterne kan i overensstemmelse med deres nationale lovgivning bestemme, hvilke faciliteter store leverandører på deres territorium skal give adgang til i henhold til stk. 1, idet der tages hensyn til, at sådanne faciliteter ikke økonomisk eller teknisk set kan erstattes med henblik på levering af en konkurrerende tjenesteydelse.

ARTIKEL 8.36

Tjenester over lejede kredsløb

Parterne sikrer, at store leverandører af tjenester over lejede kredsløb på deres territorium leverer tjenester over lejede kredsløb, som er offentlige telekommunikationstjenester, til juridiske personer fra den anden part rettidigt og på vilkår og betingelser, som er rimelige, ikke-diskriminerende og gennemsigtige.

ARTIKEL 8.37

Nummerportabilitet

Parterne sikrer, at leverandører af offentlige telekommunikationstjenester på deres territorium rettidigt og på rimelige vilkår og betingelser tilbyder nummerportabilitet for de af den pågældende part udpegede tjenester i det omfang, det er teknisk muligt.

ARTIKEL 8.38

Landingsstationer for søkabler

Har en leverandør tilladelse til at drive et søkabelsystem som en offentlig telekommunikationstjeneste, sikrer parterne adgang til søkabelsystemer, herunder landingsfaciliteter, på deres territorium på rimelige, ikke-diskriminerende og gennemsigtige vilkår og betingelser.

ARTIKEL 8.39

Uafhængig forvaltningsmyndighed

1. Parterne sikrer, at deres forvaltningsmyndighed for telekommunikation er adskilt fra og ikke står til ansvar over for leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester eller telekommunikationsudstyr. Med henblik herpå sikrer parterne, at deres forvaltningsmyndighed for telekommunikation ikke har nogen økonomisk interesse i eller kontrol over en sådan leverandør.

2. Parterne sikrer, at de afgørelser, deres forvaltningsmyndigheder for telekommunikation træffer, og de procedurer, de anvender, er retfærdige og upartiske over for alle markedsdeltagere, og at de træffes/gennemføres hurtigst muligt. Med henblik herpå sikrer parterne, at en økonomisk interesse, som de måtte have i en leverandør af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester, ikke påvirker de afgørelser, deres forvaltningsmyndighed for telekommunikation træffer, og de procedurer, den anvender.

3. Forvaltningsmyndighedernes beføjelser udøves gennemsigtigt i overensstemmelse med den gældende nationale lovgivning.

4. Forvaltningsmyndighederne skal have beføjelse til at sikre, at leverandører af telekommunikationsnet eller -tjenester på deres respektive territorier, når de anmodes herom, straks giver forvaltningsmyndighederne alle de oplysninger, herunder økonomiske oplysninger, der er nødvendige for, at de kan udføre deres opgaver i overensstemmelse med denne underafdeling. De oplysninger, der anmodes om, skal stå i et rimeligt forhold til, hvad forvaltningsmyndighedernes opgaver kræver, og skal behandles i overensstemmelse med kravene om fortrolighed.

5. Forvaltningsmyndigheden skal have tilstrækkelige beføjelser til at regulere sektoren. Hvilke opgaver der skal udføres af tilsynsmyndigheden, offentliggøres lettilgængeligt og klart, navnlig når disse opgaver er fordelt på flere organer.

ARTIKEL 8.40

Forsyningspligtydelser

1. Parterne kan hver især fastlægge den form for forsyningspligtydelser, de ønsker at opretholde.

2. Disse ydelser vil ikke uden videre blive betragtet som konkurrencebegrænsende, forudsat at de forvaltes på en gennemsigtig, objektiv, ikke-diskriminerende og konkurrencemæssigt neutral måde og ikke udgør en større byrde end nødvendigt i betragtning af den form for forsyningspligtydelser, parten har fastlagt.

3. Kræver en part, at en leverandør af telekommunikationstjenester skal levere nummerfortegnelser over abonnenter, sikrer den, at leverandøren anvender princippet om ikke-diskriminering ved behandlingen af oplysninger, den har modtaget fra andre leverandører af sådanne telekommunikationstjenester.

ARTIKEL 8.41

Tilladelse til levering af telekommunikationstjenester

1. Parterne sikrer, at licensprocedurer er så enkle som muligt og ikke unødigt komplicerer eller forsinker udførelsen af tjenesteydelsen.

2. Kræver en part, at en leverandør af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester skal have licens, offentliggør den:

a) alle de licenskriterier, -vilkår, -betingelser og -procedurer, som den anvender, og

b) en sådan rimelig frist, som almindeligvis er nødvendig til behandling af en licensansøgning.

3. Parterne sikrer, at ansøgere, der anmoder om det, gives en skriftlig begrundelse for afslag på en ansøgning om licens.

4. Licensansøgeren skal have mulighed for at henvende sig til en klageinstans, hvis der uretmæssigt er givet afslag på en ansøgning om licens.

5. De licensafgifter[1], ansøgningen kan medføre for ansøgerne, skal være rimelige og må ikke i sig selv begrænse leveringen af tjenesteydelsen.

ARTIKEL 8.42

Tildeling og anvendelse af knappe ressourcer

1. Alle procedurer for tildeling og anvendelse af knappe ressourcer, herunder frekvenser, numre og anlægsrettigheder, gennemføres på en objektiv, rettidig, gennemsigtig og ikke-diskriminerende måde. Den eksisterende allokering af frekvensbånd skal offentliggøres, dog skal der ikke gives detaljerede oplysninger om frekvenser, der er allokeret til særlige statslige anvendelser.

2. Parterne er enige om, at afgørelser vedrørende allokering og tildeling af frekvenser samt frekvensforvaltning ikke er foranstaltninger, som i sig selv er uforenelige med artikel 8.5 (Markedsadgang) og artikel 8.10 (Markedsadgang). Parterne bibeholder således retten til at føre deres egne politikker for forvaltning af frekvenser, som kan påvirke antallet af leverandører af offentlige telekommunikationstjenester, forudsat at det sker på en måde, der er forenelig med dette kapitel. Parterne bibeholder også retten til at allokere frekvensbånd under hensyn til eksisterende og fremtidige behov.

[1] Afgifter i forbindelse med udstedelse af licenser eller tilladelser omfatter ikke udgifter til auktioner, udbud eller andre ikke-diskriminerende metoder til tildeling af koncessioner og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligtydelser.

ARTIKEL 8.43

Håndhævelse

1. Parterne sikrer, at deres forvaltningsmyndighed for telekommunikation opretholder passende procedurer og den nødvendige myndighed til at håndhæve nationale foranstaltninger vedrørende forpligtelserne i denne underafdeling. Disse procedurer og denne myndighed omfatter bl.a. muligheden for at pålægge rettidige, forholdsmæssigt afpassede og effektive sanktioner eller for at ændre, suspendere eller inddrage licenser.

2. Nægter en stor leverandør anvendelsen af de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i artikel 8.29 (Sammenkobling med store leverandører), artikel 8.30 (Store leverandørers adfærd), artikel 8.31 (Konkurrencebeskyttelse over for store leverandører), artikel 8.32 (Ubundtede netelementer), artikel 8.33 (Samhusning), artikel 8.34 (Videresalg), artikel 8.35 (Fælles brug af faciliteter) og artikel 8.36 (Tjenester over lejede kredsløb), kan den anmodende tjenesteyder anmode forvaltningsmyndigheden om at intervenere, idet denne, i overensstemmelse med national lovgivning, træffer en bindende afgørelse så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder inden for en rimelig tidsfrist.

ARTIKEL 8.44

Bilæggelse af tvister på telekommunikationsområdet

1. Parterne sikrer, at leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester fra den anden part rettidigt kan henvende sig til en forvaltningsmyndighed for telekommunikation eller en anden relevant myndighed med henblik på at løse tvister, der opstår i forbindelse med nationale foranstaltninger på et i denne underafdeling omhandlet område.

2. Parterne sikrer, at leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester fra den anden part, der berøres af en afgørelse truffet af deres forvaltningsmyndighed for telekommunikation, kan påklage en sådan afgørelse til en retslig eller administrativ myndighed, som er uafhængig af de involverede parter.

3. Er klageinstansen ikke en retsinstans, skal dens afgørelse begrundes skriftligt og skal desuden kunne prøves ved en upartisk og uafhængig retslig myndighed.

4. Afgørelser truffet af klageinstanser skal gennemføres effektivt af de berørte parter i overensstemmelse med deres gældende nationale lovgivning og interne procedurer. En klage kan ikke lægges til grund for manglende efterlevelse af forvaltningsmyndighedens afgørelse, medmindre en relevant myndighed udsætter den pågældende afgørelse.

ARTIKEL 8.45

Gennemsigtighed

Når forvaltningsmyndighederne agter at træffe foranstaltninger i forbindelse med bestemmelserne i denne underafdeling, skal de berørte parter have mulighed for at fremsætte bemærkninger til udkastet til foranstaltning inden for en rimelig frist i overensstemmelse med deres nationale lovgivning. Forvaltningsmyndighederne offentliggør deres konsultationsprocedurer for sådanne udkast til foranstaltninger. Forvaltningsmyndigheden bør offentliggøre resultaterne af konsultationsproceduren, undtagen hvis de er fortrolige i henhold til den nationale lovgivning om fortrolig behandling af forretningsoplysninger.

ARTIKEL 8.46

Fleksibilitet med hensyn til valg af teknologi

En part må ikke forhindre leverandører af offentlige telekommunikationstjenester i at foretage et fleksibelt valg af teknologi til brug for leveringen af deres tjenester, selv om parterne dog hver især kan træffe foranstaltninger til at sikre, at slutbrugerne af forskellige net er i stand til at kommunikere med hinanden.

ARTIKEL 8.47

Forhold til andre underafdelinger, afdelinger og kapitler

Skulle denne underafdeling være uforenelig med en anden underafdeling eller afdeling i dette kapitel eller et andet kapitel, har denne underafdeling forrang i den udstrækning, uforeneligheden gør sig gældende.

ARTIKEL 8.48

Samarbejde

1. Parterne, der erkender den hurtige udvikling i telekommunikations- og IT-sektoren, såvel nationalt som internationalt, samarbejder om at fremme udviklingen af sådanne tjenester med henblik på at give parterne det størst mulige udbytte af anvendelsen af telekommunikations- og IT-teknologi.

2. Samarbejdet kan bl.a. omfatte følgende områder:

a) udveksling af synspunkter vedrørende politikemner såsom de reguleringsmæssige rammer for højhastighedsbredbåndsnet og nedbringelsen af de internationale mobiltakster og

b) fremme af forbrugernes, den offentlige sektors og den private sektors anvendelse af telekommunikations- og IT-tjenester, herunder nye, fremspirende tjenester.

3. Der kan bl.a. være tale om følgende former for samarbejde:

a) fremme af dialog om politikemner

b) styrkelse af samarbejdet i internationale fora vedrørende telekommunikations- og IT-teknologi og

c) andre former for samarbejdsaktiviteter.

UNDERAFDELING 6

FINANSIELLE TJENESTEYDELSER

ARTIKEL 8.49

Anvendelsesområde og definitioner

1. I denne underafdeling fastlægges principperne for de reguleringsmæssige rammer for alle finansielle tjenesteydelser, der liberaliseres i medfør af afdeling B (Grænseoverskridende levering af tjenesteydelser), C (Etablering) og D (Fysiske personers midlertidige tilstedeværelse i forretningsøjemed).

2. I denne underafdeling forstås ved:

a) "finansiel tjenesteydelse": en tjenesteydelse af finansiel art, som udbydes af en finansiel tjenesteyder i en part, herunder en tjenesteydelse, som supplerer eller støtter en tjenesteydelse af finansiel art. Finansielle tjenesteydelser omfatter følgende aktiviteter:

i) forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser:

1) direkte forsikring (inklusive coassurance):

aa) livsforsikring

bb) skadesforsikring

2) genforsikring og retrocession

3) forsikringsmægling og

4) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring, f.eks. rådgivning, aktuarbistand, risikovurdering og skadebehandling

og

ii) bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring):

1) modtagelse af indskud og andre midler på anfordring fra offentligheden

2) långivning af alle typer, herunder forbrugslån, realkredit, factoring og finansiering af handelsmæssige transaktioner

3) finansiel leasing

4) alle betalings- og pengeoverførselstjenester, herunder kredit- og betalingskort, rejsechecks og bankchecks

5) garantier og forpligtelser

6) handel for egen eller kunders regning på børsen, markedet for unoterede værdipapirer eller på anden måde, med følgende:

   aa) pengemarkedsinstrumenter (herunder checks, veksler, indskudsbeviser)

   bb) udenlandsk valuta

   cc) derivater, herunder, men ikke alene, futures og optioner

   dd) valutakurs- og renteinstrumenter, herunder produkter såsom swaps og fremtidige renteaftaler

   ee) værdipapirer

   ff) andre omsætningspapirer og finansielle aktiver, herunder guldbarrer

7) deltagelse i emissioner af enhver art af værdipapirer, herunder emissionsgaranti og placering som agent, såvel offentligt som privat, og levering af tjenesteydelser i tilknytning til sådanne emissioner

8) "money broking"

9) forvaltning af aktiver såsom likviditets- og porteføljeforvaltning, alle former for kollektiv investeringspleje, administration af pensionsfonde, forvaring og forvaltning af betroede midler

10) afregning og clearing i forbindelse med finansielle aktiver, herunder værdipapirer, derivater og andre omsætningspapirer

11) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt finansiel databehandling og relateret programmel fra leverandører af andre finansielle tjenesteydelser og

12) rådgivning og formidling samt andre finansielle tjenesteydelser i forbindelse med de under nr. 1)-11) nævnte aktiviteter, herunder kreditvurdering og -analyse, undersøgelser og rådgivning i tilknytning til investeringer og porteføljer, rådgivning om opkøb og selskabsomstrukturering og -strategi

b) "finansiel tjenesteyder/leverandør af finansielle tjenesteydelser": enhver fysisk eller juridisk person i en part, der driver eller søger at drive virksomhed med levering af finansielle tjenesteydelser på den pågældende parts territorium. Udtrykket "finansiel tjenesteyder/leverandør af finansielle tjenesteydelser" omfatter ikke offentlige enheder

c) "ny finansiel tjenesteydelse": en tjenesteydelse af finansiel art, herunder tjenesteydelser vedrørende eksisterende og nye produkter eller den måde, hvorpå et produkt udbydes, som ingen anden leverandør af finansielle tjenesteydelser leverer på en parts territorium, men som leveres på den anden parts territorium

d) "offentlig enhed":

i) en offentlig myndighed, centralbank eller monetær myndighed i en part, eller en enhed ejet eller kontrolleret af en part, der hovedsagelig beskæftiger sig med at gennemføre regeringsmæssige funktioner eller aktiviteter med regeringsmæssigt formål, men herunder ikke en enhed, der hovedsagelig beskæftiger sig med at levere finansielle tjenesteydelser på kommercielle vilkår eller

ii) en privat enhed, som udfører funktioner, der normalt udføres af en centralbank eller monetær myndighed, når den udfører disse funktioner, og

e) "selvregulerende organisation": enhver ikke-statslig organisation, herunder værdipapir- eller terminsbørser eller -markeder, eller en anden organisation eller sammenslutning, der i kraft af sin statut eller ved delegation fra centrale, regionale eller lokale myndigheder regulerer eller fører tilsyn med finansielle tjenesteydere.

ARTIKEL 8.50

Tilsynsklausul

1. Intet i denne aftale må fortolkes således, at en part forhindres i at indføre eller opretholde rimelige foranstaltninger af tilsynsmæssige årsager, f.eks.:

a) beskyttelse af investorer, indskydere, forsikringstagere eller personer, over for hvem en leverandør af finansielle tjenesteydelser har en tillidsforpligtelse

b) bevarelse af finansielle tjenesteyderes sikkerhed, integritet eller finansielle ansvar eller

c) sikring af deres finansielle systems integritet og stabilitet.

2. Disse foranstaltninger må ikke udgøre en større byrde end nødvendigt for at nå det tilsigtede mål, og de må ikke udgøre en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af leverandører af finansielle tjenesteydelser fra den anden part i forhold til tilsvarende leverandører af finansielle tjenesteydelser fra den part, der træffer foranstaltningerne, eller en skjult begrænsning af handelen med tjenesteydelser.

3. Intet i denne aftale må fortolkes således, at det forpligter en part til at videregive oplysninger om individuelle kunders forhold og konti eller fortrolig eller privat information, som offentlige enheder ligger inde med.

4. Parterne gør deres bedste for at sikre, at Baselkomitéens "Core Principles for Effective Banking Supervision", Den Internationale Forsikringstilsynsorganisations standarder og principper, Den Internationale Børstilsynsorganisations "Objectives and Principles of Securities Regulation" og den internationalt anerkendte standard for gennemsigtighed og udveksling af oplysninger til skatteformål som nærmere forklaret i OECD's modelbeskatningsoverenskomst vedrørende indkomst og formue fra 2008 gennemføres og anvendes på deres territorium.

5. En part kan kræve registrering eller godkendelse af leverandører af grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser fra den anden part og af finansielle instrumenter, uden at dette indskrænker andre former for tilsyn med grænseoverskridende handel med finansielle tjenesteydelser, jf. dog artikel 8.6 (National behandling).

ARTIKEL 8.51

Selvregulerende organisationer

Hvis en part kræver, at finansielle tjenesteydere fra den anden part skal være medlemmer af, deltage i eller have adgang til en selvregulerende organisation for at kunne levere finansielle tjenesteydelser på eller til førstnævnte parts territorium, skal den sørge for, at den pågældende selvregulerende organisation overholder forpligtelserne i artikel 8.6 (National behandling) og artikel 8.11 (National behandling).

ARTIKEL 8.52

Betalings- og clearingsystemer

Parterne indrømmer på vilkårene og betingelserne for national behandling i henhold til deres respektive adgangskriterier leverandører af finansielle tjenesteydelser fra den anden part, som er etableret på deres territorium og underlagt tilsynsregler mv. som leverandører af finansielle tjenesteydelser i henhold til deres nationale lovgivning, adgang til betalings- og clearingsystemer, der drives af offentlige enheder, og til offentlige finansierings- og genfinansieringsfaciliteter, der er til rådighed som led i den normale forretningsgang. Denne artikel har ikke til formål at give adgang til en parts faciliteter med hensyn til långiver i sidste instans.

ARTIKEL 8.53

Nye finansielle tjenesteydelser

Parterne tillader leverandører af finansielle tjenesteydelser fra den anden part at levere enhver ny finansiel tjenesteydelse, som de ville tillade deres egne lignende leverandører af finansielle tjenesteydelser at levere, uden at de vil skulle lovgive yderligere. En part kan bestemme den institutionelle og retlige form, gennem hvilken den nye finansielle tjenesteydelse må leveres, og kan kræve, at der skal indhentes tilladelse til levering af tjenesteydelsen. Kræver en part en sådan tilladelse for den nye finansielle tjenesteydelse, skal der træffes en afgørelse inden for en rimelig frist, og tilladelsen kan kun afslås af tilsynsmæssige årsager, jf. artikel 8.50 (Tilsynsklausul).

ARTIKEL 8.54

Databehandling

1. Forudsat at der er truffet passende foranstaltninger til beskyttelse af privatlivets fred og fortroligheden, tillader parterne, at leverandører af finansielle tjenesteydelser fra den anden part overfører oplysninger i elektronisk eller anden form til og fra deres territorium med henblik på databehandling, når en sådan behandling er påkrævet som led i den normale forretningsgang hos de pågældende leverandører af finansielle tjenesteydelser.

2. Parterne indfører eller opretholder passende foranstaltninger til beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger, herunder personlige optegnelser og konti, for så vidt disse foranstaltninger ikke anvendes til at omgå bestemmelserne i denne aftale.

ARTIKEL 8.55

Specifikke undtagelser

1. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at det forhindrer en part, herunder dens offentlige enheder, i på sit territorium ensidigt at udøve aktiviteter eller levere tjenesteydelser, der er del af en offentlig pensionsplan eller et lovbestemt socialt sikringssystem, undtagen når disse aktiviteter i henhold til partens egen lovgivning må udøves af leverandører af finansielle tjenesteydelser i konkurrence med offentlige enheder eller private institutioner.

2. Intet i denne aftale finder anvendelse på aktiviteter, der udøves af en centralbank eller monetær myndighed eller en anden offentlig enhed som led i penge- eller valutapolitikker.

3. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at det forhindrer en part, herunder dens offentlige enheder, i på sit territorium ensidigt at udøve aktiviteter eller levere tjenesteydelser for partens, herunder dens offentlige enheders, regning eller med dens, herunder dens offentlige enheders, garanti eller ved anvendelse af dens, eller dens offentlige enheders, finansielle ressourcer, undtagen når disse aktiviteter i henhold til partens egen lovgivning må udøves af leverandører af finansielle tjenesteydelser i konkurrence med offentlige enheder eller private institutioner.

UNDERAFDELING 7

INTERNATIONALE SØTRANSPORTTJENESTER

ARTIKEL 8.56

Anvendelsesområde, definitioner og principper

1. I denne underafdeling fastlægges principperne for liberaliseringen af internationale søtransporttjenester i medfør af afdeling B (Grænseoverskridende levering af tjenesteydelser), C (Etablering) og D (Fysiske personers midlertidige tilstedeværelse i forretningsøjemed).

2. I denne underafdeling forstås ved "international søtransport" dør til dør-transport og multimodal transport, dvs. transport af gods, hvor der anvendes mere end en transportform, herunder et søled, i henhold til et gennemgående transportdokument, og med henblik herpå retten til direkte at indgå kontrakt med leverandører af andre transportformer.

3. Hvad angår international søtransport forpligter parterne sig til effektivt at anvende principperne om uhindret adgang til laster på et kommercielt grundlag, frihed til at levere internationale søtransporttjenester samt national behandling i forbindelse med leveringen af sådanne tjenesteydelser.

I betragtning af de eksisterende liberaliseringsniveauer mellem parterne inden for international søtransport:

a) forpligter parterne sig til effektivt at anvende princippet om uhindret adgang til de internationale markeder for søtransport og erhverv på et kommercielt og ikke-diskriminerende grundlag og

b) indrømmer parterne skibe, der fører den anden parts flag, eller som drives af tjenesteydere fra den anden part, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer deres egne skibe eller, hvis den er gunstigere, den, de indrømmer tredjelandes skibe, bl.a. hvad angår adgang til havne, brug af infrastruktur og søfartshjælpetjenester i havnene samt dermed forbundne gebyrer og afgifter, toldfaciliteter og adgang til liggepladser og laste- og lossefaciliteter.

4. Anvendelsen af disse principper indebærer, at parterne:

a) ikke indfører lastfordelingsaftaler i fremtidige aftaler med tredjelande om søtransporttjenester, herunder transport af tør og flydende bulk og linjefart, og inden for en rimelig frist ophæver sådanne lastfordelingsaftaler, som måtte findes i tidligere aftaler, og

b) fra og med ikrafttrædelsen af denne aftale afskaffer og undlader at indføre ensidige foranstaltninger[1] og administrative, tekniske og andre hindringer, som kan udgøre en skjult restriktion eller have diskriminerende virkninger for den frie udveksling af tjenesteydelser inden for international søtransport.

[1] I forbindelse med dette litra forstås ved "foranstaltninger" kun foranstaltninger, der diskriminerer den fysiske eller juridiske person, som foranstaltningen finder anvendelse på, på grundlag af nationalitet eller geografisk(e) oprindelsesområde(r).

5. Parterne tillader, at leverandører af internationale søtransporttjenester fra den anden part har en etablering på deres territorium på vilkår for oprettelse og drift, som stemmer overens med de betingelser, der er anført i dens liste over specifikke forpligtelser.

6. Parterne stiller på rimelige og ikke-diskriminerende vilkår og betingelser følgende tjenesteydelser til rådighed for den anden parts leverandører af internationale søtransporttjenester i havne:

a) lodsning

b) slæbe- og bugserassistance

c) proviantering

d) forsyning med brændstof og vand

e) affaldsindsamling og deponering af ballastaffald

f) skibsinspektørtjenester

g) navigationsassistance og

h) kystbaserede operationelle tjenester, der er af betydning for skibsfarten, herunder kommunikation, leverance af vand og elektricitet, nødreparationsfaciliteter, forankring, liggeplads og liggepladsfaciliteter.

AFDELING F

ELEKTRONISK HANDEL

ARTIKEL 8.57

Mål

1. Parterne, der erkender, at elektronisk handel øger handelsmulighederne i mange sektorer, er enige om vigtigheden af at fremme anvendelsen og udviklingen af denne form for handel samt WTO-reglernes anvendelighed på elektronisk handel.

2. Parterne er enige om at fremme udviklingen af deres indbyrdes elektroniske handel, særlig ved at samarbejde om de emner vedrørende elektronisk handel, der bringes op i dette kapitel. I den forbindelse bør parterne undgå at indføre unødvendige bestemmelser om eller restriktioner for elektronisk handel.

3. Parterne erkender vigtigheden af den frie informationsstrøm på internettet, men er samtidig enige om, at denne ikke bør svække rettighederne for indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder, da det er vigtigt at beskytte disse rettigheder på internettet.

4. Parterne er enige om, at udviklingen af elektronisk handel skal være fuldt forenelig med de internationale standarder for databeskyttelse for at sikre brugertilliden til elektronisk handel.

ARTIKEL 8.58

Told

Parterne indfører ikke told på elektroniske overførsler.

ARTIKEL 8.59

Elektronisk levering af tjenesteydelser

Det præciseres, at parterne bekræfter, at foranstaltninger, der vedrører leveringen af en tjenesteydelse ad elektronisk vej, er omfattet af forpligtelserne i de relevante bestemmelser i dette kapitel, dog under forbehold af de undtagelser, der måtte gælde i den forbindelse.

ARTIKEL 8.60

Elektroniske signaturer

1. Parterne sørger for at lette en bedre forståelse af hinandens regelsæt vedrørende elektroniske signaturer og - under forbehold af relevante nationale betingelser og retsforskrifter - at undersøge, hvorvidt der i fremtiden vil kunne indgås en aftale om gensidig anerkendelse af elektroniske signaturer.

2. I forbindelse med gennemførelsen af målene i stk. 1 skal parterne hver især:

a) så vidt muligt lette den anden parts deltagelse i formelle eller uformelle fora vedrørende elektroniske signaturer, der tilrettelægges af deres kompetente myndigheder, og gøre det muligt for den anden part at præsentere sit regelsæt vedrørende elektroniske signaturer

b) så vidt muligt tilskynde til udveksling af synspunkter om elektroniske signaturer gennem særlige seminarer og ekspertmøder vedrørende f.eks. sikkerhed og interoperabilitet og

c) så vidt muligt bidrage til den anden parts indsats for at sætte sig ind i og analysere deres regelsæt ved at stille relevante oplysninger til rådighed.

ARTIKEL 8.61

Reguleringssamarbejde vedrørende elektronisk handel

1. Parterne fører en dialog om reguleringsspørgsmål i forbindelse med elektronisk handel, hvor bl.a. følgende emner tages op:

a) anerkendelse af certifikater til elektroniske signaturer, der udstedes til offentligheden, og fremme af grænseoverskridende certificeringstjenester

b) formidleransvar for tjenesteydere med hensyn til videreformidling og oplagring af oplysninger

c) behandling af uopfordret elektronisk kommerciel kommunikation

d) beskyttelse af forbrugerne og

e) andre emner af relevans for udviklingen af elektronisk handel.

2. Samarbejdet kan tage form af udveksling af oplysninger om parternes respektive lovgivning vedrørende disse emner og om gennemførelsen af denne lovgivning.

AFDELING G

UNDTAGELSER

ARTIKEL 8.62

Almindelige undtagelser

Idet sådanne foranstaltninger ikke må anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af den anden part, hvor de samme forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af etablering eller grænseoverskridende levering af tjenesteydelser, må intet i dette kapitel fortolkes således, at det forhindrer nogen af parterne i at indføre eller håndhæve foranstaltninger:

a) som er nødvendige af hensyn til den offentlige sikkerhed eller den offentlige sædelighed eller til opretholdelse af den offentlige orden[1]

[1] Undtagelsen vedrørende den offentlige orden må kun påberåbes, hvis der består en reel og tilstrækkelig alvorlig trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse.

b) som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed

c) som vedrører bevarelsen af udtømmelige naturressourcer, hvis sådanne foranstaltninger indføres i forbindelse med begrænsninger for indenlandske erhvervsdrivende eller for indenlandsk levering eller forbrug af tjenesteydelser

d) som er nødvendige til beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi

e) som er nødvendige for at sikre overholdelse af love eller administrative bestemmelser, der ikke er uforenelige med bestemmelserne i dette kapitel, herunder foranstaltninger, der vedrører:

   i) forebyggelse af vildledende eller svigagtig praksis eller følgerne af misligholdelse af kontrakter

   ii) beskyttelse af enkeltpersoners privatliv i forbindelse med behandling og udbredelse af personoplysninger og beskyttelse af fortroligheden af personlige optegnelser og konti

   iii) sikkerhed

f) som er uforenelige med artikel 8.6 (National behandling) og artikel 8.11 (National behandling), forudsat at forskellen i behandling har til formål at sikre en effektiv eller retfærdig pålæggelse eller opkrævning af direkte skatter, der vedrører den anden parts økonomiske aktiviteter, erhvervsdrivende eller tjenesteydere[1].

[1] Foranstaltninger, der sigter mod at sikre en effektiv eller retfærdig pålæggelse eller opkrævning af direkte skatter, omfatter foranstaltninger, der træffes af en part i henhold til dens skattesystem, og som:

a) finder anvendelse på ikke-residente erhvervsdrivende og tjenesteydere i erkendelse af, at ikke-residentes skattepligt fastslås efter det beskatningsgrundlag, der stammer fra eller er beliggende på partens territorium
b) finder anvendelse på ikke-residenter for at sikre pålæggelse eller opkrævning af skatter på partens territorium
c) finder anvendelse på ikke-residenter eller residenter for at forhindre skattesvig og -unddragelse, herunder fuldbyrdelsesforanstaltninger
d) finder anvendelse på forbrugere af tjenesteydelser, der leveres i eller fra den anden parts territorium, for at sikre pålæggelse eller opkrævning af skatter hos sådanne forbrugere fra kilder på partens territorium
e) sondrer mellem erhvervsdrivende og tjenesteydere, der er skattepligtige af globale skattegrundlag, og andre erhvervsdrivende og tjenesteydere i erkendelse af forskellen mellem dem, hvad angår arten af beskatningsgrundlaget, eller
f) fastslår, tildeler eller fordeler indkomst, fortjeneste, gevinst, tab, fradrag eller kredit for residente personer eller filialer eller mellem forbundne personer eller filialer af samme person med henblik på at sikre partens skattegrundlag.

Skattemæssige udtryk eller begreber i litra f) og i denne fodnote fortolkes i henhold til skattemæssige definitioner og begreber eller identiske eller lignende definitioner og begreber i den nationale lovgivning i den part, der træffer foranstaltningen.

ARTIKEL 8.63

Gennemgang

Med henblik på yderligere at udvide liberaliseringen og fjerne de resterende restriktioner samt sikre en samlet balance mellem rettigheder og forpligtelser gennemgår parterne dette kapitel og deres lister over specifikke forpligtelser senest tre år efter denne aftales ikrafttrædelse og derefter med regelmæssige mellemrum. Udvalget for Handel med Tjenesteydelser, Investeringer og Offentlige Udbud, nedsat ved artikel 16.2 (Specialiserede udvalg), kan som følge af denne gennemgang beslutte at ændre de relevante lister over specifikke forpligtelser.

KAPITEL NI

OFFENTLIGE UDBUD

ARTIKEL 9.1

Definitioner

I dette kapitel forstås ved:

a) "kommercielle varer og tjenesteydelser": varer og tjenesteydelser af en type, der generelt sælges eller udbydes til salg på det kommercielle marked til og sædvanligvis købes af ikke-statslige købere til ikke-statslige formål

b) "konkurrenceunderlagt aktivitet": for Unionens vedkommende:

i) en aktivitet, som udøves på en EU-medlemsstats territorium, og som er direkte undergivet konkurrence på markeder, hvortil adgangen ikke er begrænset, og

ii) at en kompetent myndighed i Unionen har vedtaget en afgørelse om, hvorvidt nr. i) finder anvendelse.

I forbindelse med litra b), nr. i), afgøres spørgsmålet om, hvorvidt en aktivitet er direkte undergivet konkurrence, på grundlag af de pågældende varers og tjenesteydelsers egenskaber, udbuddet af alternative varer og tjenesteydelser samt priserne og den faktiske eller potentielle tilstedeværelse af mere end en leverandør af de pågældende varer eller tjenesteydelser

c) "bygge- og anlægstjenester": en tjenesteydelse, der har til formål at udføre et hvilket som helst bygge- eller anlægsarbejde på grundlag af afdeling 51 i FN's centrale produktklassifikation (i det følgende benævnt "CPC")

d) "afhjælpende foranstaltninger": i forbindelse med nationale klageprocedurer annullation eller foranledning af annullation af afgørelser, som en ordregiver har truffet ulovligt, herunder fjernelse af diskriminerende tekniske, økonomiske eller finansielle specifikationer i meddelelsen om udbuddet, aftaledokumenterne eller andre dokumenter vedrørende udbudsproceduren

e) "elektronisk auktion": en iterativ proces, der involverer brug af elektroniske midler, således at leverandører kan fremlægge enten nye priser eller nye værdier for kvantificerbare, ikke-prismæssige elementer i tilbuddet i tilknytning til evalueringskriterier eller begge dele, og som fører til prioritering eller omprioritering af tilbuddene

f) "skriftlig": ethvert udtryk i ord eller tal, der kan læses, gengives og senere videreformidles. Det kan omfatte elektronisk fremsendte og lagrede oplysninger

g) "juridisk person": en person som omhandlet i artikel 8.2 (Definitioner), litra b)

h) en "juridisk person fra Unionen" eller en "juridisk person fra Singapore": en person som omhandlet i artikel 8.2 (Definitioner), litra c)

i) "udbud med forhandling": en offentlig udbudsprocedure, hvorved ordregiveren kontakter en eller flere leverandører efter eget valg

j) "lokalt etableret": en juridisk person, som er etableret i en af parterne, og som ejes eller kontrolleres af fysiske eller juridiske personer i den anden part.

   En juridisk person er:

   i) "ejet" af fysiske eller juridiske personer i den anden part, hvis over 50 % af dens aktiekapital har personer i den anden part som egentlige ejere, og

   ii) "kontrolleret" af fysiske eller juridiske personer fra den anden part, hvis disse personer har beføjelse til at udpege et flertal af bestyrelsesmedlemmerne eller på anden måde lovligt styre dens aktiviteter

k) "foranstaltning": enhver lov, forskrift, procedure, administrativ vejledning eller praksis eller en ordregivers handlinger i forbindelse med de omfattede udbud

l) "leverandørliste": en liste over leverandører, som en ordregiver har fastslået opfylder betingelserne for optagelse på den pågældende liste, og som ordregiveren agter at anvende mere end en gang

m) "meddelelse om påtænkte udbud": en meddelelse offentliggjort af en ordregiver, som opfordrer interesserede leverandører til at indsende en anmodning om deltagelse, et tilbud eller begge dele

n) "kompensation": betingelser eller forpligtelser, der fremmer udviklingen af et lokalområde eller forbedrer en parts betalingsbalancesituation, f.eks. anvendelse af indenlandsk indhold, tildeling af licens på teknologi, investeringer, modkøb og lignende tiltag eller krav

o) "offentligt udbud": en offentlig udbudsprocedure, hvorved alle interesserede leverandører kan afgive tilbud

p) "privatiseret": for Singapores vedkommende en enhed, som er blevet rekonstrueret på grundlag af en ordregiver eller en del heraf som en juridisk person, der handler ud fra forretningsmæssige overvejelser i forbindelse med indkøb af varer og ikke længere er berettiget til at udøve offentlig myndighed, selv om regeringen stadig har økonomiske interesser i enheden eller udpeger medlemmer af dens bestyrelse.

Det skal præciseres, at en privatiseret enhed, hvis regeringen har økonomiske interesser i enheden eller udpeger en embedsmand til dens bestyrelse, i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser anses for at handle ud fra forretningsmæssige overvejelser vedrørende f.eks. udbuddet af varer og tjenesteydelser og deres pris og kvalitet, hvis regeringen eller det således udpegede medlem af bestyrelsen hverken direkte eller indirekte påvirker eller kontrollerer de beslutninger, som bestyrelsen træffer vedrørende indkøb af varer eller tjenesteydelser

q) "ordregiver": en enhed, der er omfattet af bilag 9-A, 9-B eller 9-C

r) "kvalificeret leverandør": en leverandør, der opfylder betingelserne for deltagelse, og som en ordregiver derfor anerkender

s) "den reviderede GPA": teksten i aftalen om statslige indkøb som ændret ved afgørelsen om forhandlingsresultatet i henhold til artikel XXIV:7 i GPA af 30. marts 2012

t) "begrænset udbud": en offentlig udbudsprocedure, hvor ordregiveren kun opfordrer kvalificerede leverandører til at afgive tilbud

u) "tjenesteydelser": omfatter også bygge- og anlægsarbejder, medmindre andet er angivet

v) "standard": et dokument, der er godkendt af et anerkendt organ, og som med henblik på konstant og gentagen anvendelse fastsætter regler, retningslinjer eller kendetegn for varer eller de dermed forbundne processer og produktionsmetoder, hvis overholdelse ikke er obligatorisk. Den kan også omfatte eller udelukkende fastsætte de krav til terminologi, symboler, emballering, mærkning eller etikettering, som en vare, tjenesteydelse, produktionsproces eller produktionsmetode skal opfylde

w) "leverandør": en person eller gruppe af personer, der leverer eller kan levere varer eller tjenesteydelser

x) "teknisk specifikation": et krav i udbuddet:

i) hvorved kendetegnene for de varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, herunder kvalitet, præstation, sikkerhed og dimensioner eller processerne eller metoderne for produktion eller levering heraf, fastsættes, eller

ii) som vedrører kravene til terminologi, symboler, emballering, mærkning eller etikettering, således som de finder anvendelse på en vare eller tjenesteydelse.

ARTIKEL 9.2

Anvendelsesområde og dækning

Anvendelse af dette kapitel

1. Dette kapitel finder anvendelse på alle foranstaltninger vedrørende omfattede udbud, uanset om de gennemføres helt eller delvis ved brug af elektroniske midler.

2. I dette kapitel forstås ved de omfattede indkøb til statslig brug indkøb:

a) af varer, tjenesteydelser eller alle kombinationer heraf:

i) som specificeret i hver parts bilag 9-A til 9-G, og

ii) som ikke indkøbes med henblik på kommercielt salg eller videresalg eller til brug i forbindelse med produktion eller levering af varer og tjenesteydelser til kommerciel salg eller videresalg

b) der foretages på basis af en kontrakt, uanset dennes form, herunder køb, leasing eller leje med eller uden forkøbsret, samt alle former for kontrakter med offentlig-private partnerskaber som defineret i bilag 9-I

c) for hvilke værdien som anslået i overensstemmelse med stk. 6-8 svarer til eller overstiger den relevante tærskel, som er specificeret i bilag 9-A til 9-G, på datoen for offentliggørelse af en bekendtgørelse i overensstemmelse med artikel 9.6 (Bekendtgørelser)

d) foretaget af en ordregiver, og

e) som ikke på anden måde er udelukket fra at være omfattet i medfør af stk. 3 eller en parts bilag 9-A til 9-G.

3. Medmindre andet er bestemt i bilag 9-A til 9-G, finder dette kapitel ikke anvendelse på:

a) erhvervelse eller leje af jord, eksisterende bygninger eller anden fast ejendom eller rettigheder hertil

b) ikke-kontraktspecifikke aftaler eller enhver form for bistand, som en part yder, herunder samarbejdsaftaler, tilskud, lån, kapitalindskud, garantier og skatteincitamenter

c) køb eller erhvervelse af finansformidler- og depottjenesteydelser, likvidations- og forvaltningstjenesteydelser for regulerede finansieringsinstitutter og tjenesteydelser i forbindelse med salg, afvikling og distribution af offentlig gæld, herunder lån og statsobligationer, gældsbeviser og andre værdipapirer

d) offentlige ansættelseskontrakter

e) offentlige indkøb:

i) med særlig sigte på at yde international bistand, herunder udviklingsbistand

ii) inden for rammerne af den særlige procedure eller betingelse for en international aftale vedrørende udstationering af tropper eller vedrørende signatarlandenes fælles gennemførelse af et projekt eller

iii) i henhold til den særlige procedure eller på de særlige betingelser, der gælder for en international organisation eller en organisation finansieret gennem internationale tilskud, lån eller andre former for bistand, når den gældende procedure eller betingelse ville være uforenelig med dette kapitel.

4. Hver part definerer følgende oplysninger i bilag 9-A til 9-G:

a) i bilag 9-A de statslige ordregivere, hvis udbud er omfattet af dette kapitel

b) i bilag 9-B de decentrale statslige ordregivere, hvis udbud er omfattet af dette kapitel

c) i bilag 9-C alle andre ordregivere, hvis udbud er omfattet af dette kapitel

d) i bilag 9-D de varer, der er omfattet af dette kapitel

e) i bilag 9-E de tjenesteydelser, dog ikke tjenesteydelser inden for bygge- og anlægssektoren, der er omfattet af dette kapitel

f) i bilag 9-F de tjenesteydelser inden for bygge- og anlægssektoren, der er omfattet af dette kapitel, og

g) i bilag 9-G almindelige bemærkninger af enhver form.

5. Hvis en ordregiver i forbindelse med de omfattede udbud kræver, at personer, der ikke er omfattet af bilag 9-A til 9-C, skal gennemføre udbud i overensstemmelse med særlige krav, finder artikel 9.4 (Almindelige principper) tilsvarende anvendelse på sådanne krav.

Værdiansættelse

6. Ved vurderingen af værdien af et udbud med henblik på at afgøre, om der er tale om et omfattet udbud gælder følgende:

a) ordregiveren må ikke opdele udbuddet i særskilte udbud eller vælge eller anvende en særlig beregningsmetode til at vurdere et offentligt udbuds værdi med henblik på helt eller delvis at udelukke det fra anvendelsen af dette kapitel og

b) ordregiveren skal anføre den anslåede, samlede maksimumværdi af kontrakten i hele dens varighed, uanset om den tildeles en eller flere leverandører og under hensyntagen til alle former for betaling, herunder:

i) afgifter, gebyrer, provision og renter og

ii) hvis kontrakten omfatter valgmuligheder, den samlede værdi af disse valgmuligheder.

7. Hvis et udbud fører til indgåelse af mere end én kontrakt eller til, at der indgås kontrakter i separate dele (i det følgende benævnt "successive udbud"), baseres beregningsgrundlaget for den samlede anslåede maksimumværdi på:

a) værdien af successive udbud for samme vare eller tjenesteydelse, som er indgået i de foregående tolv måneder eller ordregiverens foregående regnskabsår, om muligt justeret for at tage hensyn til forventede ændringer i mængden eller værdien af den vare eller tjenesteydelse, der indkøbes de efterfølgende tolv måneder, eller

b) den anslåede værdi af successive udbud vedrørende samme vare eller tjenesteydelse, der skal tildeles i de tolv måneder, der følger efter tildelingen af den første kontrakt, eller ordregiverens regnskabsår.

8. I tilfælde af udbud i form af leasing eller leje af varer eller tjenesteydelser eller udbud, hvor den samlede pris ikke er specificeret, er grundlaget for værdiansættelsen:

a) når der er tale om tidsbegrænsede kontrakter:

i) hvor kontrakten løber i maksimalt tolv måneder, den samlede anslåede maksimumværdi i hele løbetiden, eller

ii) hvor kontrakten løber i over tolv måneder, den samlede anslåede maksimumværdi, herunder en eventuel anslået restværdi

b) hvor kontrakten er på ubestemt tid, den anslåede månedlige betaling ganget med 48, og

c) hvor det ikke er sikkert, om kontrakten skal være tidsbegrænset, anvendes litra b).

ARTIKEL 9.3

Sikkerhed og generelle undtagelser

1. Ingen bestemmelser i dette kapitel må fortolkes således, at en part forhindres i at træffe foranstaltninger eller i at undlade at give oplysninger, som denne part anser for nødvendige af hensyn til beskyttelsen af sine vitale sikkerhedsinteresser i forbindelse med indkøb af våben, ammunition eller krigsmateriel eller indkøb, der er uomgængeligt nødvendige af hensyn til nationale sikkerheds- eller forsvarsformål.

2. Under forbehold af kravet om, at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem parterne, hvis forhold ligner hinanden, eller en skjult begrænsning af handelen med tjenesteydelser, må intet i dette kapitel fortolkes således, at det forhindrer en part i at indføre eller håndhæve foranstaltninger, som:

a) er nødvendige for at beskytte den offentlige moral, orden eller sikkerhed

b) som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed

c) er nødvendige for at beskytte intellektuel ejendomsret, eller

d) vedrører handicappedes eller filantropiske institutioners varer og tjenesteydelser eller varer eller tjenesteydelser fremstillet ved fængselsarbejde.

ARTIKEL 9.4

Almindelige principper

National behandling og ikke-forskelsbehandling

1. Med hensyn til alle foranstaltninger vedrørende omfattede udbud indrømmer parterne, herunder deres ordregivere, varer og tjenesteydelser fra den anden part og leverandører fra den anden part, der tilbyder varer eller tjenesteydelser, straks og betingelsesløst en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de og deres ordregivere indrømmer indenlandske varer, tjenesteydelser og leverandører.

2. Med hensyn til alle foranstaltninger vedrørende de omfattede udbud må en part, herunder dennes ordregivere, ikke:

a) behandle en lokalt etableret leverandør fra den anden part mindre gunstigt end en anden lokalt etableret leverandør på grundlag af graden af udenlandsk tilhørsforhold eller ejerskab eller

b) diskriminere mod lokalt etablerede leverandører på grundlag af, at de varer eller tjenesteydelser, der tilbydes af denne leverandør til et givet udbud, er varer eller tjenesteydelser fra den anden part.

Anvendelse af elektroniske midler

3. Ved omfattede udbud ad elektronisk vej sørger ordregiveren for:

a) at indkøbet gennemføres under anvendelse af informationsteknologisystemer og software, herunder sådanne, som vedrører autentifikation og kryptering af oplysninger, og som er alment tilgængelige og interoperable med andre alment tilgængelige informationsteknologisystemer og anden tilgængelig software, og

b) at der opretholdes mekanismer, der sikrer integriteten af anmodninger om deltagelse og tilbud, herunder fastsættelse af tidspunktet for modtagelsen heraf og forebyggelse af upassende adgang.

Gennemførelse af udbud

4. En ordregiver gennemfører omfattede udbud på en åben og upartisk måde:

a) som er forenelig med dette kapitel og under anvendelse af metoder som f.eks. offentligt eller begrænset udbud og udbud med forhandling

b) således at interessekonflikter undgås og

c) korrupt praksis forhindres.

Oprindelsesregler

5. Med henblik på de omfattede udbud må ingen part anvende oprindelsesregler på varer eller tjenesteydelser indført fra eller leveret af den anden part, som afviger fra de oprindelsesregler, som den pågældende part samtidig anvender i den normale handel på indførsler eller leverancer af de samme varer eller tjenesteydelser fra samme part.

Kompensation

6. Hvad angår de omfattede udbud må ingen part, herunder dennes ordregivere, søge, tage hensyn til, indføre eller håndhæve kompensation.

Foranstaltninger, som ikke specifikt vedrører udbud

7. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på told og afgifter af enhver art, der pålægges ved eller i forbindelse med import, metoden for opkrævning af sådan told eller sådanne afgifter, andre importbestemmelser eller -formaliteter og foranstaltninger, der påvirker handelen med tjenesteydelser, med undtagelse af foranstaltninger vedrørende omfattede udbud.

ARTIKEL 9.5

Oplysninger om systemet for offentlige kontrakter

1. Hver part:

a) offentliggør straks alle love, administrative bestemmelser, retsafgørelser, alment gældende administrative afgørelser, standardbestemmelser i kontrakter, der er påbudt i medfør af love eller administrative bestemmelser, og som med henvisning er indarbejdet i udbudsbekendtgørelser og udbudsmateriale og procedurer i forbindelse med de omfattede udbud samt eventuelle ændringer heraf i officielt udpegede elektroniske medier eller papirmedier, som offentliggøres bredt og til stadighed er let tilgængelige for offentligheden, og

b) giver på anmodning en forklaring heraf til den anden part.

2. Hver part opfører i bilag 9-H:

a) de elektroniske medier eller papirmedier, hvori parten offentliggør de oplysninger, der er beskrevet i stk. 1

b) de elektroniske medier eller papirmedier, hvori parten offentliggør de bekendtgørelser, der kræves i artikel 9.6 (Bekendtgørelser), artikel 9.8 (Kvalifikationskrav til leverandører) og artikel 9.15 (Gennemsigtighed i forbindelse med oplysninger om udbud), stk. 2.

3. Hver part underretter straks Udvalget om Handel med Tjenesteydelser, Investeringer og Offentlige Indkøb, nedsat ved artikel 16.2 (Specialiserede udvalg), om alle ændringer af de oplysninger, som parterne har anført i bilag 9-H.

ARTIKEL 9.6

Bekendtgørelser

Bekendtgørelse om påtænkte offentlige indkøb

1. For hvert enkelt omfattet udbud offentliggør en ordregiver en bekendtgørelse om påtænkte udbud, som skal være tilgængelig ved hjælp af gratis elektroniske midler via et enkelt websted, undtagen i de i artikel 9.12 omhandlede tilfælde (Udbud med forhandling). Bekendtgørelsen om påtænkte udbud skal mindst indtil udløbet af den periode, der er anført i bekendtgørelsen, være lettilgængelig for offentligheden. Hver part opfører det relevante elektroniske medie i bilag 9-H.

2. Medmindre andet er fastsat i dette kapitel, skal alle bekendtgørelser om påtænkte udbud omfatte:

a) ordregiverens navn og adresse samt andre nødvendige oplysninger for at kunne kontakte ordregiveren og indhente al relevant dokumentation vedrørende udbuddet samt omkostninger og eventuelle betalingsbetingelser

b) en beskrivelse af udbuddet, herunder arten og mængden af varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af udbuddet, og hvis mængden ikke kendes, så den skønnede mængde

c) i tilfælde af successive udbud, eventuelt et skøn over tidsplanen for offentliggørelsen af efterfølgende bekendtgørelser om påtænkte udbud

d) en beskrivelse af eventuelle optioner

e) tidsfristen for levering af varer eller tjenesteydelser eller kontraktens varighed

f) den udbudsmetode, der vil blive anvendt, og hvorvidt den indebærer forhandlinger eller elektroniske auktioner

g) i givet fald adressen og sidste frist for indsendelse af anmodninger om deltagelse i en udbudsprocedure

h) adressen og sidste frist for afgivelse af tilbud

i) det eller de sprog, hvorpå tilbuddene eller anmodningerne om deltagelse kan indgives, hvis de kan indgives på et andet sprog end den pågældende parts ordregivers officielle sprog

j) en liste over og en kort beskrivelse af eventuelle betingelser for leverandørers deltagelse, herunder eventuelle krav om specifikke dokumenter eller certifikater, som leverandørerne skal fremlægge i forbindelse hermed, medmindre sådanne krav er indeholdt i det udbudsmateriale, der stilles til rådighed for alle interesserede leverandører samtidig med bekendtgørelsen om det påtænkte udbud

k) hvis en ordregiver i medfør af artikel 9.8 (Kvalifikationskrav til leverandører) har til hensigt at udvælge et begrænset antal kvalificerede leverandører, der inviteres til at deltage i udbuddet, angives det, hvilke kriterier der vil blive anvendt for at udvælge dem, og eventuelle begrænsninger i antallet af leverandører, der vil kunne afgive tilbud, og

l) angivelse af, om kontrakten er omfattet af denne aftale.

Bekendtgørelse i resuméform

3. I forbindelse med hvert planlagt offentligt udbud offentliggør ordregiveren på et af WTO-sprogene et resumé af udbudsbekendtgørelsen, som er let tilgængeligt, samtidigt med offentliggørelsen af bekendtgørelsen om de påtænkte udbud. Bekendtgørelsen skal indeholde mindst følgende oplysninger:

a) genstanden for udbuddet

b) sidste frist for afgivelse af bud eller en eventuel sidste frist for at indgive anmodninger om deltagelse i et offentligt indkøb eller optagelse på en leverandørliste og

c) den adresse, hvorfra der kan anmodes om dokumenter vedrørende det offentlige indkøb.

Bekendtgørelse om påtænkte udbud

4. Ordregiverne opfordres til så tidligt som muligt hvert regnskabsår at offentliggøre en bekendtgørelse om deres fremtidige udbudsplaner (i det følgende benævnt "bekendtgørelse om påtænkte udbud") på det enkelte websted, der anvendes til offentliggørelse af bekendtgørelser om påtænkte udbud. Denne bekendtgørelse skal indeholde oplysninger om genstanden for udbuddet og den planlagte dato for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om påtænkte udbud.

5. En ordregiver, der er opført i bilag 9-B eller bilag 9-C, kan anvende en bekendtgørelse om planlagte udbud som en bekendtgørelse om påtænkte udbud, forudsat at den indeholder så mange af oplysningerne i stk. 2, som er tilgængelige, og en bemærkning om, at interesserede leverandører skal give udtryk for deres interesse i udbuddene over for ordregiveren.

ARTIKEL 9.7

Betingelser for deltagelse

1. En ordregiver begrænser betingelserne for deltagelse i et udbud til de betingelser, der er vigtige for at sikre, at en leverandør har juridisk, kommerciel, teknisk og finansiel kapacitet til at påtage sig det relevante udbud.

2. Ved fastlæggelsen af betingelserne for deltagelse kan ordregiveren:

a) ikke stille som betingelse, at en leverandør for at kunne deltage i et udbud tidligere har fået tildelt en eller flere kontrakter af en parts ordregivere, eller at leverandøren har tidligere arbejdserfaringer på den pågældende parts territorium, og

b) kræve relevante forudgående erfaringer, som er vigtige for at opfylde kravene i forbindelse med udbuddet.

3. Ved vurderingen af, om en ordregiver opfylder betingelserne for deltagelse:

a) evaluerer ordregiveren leverandørens finansielle kapacitet og kommercielle og tekniske evner på grundlag af dennes forretningsaktiviteter både inden for og uden for partens ordregivers territorium og

b) baserer sin evaluering på de betingelser, der er specificeret på forhånd i udbudsbekendtgørelsen eller udbudsmaterialet.

4. Hvis der foreligger relevant dokumentation kan en part, herunder dens ordregivere, udelukke en leverandør med henvisning til f.eks.

a) konkurs

b) falske erklæringer

c) betydelige manglende resultater i forbindelse med væsentlige krav eller forpligtelser i medfør af en eller flere tidligere kontrakter

d) endelige domme for alvorlige forbrydelser eller andre alvorlige lovovertrædelser

e) faglig forseelse eller handlinger og forsømmelser, der påvirker leverandørens kommercielle integritet negativt, eller

f) manglende indbetaling af skatter.

ARTIKEL 9.8

Kvalifikationskrav til leverandører

Registreringssystemer og kvalifikationsprocedurer

1. En part, herunder dennes ordregivere, kan opretholde et registreringssystem, hvor interesserede leverandører registrerer sig og opgiver visse informationer.

2. Parterne sikrer:

a) at deres ordregivere bestræber sig på at mindske forskellene mellem deres kvalifikationsprocedurer, og

b) at ordregivere, der fører registreringssystemer, bestræber sig på at mindske forskellene mellem deres registreringssystemer.

3. En part og dennes ordregivere må ikke vedtage og anvende registreringssystemer eller kvalifikationsprocedurer, der har til formål eller virkning at skabe unødige hindringer for, at en anden parts leverandører deltager i dens udbud.

Begrænset udbud

4. Hvis en ordregiver har til hensigt at anvende begrænset udbud:

a) skal han i bekendtgørelsen om påtænkte udbud medtage mindst de oplysninger, der er angivet i artikel 9.6 (Bekendtgørelser), stk. 2, litra a), b), f), g), j), k) og l), og opfordre leverandørerne til at indgive en anmodning om deltagelse og

b) ved begyndelsen af fristen for afgivelse af tilbud formidle mindst de oplysninger, der er angivet i artikel 9.6 (Bekendtgørelser), stk. 2, litra c), d), e), h) og i), til de kvalificerede leverandører, som informeres som anført i artikel 9.10 (Frister), stk. 3, litra b).

5. En ordregiver giver alle kvalificerede leverandører mulighed for at deltage i et bestemt udbud, medmindre ordregiveren i bekendtgørelsen om det påtænkte udbud angiver en eventuel begrænsning i antallet af leverandører, der vil kunne deltage i udbuddet, og kriterierne for at udvælge et begrænset antal leverandører. Det antal leverandører, som vil kunne deltage i udbuddet, skal under alle omstændigheder være tilstrækkeligt stort til at sikre konkurrence uden at påvirke den operationelle effektivitet af systemet for offentlige kontrakter.

6. Er udbudsmaterialet ikke gjort offentligt tilgængeligt fra datoen for offentliggørelsen af den i stk. 4 omhandlede bekendtgørelse, sikrer ordregiveren, at de pågældende dokumenter gøres tilgængelige samtidigt for alle kvalificerede leverandører, der er udvalgt i overensstemmelse med stk. 5.

Leverandørlister

7. En ordregiver kan føre en leverandørliste, forudsat at en meddelelse, der opfordrer interesserede leverandører til at anmode om optagelse på listen:

a) offentliggøres en gang om året, og

b) at den, når den offentliggøres elektronisk, løbende gøres tilgængelig i et af de relevante medier i bilag 9-H.

8. Den i stk. 7 omhandlede meddelelse skal omfatte:

a) en beskrivelse af de varer og tjenesteydelser eller kategorier heraf, i forbindelse med hvilke listen eventuelt vil blive anvendt

b) de betingelser, leverandørerne skal opfylde for at blive optaget på listen, og de metoder, ordregiveren vil anvende med henblik på at kontrollere, om en leverandør opfylder de pågældende betingelser

c) ordregiverens navn og adresse samt andre oplysninger, som er nødvendige for at kunne kontakte ordregiveren og indhente al relevant dokumentation vedrørende listen

d) listens gyldighedsperiode og den metode, hvorved den vil blive fornyet eller bragt til ophør, eller, hvis gyldighedsperioden ikke er angivet, den metode, hvorved der vil blive givet underretning om, at anvendelsen af listen er bragt til ophør, og

e) en påtegning om, at listen kan anvendes til udbud omfattet af denne aftale.

9. Hvis en leverandørliste er gyldig i tre år eller mindre, kan en ordregiver uanset stk. 7 nøjes med at offentliggøre den meddelelse, der er omhandlet i stk. 7, én gang i begyndelsen af det tidsrum, hvori listen er gyldig, forudsat at det i meddelelsen:

a) anføres, hvor lang tid listen er gyldig, og at der ikke vil blive offentliggjort yderligere meddelelser, og

b) at meddelelsen offentliggøres ved hjælp af elektroniske midler og er kontinuerligt tilgængelig i hele gyldighedsperioden.

10. En ordregiver giver leverandører mulighed for på et hvilket som helst tidspunkt at ansøge om at blive optaget på leverandørlisten og medtager alle kvalificerede leverandører på listen inden for et rimeligt kort tidsrum.

11. Hvis en leverandør, som ikke er optaget på en leverandørliste indgiver en anmodning om deltagelse i et udbud på grundlag af en leverandørliste og den krævede relevante dokumentation inden for den i artikel 9.10 (Frister), stk. 2, omhandlede frist, undersøger ordregiveren anmodningen. Ordregiveren undlader ikke at tage leverandøren i betragtning til udbuddet med henvisning til, at ordregiveren ikke har tilstrækkelig tid til at undersøge anmodningen, medmindre ordregiveren i ekstraordinære tilfælde på grund af udbuddets kompleksitet ikke kan afslutte undersøgelsen af anmodningen inden for fristen for afgivelse af tilbud.

Bilag 9-C Ordregivere

12. En ordregiver, der er opført i bilag 9-C, kan anvende en meddelelse, hvori leverandører opfordres til at ansøge om optagelse på leverandørlisten, som en bekendtgørelse om påtænkte udbud, forudsat at:

a) meddelelsen offentliggøres i overensstemmelse med stk. 7 og omfatter de i stk. 8 omhandlede oplysninger, så mange af de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 9.6 (Bekendtgørelser), stk. 2, som er tilgængelige, og en bemærkning om, at den udgør en bekendtgørelse om påtænkte udbud, eller at kun leverandørerne på leverandørlisten vil modtage yderligere bekendtgørelser om udbud omfattet af leverandørlisten, og

b) ordregiveren straks giver leverandører, som over for ordregiveren har udtrykt interesse i et bestemt udbud, tilstrækkelige oplysninger til, at de kan vurdere deres interesse i udbuddet, herunder alle de resterende oplysninger, der kræves i henhold til artikel 9.6 (Bekendtgørelser), stk. 2, for så vidt som disse oplysninger foreligger.

13. En ordregiver, der er omfattet af bilag 9-C, kan give en leverandør, der har ansøgt om optagelse på leverandørlisten i overensstemmelse med stk. 10, mulighed for at afgive tilbud i forbindelse med et bestemt udbud, hvis ordregiveren har tilstrækkelig tid til at undersøge, om leverandøren opfylder betingelserne for deltagelse.

Information om ordregiveres beslutninger

14. En ordregiver informerer straks alle leverandører, der indgiver en anmodning om deltagelse eller om optagelse på leverandørlisten, om sin beslutning med hensyn til anmodningen.

15. Hvis en ordregiver afviser at efterkomme en leverandørs anmodning om at blive kvalificeret eller om optagelse på leverandørlisten, ophører med at anerkende en leverandør som kvalificeret eller fjerner en leverandør fra leverandørlisten, informerer ordregiveren straks leverandøren og sender på leverandørens anmodning straks en skriftlig forklaring på årsagerne til sin beslutning.

ARTIKEL 9.9

Tekniske specifikationer og udbudsmateriale

Tekniske specifikationer

1. En ordregiver udarbejder, vedtager eller anvender ingen tekniske specifikationer eller foreskriver ikke en overensstemmelsesvurderingsprocedure med henblik på eller som har til følge at skabe unødvendige hindringer for international handel.

2. Ved fastsættelsen af de tekniske specifikationer for de varer eller tjenesteydelser, der er genstand for det offentlige udbud, sørger ordregiveren, når det er relevant, for:

a) at fastsætte de tekniske specifikationer på grundlag af ydeevne og funktionsdygtighed og ikke på grundlag af design eller beskrivende egenskaber og

b) at basere de tekniske specifikationer på internationale standarder, hvis sådanne forefindes, og hvis det ikke er tilfældet, på nationale tekniske forskrifter, anerkendte nationale standarder eller byggeforskrifter.

3. Anvendes der design eller beskrivende egenskaber i forbindelse med de tekniske specifikationer, bør ordregiveren, når det er relevant, anvende udtryk som "eller lignende" i udbudsmaterialet og tage hensyn til tilbud, som klart opfylder kravene til design og beskrivende egenskaber og er egnede til det påtænkte formål.

4. En ordregiver må ikke stille krav om tekniske specifikationer, der kræver eller henviser til et bestemt varemærke eller handelsnavn, patent, ophavsret, design eller type eller en bestemt oprindelse, producent eller leverandør, medmindre der ikke findes nogen anden nøjagtig eller forståelig måde at beskrive et indkøbsbehov på, og forudsat at der i sådanne tilfælde tilføjes f.eks. "eller lignende" i udbudsmaterialet.

5. Ordregivere må ikke på en måde, der kan have til følge at forhindre konkurrence, søge eller modtage rådgivning, der kan anvendes til at udarbejde eller benytte en teknisk specifikation til et bestemt udbud, fra personer, som måtte have en forretningsmæssig interesse i det pågældende udbud.

6. Det skal bemærkes, at hver part, herunder deres ordregivere, i overensstemmelse med denne artikel kan udarbejde, vedtage eller anvende tekniske specifikationer til at fremme bevarelsen af naturressourcer eller miljøbeskyttelsen.

7. Når ordregivere fastsætter miljøegenskaber i form af funktionsdygtighed eller funktionelle krav som omhandlet i stk. 2, litra a), kan de vælge at anvende detaljerede specifikationer eller om nødvendigt dele heraf som fastlagt i Unionens miljømærker eller miljømærker i Singapore, forudsat at:

a) de er egnede til at definere egenskaberne ved de varer eller ydelser, som kontrakten handler om

b) kravene til mærket er fastlagt på grundlag af videnskabelig information og

c) alle interesserede parter har adgang til specifikationerne.

Udbudsmateriale

8. Ordregivere forelægger leverandørerne et udbudsmateriale, der indeholder alle de oplysninger, der er nødvendige, for at leverandørerne kan udarbejde og indgive deres tilbud. Udbudsmaterialet skal, medmindre der allerede er fastsat andet i bekendtgørelsen om de påtænkte udbud, indeholde en fuldstændig beskrivelse af:

a) genstande for udbuddet, herunder arten og mængden af varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, og hvis mængden ikke kendes, så den skønnede mængde og eventuelle krav, der skal opfyldes, herunder tekniske specifikationer, overensstemmelsesvurdering, planer, tegninger eller brugsanvisninger

b) eventuelle betingelser for leverandørers deltagelse, herunder en liste over oplysninger og dokumenter, som leverandørerne skal indgive i forbindelse med deres deltagelse

c) alle evalueringskriterier, som ordregiveren anvender ved tildelingen af kontrakten, og undtagen hvis prisen er det eneste kriterium, hvert kriteriums relative betydning

d) eventuelle autentificerings- eller krypteringskrav eller andet, hvis ordregiveren vil gennemføre udbudsproceduren ved brug af elektroniske midler

e) reglerne for den elektroniske auktion, hvis ordregiveren vil afholde en sådan, herunder præcisering af de elementer i tilbuddet, der vedrører evalueringskriterierne

f) datoen, tidspunktet og stedet for åbning af tilbuddene i tilfælde af en offentlig åbning af tilbuddene, samt eventuelt hvilke personer der må være til stede

g) eventuelle andre betingelser, herunder betalingsbetingelser og begrænsninger i de midler, der må anvendes til at afgive tilbuddene, f.eks. i papirform eller elektronisk, og

h) eventuelle datoer for levering af varer eller tjenesteydelser.

9. Ved fastsættelsen af leveringsdatoen for varer og tjenesteydelser, der indkøbes, tager ordregiveren hensyn til faktorer som f.eks. udbuddets kompleksitet, omfanget af den forventede udlicitering og den tid, som der realistisk set kræves til produktion, udtagning fra lager og transport af varer fra forsendelsesstedet eller til levering af tjenesteydelser.

10. Ordregivere kan fastsætte miljøegenskaber vedrørende udbuddet, såfremt disse er forenelige med de i dette kapitel fastsatte regler og er anført i bekendtgørelsen om påtænkte udbud eller i en anden bekendtgørelse, der anvendes som bekendtgørelse om påtænkte udbud[1] eller udbudsmateriale.

[1] I forbindelse med denne artikels stk. 10, 11 og 13, og artikel 9.11 (Forhandlinger), stk. 2, betyder "en anden bekendtgørelse, der anvendes som bekendtgørelse om påtænkte udbud" en bekendtgørelse om påtænkte udbud som omhandlet i artikel 9.6 (Bekendtgørelser), stk. 5, og en meddelelse, hvori interesserede leverandører opfordres til at ansøge om optagelse på leverandørlisten med henblik på påtænkte udbud, som omhandlet i artikel 9.8 (Kvalifikationskrav til leverandører), stk. 12.

11. De evalueringskriterier, der er fastsat i bekendtgørelsen om det påtænkte udbud eller i en anden bekendtgørelse, der anvendes som bekendtgørelse om påtænkte udbud, eller i udbudsmaterialet, kan bl.a. omfatte pris og andre omkostningsfaktorer, kvalitet, tekniske egenskaber, miljøegenskaber og leveringsbetingelser.

12. Ordregivere skal straks:

a) stille udbudsmaterialet til rådighed for at sikre, at interesserede leverandører har tilstrækkelig tid til at indgive deres tilbud

b) forelægge interesserede leverandører udbudsmaterialet efter anmodning og

c) svare på rimelige anmodninger om relevante oplysninger fra interesserede eller deltagende leverandører, forudsat at sådanne oplysninger ikke giver den pågældende leverandør en fordel i forhold til andre leverandører.

Ændringer

13. Hvis en ordregiver forud for tildelingen af en kontrakt ændrer de kriterier eller krav, der er fastsat i bekendtgørelsen om det påtænkte udbud eller i en anden bekendtgørelse, der anvendes som bekendtgørelse om påtænkte udbud, eller i det udbudsmateriale, der udleveres til deltagende leverandører, eller ændrer eller genudsender en bekendtgørelse eller et udbudsmateriale, sender ordregiver skriftligt alle sådanne ændringer eller den ændrede eller genudsendte bekendtgørelse eller det ændrede eller genudsendte udbudsmateriale:

a) til alle leverandører, der deltager på tidspunktet for ændringen eller genudsendelsen, hvis ordregiveren har kendskab til sådanne leverandører, og i alle andre tilfælde på samme måde, som de oprindelige oplysninger blev offentliggjort, og

b) i tilstrækkelig god tid til, at disse leverandører eventuelt kan ændre og indgive ændrede bud.

ARTIKEL 9.10

Frister

Generelt

1. En ordregiver giver i overensstemmelse med sine egne rimelige behov leverandørerne tilstrækkelig tid til at udarbejde og indgive anmodninger om deltagelse og til at afgive tilbud, idet der tages hensyn til faktorer såsom:

a) udbuddets art og kompleksitet

b) omfanget af den forventede udlicitering og

c) den tid, det tager at fremsende tilbud fra såvel udlandet som selve landet, når de ikke fremsendes ved brug af elektroniske midler.

Disse frister, inklusive eventuelle forlængelser, skal være fælles for alle interesserede eller deltagende leverandører.

Frister

2. En ordregiver, der anvender begrænset udbud, skal fastsætte, at sidste frist for indgivelse af anmodninger om deltagelse principielt ikke kan være mindre end 25 dage fra datoen for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om det påtænkte udbud. Hvis særlig tvingende omstændigheder, som kan dokumenteres af ordregiveren, ikke gør det muligt at overholde den pågældende frist, kan fristen afkortes til ikke under 10 dage.

3. Under forbehold af stk. 4, 5, 7 og 8 skal ordregiveren fastsætte, at sidste frist for indgivelse af tilbud ikke er på under 40 dage fra den dato, hvor:

a) bekendtgørelsen om de påtænkte udbud i tilfælde af offentligt udbud offentliggøres eller

b) ordregiveren i tilfælde af et begrænset udbud meddeler leverandørerne, at de vil blive opfordret til at afgive tilbud, uanset om ordregiveren anvender leverandørlisten eller ej.

4. Ordregiveren kan mindske den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i stk. 3, til ikke under 10 dage, hvis:

a) ordregiveren har offentliggjort en bekendtgørelse om det planlagte udbud i medfør af artikel 9.6 (Bekendtgørelser), stk. 4, mindst 40 dage og ikke over 12 måneder forud for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om det påtænkte udbud, og denne bekendtgørelse indeholder:

i) en beskrivelse af udbuddet

ii) den omtrentlige sidste frist for afgivelse af tilbud eller indsendelse af anmodninger om deltagelse

iii) en erklæring om, at interesserede leverandører over for ordregiveren skal give udtryk for deres interesse i at deltage i udbuddet

iv) den adresse, hvorfra der kan anmodes om dokumenter vedrørende udbuddet, og

v) så mange af de oplysninger, der er påkrævet til bekendtgørelsen om det påtænkte udbud i medfør af artikel 9.6 (Bekendtgørelser), stk. 2, som er tilgængelige

b) ordregiveren i forbindelse med offentlige indkøb af tilbagevendende art i en første udbudsbekendtgørelse har anført, at der i efterfølgende udbudsbekendtgørelser vil blive fastsat frister for afgivelse af bud på grundlag af dette stykke eller

c) særlig tvingende omstændigheder, som kan dokumenteres af ordregiveren, ikke gør det muligt at overholde den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i medfør af stk. 3.

5. Ordregiveren kan afkorte den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i stk. 3, til ikke under fem dage i forbindelse med hver af følgende omstændigheder:

a) bekendtgørelsen om det påtænkte udbud offentliggøres ved brug af elektroniske midler

b) hele udbudsmaterialet stilles til rådighed ved brug af elektroniske midler fra datoen for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om det påtænkte offentlige indkøb og

c) ordregiveren kan modtage tilbuddene ved brug af elektroniske midler.

6. Brugen af stk. 5 sammenholdt med stk. 4 må under ingen omstændigheder medføre, at de frister for afgivelse af tilbud, der er fastsat i stk. 3, afkortes til under 10 dage fra datoen for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om det påtænkte offentlige indkøb.

7. Uanset alle øvrige bestemmelser i denne artikel kan ordregiveren, når der købes kommercielle varer eller tjenesteydelser eller en kombination heraf, afkorte den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i stk. 3, til ikke under 13 dage, forudsat at ordregiveren samtidig ved brug af elektroniske midler offentliggør både bekendtgørelsen om de påtænkte udbud og udbudsmaterialet. Hvis ordregiveren også accepterer tilbud vedrørende kommercielle varer eller tjenesteydelser afgivet ved brug af elektroniske midler, kan denne desuden afkorte den tidsfrist, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 3, til ikke under 10 dage.

8. Hvis en ordregiver, der er omfattet af bilag 9-B eller bilag 9-C, har udvalgt alle eller et begrænset antal kvalificerede leverandører, kan fristen for afgivelse af tilbud fastsættes i fællesskab mellem ordregiveren og de udvalgte leverandører. Hvis intet er aftalt, må fristen ikke være på under 10 dage.

ARTIKEL 9.11

Forhandlinger

1. Parterne kan fastsætte bestemmelser om, at ordregivere skal føre forhandlinger:

a) hvis ordregiveren har anført, at det er hensigten at føre forhandlinger i den i artikel 9.6 (Bekendtgørelser), stk. 2, omhandlede bekendtgørelse om påtænkte udbud, eller

b) hvis det ved vurderingen konstateres, at intet tilbud indlysende er mest fordelagtigt ud fra de specifikke vurderingskriterier, der er fastsat i bekendtgørelsen om påtænkte udbud eller en anden bekendtgørelse, der anvendes som bekendtgørelse om påtænkte udbud, eller udbudsmaterialet.

2. Ordregivere skal:

a) sikre, at udelukkelse af leverandører, der deltager i forhandlingerne, foretages i overensstemmelse med de vurderingskriterier, der er fastsat i bekendtgørelsen om påtænkte udbud eller en anden bekendtgørelse, der anvendes som bekendtgørelse om påtænkte udbud, eller udbudsmaterialet, og

b) når forhandlingerne er afsluttet, fastsætte en fælles frist for alle de resterende deltagende leverandører, inden for hvilken de kan afgive nye eller ændrede tilbud.

ARTIKEL 9.12

Udbud med forhandling

1. Forudsat at denne bestemmelse ikke anvendes med henblik på at undgå konkurrence mellem leverandører eller på en måde, der diskriminerer leverandører fra den anden part eller beskytter indenlandske leverandører, kan en ordregiver anvende udbud med forhandling og vælge ikke at anvende artikel 9.6 (Bekendtgørelser), artikel 9.7 (Betingelser for deltagelse), artikel 9.8 (Kvalifikationskrav til leverandører), artikel 9.9 (Tekniske specifikationer og udbudsmateriale), stk. 8-13, artikel 9.10 (Frister), artikel 9.11 (Forhandlinger), artikel 9.13 (Elektroniske auktioner) og artikel 9.14 (Behandling af tilbud og kontrakttildeling), dog udelukkende på følgende betingelser:

a) hvor:

i) der ingen tilbud blev afgivet, eller ingen leverandører anmodede om at deltage

ii) der ikke blev afgivet bud, der er i overensstemmelse med udbudsmaterialets væsentlige krav

iii) ingen leverandører opfyldte betingelserne for at deltage eller

iv) de afgivne tilbud har været genstand for hemmelige aftaler,

forudsat at kravene i udbudsmaterialet ikke ændres væsentligt.

b) hvis kun en særlig leverandør kan levere varerne eller tjenesteydelserne, og der ikke findes alternative varer eller tjenesteydelser, der kan erstatte disse, af følgende grunde:

   i) fordi der er tale om et kunstværk

   ii) som følge af beskyttelse af patenter, ophavsrettigheder eller andre eksklusive rettigheder eller

   iii) som følge af manglende konkurrence af tekniske årsager

c) med henblik på yderligere leverancer fra den oprindelige leverandør af varer og tjenesteydelser, der ikke var omfattet af det oprindelige udbud, hvis en ændring af leverandøren af sådanne supplerende varer og tjenesteydelser:

   i) ikke er mulig af økonomiske eller tekniske årsager såsom krav om indbyrdes ombyttelighed eller interoperabilitet med eksisterende udstyr, software, tjenesteydelser eller installationer, der blev indkøbt i forbindelse med det oprindelige udbud, og

   ii) ville forårsage betydelige problemer eller en væsentlig gentagelse af ordregiverens omkostninger

d) for så vidt det er strengt nødvendigt, når tvingende grunde som følge af begivenheder, som ordregiveren ikke har kunnet forudse, gør det umuligt at fremskaffe varerne eller tjenesteydelserne i tide ved offentligt eller begrænset udbud

e) når der er tale om varer, der indkøbes på et råvaremarked

f) når ordregiveren indkøber prototyper eller et nyt produkt eller en ny tjenesteydelse, der er blevet udviklet på ordregiverens foranledning som led i eller med henblik på en bestemt kontrakt om forskning, forsøg, undersøgelse eller nyudvikling. Nyudvikling af nye varer eller tjenesteydelser kan omfatte en begrænset produktion eller begrænsede ydelser med henblik på at indarbejde resultaterne af feltforsøg for at vise, at varen eller tjenesteydelsen kan fremstilles eller leveres i større mængder og i en acceptabel kvalitet, men omfatter ikke serieproduktion eller levering til påvisning af varens handelsmæssige levedygtighed eller til dækning af forsknings- og udviklingsomkostninger

g) når der er tale om indkøb på ekstraordinært gunstige vilkår, der kun opstår inden for en meget kort tidsramme i tilfælde af usædvanlige salg, f.eks. ved likvidation, tvangsadministration eller konkurs, og ikke om rutinemæssige indkøb fra sædvanlige leverandører, og

h) hvis en kontrakt tildeles vinderen af en designkonkurrence, forudsat at:

   i) konkurrencen blev organiseret på en måde, der er i overensstemmelse med principperne i dette kapitel, navnlig bestemmelserne om offentliggørelse af en bekendtgørelse om påtænkte udbud, og

   ii) deltagerne blev bedømt af en uafhængig jury med henblik på at tildele vinderen en designkontrakt.

2. Ordregivere udarbejder en skriftlig rapport om hver enkelt kontrakt, der indgås i henhold til bestemmelserne i stk. 1. Rapporten skal indeholde ordregiverens navn, de indkøbte varers eller tjenesteydelsers værdi og art og en erklæring om de bestemmelser og omstændigheder, jf. stk. 1, der berettiger anvendelsen af udbud med forhandling.

ARTIKEL 9.13

Elektroniske auktioner

Hvis en ordregiver har til hensigt at gennemføre omfattede offentlige indkøb ved brug af en elektronisk auktion, giver ordregiveren, inden den elektroniske auktion starter, hver deltager:

a) oplysninger om den automatiske evalueringsmetode, herunder den matematiske formel, der er baseret på de evalueringskriterier, der er fastsat i udbudsmaterialet, og som vil blive anvendt i den automatiske prioritering eller fornyede prioritering af tilbuddene

b) resultaterne af en eventuel oprindelig evaluering af elementer i den pågældendes bud, hvis kontrakten skal tildeles på grundlag af det mest fordelagtige tilbud, og

c) alle andre relevante oplysninger vedrørende gennemførelsen af auktionen.

ARTIKEL 9.14

Behandling af tilbud og kontrakttildeling

Behandling af tilbud

1. En ordregiver modtager, åbner og behandler alle tilbud efter procedurer, der garanterer, at udbudsproceduren bliver fair og upartisk, og at tilbuddenes indhold holdes fortroligt.

2. En ordregiver straffer ikke en leverandør, hvis tilbud modtages efter fristen for indgivelse af tilbud, hvis forsinkelsen udelukkende skyldes en fejlekspedition fra ordregiverens side.

3. Såfremt en ordregiver giver en leverandør mulighed for at rette utilsigtede formfejl mellem tidspunktet for åbning af tilbuddene og for tildeling af kontrakten, sikrer ordregiveren alle deltagende leverandører samme mulighed.

Kontrakttildeling

4. For at komme i betragtning ved tildeling af en kontrakt skal tilbuddet være skriftligt og på tidspunktet for åbningen heraf opfylde de væsentlige krav, der er fastsat i bekendtgørelser og udbudsmateriale, og være fra en leverandør, der opfylder betingelserne for at deltage.

5. Medmindre ordregiveren beslutter, at det strider mod samfundsmæssige interesser at tildele en kontrakt, giver ordregiveren kontrakten til den leverandør, som ordregiveren har fastslået er i stand til at opfylde kontraktens vilkår, og som udelukkende på grundlag af de evalueringskriterier, der er specificeret i bekendtgørelser og udbudsmateriale, har afgivet:

a) det mest fordelagtige tilbud, eller

b) hvis prisen er det eneste kriterium, den laveste pris.

6. Modtager ordregiveren et tilbud med en pris, der er unormalt lavere end priserne i de andre indkomne tilbud, kan ordregiveren hos leverandøren kontrollere, at leverandøren opfylder betingelserne for at deltage, er i stand til at opfylde kontraktens vilkår, og/eller ved prisfastsættelsen tager hensyn til eventuelle subsidier.

7. Hvis ordregiveren fastslår, at et tilbud er unormalt lavt, fordi leverandøren har modtaget subsidier, kan tilbuddet kun forkastes med den begrundelse alene efter konsultation af leverandøren, og hvis sidstnævnte inden for en tilstrækkelig frist, som fastsættes af ordregiveren, ikke kan godtgøre, at de pågældende subsidier er forenelige med reglerne vedrørende subsidier som defineret i denne aftale.

8. En ordregiver anvender ikke muligheder, aflyser ikke et udbud eller ændrer ikke tildelte kontrakter på en måde, der omgår forpligtelserne i medfør af dette kapitel.

Artikel 9.15

Gennemsigtighed i forbindelse med oplysninger om udbud

Oplysninger til leverandører

1. En ordregiver informerer straks, og på anmodning herom skriftligt, deltagende leverandører om sin beslutning, hvad angår tildelingen af kontrakten. En ordregiver forklarer på anmodning herom en leverandør, der ikke har fået kontrakten, årsagerne til, at ordregiveren ikke valgte den pågældendes tilbud, og de relative fordele ved tilbuddet fra den leverandør, der fik kontrakten, jf. dog artikel 9.16 (Videregivelse af oplysninger), stk. 2 og 3.

2. Senest 72 dage efter tildelingen af enhver kontrakt, som er omfattet af dette kapitel, offentliggør ordregiveren en bekendtgørelse i den relevante papirbaserede publikation eller det relevante elektroniske medie, der er anført i bilag 9-H. Anvendes der udelukkende et elektronisk medie, skal oplysningerne forblive lettilgængelige i en rimelig lang periode. Meddelelsen skal mindst indeholde følgende oplysninger:

a) en beskrivelse af de varer eller tjenesteydelser, der er genstand for udbuddet

b) ordregiverens navn og adresse

c) den valgte leverandørs navn og adresse

d) værdien af det antagne bud eller af det højeste og det laveste bud, der er taget i betragtning ved tildelingen af kontrakten

e) datoen for tildeling og

f) den anvendte udbudsprocedure og, ved udbud med forhandling i henhold til artikel 9.12 (Udbud med forhandling), en beskrivelse af de omstændigheder, der berettiger anvendelsen af denne procedure.

Ajourføring af dokumentation, rapporter og elektronisk sporbarhed

3. Ordregivere opbevarer i mindst tre år fra tidspunktet for tildelingen af kontrakten:

a) udbudsmateriale og rapporter vedrørende udbudsprocedurer og kontrakttildeling vedrørende omfattede udbud, herunder de i artikel 9.12 (Udbud med forhandling) krævede rapporter, og

b) data, der sikrer, at omfattede udbud, der er gennemført ved elektroniske midler, kan spores.

Indsamling og rapportering af statistikker

4. Parterne fremsender til hinanden til rådighed værende og sammenlignelige statistiske data af relevans for de udbud, der er omfattet af dette kapitel.

ARTIKEL 9.16

Fremlæggelse af oplysninger

Formidling af oplysninger til parterne

1. En part fremlægger på den anden parts anmodning straks alle oplysninger, der er nødvendige for at afgøre, om en udbudsprocedure er blevet gennemført på fair og upartisk vis og i overensstemmelse med dette kapitel, herunder oplysninger om de egenskaber og relative fordele, den udvalgte tilbudsgiver besidder. Hvis videregivelse af disse oplysninger er til skade for konkurrencen ved fremtidige udbud, må oplysningerne kun videregives af den part, der anmoder om dem, efter høring af og samtykke fra den part, der gav oplysningerne.

Ikke-formidling af oplysninger

2. Uanset alle andre bestemmelser i dette kapitel fremlægger en part, herunder dens ordregivere, ikke oplysninger for en leverandør, som kan skade en fair konkurrence mellem leverandører.

3. Ingen bestemmelser i dette kapitel må fortolkes således, at det af en part, herunder dens ordregivere, myndigheder og klageinstanser, kræves, at den skal videreformidle fortrolige oplysninger, hvis dette:

a) hindrer retshåndhævelsen

b) skader en fair konkurrence mellem leverandører

c) skader særlige personers legitime handelsinteresser, herunder beskyttelse af intellektuel ejendomsret, eller

d) på anden måde er i strid med samfundsmæssige interesser.

ARTIKEL 9.17

Nationale klageprocedurer

1. Hver part sikrer en procedure for en effektiv, gennemsigtig og ikke-diskriminerende administrativ eller retslig prøvelse i tide, hvorigennem en leverandør kan klage over:

a) overtrædelse af bestemmelserne i dette kapitel eller

b) manglende overholdelse af en parts foranstaltninger til gennemførelse af dette kapitel, hvis leverandøren ikke har ret til direkte at klage over en overtrædelse af dette kapitel i henhold til partens nationale lovgivning,

som opstår i forbindelse med de omfattede udbud, hvori leverandøren har eller har haft en interesse. Parterne sikrer under alle omstændigheder, at klageinstansen efter at have modtaget en leverandørs klage kan undersøge afgørelser, som deres respektive ordregivere har truffet om, hvorvidt et bestemt udbud er blandt de udbud, som er dækket af dette kapitel.

De proceduremæssige regler for alle klager skal være skriftlige og være generelt tilgængelige elektronisk og/eller på papir.

2. Hvis en leverandør i forbindelse med omfattede udbud, hvori leverandøren har eller har haft en interesse, klager over en overtrædelse eller manglende overholdelse, jf. stk. 1, opfordrer den part, hvor ordregiveren er hjemmehørende, sin ordregiver og leverandøren til at finde en løsning på klagen gennem konsultationer. Ordregiveren skal tage klagen op til upartisk og velvillig overvejelse og på en sådan måde, at dette ikke lægger hindringer i vejen for leverandørens deltagelse i igangværende eller fremtidige udbud eller ret til at søge om afhjælpende foranstaltninger inden for rammerne af proceduren for administrativ eller retslig prøvelse.

3. En leverandør skal have rimelig tid til at udarbejde og indgive en klage, hvilket under ingen omstændigheder kan være mindre end 10 dage regnet fra det tidspunkt, hvor leverandøren har eller med rimelighed må formodes at have kendskab til det forhold, der påklages.

4. Hver part opretter, angiver eller udnævner mindst én upartisk administrativ eller retslig myndighed, der er uafhængig af dens ordregivere, til at modtage og behandle klager fra leverandører i forbindelse med de omfattede udbud.

5. Hvis et andet organ end den myndighed, der er omhandlet i stk. 4, i første omgang behandler en klage, skal parten sikre, at leverandøren kan appellere den oprindelige afgørelse til en upartisk administrativ eller retslig myndighed, der er uafhængig af den ordregiver, hvis udbud er genstanden for klagen.

6. Hver part sikrer, at et klageorgan, der ikke er en domstol, enten skal være underlagt retslig kontrol eller give proceduremæssige garantier, der sikrer, at:

a) ordregiveren besvarer klager skriftligt og forelægger klageinstansen alle relevante dokumenter

b) deltagerne i sagen (herefter benævnt "deltagerne") har ret til blive hørt, før klageinstansen træffer en beslutning om klagen

c) deltagerne har ret til at blive repræsenteret og ledsaget

d) deltagerne har adgang til alle retsmøder

e) deltagerne har ret til at anmode om, at retsmøderne er offentlige, og at der kan være vidner til stede, og

f) klageorganets beslutninger eller henstillinger vedrørende leverandørens klage meddeles skriftligt i tide med en redegørelse for, hvad der ligger til grund for den enkelte beslutning eller henstilling.

7. Hver part indfører eller anvender procedurer, der sikrer:

a) umiddelbare, foreløbige foranstaltninger for at bevare leverandørens mulighed for at deltage i udbudsforretningen. Sådanne foreløbige foranstaltninger kan indebære suspension af udbudsproceduren. Der kan fastsættes procedurer om, at der kan tages hensyn til overvejende negative konsekvenser for de implicerede interesser, herunder samfundsmæssige interesser, ved afgørelsen af, om sådanne foranstaltninger skal bringes i anvendelse. En beslutning om ikke at handle skal forelægges skriftligt, og

b) at klageinstansen kan indføre afhjælpende foranstaltninger eller kompensation for tab eller skader, som kan begrænses til enten omkostningerne til udarbejdelsen af tilbuddet eller omkostningerne ved at klage, hvis klageinstansen har truffet afgørelse om den i stk. 1 omhandlede overtrædelse eller manglende overholdelse. Hvis der allerede er indgået en kontrakt, kan parterne bestemme, at der ikke er adgang til afhjælpende foranstaltninger.

ARTIKEL 9.18

Ændringer og rettelser af dækningen

Meddelelse af foreslået ændring

1. En part meddeler den anden part enhver foreslået ændring, overførsel af en ordregiver fra et bilag til et andet, tilbagetrækning af en ordregiver eller enhver anden ændring af dens bilag 9-A til 9-I (i det følgende benævnt "ændringer").

2. For enhver foreslået tilbagetrækning af en ordregiver fra dens bilag 9-A til 9-G med den begrundelse, at den statslige kontrol med eller indflydelse på ordregiverens omfattede udbud reelt er ophørt, skal den part, der foreslår ændringen (i det følgende benævnt "den ændrende part"), i meddelelsen forelægge bevis for, at den statslige kontrol eller indflydelse reelt er ophørt. Statslig kontrol med eller indflydelse på de i bilag 9-C opførte ordregiveres omfattede tilbud anses for at være reelt ophørt, hvis:

a) for Unionens vedkommende, ordregiveren udfører konkurrenceunderlagt aktivitet, og

b) for Singapores vedkommende, ordregiveren er blevet privatiseret.

Hvis statslig kontrol med eller indflydelse på en parts ordregiveres dækkede udbud reelt er ophørt, er den anden part ikke berettiget til kompensation.

3. For andre ændringer, der foreslås, skal den ændrende part i meddelelsen medtage oplysninger om de sandsynlige virkninger af ændringen for den i dette kapitel omhandlede dækning. Hvis den ændrende part foreslår at foretage mindre ændringer eller tekniske rettelser af ren formel karakter, som ikke påvirker de dækkede udbud, meddeles disse ændringer mindst hvert andet år.

Løsning af indsigelser

4. Hvis den anden part gør indsigelser (i det følgende benævnt "den part, der gør indsigelse") mod den ændrende parts meddelelse, søger parterne at løse indsigelsen gennem bilaterale konsultationer, herunder om nødvendigt konsultationer i Udvalget om Handel med Tjenesteydelser, Investeringer og Offentlige Indkøb, nedsat ved artikel 16.2 (Specialiserede udvalg). Ved sådanne konsultationer tager parterne hensyn til:

a) dokumentation for, at statslig kontrol med eller indflydelse på ordregiveres dækkede udbud reelt er ophørt i tilfælde af en meddelelse som omhandlet i stk. 2

b) dokumentation for, at den foreslåede ændring ikke påvirker dækningen i tilfælde af en meddelelse om omhandlet i stk. 3, og

c) eventuelle påstande vedrørende behovet eller niveauet for kompensation, der opstår som følge af de ændringer, der er meddelt i henhold til stk. 1. Kompensationen kan enten bestå af, at den ændrende part indfører kompenserende udvidelse af dækningen, eller at den part, der gør indsigelse, tilbagetrækker en tilsvarende dækning med henblik på at opretholde balance i rettigheder og forpligtelser og et sammenligneligt niveau for en gensidigt acceptabel dækning i medfør af dette kapitel.

5. Hvis den part, der gør indsigelse, efter bilaterale konsultationer i medfør af stk. 4 mener, at der er tale om en eller flere af følgende situationer:

a) i tilfælde af stk. 4, litra a): statslig kontrol med eller påvirkning af en ordregivers dækkede udbud er ikke reelt ophørt

b) i tilfælde af stk. 4, litra b): en ændring opfylder ikke kriterierne i stk. 3, påvirker dækningen og bør være genstand for kompensation eller

c) i tilfælde af stk. 4, litra c): den under høringen mellem parterne foreslåede kompensation er ikke tilstrækkelig til at opretholde en gensidigt acceptabel dækning

kan parterne anvende den i kapitel fjorten (Tvistbilæggelse) omhandlede tvistbilæggelsesordning.

Gennemførelse

6. En foreslået ændring træder kun i kraft, hvis:

a) den anden part ikke forelægger den ændrende part en skriftlig indsigelse mod den foreslåede ændring senest 45 dage efter datoen meddelelsen om den foreslåede ændring

b) den part, der gør indsigelse, har meddelt den ændrende part, at den trækker sine indsigelser mod den foreslåede ændring tilbage

c) parterne er nået til enighed efter at have gennemført konsultationer i henhold til stk. 4, eller

d) indsigelsen er blevet løst ved hjælp af den i stk. 5 omhandlede tvistbilæggelsesordning.

ARTIKEL 9.19

Udvalgets ansvarsområder

Parterne kan i Udvalget om Handel med Tjenesteydelser, Investeringer og Offentlige Indkøb, nedsat ved artikel 16.2 (Specialiserede udvalg):

a) vedtage bestemmelser om rapportering af statistiske data i henhold til artikel 9.15 (Gennemsigtighed i forbindelse med oplysninger om udbud), stk. 4

b) revurdere meddelelser om ændringer, som er under behandling, og godkende ajourføringer af listen over ordregivere i bilag 9-A til 9-C

c) godkende kompensation, som skyldes ændringer, der påvirker dækningen

d) om nødvendigt revidere vejledende kriterier for det reelle ophør af statslig kontrol med og påvirkning af en ordregivers dækkede udbud

e) vedtage kriterier for fastsættelse af niveauet for kompensation vedrørende dækningen

f) behandle spørgsmål vedrørende udbud, som forelægges af en af parterne

g) udveksle oplysninger om muligheder for udbud, herunder også på lokalt plan, i parterne og

h) drøfte alle andre spørgsmål vedrørende anvendelsen af dette kapitel.

Parterne kan i Udvalget om Handel med Tjenesteydelser, Investeringer og Offentlige Indkøb, nedsat ved artikel 16.2 (Specialiserede udvalg), træffe de beslutninger, som er nødvendige i medfør af stk. a)-h).

ARTIKEL 9.20

Tilpasning til GPA-bestemmelserne

Hvis den reviderede GPA ændres ved eller erstattes med en anden aftale, foretager parterne ved en afgørelse truffet i Udvalget om Handel med Tjenesteydelser, Investeringer og Offentlige Indkøb, nedsat ved artikel 16.2 (Specialiserede udvalg), de nødvendige ændringer af dette kapitel.

KAPITEL TI

INTELLEKTUEL EJENDOMSRET

ARTIKEL 10.1

Mål

1. Målene med dette kapitel er:

a) at fremme produktionen og markedsføringen af innovative og kreative produkter og leveringen af tjenesteydelser mellem parterne og

b) at øge fordelene ved handel og investeringer gennem et tilstrækkeligt og effektivt niveau for beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og fastlæggelse af foranstaltninger til effektiv håndhævelse af sådanne rettigheder.

2. De i TRIPS-aftalens del I, navnlig artikel 7 (Mål) og artikel 8 (Principper), fastsatte mål og principper finder tilsvarende anvendelse på dette kapitel.

AFDELING A

PRINCIPPER

ARTIKEL 10.2

Anvendelsesområde og definitioner

1. Parterne bekræfter forpligtelserne under de internationale aftaler vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder TRIPS-aftalen og Pariskonventionen om beskyttelse af industriel ejendomsret (af 20. marts 1883, som revideret i Stockholm den 15. juli 1967; i det følgende benævnt "Pariskonventionen"). Bestemmelserne i dette kapitel supplerer parternes indbyrdes rettigheder og forpligtelser i henhold til TRIPS-aftalen og andre internationale traktater om intellektuel ejendomsret, som de begge er part i.

2. I dette kapitel forstås ved "intellektuelle ejendomsrettigheder":

a) alle kategorier af intellektuel ejendomsret, der er omhandlet i del II, afsnit 1 til 7, i TRIPS-aftalen, dvs.:

   i) ophavsret og dermed beslægtede rettigheder

   ii) patenter[1]

[1] For så vidt angår Unionen, omfatter "patenter" i forbindelse med dette kapitel også rettigheder i medfør af supplerende beskyttelsescertifikater.

iii) varemærker

iv) design

v) layout-design (topografier) for integrerede kredsløb

vi) geografiske betegnelser

vii) beskyttelse af fortrolige oplysninger og

b) plantesortsrettigheder.

ARTIKEL 10.3

Konsumption

Parterne kan frit indføre deres egen ordning for konsumption af intellektuelle ejendomsrettigheder, jf. dog de relevante bestemmelser i TRIPS-aftalen.

AFDELING B

STANDARDER VEDRØRENDE INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER

UNDERAFDELING A

OPHAVSRET OG BESLÆGTEDE RETTIGHEDER

ARTIKEL 10.4

Beskyttelse

Parterne overholder rettighederne og forpligtelserne i medfør af Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker (af 9. september 1886, senest revideret i Paris den 24. juli 1971, WIPO's traktat om ophavsret (vedtaget i Genève den 20. december 1996), WIPO's traktat om fremførelser og fonogrammer (vedtaget i Genève den 20. december 1996) og TRIPS-aftalen[1]. Parterne kan fastsætte bestemmelser om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender i overensstemmelse med den internationale konvention om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender (vedtaget i Rom den 26. oktober 1961).

[1] Under forbehold af artikel 10.6 (Fremstillere af fonogrammer) anerkender parterne, at henvisninger til disse internationale aftaler er omfattet af de forbehold, som hver part har formuleret i den forbindelse.

ARTIKEL 10.5

Beskyttelsens varighed

1. Parterne sikrer, at varigheden af beskyttelsen af et værk, når den skal beregnes på grundlag af ophavsmandens levetid, ikke er under ophavsmandens levetid og 70 år efter dennes død.

2. Tilkommer ophavsretten flere, som har samarbejdet ved værkets frembringelse, beregnes den i stk. 1 nævnte beskyttelsestid fra den længstlevende ophavsmands død.

3. Beskyttelsestiden for kinematografiske værker[1] er mindst 70 år efter det tidspunkt, da værket blev gjort tilgængeligt for offentligheden med ophavsmandens samtykke, eller, dersom der ikke har fundet nogen sådan autoriseret offentliggørelse sted, 50 år efter værkets frembringelse[2].

4. Den beskyttelse, der skal indrømmes fremstillere af fonogrammer, skal mindst vare til udgangen af en periode på 50 år regnet fra optagelsen af fonogrammet, og, hvis det er offentliggjort inden for denne periode, mindst 70 år efter første lovlige offentliggørelse.

---

[1] For Unionen omfatter begrebet "kinematografiske værker" også audiovisuelle værker.

[2] For Unionens vedkommende udløber beskyttelsestiden, 70 år efter at den sidste person, der er udpeget som ophavsmand i henhold til national lovgivning, er død, og beskyttelsestiden vil under ingen omstændigheder være kortere end den minimale varighed af beskyttelsen, der er omhandlet i artikel 10.5 (Beskyttelsens varighed), stk. 3.

5. Den beskyttelsestid, der indrømmes radio- og fjernsynstransmissioner, strækker sig over mindst 50 år at regne fra første radio- og fjernsynstransmissionen.

6. De i denne artikel fastsatte beskyttelsesperioder beregnes fra den 1. januar i det år, der følger efter den begivenhed, der affødte rettigheden.

ARTIKEL 10.6

Fremstillere af fonogrammer

Parterne tillægger fremstillere af fonogrammer[1] ret til et enkelt rimeligt vederlag, hvis et i kommercielt øjemed udgivet fonogram eller et udtryk for et sådant fonogram i en anden form anvendes til radio- eller fjernsynsudsendelse ved hjælp af radiobølger eller til anden kommunikation til offentligheden[2].[3]

---

[1] "Fremstiller af fonogrammer" betyder den fysiske eller juridiske person, som tager initiativet til og bærer ansvaret for den første optagelse af lyden fra en fremførelse eller af andre lyde eller af lyde udtrykt i en anden form.

[2] "Kommunikation til offentligheden" betyder i forbindelse med et fonogram, at den lyd eller lyd udtrykt i en anden form, der er optaget på et fonogram, gøres hørbar for offentligheden.

[3] Singapore gennemfører forpligtelserne i denne artikel fuldt ud senest to år efter denne aftales ikrafttrædelse.

ARTIKEL 10.7

Følgeret

Parterne er enige om at udveksle synspunkter og oplysninger om praksis og politikker vedrørende kunstneres følgeret.

ARTIKEL 10.8

Samarbejde om kollektiv forvaltning af rettigheder

Parterne bestræber sig på at fremme dialog og samarbejde mellem deres respektive organisationer for kollektiv forvaltning af rettigheder for at sikre nemmere adgang til og levering af indhold mellem dem samt for at sikre gensidig overførsel af gebyrer for anvendelse af parternes værker eller andre ophavsretligt beskyttede frembringelser.

ARTIKEL 10.9

Beskyttelse af tekniske foranstaltninger

1. Hver part sørger for den nødvendige retsbeskyttelse og for effektive retsmidler over for omgåelse af effektive tekniske foranstaltninger[1], som forfattere, udøvende kunstnere eller fremstillere af fonogrammer anvender i udøvelsen af deres rettigheder i forbindelse med, og som begrænser handlinger med hensyn til deres arbejde, fremførelser og fonogrammer, som de pågældende forfattere, udøvende kunstnere eller fremstillere af fonogrammer ikke har tilladt, eller som ikke er tilladt ifølge national lovgivning[2].

[1] I denne artikel forstås ved "tekniske foranstaltninger" teknologier, anordninger eller komponenter, der under deres normale funktion har til formål at forhindre eller begrænse handlinger i forbindelse med værker, fremførelser eller fonogrammer, som de pågældende forfattere, udøvende kunstnere eller fremstillere af fonogrammer ikke har tilladt, jf. hver parts nationale lovgivning. Uanset omfanget af ophavsretten eller dermed beslægtede rettigheder i hver parts nationale lovgivning anses tekniske foranstaltninger for at være effektive, hvis brugen af beskyttede værker, fremførelser eller fonogrammer kontrolleres af forfattere, udøvende kunstnere eller producenter af fonogrammer ved hjælp af en adgangskode eller en beskyttelsesproces, herunder kryptering eller scrambling, eller kopikontrolanordning, der opfylder beskyttelsesformålet.

[2] Ingen bestemmelser i dette kapitel må fortolkes således, at Singapore skal begrænse import eller salg på hjemmemarkedet af en anordning, som har til formål at omgå en teknisk foranstaltning, hvis eneste formål er at kontrollere markedssegmenteringen for lovlige kopier af spillefilm, og som ikke på anden måde udgør en overtrædelse af national lovgivning.

2. For at sørge for den nødvendige retsbeskyttelse og de effektive retsmidler, der er omhandlet i stk. 1, skal hver part som minimum sikre beskyttelse mod:

a) i den udstrækning, det er muligt efter parternes lovgivning:

i) bevidst omgåelse uden tilladelse hertil af effektive tekniske foranstaltninger eller omgåelse, som med rimelighed kan formodes at være bevidst, og

ii) udbud til offentligheden via markedsføring af en anordning eller vare, herunder computerprogrammer, eller en tjeneste som en måde at omgå en effektiv teknisk foranstaltning og

b) fremstilling, import eller distribution af en anordning eller vare, herunder computerprogrammer, eller levering af en tjenesteydelse, som

i) hovedsagelig er designet eller fremstillet med henblik på omgåelse af en effektiv teknisk foranstaltning eller

ii) kun i begrænset omfang har andet kommercielt formål end omgåelse af en effektiv teknisk foranstaltning[1].

[1] I forbindelse med gennemførelsen af stk. 1 og 2 er ingen af parterne forpligtet til at kræve, at der ved udformning af eller udformning og valg af dele og komponenter til et forbrugerelektronik-, telekommunikations- eller computerprodukt tages højde for en bestemt teknisk foranstaltning, forudsat at produktet ikke på anden måde er i strid med bestemmelserne om gennemførelse af disse stykker.

3. For at sørge for den nødvendige retsbeskyttelse og de effektive retsmidler, der er omhandlet i stk. 1, kan en part indføre eller opretholde passende begrænsninger eller undtagelser for foranstaltninger til gennemførelse af stk. 1 og 2. Forpligtelserne i stk. 1 og 2 berører ikke rettigheder, begrænsninger, undtagelser eller værn, for så vidt angår krænkelse af ophavsret eller dermed beslægtede rettigheder, i henhold til en parts nationale lovgivning.

ARTIKEL 10.10

Beskyttelse af oplysninger om rettighedsforvaltning

1. For at beskytte elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning[1] skal hver part sørge for, at der er hensigtsmæssig retsbeskyttelse og effektive retsmidler til rådighed over for enhver person, som bevidst uden tilladelse foretager en af følgende handlinger, og som ved, eller, for så vidt angår civilretlige midler, har grund til at vide, at handlingen indebærer, muliggør, letter eller skjuler en krænkelse af en ophavsret eller dermed beslægtede rettigheder. Sådanne handlinger omfatter:

[1] I denne artikel forstås ved "oplysninger om rettighedsforvaltning":
a) oplysninger, der identificerer et værk, en optræden eller et fonogram; forfatteren af et værk, den udøvende kunstner i en optræden eller fremstilleren af et fonogram; eller rettighedshaveren til et værk, en optræden eller et fonogram
b) oplysninger om vilkårene for brugen af et værk, en optræden eller et fonogram eller
c) eventuelle numre eller koder, der udgør de i litra a) og b) omhandlede oplysninger,
hvis en hvilken som helst af disse oplysninger anvendes i forbindelse med kopiering eller fremkommer i forbindelse med overføring til eller tilrådighedsstillelse for almenheden af et værk, en optræden eller et fonogram.

a) sletning eller ændring af edb-oplysninger vedrørende rettighedsforvaltning

b) udbredelse, import med henblik på udbredelse, radio- eller fjernsynsudsendelse eller anden overføring til eller tilrådighedsstillelse for offentligheden af kopier af værker, fremførelser eller fonogrammer vel vidende, at elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning er blevet slettet eller ændret uden tilladelse.

2. For at sørge for den nødvendige retsbeskyttelse og de effektive retsmidler, der er omhandlet i stk. 1, kan en part indføre eller opretholde passende begrænsninger eller undtagelser for foranstaltninger til gennemførelse af stk. 1. Forpligtelserne i stk. 1 berører ikke rettigheder, begrænsninger, undtagelser eller værn, for så vidt angår krænkelse af ophavsret eller dermed beslægtede rettigheder, i henhold til en parts nationale lovgivning.

ARTIKEL 10.11

Undtagelser og begrænsninger

Parterne må kun indføre undtagelser og begrænsninger med hensyn til rettighederne i artikel 10.6 (Fremstillere af fonogrammer) i visse specielle tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse af værket eller andre frembringelser og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshavernes legitime interesser.

UNDERAFDELING B

VAREMÆRKER

ARTIKEL 10.12

Internationale aftaler

Parterne gør enhver rimelig indsats for at overholde bestemmelserne i traktaten om varemærkeret (udfærdiget i Genève den 27. oktober 1994) og Singaporetraktaten om varemærkeret (vedtaget i Singapore den 27. marts 2006)[1].

ARTIKEL 10.13

Registreringsprocedure

Hver part påser, at der findes en ordning for registrering af varemærker, hvor beslutninger om afslag på registrering af varemærker truffet af den relevante varemærkemyndighed skriftligt begrundes behørigt. Ansøgeren skal have mulighed for at anfægte et sådant afslag ved en domstol. Hver part giver tredjeparter mulighed for at gøre indsigelse mod ansøgninger om varemærker. Hver part stiller en offentligt tilgængelig elektronisk database over varemærkeansøgninger og -registreringer til rådighed.

[1] Singapore er part i Singaporetraktaten om varemærkeret, mens Unionen gør enhver rimelig indsats for at lette tiltrædelsen af Singaporetraktaten om varemærkeret.

ARTIKEL 10.14

Velkendte varemærker

Parterne beskytter velkendte varemærker i overensstemmelse med TRIPS-aftalen. Ved bestemmelsen af, om et varemærke er velkendt, tilstræber parterne at anvende den fælles henstilling vedrørende bestemmelser om beskyttelse af velkendte varemærker, der blev vedtaget af Pariserunionen til beskyttelse af industriel ejendomsret og WIPO's generalforsamling på den 34. møderække i forsamlingerne af WIPO's medlemsstater den 20.-29. september 1999.

ARTIKEL 10.15

Undtagelser fra de rettigheder, der er knyttet til et varemærke

Hver part:

a) tillader en rimelig anvendelse af deskriptive udtryk[1] som en begrænset undtagelse fra de rettigheder, der er knyttet til et varemærke, og

b) kan fastsætte andre begrænsede undtagelser,

såfremt disse undtagelser tager hensyn til varemærkeindehaverens og tredjeparters legitime interesser.

[1] Rimelig anvendelse af deskriptive udtryk omfatter også brug af et tegn til at angive varernes eller tjenesteydelsernes geografiske oprindelse, hvis en sådan brug er i overensstemmelse med redelig markedsføringsskik.

UNDERAFDELING C

GEOGRAFISKE BETEGNELSER[1]

ARTIKEL 10.16

Anvendelsesområde

1. Underafdeling C (Geografiske betegnelser) finder anvendelse på anerkendelse og beskyttelse af geografiske betegnelser for vin, spiritus, landbrugsprodukter og fødevarer med oprindelse på parternes territorium.

2. En parts geografiske betegnelser, som skal beskyttes af den anden part, er kun omfattet af underafdeling C (Geografiske betegnelser), hvis de er anerkendt og erklæret som geografiske betegnelser i deres oprindelsesland.

[1] I dette kapitel forstås ved "geografiske betegnelser" betegnelser, der angiver en vare som havende oprindelse på en parts område eller i en region eller en lokalitet på dette område, dersom varens kvalitet, omdømme eller andre egenskaber i alt væsentligt tilskrives dens geografiske oprindelse.

ARTIKEL 10.17

Ordning for beskyttelsen af geografiske betegnelser

1. Hver part fastlægger ved denne aftales ikrafttrædelse ordninger for registrering og beskyttelse af geografiske betegnelser på partens territorium for de kategorier af vin og spiritus samt landbrugsprodukter og fødevarer, som den finder nødvendige.

2. De i stk. 1 omhandlede ordninger skal omfatte elementer som f.eks.:

a) et nationalt register

b) en administrativ procedure, hvorved det kontrolleres, at en geografisk betegnelse, der er opført eller skal opføres i det i stk. 2, litra a), omhandlede register, angiver, at en vare har oprindelse på en parts territorium eller i en region eller en lokalitet i dette territorium, hvis varens kvalitet, omdømme eller andre egenskaber i alt væsentligt kan tilskrives dens geografiske oprindelse

c) en indsigelsesprocedure, der gør det muligt at tage hensyn til tredjeparters legitime interesser, og

d) retsmidler, som muliggør rettelse og sletning af poster i det i stk. 2, litra a), omhandlede nationale register, og som tager hensyn til de legitime interesser, som tredjeparter og rettighedshavere til de pågældende registrerede geografiske betegnelser har.

3. Så hurtigt som muligt efter afslutning af procedurerne for beskyttelse af geografiske betegnelser for alle de i bilag 10-A opførte navne i hver part[1] mødes parterne for at træffe en afgørelse i det i artikel 16.1 (Handelsudvalg) omhandlede Handelsudvalg vedrørende opførelsen i bilag 10-B af navnene fra hver parts bilag 10-A, som har været og forbliver beskyttede som geografiske betegnelser under de respektive parters ordninger som omhandlet i stk. 2.

ARTIKEL 10.18

Ændring af listen over geografiske betegnelser

Parterne er enige om muligheden for at ændre listen over geografiske betegnelser for vin, spiritus, landbrugsprodukter og fødevarer, som er opført i bilag 10-B og skal beskyttes af hver part i henhold til underafdeling C (Geografiske betegnelser). Sådanne ændringer af bilag 10-B kan kun foretages, hvis de geografiske betegnelser har været og forbliver beskyttede som geografiske betegnelser under de respektive parters ordning, jf. artikel 10.17, stk. 2 (Ordning for beskyttelsen af geografiske betegnelser).

[1] I forbindelse med underafdeling C (Geografiske betegnelser), og for så vidt angår Singapore, henviser proceduren for beskyttelse af geografiske betegnelser til den nationale registreringsprocedure under den ordning, som Singapore har oprettet i henhold til artikel 10.17 (Ordning for beskyttelsen af geografiske betegnelser), stk. 2.

ARTIKEL 10.19

Rækkevidden af beskyttelsen af geografiske betegnelser

1. Under forbehold af artikel 10.22 (Almindelige regler), og for så vidt angår geografiske betegnelser for vin, spiritus, landbrugsprodukter og fødevarer, der er opført i bilag 10-B, og som forbliver beskyttede som geografiske betegnelser under en parts ordning som omhandlet i artikel 10.17 (Ordning for beskyttelsen af geografiske betegnelser), stk. 2, skal den pågældende part tilvejebringe retsmidler, således at interesserede parter kan forhindre:

a) anvendelse af alle sådanne midler i betegnelsen eller præsentationen af en vare, som angiver eller antyder, at den pågældende vare har oprindelse i et andet geografisk område end det virkelige oprindelsessted, på en måde, som vildleder offentligheden med hensyn til varens geografiske oprindelse og

b) enhver anden anvendelse, som udgør illoyal konkurrence i henhold til artikel 10a i Pariserkonventionen.

2. Under forbehold af artikel 10.22 (Almindelige regler), og for så vidt angår geografiske betegnelser for vin og spiritus, der er opført i bilag 10-B, og som forbliver beskyttede som geografiske betegnelser under en parts ordning som omhandlet i artikel 10.17 (Ordning for beskyttelsen af geografiske betegnelser), stk. 2, skal den pågældende part tilvejebringe retsmidler, således at interesserede parter kan forhindre anvendelse af en geografisk betegnelse som identifikation for vin, der ikke har sin oprindelse det sted, som den pågældende geografiske betegnelse angiver, eller som identifikation for spiritus, der ikke har sin oprindelse det sted, som den pågældende geografiske betegnelse angiver, også hvis:

a) varens virkelige oprindelse er angivet

b) den pågældende geografiske betegnelse er anvendt i oversættelse eller

c) den geografiske betegnelse ledsages af udtryk som "art", "type", "måde", "efterligning" eller lignende.

3. Under forbehold af artikel 10.22 (Almindelige regler), og for så vidt angår geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer, der er opført i bilag 10-B, og som forbliver beskyttede som geografiske betegnelser under en parts ordning som omhandlet i artikel 10.17, stk. 2 (Ordning for beskyttelsen af geografiske betegnelser), skal den pågældende part tilvejebringe retsmidler, således at interesserede parter kan forhindre anvendelse af en geografisk betegnelse som identifikation for en tilsvarende vare[1], der ikke har sin oprindelse det sted, som den pågældende geografiske betegnelse angiver, også hvis:

a) varens virkelige oprindelse er angivet

b) den pågældende geografiske betegnelse er anvendt i oversættelse[2] eller

[1] I dette stykke og artikel 10.21 (Forhold til varemærker), stk. 1, betyder "tilsvarende vare" i forbindelse med en vare, for hvilken en geografisk betegnelse er blevet registreret i en parts ordning, jf. artikel 10.17 (Ordning for beskyttelsen af geografiske betegnelser), stk. 2, en vare, som ville henhøre under samme varekategori i den pågældende parts register som den vare, for hvilken der er blevet registreret en geografisk betegnelse.

[2] Det skal bemærkes, at der er enighed om, at dette vurderes fra sag til sag. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse, hvis der forelægges bevis for, at der ikke er nogen forbindelse mellem den beskyttede geografiske betegnelse og oversættelsen. Der er endvidere enighed om, at denne bestemmelse finder anvendelse under forbehold af de almindelige regler i underafdeling C (Geografiske betegnelser).

c) den geografiske betegnelse ledsages af udtryk som "art", "type", "måde", "efterligning" eller lignende.

4. Ingen bestemmelser i underafdeling C (Geografiske betegnelser) må fortolkes således, at en part skal anvende bestemmelserne om geografiske betegnelser, hvis en rettighedshaver forsømmer at:

a) forny registreringen eller

b) opretholde minimale forretningsmæssige aktiviteter eller interesser, herunder markedsføring, salgsfremme eller markedsovervågning,

for den geografiske betegnelse på den pågældende parts marked.

5. Hver part fastsætter de praktiske regler for, hvorledes de enslydende geografiske betegnelser skelnes fra hinanden på partens territorium, samtidig med at der tages hensyn til behovet for, at de berørte producenter behandles lige, og at forbrugerne ikke vildledes, jf. dog artikel 23, stk. 3, i TRIPS-aftalen.

6. Hvis en part modtager en ansøgning om registrering eller beskyttelse af en geografisk betegnelse, som er enslydende med en af de geografiske betegnelser i bilag 10-B, tager den pågældende part hensyn til ansøgerens og de pågældende producenters synspunkter[1] og bemærkninger ved fastsættelsen af betingelserne for, at de geografiske betegnelser kan skelnes fra hinanden.

[1] For Singapores vedkommende er "de pågældende producenter" de relevante rettighedshavere.

ARTIKEL 10.20

Ret til at anvende geografiske betegnelser

Den person, som kan anvende en geografisk betegnelse, som er beskyttet i henhold til underafdeling C (Geografiske betegnelser), er ikke begrænset til ansøgeren, såfremt denne anvendelse sker i forbindelse med de varer, der er identificeret ved den geografiske betegnelse.

ARTIKEL 10.21

Forhold til varemærker

1. For så vidt angår geografiske betegnelser, der er opført i bilag 10-B og fortsat er beskyttede som geografiske betegnelser under en parts ordning, jf. artikel 10.17 (Ordning for beskyttelsen af geografiske betegnelser), stk. 2, skal registreringen af et varemærke for varer, som indeholder eller består af en geografisk betegnelse, der identificerer lignende varer, afvises eller ugyldiggøres uden videre, hvis den pågældende parts nationale lovgivning giver mulighed herfor, eller hvis en interesseret part anmoder herom for varer, der ikke har oprindelse i området med den pågældende geografiske betegnelse, såfremt der ansøges om registrering af varemærket, efter at der er ansøgt om registrering af den geografiske betegnelse på det pågældende område, jf. dog artikel 10.22 (Almindelige regler).

2. Under forbehold af stk. 4 anerkender parterne, at forekomst af et kolliderende tidligere registreret varemærke i en part ikke helt udelukker registrering af en efterfølgende geografisk betegnelse for tilsvarende varer i den pågældende part[1].

3. Hvis der er blevet søgt om eller registreret et varemærke i god tro, eller hvis rettighederne til et varemærke er blevet opnået gennem anvendelse i god tro, og hvis parternes respektive nationale lovgivninger giver mulighed herfor, enten:

a) før datoen for anvendelse af beskyttelsen af den geografiske betegnelse på det pågældende område, eller

b) før den geografiske betegnelse beskyttes i sit hjemland

udgør de foranstaltninger, der træffes til gennemførelse af underafdeling C (Geografiske betegnelser), ikke med den begrundelse, at et sådant varemærke er identisk med eller ligner en geografisk betegnelse, nogen hindring for berettigelsen eller gyldigheden af registreringen af et varemærke eller for retten til at benytte et varemærke.

4. Parterne har ikke pligt til at beskytte en geografisk betegnelse i henhold til underafdeling C (Geografiske betegnelser), hvis beskyttelsen set i relation til et anset eller velkendt varemærke vil kunne vildlede forbrugerne med hensyn til produktets virkelige identitet.

[1] I Singapores tilfælde kan en geografisk betegnelse, som kolliderer med et tidligere registreret varemærke, registreres med samtykke fra indehaveren af det varemærke, der er registreret tidligere. I Unionens tilfælde er et sådant samtykke ikke en forudsætning for registrering af en geografisk betegnelse, som kolliderer med et varemærke, der er registreret tidligere.

ARTIKEL 10.22

Almindelige regler

1. Import, eksport og markedsføring af de i underafdeling C (Geografiske betegnelser) omhandlede produkter på en parts territorium er underlagt den pågældende parts nationale lovgivning.

2. Hvad angår landbrugsprodukter og fødevarer, forpligter intet i underafdeling C (Geografiske betegnelser) en part til at forhindre fortsat og lignende brug af en anden parts geografiske betegnelse i forbindelse med varer eller tjenesteydelser, dersom den pågældende geografiske betegnelse har været anvendt af nogen af dets statsborgere eller bosiddende for de samme eller beslægtede varer eller tjenesteydelser på den pågældende parts territorium enten:

a) i mindst 10 år før den 1. januar 2004 eller

b) i god tro før denne dato.

3. I forbindelse med de geografiske betegnelser, der skal opføres i bilag 10-B, og hvor tidligere anvendelse er blevet fastsat i medfør af:

a) indsigelsesproceduren under de nationale registreringsprocedurer eller

b) eventuelle søgsmål

skal en sådan tidligere anvendelse opføres i bilag 10-B for den pågældende geografiske betegnelse:

i) i overensstemmelse med den ordning, der er fastsat i medfør af artikel 10.17 (Ordning for beskyttelsen af geografiske betegnelser), stk. 3, for så vidt angår stk. 3, litra a), og

ii) i overensstemmelse med den ordning, der er fastsat i medfør af artikel 10.18 (Ændring af listen over geografiske betegnelser), for så vidt angår stk. 3, litra b).

4. Hver part kan fastsætte de praktiske betingelser for at skelne en sådan tidligere anvendelse fra den geografiske betegnelse på partens territorium under hensyntagen til behovet for at sikre, at forbrugerne ikke vildledes.

5. Intet i underafdeling C (Geografiske betegnelser) forpligter en part til at anvende dens bestemmelser på en anden parts geografiske betegnelse i henseende til varer eller tjenesteydelser, for hvilke den relevante betegnelse er identisk med det almindelige kutymemæssige navn på sådanne varer eller tjenesteydelser på den pågældende parts territorium.

6. Intet i underafdeling C (Geografiske betegnelser) forpligter en part til at anvende dens bestemmelser på et navn, der indgår i en anden parts geografiske betegnelse, i henseende til varer eller tjenesteydelser, for hvilke navnet er identisk med det almindelige kutymemæssige navn på sådanne varer eller tjenesteydelser på den pågældende parts territorium.

7. Intet i underafdeling C (Geografiske betegnelser) forpligter en part til at anvende dens bestemmelser på en anden parts geografiske betegnelse i henseende til vinprodukter, for hvilke den relevante betegnelse er identisk med det kutymemæssige navn på en druesort på den pågældende parts territorium på datoen for WTO-overenskomstens ikrafttrædelse.

8. Intet i underafdeling C (Geografiske betegnelser) er til hinder for, at en part som geografisk betegnelse beskytter en betegnelse, hvis den kolliderer med navnet på en plantesort eller en dyrerace.

9. En part kan bestemme, at enhver anmodning under underafdeling C (Geografiske betegnelser) med tilknytning til brugen eller registreringen af et varemærke skal fremsættes, inden for fem år efter at den "omvendte" (adverse) brug af den beskyttede betegnelse er blevet almindeligt kendt hos parten, eller efter datoen for varemærkets registrering hos den pågældende part, forudsat at varemærket er offentliggjort senest denne dato, dersom den pågældende dato ligger før den dato, på hvilken den "omvendte" (adverse) brug blev almindeligt kendt hos den pågældende part, på betingelse af at den geografiske betegnelse ikke anvendes eller registreres i ond tro.

10. Underafdeling C (Geografiske betegnelser) er ikke til hinder for, at enhver person erhvervsmæssigt benytter sit eget eller sin forgængers navn, medmindre et sådant navn anvendes på en måde, der kan vildlede forbrugerne.

11. Intet i underafdeling C (Geografiske betegnelser) forpligter en part til at beskytte den anden parts geografiske betegnelse, hvis betegnelsen ikke er eller ophører med at være beskyttet i henhold til national lovgivning i oprindelseslandet. Parterne underretter hinanden, hvis en geografisk betegnelse ophører med at være beskyttet i oprindelseslandet.

ARTIKEL 10.23

Forhold til Handelsudvalget

Handelsudvalget, nedsat i henhold til artikel 16.1 (Handelsudvalg), har beføjelse til at:

a) vedtage en afgørelse om de lister i bilag 10-B, der er omhandlet i artikel 10.17 (Ordning for beskyttelsen af geografiske betegnelser), stk. 3, og

b) ændre bilag 10-B i overensstemmelse med artikel 10.18 (Ændring af listen over geografiske betegnelser).

UNDERAFDELING D

DESIGN

ARTIKEL 10.24

Betingelser for beskyttelse af registrerede design[1]

1. Parterne træffer foranstaltninger til beskyttelse af uafhængigt frembragte design, der er nye eller originale[2]. Beskyttelsen ydes ved registrering og giver indehaverne eneret i overensstemmelse med underafdeling D (Design)[3].

[1] I forbindelse med underafdeling D (Design) indrømmer Unionen også beskyttelse af et ikke-registreret design, hvis det opfylder betingelserne i Rådets forordning (EF) nr. 6/2002 af 12. december 2001 om EF-design, senest ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1891/2006 af 18. december 2006.

[2] Parterne er enige om, at det også kan kræves, at design har individuel karakter, hvis en parts nationale lovgivning indeholder bestemmelser herom. Dette vedrører design, der tydeligt afviger fra kendte design eller kombinationer af kendte designbestanddele. Unionen anser et design for at have individuel karakter, hvis det helhedsindtryk, det giver den informerede bruger, adskiller sig fra en sådan brugers helhedsindtryk af alle andre design, som er tilgængelige for offentligheden.

[3] Der er enighed om, at design ikke er udelukket fra beskyttelse, blot fordi de udgør en del af en vare eller et produkt, såfremt de er synlige, opfylder betingelserne i dette stykke og:
a) opfylder eventuelle andre betingelser for designbeskyttelse og
b) ikke på anden måde er udelukket fra designbeskyttelse
under parternes respektive nationale lovgivninger.

2. Designbeskyttelse gælder ikke for design, der i alt væsentligt er dikteret af tekniske eller funktionelle forhold.

3. En designret kan ikke opretholdes for et design, der strider mod de samfundsmæssige interesser eller sædeligheden[1].

ARTIKEL 10.25

Rettigheder knyttet til registrering

Indehaveren af et beskyttet design har som det mindste ret til at forhindre, at tredjeparter, som ikke har indehaverens samtykke, udbyder, fremstiller, sælger eller importerer artikler, der bærer eller inkorporerer et design, der er en kopi eller i alt væsentligt en kopi af det beskyttede design, dersom en sådan handling har en kommerciel målsætning.

ARTIKEL 10.26

Beskyttelsens varighed

Beskyttelsens varighed er på mindst ti år regnet fra den dato, fra hvilken beskyttelsen finder anvendelse.

[1] Intet i denne artikel udelukker parterne fra at fastsætte andre specifikke udelukkelser fra designbeskyttelse under deres nationale lovgivning. Parterne er enige om, at sådanne udelukkelser ikke skal være omfattende.

ARTIKEL 10.27

Undtagelser

Parterne kan fastsætte begrænsede undtagelser fra designbeskyttelsen, forudsat at sådanne undtagelser ikke i urimeligt omfang strider mod den normale udnyttelse af beskyttede design og ikke indebærer urimelig skade for de legitime interesser, som indehaveren af det beskyttede design har, under hensyn til tredjeparters legitime interesser.

ARTIKEL 10.28

Forholdet til ophavsret

Parterne giver mulighed for, at design, der er registreret i en part i overensstemmelse med underafdeling D (Design), ikke udelukkes helt fra beskyttelse under den pågældende parts nationale ophavsret. Den pågældende part fastsætter, i hvilket omfang og under hvilke betingelser der opnås en sådan beskyttelse[1].

[1] Ved fastsættelsen af, i hvilket omfang og under hvilke betingelser der opnås en sådan beskyttelse, tages der for Singapores vedkommende hensyn til de i § 74 i Singapores lov om ophavsret omhandlede omstændigheder.

UNDERAFDELING E

PATENTER

ARTIKEL 10.29

Internationale aftaler

Parterne bekræfter deres forpligtelser under Patentsamarbejdstraktaten (udfærdiget i Washington den 19. juni 1970, ændret den 28. september 1979 og den 3. februar 1984). Parterne gør, når det er relevant, enhver rimelig indsats for at overholde artikel 1-16 i Patentlovstraktaten (vedtaget i Genève den 1. juni 2000) på en måde, som stemmer overens med deres nationale lovgivning og procedurer.

ARTIKEL 10.30

Patenter og folkesundheden

1. Parterne erkender vigtigheden af erklæringen om TRIPS-aftalen og folkesundhed, der blev vedtaget den 14. november 2001 af ministerkonferencen under WTO i Doha. Ved fortolkningen og gennemførelsen af rettighederne og forpligtelserne i henhold til underafdeling E (Patenter) og Underafdeling F (Beskyttelse af forsøgsdata, der er forelagt med henblik på administrativ markedsføringstilladelse for et farmaceutisk produkt) sikrer parterne overensstemmelse med denne erklæring.

2. Parterne respekterer WTO's Almindelige Råds afgørelse af 30. august 2003 om gennemførelse af punkt 6 i Dohaerklæringen om TRIPS-aftalen og folkesundhed samt WTO's Almindelige Råds afgørelse af 6. december 2005 om ændring af TRIPS-aftalen, ved hvilken protokollen om ændring af TRIPS-aftalen er vedtaget.

ARTIKEL 10.31

Forlængelse af gyldighedsperioden for rettigheder knyttet til et patent

Parterne anerkender, at farmaceutiske produkter[1], som er beskyttet af et patent på deres respektive territorier, kan underlægges en administrativ procedure for markedsføringstilladelse forud for markedsføringen. Parterne påser, at gyldighedsperioden for de rettigheder, der er knyttet til patentbeskyttelsen, forlænges som erstatning for den forkortelse af den effektive patentperiode, der følger af den administrative procedure for markedsføringstilladelse[2]. Gyldighedsperioden for de rettigheder, der er knyttet til patentbeskyttelsen, må ikke forlænges med mere end fem år[3].

---

1 I forbindelse med denne artikel og artikel 10.33 (Beskyttelse af forsøgsdata, der er forelagt med henblik på administrativ markedsføringstilladelse for et farmaceutisk produkt) defineres begrebet "farmaceutisk produkt" for hver part i overensstemmelse med parternes respektive lovgivninger på datoen for undertegnelse af denne aftale. For Unionens vedkommende henviser "farmaceutisk produkt" til "lægemiddel".

2 Singapore forpligter sig til at påse, at gyldighedsperioden for de rettigheder, der er knyttet til patentbeskyttelsen, forlænges som erstatning for den forkortelse af den effektive patentperiode, der følger af den administrative procedure for markedsføringstilladelse til diagnose- og teststoffer, der er godkendt som lægemidler.

3 Vilkårene og procedurerne for forlængelse af patentperioden fastsættes i parternes respektive lovgivninger. Dette berører ikke en eventuel forlængelse til pædiatrisk brug, hvis parterne har taget højde for denne mulighed.

ARTIKEL 10.32

Samarbejde

Parterne er enige om at samarbejde om initiativer, der skal lette:

a) meddelelse af patent på grundlag af ansøgninger, som ansøgere i den ene part har indgivet i den anden part, og

b) anerkendelse af en parts patentagenter på den anden parts territorium og deres opfyldelse af de der gældende krav.

UNDERAFDELING F

BESKYTTELSE AF FORSØGSDATA

ARTIKEL 10.33

Beskyttelse af forsøgsdata, der er forelagt
med henblik på administrativ markedsføringstilladelse
for et farmaceutisk produkt

Hvis en part kræver forelæggelse af forsøgsdata eller undersøgelser vedrørende et farmaceutisk produkts sikkerhed og effektivitet, inden den giver markedsføringstilladelse for det pågældende farmaceutiske produkt, må parten ikke i en periode på mindst fem år fra datoen for første tilladelse i den pågældende part tillade tredjeparter at markedsføre det samme eller et lignende farmaceutisk produkt på grundlag af den markedsføringstilladelse, der er givet til den part, der leverede forsøgsdataene eller undersøgelserne, medmindre denne giver sit samtykke hertil[1], [2,3].

[1] Vilkårene og procedurerne for den i denne artikel omhandlede beskyttelse fastsættes i parternes respektive lovgivninger.

[2] Fem år efter denne aftales ikrafttrædelse indleder parterne uden forbehold konsultationer om den mulige forlængelse af varigheden af beskyttelsen af data, der er forelagt med henblik på administrativ markedsføringstilladelse for et farmaceutisk produkt.

[3] I forbindelse med denne artikel er der enighed om, at sådanne fortrolige baggrundsforsøgsdata eller undersøgelser ikke må anvendes til at træffe afgørelse om, hvorvidt en ansøgning skal imødekommes, i mindst fem år:
a) fra datoen modtagelse af den første ansøgning for Singapores vedkommende
b) fra datoen for godkendelse af den første ansøgning for Unionens vedkommende
medmindre den part, der leverede forsøgsdataene eller undersøgelserne, giver sit samtykke.

ARTIKEL 10.34

Beskyttelse af forsøgsdata, der er forelagt
med henblik på administrativ markedsføringstilladelse
for kemikalier til landbruget[1]

1. Hvis en part kræver forelæggelse af forsøgsdata eller undersøgelser vedrørende sikkerheden og effektiviteten ved kemikalier til landbruget, inden den giver markedsføringstilladelse for de pågældende kemikalier, må parten ikke i en periode på mindst fem år fra datoen for første tilladelse tillade tredjeparter at markedsføre det samme eller et lignende produkt på grundlag af den markedsføringstilladelse, der er givet til den part, der leverede forsøgsdataene eller undersøgelserne, medmindre denne giver sit samtykke hertil.

[1] For Unionen og i forbindelse med denne artikel betyder "kemikalier til landbruget" aktivstoffer og præparater indeholdende et eller flere aktivstoffer i den form, hvori de leveres til brugeren, bestemt til:
a) at beskytte planter eller planteprodukter mod alle skadegørere eller at forebygge sådanne skadegøreres angreb, for så vidt sådanne stoffer eller præparater ikke er defineret i litra b)-e)
b) at øve indflydelse på planters livsprocesser på anden måde end som ernæring (f.eks. vækstregulerende midler)
c) at bevare planteprodukter, for så vidt der ikke findes særlige bestemmelser fra Rådet eller Kommissionen om konserveringsmidler for sådanne stoffer eller præparater
d) at ødelægge uønskede planter eller
e) at ødelægge plantedele, at bremse eller forebygge uønsket vækst af planter.

2. Hvis en part fastsætter bestemmelser om foranstaltninger eller procedurer for at forebygge gentagne forsøg med hvirveldyr for kemikalier til landbruget, kan denne part fastsætte de vilkår og omstændigheder, hvorunder tredjeparter kan markedsføre det samme eller et lignende produkt på grundlag af den markedsføringstilladelse, der er givet til den part, som leverede forsøgsdataene eller undersøgelserne.

3. Hvis en part kræver forelæggelse af forsøgsdata eller undersøgelser vedrørende sikkerheden og effektiviteten ved kemikalier til landbruget, inden den giver markedsføringstilladelse for de pågældende kemikalier, skal parten bestræbe sig bedst muligt på at behandle ansøgningen straks med henblik på at forhindre urimelige forsinkelser.

UNDERAFDELING G

PLANTESORTER

ARTIKEL 10.35

Internationale aftaler

Parterne bekræfter deres forpligtelser under den internationale konvention om beskyttelse af plantenyheder (vedtaget i Paris den 2. december 1961, senest revideret i Genève den 19. marts 1991), herunder deres evne til at indføre den frivillige undtagelse fra forædlerrettighederne, jf. nævnte konventions artikel 15, stk. 2.

AFDELING C

CIVILRETLIG HÅNDHÆVELSE AF INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER

ARTIKEL 10.36

Almindelige forpligtelser

1. Parterne bekræfter deres tilsagn i henhold til artikel 41-50 i TRIPS-aftalen og fastsætter i deres respektive nationale lovgivninger foranstaltninger, procedurer og retsmidler over for krænkelser af intellektuelle ejendomsrettigheder omfattet af dette kapitel, som er i overensstemmelse med sådanne tilsagn.

2. For de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger, procedurer og retsmidler, som hver part fastsætter i sin nationale lovgivning, gælder navnlig:

a) de skal tage hensyn til, at der skal være et rimeligt forhold mellem krænkelsens omfang og tredjeparters interesser

b) de skal være fair og rimelige

c) de må ikke være unødigt komplicerede eller udgiftskrævende og må ikke indebære urimelige frister eller medføre ugrundede forsinkelser og

d) de skal anvendes på en sådan måde, at der ikke opstår hindringer for lovlig samhandel, og at der ydes garanti mod misbrug af dem.

3. Ingen bestemmelser i dette kapitel berører parternes mulighed for at håndhæve deres nationale lovgivning generelt eller skaber forpligtelser for parterne til at ændre deres gældende lovgivning vedrørende håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder. Under forbehold af ovennævnte overordnede principper skaber ingen bestemmelser i dette kapitel forpligtelser for parterne:

a) til at indføre et retligt system til håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, som adskiller sig fra det retlige system, der anvendes til håndhævelse af lovgivningen i almindelighed, eller

b) hvad angår fordeling af ressourcer mellem håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder og håndhævelsen af lovgivningen i almindelighed.

ARTIKEL 10.37

Offentliggørelse af retsafgørelser

I civile søgsmål vedrørende krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder træffer hver part i overensstemmelse med national lovgivning og nationale politikker passende foranstaltninger til offentliggørelse eller tilrådighedsstillelse for offentligheden af oplysninger om endelige retsafgørelser. Intet i denne artikel forpligter en part til at offentliggøre fortrolige oplysninger, hvis en sådan offentliggørelse ville være til hinder for retshåndhævelsen eller på anden måde stride mod samfundsmæssige interesser, eller som ville skade bestemte offentlige eller private virksomheders legitime forretningsinteresser. Parterne kan give mulighed for yderligere offentliggørelsesforanstaltninger, der er afpasset efter de særlige forhold, herunder bekendtgørelse på en iøjnefaldende måde.

ARTIKEL 10.38

Adgang til civilretlige foranstaltninger, procedurer og retsmidler

1. Parterne giver i deres respektive nationale lovgivninger rettighedshavere adgang til de i afdeling C (Civilretlig håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder) omhandlede civilretlige foranstaltninger, procedurer og retsmidler for de intellektuelle ejendomsrettigheder, der er defineret i stk. 2.

2. I forbindelse med afdeling C (Civilretlig håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder) har følgende begreber følgende betydning:

a) "rettighedshaver" omfatter også enerettighedshavere samt forbund eller sammenslutninger[1], der har en sådan retlig stilling, at de kan forfægte intellektuelle ejendomsrettigheder, og

b) "intellektuelle ejendomsrettigheder" betyder alle kategorier af intellektuelle ejendomsrettigheder, der er omhandlet i del II, afsnit 1 til 6, i TRIPS-aftalen[2].

[1] I det omfang det er muligt efter og i overensstemmelse med den lovgivning, der finder anvendelse, er der enighed om, at "forbund eller sammenslutninger" også omfatter organisationer til kollektiv forvaltning af intellektuelle ejendomsrettigheder og for Unionens vedkommende faglige interesseorganisationer, der efter reglerne er anerkendt som berettigede til at repræsentere indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder.

[2] En part kan udelukke patenter fra anvendelsesområdet for afdeling C (Civilretlig håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder).

ARTIKEL 10.39

Foranstaltninger til sikring af bevismateriale

1. Hver part skal sikre, at dens retlige myndigheder er beføjet til at træffe hurtige og effektive foreløbige foranstaltninger:

a) mod en part eller i givet fald en tredjepart, der hører under den pågældende retlige myndigheds kompetenceområde, for at forhindre krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i at opstå og i særdeleshed for at forhindre varer, som indebærer en krænkelse af en intellektuel ejendomsret, i at komme ind i handelssystemet og

b) for at bevare relevant bevismateriale vedrørende den påståede krænkelse.

2. Hver part skal sikre, at dens retlige myndigheder er beføjet til uden at høre den anden part at træffe foreløbige foranstaltninger, hvor dette er hensigtsmæssigt, især i de tilfælde, hvor en forsinkelse efter al sandsynlighed vil forvolde uoprettelig skade for rettighedshaveren, eller hvor der er en påviselig risiko for, at et bevismateriale tilintetgøres. I sager, der føres uden at høre den anden part, skal hver part sikre, at dens retlige myndigheder er beføjet til at reagere hurtigt på anmodninger om midlertidige foranstaltninger og til at træffe en afgørelse uden urimelig forsinkelse.

3. I det mindste i tilfælde af krænkelse af ophavsret eller dermed beslægtede rettigheder og varemærkeforfalskning skal hver part sikre, at de retlige myndigheder i civile retssager er beføjet til at kræve beslaglæggelse eller en anden form for opbevaring af mistænkelige varer og af materialer og redskaber, der har været anvendt til at begå krænkelsen, og i det mindste for varemærkeforfalskning dokumentation enten i form af originaler eller kopier vedrørende krænkelsen.

4. Hver part skal sikre, at dens myndigheder er beføjet til at kræve, at sagsøgeren, for så vidt angår midlertidige foranstaltninger, fremlægger alt rimeligt tilgængeligt bevismateriale, således at de med tilstrækkelig stor sikkerhed kan finde det godtgjort, om sagsøgerens rettigheder krænkes, eller om en sådan krænkelse er umiddelbart forestående, samt er beføjet til at pålægge sagsøgeren i tilstrækkeligt omfang at stille sikkerhed eller på anden måde garantere, at den sagsøgtes interesser er varetaget, og at misbrug er forhindret. Denne sikkerhed eller tilsvarende garanti må ikke i urimeligt omfang afskrække ansøgere fra at tage procedurer vedrørende sådanne midlertidige foranstaltninger i anvendelse.

5. Hvis de midlertidige foranstaltninger ophæves eller bortfalder som følge af en handling eller undladelse fra sagsøgerens side, eller hvis det efterfølgende konstateres, at der ikke har været nogen krænkelse af en intellektuel ejendomsret, er de retlige myndigheder beføjet til på den sagsøgtes begæring at pålægge sagsøgeren at yde den sagsøgte passende erstatning for det tab, der er forårsaget som følge af disse foranstaltninger.

ARTIKEL 10.40

Beviser og ret til information

1. Hver part skal under forbehold af sin lovgivning om rettigheder, fortrolighed eller behandlingen af personoplysninger sikre, at dens retlige myndigheder i civile retssager vedrørende håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder er beføjet til på begrundet anmodning fra rettighedshaveren at påbyde rettighedskrænkeren eller alternativt den påståede rettighedskrænker at forsyne rettighedshaveren eller de retlige myndigheder – i det mindste i forbindelse med indsamling af bevismateriale – med relevante oplysninger, som rettighedskrænkeren eller den påståede rettighedskrænker ligger inde med eller kontrollerer, i henhold til de gældende love og bestemmelser.

2. De i stk. 1 omhandlede relevante oplysninger kan omfatte oplysninger vedrørende enhver person impliceret i ethvert aspekt af krænkelse eller påstået krænkelse og vedrørende produktionsmidler eller distributionskanaler for de varer eller tjenester, der udgør en krænkelse, eller som påstås at udgøre en krænkelse, herunder identifikation af tredjeparter, der påstås at være impliceret i produktion og distribution af sådanne varer og tjenester, og af deres distributionskanaler.

ARTIKEL 10.41

Andre midler

1. Hver part skal sikre, at dens retlige myndigheder i civile retssager, hvor der træffes en retsafgørelse om krænkelse af en rettighedshavers intellektuelle ejendomsrettigheder, har beføjelse til efter anmodning fra rettighedshaveren, i det mindste hvad angår piratkopierede ophavsretsbeskyttede varer og varemærkeforfalskede varer, at:

a) beordre de varer, der krænker intellektuelle ejendomsrettigheder,

   i) tilintetgjort, undtagen i særlige tilfælde, eller

   ii) afhændet uden for handelsleddene på en sådan måde, at enhver skade for rettighedsindehaveren undgås

   uden erstatning af nogen art og

b) bestemme, at materialer og redskaber, der overvejende har været anvendt til fremstilling af de varer, der udgør en krænkelse, uden erstatning af nogen art og uden urimelig forsinkelse skal afhændes uden for handelsleddene på en sådan måde, at risikoen for yderligere krænkelser gøres så lille som muligt.

2. Når en rettighedshavers ansøgning, jf. stk. 1, behandles, tages der hensyn til, at der skal være et rimeligt forhold mellem krænkelsens omfang og de beordrede retsmidler, samt til tredjeparters interesser.

3. Foranstaltningerne i denne artikel gennemføres for rettighedskrænkerens regning.

ARTIKEL 10.42

Påbud

Hver part skal sikre, at dens retlige myndigheder i civile retssager, hvor der træffes en retsafgørelse om krænkelse af en rettighedshavers intellektuelle ejendomsrettigheder, har beføjelse til efter anmodning fra rettighedshaveren til over for rettighedskrænkeren eller, hvis det er relevant, over for en tredjepart, der hører under den pågældende retlige myndigheds kompetenceområde, at udstede et påbud, som kan forbyde fortsat krænkelse. Hvis det er muligt efter partens nationale lovgivning, pålægges der ved manglende overholdelse af et påbud i givet fald en tvangsbøde for at sikre, at påbuddet overholdes.

ARTIKEL 10.43

Alternative foranstaltninger

Hver part kan i sin nationale lovgivning bestemme, at i civile retssager, hvor der træffes en retsafgørelse om krænkelse af en rettighedshavers intellektuelle ejendomsrettigheder, kan de retlige myndigheder, når det er hensigtsmæssigt, og på begæring af den person, der kan pålægges de i artikel 10.41 (Andre midler) og/eller artikel 10.42 (Påbud) nævnte foranstaltninger, beordre betaling til den forurettede af en kontant godtgørelse i stedet for anvendelse af foranstaltningerne i artikel 10.41 (Andre midler) og/eller 10.42 (Påbud), hvis personen har handlet uforsætligt og ikke har udvist uagtsomhed, hvis gennemførelsen af de pågældende foranstaltninger ville skade ham uforholdsmæssigt meget, og hvis en kontant godtgørelse til den forurettede forekommer rimeligt tilfredsstillende[1].

ARTIKEL 10.44

Erstatning

1. Hver part skal sikre, at de retlige myndigheder i civile retssager vedrørende håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder er beføjet til at pålægge en rettighedskrænker, der er vidende om eller har rimelig grund til at vide, at han begik en krænkelse, at betale rettighedshaveren en passende erstatning for den skade, som rettighedshaveren har lidt som følge af krænkelsen.

[1] For Singapores vedkommende er der enighed om, at Singapore kan bestemme, at landets retlige myndigheder kan beordre betaling af en kontant godtgørelse, hvis personen har handlet uforsætligt og ikke har udvist uagtsomhed, hvis gennemførelsen af de pågældende foranstaltninger ville skade ham uforholdsmæssigt meget, og hvis en kontant godtgørelse til den forurettede forekommer rimeligt tilfredsstillende.

2. Ved fastsættelse af skadeserstatningen for krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder skal en parts retlige myndigheder være beføjet til bl.a. at tage et berettiget krav om skadeserstatning, som rettighedshaveren fremsætter, og som kan omfatte tabt fortjeneste, værdien af de krænkede varer eller tjenester målt i markedspris eller den foreslåede detailpris, i betragtning[1]. I det mindste i tilfælde af krænkelse af ophavsret eller dermed beslægtede rettigheder og varemærkeforfalskning skal hver part sikre, at de retlige myndigheder i civile retssager er beføjet til at pålægge rettighedskrænkeren at betale rettighedshaveren rettighedskrænkerens fortjeneste, som kan tilskrives krænkelsen, enten som alternativ til, tillæg til eller del af erstatningen.

3. Som et alternativ til stk. 2 kan hver part, når det er hensigtsmæssigt, bestemme, at de retlige myndigheder har beføjelse til at fastsætte erstatningen til et fast beløb på grundlag af elementer, der som minimum svarer til størrelsen af de gebyrer eller afgifter, som den krænkende part skulle have betalt, hvis han havde anmodet om tilladelse til at anvende den pågældende intellektuelle ejendomsrettighed.

4. Intet i denne artikel udelukker parterne fra at bestemme, at i sager, hvor den krænkede part har krænket intellektuelle ejendomsrettigheder uden at vide det eller uden at have rimelig grund til at vide det, kan de retlige myndigheder træffe beslutning om tilbagebetaling af et overskud eller om betaling af en erstatning, der kan være fastsat på forhånd.

---

[1] For Unionen vil dette i relevante tilfælde også omfatte andre elementer end de økonomiske, f.eks. den ikke-økonomiske skade, rettighedshaveren har lidt som følge af krænkelsen.

ARTIKEL 10.45

Sagsomkostninger

Hver part skal sikre, at dens retlige myndigheder, hvis det er relevant, er beføjet til ved afslutningen af civile retssager vedrørende krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder at pålægge den tabende part at betale den vindende part for sagsomkostninger eller afgifter og et passende advokathonorar eller enhver anden form for udgifter i henhold partens lovgivning.

ARTIKEL 10.46

Formodninger vedrørende ophavsret eller beslægtede rettigheder

I civile retssager vedrørende ophavsrettigheder eller beslægtede rettigheder indfører parterne en formodning om, at i det mindste hvad angår litterære eller kunstneriske værker, en optræden eller et fonogram er den fysiske eller juridiske person, hvis navn på sædvanlig måde er anført på værket, for den pågældende optræden eller på fonogrammet, rettighedshaveren og følgelig berettiget til at indlede sager om krænkelser, medmindre andet er bevist.

ARTIKEL 10.47

Formidleransvar for tjenesteydere

1. Under forbehold af stk. 2-6 skal hver part i sin nationale lovgivning fastsætte undtagelser eller begrænsninger for ansvaret hos eller omfanget af de retsmidler, der er til rådighed, over for tjenesteydere, som krænker ophavsrettigheder, hermed beslægtede rettigheder eller varemærker gennem systemer eller netværk, som kontrolleres eller drives af dem eller på deres vegne.

2. De i stk. 1 omhandlede undtagelser eller begrænsninger:

a) skal dække:

i) transmission[1] eller tilrådighedsstillelse af materiale uden udvælgelse og/eller ændring af indholdet[2] og

ii) caching ved hjælp af en automatisk proces[3] og

[1] Der er enighed om, at transmission også omfatter routing.

[2] Der er enighed om, at tilrådighedsstillelse af materiale uden udvælgelse og/eller ændring af indholdet også omfatter de midler, der anvendes til at opnå adgang til kommunikationsnettet, og situationer, hvor der sørges for forbindelse til materialet.

[3] Der er enighed om, at caching ved hjælp af en automatisk proces kan omfatte mellemliggende og midlertidig oplagring af materiale i løbet af transmissionen eller tilrådighedsstillelse af sådant materiale.

b) kan omfatte:

i) på en brugers anvisning, oplagring af materiale i et system eller et netværk, som kontrolleres af tjenesteudbyderen eller drives på dennes vegne og

ii) henvisning eller forbindelse af brugere til et netsted ved hjælp af værktøjer til informationslokalisering, herunder hyperlinks og fortegnelser.

3. Berettigelse til de i denne artikel omhandlede undtagelser eller begrænsninger kan ikke gøres afhængig af, at tjenesteudbyderen overvåger sin tjeneste eller aktivt søger oplysninger om krænkelser, medmindre tekniske foranstaltninger muliggør dette.

4. Hver part kan i sin nationale lovgivning fastsætte betingelser for tjenesteudbydernes berettigelse til de i denne artikel omhandlede undtagelser og begrænsninger. Under forbehold af stk. 1-3 kan hver part fastsætte passende procedurer for effektive anmeldelser af påståede krænkelser og effektive kontraanmeldelser fra personer, hvis materiale fjernes eller gøres utilgængeligt på grund af fejl eller fejlagtig identifikation.

5. Denne artikel berører ikke adgangen til værn mod krænkelser af ophavsret, dermed beslægtede rettigheder eller varemærker, som finder generel anvendelse. Denne artikel berører ikke en domstols eller en administrativ myndigheds muligheder for i overensstemmelse med parternes retssystem at kræve, at en tjenesteyder bringer en overtrædelse til ophør eller forhindrer den.

6. En part kan anmode om konsultationer med den anden part vedrørende behandlingen af fremtidige funktioner af samme karakter som dem, der behandles i denne artikel.

AFDELING D

FORANSTALTNINGER VED GRÆNSEN

ARTIKEL 10.48

Definitioner

I denne afdeling forstås ved:

a) "varer, hvis geografiske betegnelse er forfalsket": varer, herunder deres emballage, på hvilke der uden tilladelse er anbragt et tegn, som er identisk - eller som i sine væsentlige aspekter ikke kan skelnes fra - en gyldigt registreret geografisk betegnelse for varer af samme type på det territorium, hvor varerne befinder sig, og som derved krænker de rettigheder, som ejeren eller indehaveren af den pågældende geografiske betegnelse har ifølge den nationale lovgivning i den part, hvor varerne befinder sig

b) "varemærkeforfalskede varer": varer, herunder deres emballage, på hvilke der uden tilladelse er anbragt et varemærke, som er identisk med - eller som i sine væsentlige aspekter ikke kan skelnes fra - et gyldigt registreret varemærke for varer af samme type, og som derved krænker den pågældende varemærkeindehavers rettigheder ifølge den nationale lovgivning i den part, hvor varerne befinder sig

c) "varer i transit": varer, hvor passagen gennem en parts territorium, med eller uden omladning, landing på partens territorium, oplagring, deling af ladningen eller skift af transportmiddel, kun er en del af en fuld rejse, som begynder og afsluttes uden for partens territorium

d) "piratkopierede ophavsretsbeskyttede varer": varer, som er kopier, der er fremstillet, uden at rettighedsindehaveren eller en af rettighedsindehaveren gyldigt bemyndiget person i fremstillingslandet har samtykket heri, og som direkte eller indirekte er fremstillet på grundlag af en artikel, dersom fremstillingen af den pågældende kopi ville have krænket en ophavsret eller en dermed beslægtet rettighed ifølge den nationale lovgivning i den part, hvor varerne befinder sig

e) "piratkopierede designbeskyttede": varer, for hvilke designet er registreret, og for hvilke det pågældende design eller et design, som ikke er blevet væsentligt ændret, er blevet anvendt, uden at rettighedsindehaveren eller en af rettighedsindehaveren gyldigt bemyndiget person i fremstillingslandet har samtykket heri, dersom fremstillingen af de pågældende varer ville have krænket en ophavsret eller en dermed beslægtet rettighed ifølge den nationale lovgivning i den part, hvor varerne befinder sig.

ARTIKEL 10.49

Omfanget af foranstaltninger ved grænsen

1. Under forbehold af stk. 3 indfører eller opretholder hver part procedurer for varer under toldkontrol, som giver rettighedsindehaveren mulighed for at anmode sine kompetente myndigheder om suspendere frigivelsen af varer, der mistænkes for at være:

a) varemærkeforfalskede varer

b) piratkopierede ophavsretsbeskyttede varer

c) varer, hvis geografiske betegnelse er forfalsket, og

d) piratkopierede designbeskyttede varer.

2. Hver part indfører eller opretholder procedurer for varer under toldkontrol, som giver de kompetente myndigheder mulighed for på eget initiativ at suspendere frigivelsen af varer, der mistænkes for at være[1]:

a) varemærkeforfalskede varer

b) piratkopierede ophavsretsbeskyttede varer og

c) varer, hvis geografiske betegnelse er forfalsket.

3. Parterne er ikke forpligtet til at fastsætte de i stk. 1 og 2 omhandlede procedurer, for så vidt angår varer i transit. Dette er under forbehold af artikel 10.51, stk. 2 (Samarbejde).

[1] Parterne foretager en fornyet undersøgelse af muligheden for at medtage piratkopierede designbeskyttede i anvendelsesområdet for denne artikels stk. 2 senest tre år efter denne aftales ikrafttrædelse. Parterne kan ved en afgørelse truffet i Handelsudvalget ændre denne artikels stk. 2 som følge af en sådan fornyet undersøgelse.

4. Ideelt set indfører Singapore de i stk. 1 og 2 omhandlede forpligtelser inden for to år, men under alle omstændigheder senest tre år efter denne aftales ikrafttrædelse, for så vidt angår procedurerne for:

a) varer, hvis geografiske betegnelse er forfalsket, og

b) piratkopierede designbeskyttede varer.

ARTIKEL 10.50

Identifikation af forsendelser

For at lette effektiv håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder indfører toldmyndighederne en række forskellige foranstaltninger til udpegning af forsendelser indeholdende varemærkeforfalskede varer, piratkopierede ophavsretsbeskyttede varer, piratkopierede designbeskyttede og varer, hvis geografiske betegnelse er forfalsket. Disse tilgange omfatter risikoanalyseteknikker, der bl.a. er baseret på oplysninger fra rettighedsindehavere, efterretninger og godsinspektion.

ARTIKEL 10.51

Samarbejde

1. Parterne er enige om at samarbejde med henblik på at fjerne al international handel med varer, der betegner en krænkelse af de intellektuelle ejendomsrettigheder. Med dette for øje skal de navnlig udveksle oplysninger og tilrettelægge samarbejde, som deres toldmyndigheder aftaler i fællesskab, vedrørende handel med varemærkeforfalskede varer, piratkopierede ophavsretsbeskyttede varer, piratkopierede designbeskyttede eller varer, hvis geografiske betegnelse er forfalsket.

2. For forsendelser af varer, som passerer eller omlades på en parts territorium, som har den anden parts territorium som bestemmelsessted, og som mistænkes for at være forfalskede eller piratkopierede, forelægger parterne på eget initiativ eller efter anmodning fra den anden part oplysninger for den anden part, som muliggør en effektiv håndhævelse af lovgivningen i forbindelse med disse forsendelser. Parterne må ikke forelægge oplysninger, som afskiberen, rederiet eller dettes agent har betegnet som fortrolige.

AFDELING E

SAMARBEJDE

ARTIKEL 10.52

Samarbejde

1. Parterne er enige om at samarbejde med henblik på at støtte gennemførelsen af de tilsagn og forpligtelser, der indgås i henhold til dette kapitel. Samarbejdet omfatter, men er ikke begrænset til:

a) udveksling af oplysninger om de retlige rammer for intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder gennemførelse af lovgivning om og ordninger for intellektuelle ejendomsrettigheder, med henblik på at fremme effektiv registrering af intellektuelle ejendomsrettigheder

b) udveksling af erfaringer og bedste praksis inden for håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder mellem parternes respektive myndigheder med ansvar for håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder

c) udveksling af oplysninger og samarbejde om informationskampagner og passende initiativer til fremme af kendskabet til fordelene ved intellektuelle ejendomsrettigheder og ordninger herfor

d) kapacitetsopbygning og teknisk samarbejde inden for bl.a., men ikke blot: forvaltning af, licens til, vurdering af og udnyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder; teknologi og markedsoplysninger; fremme af industrielt samarbejde, herunder vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder, som kan anvendes inden for miljøbeskyttelse eller -forbedring og kan omfatte etablering af en platform eller en database og offentlig-private partnerskaber for støtte til kultur og innovation

e) udveksling af oplysninger og samarbejde om spørgsmål vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder, hvor det er hensigtsmæssigt og relevant for udviklingen inden for miljøvenlig teknologi, og

f) eventuelle andre samarbejdsområder eller aktiviteter, som parterne måtte drøfte og nå til enighed om.

2. Under forbehold af stk. 1 er parterne enige om at udpege et kontaktpunkt for at opretholde en dialog, hvilket i givet fald kan omfatte indkaldelse til møder om spørgsmål vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder mellem parternes respektive eksperter inden for de emner, som dette kapitel dækker.

3. Samarbejdet i henhold til denne artikel gennemføres under overholdelse af hver parts love, regler, forskrifter eller politikker. Samarbejdet gennemføres også på vilkår og betingelser, der fastlægges efter fælles aftale, og i det omfang, hver part har ressourcer til det.

KAPITEL ELLEVE

KONKURRENCE OG BESLÆGTEDE SPØRGSMÅL

AFDELING A

KARTELLER OG FUSIONER

ARTIKEL 11.1

Principper

1. Parterne anerkender vigtigheden af fri og uhindret konkurrence i deres handelsrelationer. De erkender, at konkurrencebegrænsende forretningsførelse og -transaktioner kan lægge hindringer i vejen for markedernes korrekte virkemåde og generelt underminere fordelene ved handelsliberalisering.

2. Med henblik på at fremme fri og lige konkurrence inden for alle økonomiske sektorer opretholder parterne på deres respektive territorier en omfattende lovgivning, der på effektiv vis behandler:

a) horisontale og vertikale aftaler[1] mellem virksomheder, beslutninger, der træffes af virksomhedssammenslutninger, og samordnet praksis, som har til formål eller resultat, at konkurrencen forhindres, begrænses eller fordrejes på en parts territorium som helhed eller på en væsentlig del heraf

b) en eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling på en parts territorium som helhed eller på en væsentlig del heraf og

c) fusioner og virksomhedsovertagelser, der medfører en væsentlig formindskelse af konkurrencen, eller som i betydelig grad forhindrer effektiv konkurrence, specielt som følge af dannelse eller styrkelse af en dominerende stilling på en parts territorium som helhed eller på en væsentlig del heraf,

og som påvirker handelen mellem dem.

[1] Såfremt den kompetente myndighed i Singapore vurderer, at de konkurrencebegrænsende virkninger af en vertikal aftale sandsynligvis vil opveje dens konkurrencefremmende virkninger i henhold til det forbud, der er fastlagt i § 34 i lov om konkurrence (Kapitel 50B), henviser den kompetente myndighed dette anliggende til ministeren. Ministeren træffer beslutning om, hvorvidt § 34 i lov om konkurrence finder anvendelse på den pågældende vertikale aftale. Dette forhindrer ikke den kompetente myndighed i Singapore i at anvende § 47 i lov om konkurrence, som finder anvendelse på vertikale aftaler, der er indgået af en virksomhed, der indtager en dominerende stilling.

ARTIKEL 11.2

Gennemførelse

1. Hver part bevarer sin uafhængighed med hensyn til at udarbejde og håndhæve sin lovgivning. Parterne forpligter sig dog til at have myndigheder, der er ansvarlige for og udstyret med de fornødne midler til effektivt at håndhæve lovgivningen, jf. artikel 11.1 (Principper), stk. 2.

2. Parterne anvender deres respektive lovgivning, jf. artikel 11.1 (Principper), stk. 2, på en transparent og ikke-diskriminerende måde, og overholder principperne om retfærdig rettergang og de pågældende parters ret til forsvar, herunder deres ret til at blive hørt, inden der træffes beslutning i en sag.

AFDELING B

OFFENTLIGE VIRKSOMHEDER,
VIRKSOMHEDER, DER AF MEDLEMSSTATERNER HAR FÅET OVERDRAGET SÆRLIGE ELLER EKSKLUSIVE RETTIGHEDER,
OG STATSMONOPOLER

ARTIKEL 11.3

Offentlige virksomheder, og virksomheder, der af medlemsstaterne har fået overdraget særlige eller eksklusive rettigheder

1. Intet i dette kapitel forhindrer en part i at etablere eller bevare offentlige virksomheder eller overdrage særlige eller eksklusive rettigheder til virksomheder i henhold til den respektive lovgivning.

2. Hver part sørger for, at offentlige virksomheder og virksomheder, der har fået overdraget særlige eller eksklusive rettigheder, er underlagt den lovgivning, der er omhandlet i afdeling A (Karteller og fusioner), for så vidt som anvendelsen af sådanne bestemmelser hverken juridisk eller faktisk hindrer udførelsen af de særlige opgaver, de er blevet pålagt.

3. Hver part sikrer, at virksomheder, der har fået overdraget særlige eller eksklusive rettigheder, ikke anvender deres særlige eller eksklusive rettigheder til direkte eller indirekte at medvirke i konkurrencebegrænsende praksis på et andet marked, hvortil sådanne virksomheder ikke har særlige eller eksklusive rettigheder, og som påvirker den anden parts investeringer, handel med varer eller tjenesteydelser negativt; det gælder også aktiviteter med modervirksomheder, dattervirksomheder eller andre virksomheder med fælles ejerskab.

4. Singapore sikrer, at offentlige virksomheder eller virksomheder, der har fået overdraget særlige eller eksklusive rettigheder, udelukkende handler i overensstemmelse med forretningsmæssige hensyn ved deres køb og salg af varer eller tjenesteydelser, f.eks. med hensyn til pris, kvalitet, disponibilitet, omsættelighed, transport og andre købs- og salgsbetingelser, og yder ikke-diskriminerende behandling af Unionens etableringer samt Unionens varer og tjenesteydere; det gælder også køb eller salg foretaget af en virksomhed, der har fået overdraget særlige eller eksklusive rettigheder, i forbindelse med udøvelsen af de særlige eller eksklusive rettigheder.

ARTIKEL 11.4

Statsmonopoler

Ingen bestemmelse i dette kapitel må fortolkes således, at nogen part forhindres i at udpege eller bevare statsmonopoler, men hver part tilpasser statsmonopoler af kommerciel art således, at det sikres, at sådanne statsmonopoler ikke udøver forskelsbehandling for så vidt angår de vilkår, hvorunder varer og tjenesteydelser indkøbes hos og markedsføres over for fysiske eller juridiske personer fra den anden part.

AFDELING C

SUBSIDIER

ARTIKEL 11.5

Definition og anvendelsesområde

1. I denne aftale forstås ved subsidier en foranstaltning, som under hensyn til de nødvendige ændringer opfylder de betingelser, der er fastlagt i artikel 1.1. i aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger, uanset om subsidierne er bevilget i forbindelse med fremstillingen af varer eller tjenesteydelser[1].

[1] Dette afsnit foregriber ikke resultatet af de fremtidige WTO-drøftelser om definitionen på subsidier for tjenesteydelser. Parterne overvejer velvilligt at vedtage en beslutning i Handelsudvalget om at ajourføre aftalen således, at den afspejler den aftale, der indgås i WTO om definitionen på subsidier for tjenesteydelser.

2. Subsidier er kun omfattet af dette kapitel, hvis de er specifikke i henhold til artikel 2 i aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger. Subsidier, der hører ind under artikel 11.7 (Forbudte subsidier), anses for at være specifikke.

3. Bestemmelserne i artikel 11.7 (Forbudte subsidier), 11.8 (Andre subsidier) og 11.10 (Revisionsklausul) samt bilag 11-A finder ikke anvendelse på subsidier til fiskevarer, subsidier i forbindelse med produkter omfattet af bilag 1 i landbrugsaftalen og andre subsidier omfattet af landbrugsaftalen.

ARTIKEL 11.6

Forholdet til WTO

Bestemmelserne i denne afdeling indskrænker ikke en parts rettigheder og forpligtelser til efter de relevante bestemmelser i WTO-overenskomsten især at anvende afbødende handelsforanstaltninger eller indlede tvistbilæggelsesprocedurer eller på anden måde gribe ind over for subsidier ydet af den anden part.

ARTIKEL 11.7

Forbudte subsidier

1. Med hensyn til subsidier i forbindelse med handel med varer bekræfter parterne deres rettigheder og forpligtelser i medfør af artikel 3 i aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger, som hermed er indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

2. Følgende subsidier i forbindelse med handel med varer og tjenesteydelser forbydes:

a) et retligt arrangement, som indebærer, at en regering eller et offentligt organ har ansvaret for at dække visse virksomheders gæld og passiver uden nogen juridisk eller faktisk begrænsning med hensyn til gældens eller passivernes størrelse eller varigheden af ansvaret, og

b) støtte til insolvente eller nødlidende virksomheder uanset formen (såsom lån og garantier, kontante tilskud, kapitaltilførsler, tilrådighedsstillelse af aktiver under markedsprisen eller skattefritagelser), uden at der foreligger en troværdig omstruktureringsplan baseret på realistiske forventninger om inden for en rimelig frist at gøre den nødlidende virksomhed varigt levedygtig igen, og uden at virksomheden selv yder et betydeligt bidrag til omstruktureringsomkostningerne[1],

medmindre den part, der yder subsidier, på den anden parts anmodning har godtgjort, at de pågældende subsidier ikke påvirker den anden parts handel eller sandsynligvis vil påvirke handelen.

3. Stk. 2, litra a) og litra b) forhindrer ikke en part i at yde subsidier med henblik på at afbøde virkningerne af en alvorlig forstyrrelse af dennes økonomi. En alvorlig forstyrrelse af en parts økonomi betyder en usædvanlig, midlertidig og omfattende krise, som påvirker hele den økonomiske situation for denne part og ikke kun en specifik region eller en økonomisk sektor hos en part.

4. Stk. 2, litra b), finder ikke anvendelse på subsidier, der ydes som godtgørelse for udførelse af public service-forpligtelser, og på subsidier til kulindustrien.

[1] Dette forhindrer ikke parterne i at yde midlertidig likviditetsstøtte i form lånegarantier eller lån begrænset til det beløb, der er nødvendigt til at holde en nødlidende virksomhed i live i den tid, det tager at udarbejde en omstrukturerings- eller likvidationsplan.

ARTIKEL 11.8

Andre subsidier

1. Parterne er enige om at bestræbe sig mest muligt på under anvendelse af deres konkurrencelovgivning eller på anden måde at afhjælpe eller fjerne konkurrencefordrejning, der skyldes andre specifikke subsidier i forbindelse med handel med varer og tjenesteydelser, som ikke er omfattet af artikel 11.7 (Forbudte subsidier), i det omfang de påvirker eller vil kunne påvirke parternes internationale handel, og på at forhindre, at sådanne situationer opstår. Bilag 11-A indeholder vejledning, især om hvilken form for subsidier der ikke forårsager disse virkninger.

2. Parterne er enige om at udveksle oplysninger efter anmodning fra en af parterne og holde et første møde senest to år efter ikrafttrædelsen af denne aftale med henblik på at udarbejde bestemmelser for andre subsidier under hensyntagen til udviklingen på multilateralt plan. Til dette formål kan parterne træffe en afgørelse i Handelsudvalget.

ARTIKEL 11.9

Gennemsigtighed

1. Hver part sikrer gennemsigtighed i forbindelse med de subsidier, der vedrører handel med varer og levering af tjenesteydelser. I den forbindelse rapporterer hver part til den anden part hvert andet år om retsgrundlag, form og så vidt muligt beløb eller budget og om modtageren for så vidt angår de subsidier, som ydes af partens regering eller offentlige organer.

2. En sådan rapportering anses for at have fundet sted, hvis de relevante oplysninger gøres tilgængelige af parterne eller på deres vegne på et offentligt tilgængeligt websted senest i juni i det andet kalenderår, efter at subsidierne blev ydet.

ARTIKEL 11.10

Revisionsklausul

Parterne overvåger løbende de spørgsmål, der er omhandlet i denne afdeling. De kan hver især indbringe sådanne spørgsmål for Handelsudvalget. Parterne er enige om at foretage en evaluering af de fremskridt, der gøres med gennemførelsen af denne afdeling, hvert andet år efter denne aftales ikrafttrædelse, medmindre andet aftales.

AFDELING D

GENERELLE SPØRGSMÅL

ARTIKEL 11.11

Samarbejde og koordinering i forbindelse med retshåndhævelse

Parterne anerkender betydningen af samarbejde og koordinering for yderligere at styrke den effektive retshåndhævelse. Deres respektive myndigheder bestræber sig på at foretage koordinering og at samarbejde i forbindelse med håndhævelsen af deres respektive love med henblik på at opfylde formålet med denne aftale for så vidt angår fri og lige konkurrence i deres handelsrelationer.

ARTIKEL 11.12

Fortrolighed

1. Når en part meddeler oplysninger i medfør af denne aftale, sikrer parten, at forretningshemmeligheder og fortrolige oplysninger beskyttes.

2. Når en part videregiver fortrolige oplysninger i henhold til denne aftale, skal den modtagende part i overensstemmelse med sine love og bestemmelser respektere de videregivne oplysningers fortrolige karakter.

ARTIKEL 11.13

Høring

1. For at fremme den fælles forståelse mellem parterne og håndtere specifikke anliggender, der opstår under afdeling A (Karteller og fusioner), afdeling B (Offentlige virksomheder, virksomheder, der af medlemsstaterne har fået overdraget særlige eller eksklusive rettigheder, og statsmonopoler) eller afdeling D (Generelle spørgsmål) indleder hver part på foranledning af den anden part konsultationer om den anden parts bemærkninger. I sin anmodning angiver den anden part om nødvendigt, hvordan spørgsmålet berører handelen mellem parterne.

2. Efter anmodning fra en af parterne drøfter parterne straks ethvert spørgsmål vedrørende fortolkningen og anvendelsen af afdeling A (Karteller og fusioner), afdeling B (Offentlige virksomheder, virksomheder, der af medlemsstaterne har fået overdraget særlige eller eksklusive rettigheder, og statsmonopoler) eller afdeling D (Generelle spørgsmål).

3. For at lette drøftelsen af det spørgsmål, der er genstand for konsultationerne, bestræber parterne sig på hver især at stille relevante, ikke-fortrolige oplysninger til rådighed for den anden part.

ARTIKEL 11.14

Tvistbilæggelse og mæglingsmekanisme

Ingen af parterne må anvende kapitel fjorten (Tvistbilæggelse) og kapitel femten (Mæglingsordning) i forbindelse med anliggender, der opstår i relation til dette kapitel, med undtagelse af artikel 11.7 (Forbudte subsidier).

KAPITEL TOLV

HANDEL OG BÆREDYGTIG UDVIKLING

AFDELING A

INDLEDENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 12.1

Baggrund og mål

1. Parterne erindrer om Agenda 21, der blev vedtaget af De Forenede Nationers konference for miljø og udvikling i 1992, WTO-overenskomstens præambel, den ministererklæring, der blev fremsat i Singapore i 1996, Johannesburg-gennemførelsesplanen om bæredygtig udvikling fra 2002, ministererklæringen fra 2006 fra FN's Økonomiske og Sociale Råd om fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle og Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) erklæring om social retfærdighed i forbindelse med retfærdig globalisering fra juni 2008. På baggrund af disse instrumenter bekræfter parterne igen deres engagement med hensyn til at udbygge og fremme den internationale handel og deres bilaterale handel og økonomiske relationer på en sådan måde, at det bidrager til bæredygtig udvikling.

2. Parterne erkender, at økonomisk og social udvikling og miljøbeskyttelse er indbyrdes afhængige størrelser og gensidigt forstærkende komponenter i en bæredygtig udvikling. De fremhæver fordelene ved samarbejde om handelsrelaterede sociale og miljømæssige spørgsmål som led i en global tilgang til handel og bæredygtig udvikling.

3. Parterne erkender, at det er uhensigtsmæssigt at tilskynde til handel eller investeringer ved at svække eller reducere den beskyttelse, der findes i den indenlandske arbejds- og miljølovgivning. Parterne fremhæver samtidig, at miljø- og arbejdsmarkedsstandarder ikke må bruges i handelsprotektionistisk øjemed.

4. Parterne erkender, at det er deres hensigt at styrke handelsrelationerne og samarbejdet på en måde, der fremmer den bæredygtige udvikling i henhold til stk. 1 og 2. I lyset af de særlige omstændigheder, der gør sig gældende for den enkelte part, er det ikke deres hensigt at tilnærme parternes arbejdsmarkeds- eller miljøstandarder.

ARTIKEL 12.2

Ret til at regulere og beskyttelsesniveauer

1. Parterne anerkender den enkelte parts ret til at etablere sine egne standarder vedrørende miljø og arbejdsmarkedsbeskyttelse og vedtage eller ændre love og politikker i overensstemmelse dermed og i overensstemmelse med principperne i forbindelse med internationalt anerkendte standarder eller aftaler, som parten har indgået, og som er omhandlet i artikel 12.3. (Multilaterale arbejdsmarkedsstandarder og -aftaler) og 12.6 (Multilaterale miljøstandarder og -aftaler).

2. Parterne fortsætter med at forbedre disse love og politikker og bestræber sig på at yde og tilskynde til en høj grad af miljømæssig og arbejdsmarkedsmæssig beskyttelse.

AFDELING B

HANDEL OG BÆREDYGTIG UDVIKLING — ARBEJDSMARKEDSASPEKTER[1]

ARTIKEL 12.3

Multilaterale arbejdsmarkedsstandarder og -aftaler

1. Parterne anerkender værdien af internationalt samarbejde og internationale aftaler om beskæftigelses- og arbejdsmarkedsspørgsmål som det internationale samfunds svar på de økonomiske, beskæftigelsesmæssige og sociale udfordringer og muligheder, der er forbundet med globaliseringen. De forpligter sig til efter behov at rådføre sig med hinanden og samarbejde om handelsrelaterede arbejdsmarkeds- og beskæftigelsesspørgsmål af fælles interesse.

[1] Når der henvises til arbejdsmarkedsaspekter i dette kapitel, omfatter det også spørgsmål, der er relevante for ILO's erklæring om anstændigt arbejde og FN's Økonomiske og Sociale Råds ministererklæring fra 2006 om fuld beskæftigelse og anstændigt arbejde.

2. Parterne bekræfter deres forpligtelser i henhold til FN's Økonomiske og Sociale Råds ministererklæring fra 2006 om fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle med hensyn til at anerkende den fulde beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle som et centralt element i bæredygtig udvikling for alle lande og som et prioriteret mål inden for det internationale samarbejde. Parterne bestræber sig på at fremme udviklingen af den internationale handel på en måde, der fører til fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle.

3. I overensstemmelse med de forpligtelser, der følger af deres medlemskab af ILO og ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet og opfølgningen heraf, som blev vedtaget på Den Internationale Arbejdskonferences 86. møde i 1998, forpligter parterne sig til at iagttage, fremme og gennemføre principperne om de grundlæggende rettigheder, dvs.:

a) foreningsfrihed og faktisk anerkendelse af retten til kollektive forhandlinger

b) afskaffelse af alle former for tvangsarbejde

c) reel afskaffelse af børnearbejde og

d) afskaffelse af forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv.

Parterne bekræfter deres tilsagn om effektivt at gennemføre de ILO-konventioner, som Singapore og EU-medlemsstaterne hver især har ratificeret.

4. Parterne yder en fortsat og varig indsats med hensyn til at undertegne og gennemføre de grundlæggende ILO-konventioner, og de udveksler oplysninger i den forbindelse. Parterne overvejer også undertegnelsen og indførelsen af andre ILO-konventioner under hensyntagen til de indenlandske forhold. Parterne udveksler oplysninger i den forbindelse.

5. Parterne erkender, at overtrædelse af grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet ikke kan gøres gældende eller på anden måde anvendes som en legitim komparativ fordel.

ARTIKEL 12.4

Arbejdsmarkedssamarbejde i forbindelse med handel og bæredygtig udvikling

Parterne anerkender betydningen af at samarbejde om handelsrelaterede aspekter af arbejdsmarkeds- og miljøpolitikken for at nå målene i denne aftale. Parterne kan tage initiativ til samarbejdsaktiviteter til fordel for begge parter, inden for områder, som omfatter, men ikke er begrænset til:

a) samarbejde inden for internationale fora, der behandler arbejdsmarkedsmæssige aspekter af handel og bæredygtig udvikling, som omfatter, men ikke er begrænset til ILO og Asien-Europa-mødet

b) informationsudvekling og udveksling af god praksis på områder som f.eks. arbejdsmarkedslovgivning og -praksis, ordninger om overholdelse og håndhævelse, forvaltning af arbejdskonflikter, arbejdsmarkedsdialog, samarbejde mellem ansatte og ledelse og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen

c) udveksling af synspunkter vedrørende denne aftales positive og negative virkninger for arbejdsmarkedsmæssige aspekter af bæredygtig udvikling og metoder til forøgelse, forebyggelse og afbødning heraf under hensyntagen til de bæredygtighedsvurderinger, som den ene part eller begge parter gennemfører

d) udveksling af synspunkter om fremme af undertegnelse af de grundlæggende ILO-konventioner og andre konventioner af gensidig interesse såvel som om den effektive gennemførelse af undertegnede konventioner

e) samarbejde om handelsrelaterede aspekter af ILO's dagsorden for anstændigt arbejde, herunder om den indbyrdes sammenhæng mellem handel og fuld og produktiv beskæftigelse, arbejdsmarkedstilpasninger, grundlæggende arbejdsmarkedsstandarder, beskæftigelsesstatistik, udvikling af menneskelige ressourcer og livslang læring, social beskyttelse og social inddragelse, social dialog samt ligestilling mellem kvinder og mænd, og

f) udveksling af synspunkter om de virkninger, som arbejdsmarkedsregler, -normer og -standarder har for handelen.

ARTIKEL 12.5

Videnskabelige oplysninger

Når der udarbejdes og gennemføres foranstaltninger, der vedrører sundhed og sikkerhed på arbejdet, som kan påvirke parternes handel eller investeringer, tager parterne hensyn til relevante videnskabelige og tekniske oplysninger og dertil knyttede internationale standarder, vejledninger eller eventuelle anbefalinger, herunder forsigtighedsprincippet, som er fastsat i sådanne internationale standarder, vejledninger eller anbefalinger.

AFDELING C

HANDEL OG BÆREDYGTIG UDVIKLING —
MILJØASPEKTER

ARTIKEL 12.6

Multilaterale miljøstandarder og -aftaler

1. Parterne anerkender værdien af international miljøforvaltning og internationale miljøaftaler som det internationale samfunds svar på globale eller regionale miljøproblemer, og de fremhæver behovet for at øge det gensidige indbyrdes understøttende forhold mellem politikker, bestemmelser og foranstaltninger inden for handel og miljø. I den henseende rådfører de sig med hinanden og samarbejder, i givet fald, i forbindelse med forhandlinger om handelsrelaterede miljøspørgsmål af fælles interesse.

2. Parterne gennemfører de multilaterale miljøaftaler, som de er part i, i deres respektive love, bestemmelser eller andre foranstaltninger og praksis på deres områder[1].

3. Parterne bekræfter på ny deres engagement med hensyn til at nå det ultimative mål i FN's rammekonvention om klimaændringer (i det følgende benævnt "UNFCCC"), og i Kyotoprotokollen på en måde, der er i tråd med UNFCCC's principper og bestemmelser. De forpligter sig til at samarbejde for at styrke det multilaterale regelbaserede system under UNFCCC, der bygger på UNFCCC's vedtagne beslutninger, og til at støtte bestræbelserne på at udvikle en international aftale om klimaændring for perioden efter 2020 inden for rammerne af UNFCCC, som gælder for alle parter.

[1] De omhandlede multilaterale miljøaftaler omfatter de protokoller, ændringer, bilag og tilpasninger, som er bindende for parterne.

4. Intet i denne aftale forhindrer den enkelte part i at vedtage eller bevare foranstaltninger, hvorved de multilaterale miljøaftaler gennemføres, som denne er part i, forudsat at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der bevirker en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af parterne eller en skjult begrænsning af den internationale samhandel.

ARTIKEL 12.7

Handel med træ og træprodukter

Parterne anerkender betydningen af den globale bevarelse og bæredygtige forvaltning af skove. I den forbindelse forpligter parterne sig til at:

a) udveksle oplysninger om, hvordan man fremmer handel med og forbrug af træ og træprodukter fra lovlige og bæredygtigt forvaltede skove, og fremme bevidstheden om en sådan tilgang

b) fremme global retshåndhævelse og forvaltning inden for skovbrug og bekæmpelse af handelen med ulovligt fældet træ og ulovlige træprodukter, f.eks. ved at fremme anvendelsen af træ og træprodukter fra lovlige og bæredygtigt forvaltede skove, herunder gennem verificerings- og certificeringsordninger

c) samarbejde for at fremme effektiviteten i forbindelse med foranstaltninger eller politikker, der har til formål at bekæmpe handelen med ulovligt fældet træ og ulovlige træprodukter, og

d) fremme den effektive anvendelse af Konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter for så vidt angår træarter, hvis bevaringsstatus anses for at være i farezonen.

ARTIKEL 12.8

Handel med fiskevarer

Parterne anerkender betydningen af at sikre bevarelse og forvaltning af fiskebestande på bæredygtig vis. I den forbindelse forpligter parterne sig til at:

a) overholde de langsigtede foranstaltninger til bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskebestandene, som defineret i de internationale instrumenter, der er undertegnet af de respektive parter, og opretholde principperne i FN's Fødevare- og Landbrugsorganisation (i det følgende benævnt "FAO") og de relevante FN-instrumenter i forbindelse med disse spørgsmål

b) indføre og gennemføre effektive foranstaltninger, der skal bekæmpe ulovligt, urapporteret og ureguleret (i det følgende benævnt "IUU") fiskeri, herunder samarbejde med regionale fiskeriforvaltningsorganisationer og gennemførelse, om nødvendigt, af deres fangstdokumentations- eller certificeringsordninger for eksport af fisk og fiskeprodukter. Parterne forpligter sig også til at gøre det lettere at forhindre IUU-produkter i at indgå i handelsstrømme og udveksle oplysninger om IUU-aktiviteter.

c) vedtage effektive tilsyns- og kontrolforanstaltninger, der skal sikre, at foranstaltningerne til bevarelse overholdes, som f.eks. de relevante havnestatsforanstaltninger, og

d) overholde principperne i FAO's aftale om fremme af fiskerfartøjers overholdelse af internationale bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger på det åbne hav og de relevante bestemmelser i FAO's aftale om havnestatsforanstaltninger, der skal forebygge, afværge og standse IUU-fiskeri.

ARTIKEL 12.9

Videnskabelige oplysninger

Parterne tager hensyn til de videnskabelige oplysninger og relevante internationale standarder, vejledninger eller anbefalinger, såfremt sådanne findes, og til forsigtighedsprincippet, når de forbereder og gennemfører foranstaltninger, der skal beskytte miljøet, og som kan påvirke handelen eller investeringerne mellem parterne.

ARTIKEL 12.10

Samarbejde om miljøaspekter
i forbindelse med handel og bæredygtig udvikling

Parterne anerkender betydningen af at samarbejde om handelsrelaterede aspekter af miljøpolitikken for at nå målene i denne aftale. Parterne kan tage initiativ til samarbejdsaktiviteter til fordel for begge parter, inden for områder, som omfatter, men ikke er begrænset til:

a) udveksling af synspunkter vedrørende denne aftales positive og negative virkninger for miljømæssige aspekter af bæredygtig udvikling og metoder til forøgelse, forebyggelse og afbødning heraf under hensyntagen til de bæredygtighedsvurderinger, som den ene part eller begge parter gennemfører

b) samarbejde i internationale fora vedrørende miljømæssige aspekter af handel og bæredygtig udvikling, herunder navnlig WTO, De Forenede Nationers Miljøprogram og multilaterale miljøaftaler

c) samarbejde med henblik på at fremme ratificering og effektiv gennemførelse af multilaterale miljøaftaler af relevans for handelen

d) udveksling af oplysninger og samarbejde om private og offentlige certificerings- og mærkningsordninger, herunder miljømærkning og miljørigtige offentlige indkøb

e) udveksling af synspunkter om de virkninger, som miljøregler, -normer og -standarder har for handelen

f) samarbejde om nuværende og fremtidige internationale klimaregimers handelsrelaterede aspekter, herunder indsatsen over for handelens negative virkninger for klimaet samt metoder til fremme af teknologier med lave kulstofemissioner og energieffektivitet

g) samarbejde om multilaterale miljøaftalers handelsrelaterede aspekter, herunder toldsamarbejde

h) bæredygtig skovforvaltning, der skal fremme effektive foranstaltninger i forbindelse med certificering af bæredygtigt produceret træ

i) udveksling af synspunkter vedrørende forholdet mellem multilaterale miljøaftaler og internationale handelsregler

j) udveksling af synspunkter om liberalisering af miljøvenlige varer og tjenesteydelser og

k) udveksling af synspunkter vedrørende bevarelse og forvaltning af levende havressourcer.

AFDELING D

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL 12.11

Handel og investering, der fremmer den bæredygtige udvikling

1. Parterne er fast besluttet på at fortsætte deres særlige indsats for at lette og fremme handel og investering i miljøvenlige varer og tjenesteydelser, bl.a. ved at overvinde de ikke-toldmæssige hindringer herfor. Parterne anerkender også det nyttige i bestræbelserne på at fremme handel med varer, som er genstand for frivillige eller private ordninger i relation til bæredygtig udvikling, som f.eks. miljømærkning eller retfærdig og etisk handel.

2. Parterne udviser særlig opmærksomhed med hensyn til at gøre det lettere at fjerne hindringer for handel med og investeringer i klimavenlige varer og tjenesteydelser, såsom bæredygtig vedvarende energi og dertil knyttede tjenesteydelser, bl.a. ved at vedtage politiske rammer, der kan bane vejen for anvendelsen af de bedste tilgængelige teknologier, og ved at fremme standarder, der opfylder de miljømæssige og økonomiske behov og minimerer tekniske handelshindringer.

3. Parterne anerkender behovet for at sikre, at der tages behørigt hensyn til behovet for at reducere drivhusgasemissioner og begrænse handelsforvridninger så meget som muligt, når der udvikles offentlige støtteordninger for fossilt brændsel. Artikel 11.7 (Forbudte subsidier), stk. 2, litra b), finder ikke anvendelse på subsidier til kulindustrien, men parterne forfølger det samme mål med hensyn til gradvist at reducere subsidierne for fossile brændstoffer. En sådan reduktion kan ledsages af foranstaltninger, der skal afbøde de sociale konsekvenser i forbindelse med overgangen til brændstof med lavere kulstofindhold. Desuden fremmer begge parter aktivt udviklingen af en bæredygtig og sikker lavemissionsøkonomi, f.eks. gennem investering i vedvarende energi og energieffektive løsninger.

4. Parterne gør en særlig indsats, når handel og investeringer fremmes, for at fremme metoder for udøvelse af virksomheders sociale ansvar, som vedtages på frivillig basis. I den forbindelse henviser parterne til relevante internationalt godkendte principper, standarder og vejledninger, som den enkelte part har indvilliget i at følge, f.eks. OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, FN's initiativ "Global Compact" og ILO's tresidige principerklæring vedrørende multinationale virksomheder og socialpolitik. Parterne forpligter sig til at udveksle oplysninger og samarbejde om at fremme det sociale ansvar.

ARTIKEL 12.12

Opretholdelse af beskyttelsesniveauer

1. Parterne må ikke indrømme fritagelse fra eller på anden måde fravige eller tilbyde at indrømme fritagelse eller på anden måde fravige sin miljø- og arbejdsmarkedslovgivning på en måde, der påvirker handelen eller investeringerne mellem parterne.

2. Parterne må ikke undlade at håndhæve deres miljø- og arbejdsmarkedslovgivning effektivt ved vedholdende eller gentagne gange at handle eller forsømme at handle på en måde, der påvirker handelen eller investeringerne mellem parterne.

ARTIKEL 12.13

Gennemsigtighed

Hver part sikrer, at enhver alment gældende foranstaltning, der skal beskytte miljøet og arbejdsforholdene, og som kan påvirke handelen og investeringerne mellem parterne, udvikles, indføres og administreres på gennemsigtig vis og med behørigt varsel, og at interesserede parter gives mulighed for at fremlægge deres synspunkter i henhold til parternes nationale lovgivning og kapitel tretten (Gennemsigtighed).

ARTIKEL 12.14

Fornyet undersøgelse af konsekvenserne for den bæredygtige udvikling

1. Hver part forpligter sig til i fællesskab eller enkeltvis gennem de relevante participatoriske processer og institutioner i overensstemmelse med gældende praksis at føre tilsyn med, vurdere og revidere konsekvenserne af gennemførelsen af denne aftale for den bæredygtige udvikling.

2. Parterne udveksler synspunkter om metoder og indikatorer for konsekvensanalyser af bæredygtigheden inden for handelen.

ARTIKEL 12.15

Institutionel struktur og overvågningsmekanisme

1. Hver part udpeger et kontor under sin forvaltning til at fungere som kontaktpunkt for den anden part med henblik på gennemførelsen af dette kapitel.

2. Parterne etablerer et nævn vedrørende handel og bæredygtig udvikling (i det følgende benævnt "nævnet"). Nævnet skal være sammensat af ledende embedsmænd fra hver parts administration.

3. Nævnet mødes inden for de første to år efter denne aftales ikrafttrædelse og derefter efter behov for at føre tilsyn med dette kapitels gennemførelse.

4. Hvert møde i nævnet omfatter et offentligt møde med berørte parter for at udveksle synspunkter om emner, der har relation til gennemførelsen af dette kapitel. Parterne fremmer en ligelig repræsentation af de relevante interesser, herunder de uafhængige brancheorganisationer for arbejdsgivere, arbejdstagere, miljøinteresser og erhvervssammenslutninger så vel som andre relevante berørte parter, hvis det er relevant.

5. Hver part etablerer nye eller gør brug af allerede eksisterende rådgivningsmekanismer med henblik på at søge rådgivning hos relevante hjemlige berørte parter om gennemførelsen af dette kapitel, f.eks. nationale rådgivende grupper. Sådanne mekanismer skal sikre ligelig repræsentation af uafhængige berørte parter inden for økonomi, samfund og miljø. Dette omfatter arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer og ngo'er. Disse berørte parter kan på eget initiativ fremlægge synspunkter eller komme med anbefalinger over for deres respektive parter vedrørende gennemførelsen af dette kapitel.

ARTIKEL 12.16

Konsultationer mellem offentlige myndigheder

1. I tilfælde af uenighed om spørgsmål i forbindelse med dette kapitel anvender parterne udelukkende de i artikel 12.16 (Konsultationer mellem offentlige myndigheder) og 12.17 (Ekspertpanel) i denne aftale fastsatte procedurer. Kapitel fjorten (Tvistbilæggelse) og kapitel femten (Mæglingsordning) finder ikke anvendelse på dette kapitel.

2. I tilfælde af uenighed, som omhandlet i stk. 1, kan en part indgive anmodning om konsultationer med den anden part ved at aflevere en skriftlig anmodning til den anden parts kontaktpunkt. Konsultationerne indledes straks efter partens indgivelse af anmodningen herom.

3. Parterne bestræber sig på at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning på spørgsmålet. Parterne tager højde for ILO's aktiviteter eller relevante multilaterale miljøorganisationers arbejde, således at man fremmer samarbejdet mellem parterne og disse organisationer og sammenhængen i deres respektive arbejde. Efter behov kan parterne efter gensidig aftale indhente synspunkter fra disse organisationer eller organer eller fra enhver person eller ethvert organ, som de anser for passende med henblik på en omfattende undersøgelse af den pågældende sag.

4. Hvis en part finder, at et spørgsmål bør drøftes yderligere, kan den ved skriftlig henvendelse til kontaktpunktet for den anden part anmode om, at nævnet indkaldes med henblik på at drøfte spørgsmålet. Nævnet træder straks sammen og bestræber sig på at finde en løsning på spørgsmålet.

5. Nævnet kan om nødvendigt konsultere de relevante berørte parter.

6. En beslutning truffet af nævnet om dette spørgsmål offentliggøres, medmindre der træffes en anden beslutning.

ARTIKEL 12.17

Ekspertpanel

1. For anliggender, som ikke er blevet tilfredsstillende behandlet af nævnet senest 120 dage efter indgivelsen af en anmodning til nævnet om at træde sammen for at behandle dette anliggende i henhold til artikel 12.16 (Konsultationer mellem offentlige myndigheder) stk. 4, eller inden for en længere periode efter aftale med begge parter, kan en part anmode om, at der nedsættes et ekspertpanel, der skal undersøge dette anliggende, ved at aflevere en skriftlig anmodning herom til kontaktpunktet for den anden part.

2. Ved det første møde efter denne aftales ikrafttrædelse fastlægger nævnet forretningsordenen for ekspertpanelet ved at tage udgangspunkt i den relevante forretningsorden i bilag 14-A. Principperne i bilag 14-B finder anvendelse på denne artikel.

3. Nævnet udarbejder på det første møde efter denne aftales ikrafttrædelse en liste over mindst 12 personer, som kan og vil indgå i ekspertpanelet. Listen skal bestå af tre dellister: en delliste for hver part og en delliste over personer, som ikke er statsborgere i nogen af parterne og kan fungere som formand for ekspertpanelet. Hver af parterne foreslår mindst fire personer, der kan fungere som eksperter på deres egne dellister. Hver part foreslår også mindst to personer, der efter aftale med begge parter indgår på underlisten over formænd. Nævnet gennemgår på møderne listen og sikrer, at den ajourføres i hvert fald på dette niveau.

4. Den liste, der er omhandlet i stk. 3, skal omfatte personer med særlig viden eller ekspertise inden for områder, som dette kapitel omhandler, arbejdsmarkeds- eller miljølovgivningen eller bilæggelse af tvister, der måtte opstå i henhold til internationale aftaler. De skal være uafhængige og handle efter deres egen overbevisning og må ikke modtage instruktioner fra nogen organisation eller regering vedrørende tvisten eller være tilknyttet Singapores regering, EU-medlemsstaters regeringer eller Unionen.

5. Et ekspertpanel skal bestå af tre medlemmer, medmindre parterne indgår en anden aftale. Senest 30 dage efter datoen for den besvarende parts modtagelse af anmodningen om nedsættelse af et ekspertpanel konsulterer parterne hinanden for at nå frem til en aftale om panelets sammensætning. Hvis parterne ikke kan enes om sammensætningen af ekspertpanelet inden for den fastsatte tidsfrist, vælger de en formand fra den relevante underliste, som omhandlet i stk. 3, ved fælles aftale, eller, hvis ikke de kan enes inden for yderligere syv dage, ved lodtrækning. Hver part vælger en ekspert, der opfylder kravene i stk. 4, senest 14 dage efter udløbet af de 30 dage. Parterne kan enes om enhver anden ekspert til ekspertpanelet, som opfylder kravene i stk. 4. Hvis ekspertpanelets sammensætning ikke er fastlagt inden for denne tidsfrist på 44 dage fra datoen for den besvarende parts modtagelse af anmodningen om nedsættelsen af et ekspertpanel, vælges de resterende eksperter inden for syv dage ved lodtrækning fra den underliste, som er omhandlet i stk. 3, blandt de personer, som parten eller parterne har foreslået, uanset om de har afsluttet proceduren. Hvis en sådan liste endnu ikke er udarbejdet, vælges eksperterne ved lodtrækning blandt de personer, som formelt er blevet foreslået af den ene eller af begge parter. Ekspertpanelet anses for nedsat på den dato, på hvilken den sidste af de tre eksperter udvælges.

6. Medmindre parterne aftaler andet senest syv dage efter datoen for nedsættelsen af ekspertpanelet, er ekspertpanelets mandat:

"på baggrund af de relevante bestemmelser i kapitlet om handel og bæredygtig udvikling at undersøge den sag, der er omhandlet i anmodningen om nedsættelsen af ekspertpanelet, og udarbejde en rapport i overensstemmelse med stk. 8. i artikel 12.17 (Ekspertpanel) med anbefalinger til, hvordan sagen løses".

7. Ekspertpanelet kan indhente oplysninger fra enhver kilde, den måtte ønske at bruge. I anliggender i forbindelse med multilaterale aftaler som anført i artikel 12.3 (Multilaterale arbejdsmarkedsstandarder og -aftaler) og 12.6 (Multilaterale miljøstandarder og -aftaler) søger ekspertpanelet oplysninger og rådgivning fra ILO eller fra organer i forbindelse med multilaterale miljøaftaler. Alle oplysninger, der er indhentet i henhold til dette stykke, offentliggøres for parterne, og forelægges for dem med henblik på bemærkninger.

8. Ekspertpanelet udarbejder en interimsrapport og en endelig rapport til parterne. I disse rapporter redegøres der for de faktiske omstændigheder, anvendeligheden af de relevante bestemmelser og den grundlæggende begrundelse for de anførte resultater og anbefalinger. Ekspertpanelet udarbejder en interimsrapport til parterne senest 90 dage efter dets nedsættelse. Parterne kan forelægge skriftlige bemærkninger for ekspertpanelet vedrørende interimsrapporten. Ekspertpanelet kan efter at have analyseret sådanne skriftlige bemærkninger ændre rapporten og foretage yderligere undersøgelser, hvis det anses for nødvendigt. Ekspertpanelet forelægger den endelige rapport for parterne, senest 150 dage efter at det blev nedsat. Finder panelet, at disse frister ikke kan overholdes, meddeler formanden for ekspertpanelet parterne dette skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår panelet agter at forelægge sin interimsrapport eller den endelige rapport. Ekspertpanelet udarbejder den endelige rapport senest 180 dage efter datoen for dets nedsættelse, medmindre parterne træffer anden beslutning. Denne endelige rapport offentliggøres, medmindre parterne træffer anden beslutning.

9. Parterne drøfter, hvilke foranstaltninger der skal træffes under hensyntagen til rapporten og ekspertpanelets anbefalinger. Den berørte part underretter aktørerne via de høringsmekanismer, der er omhandlet i artikel 12.15 (Institutionel struktur og overvågningsmekanisme), stk. 5, og den anden part om sine beslutninger eller foranstaltninger, der skal gennemføres senest tre måneder efter forelæggelsen af rapporten for parterne. Opfølgningen på rapporten og ekspertpanelets anbefalinger overvåges af nævnet. De berørte parter kan fremsætte bemærkninger for nævnet i den forbindelse.

KAPITEL TRETTEN

GENNEMSIGTIGHED

ARTIKEL 13.1

Definitioner

I dette kapitel forstås ved:

a) "alment gældende foranstaltning": love, forskrifter, retsafgørelser, procedurer og administrative afgørelser, der kan have en virkning på ethvert anliggende, der er omfattet af denne aftale. Omfatter ikke afgørelser, der gælder for en bestemt person

b) "berørt person": enhver fysisk eller juridisk person, der kan være omfattet af rettigheder eller forpligtelser i henhold til alment gældende foranstaltninger.

ARTIKEL 13.2

Mål og anvendelsesområde

1. Parterne, der erkender den betydning, deres respektive lovgivningsmæssige rammer kan have for den indbyrdes handel og investeringer, tilstræber gennemsigtige og forudsigelige lovgivningsmæssige rammer for økonomiske aktører, herunder små og mellemstore virksomheder, som driver virksomhed på deres territorium.

2. Parterne, der bekræfter deres respektive forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten, fastlægger herved mere præcise og forbedrede ordninger med hensyn til gennemsigtighed, konsultation og bedre forvaltning for så vidt angår alment gældende foranstaltninger.

ARTIKEL 13.3

Offentliggørelse vedrørende alment gældende foranstaltninger

1. Parterne sikrer, for så vidt angår alment gældende foranstaltninger, at:

a) sådanne foranstaltninger er nemt tilgængelige for berørte personer på en ikke-diskriminerende måde via et officielt udpeget medie, om muligt elektronisk, således at berørte personer og den anden part kan blive bekendt med dem

b) der gives en redegørelse for formålet med og begrundelsen for sådanne foranstaltninger i det omfang, det er muligt, og

c) der er tilstrækkelig tid mellem offentliggørelsen og ikrafttrædelsen af sådanne foranstaltninger undtagen i tilfælde, hvor det ikke er muligt på grund af sagens hastende karakter.

2. Hver part:

a) tilstræber på forhånd at offentliggøre forslag om indførelse eller ændring af alment gældende foranstaltninger sammen med en forklaring af formålet med og begrundelsen for forslaget

b) giver berørte personer rimelig mulighed for at fremsætte bemærkninger til en sådan foreslået foranstaltning, idet de navnlig afsætter tilstrækkelig tid hertil, og

c) tilstræber at tage hensyn til de bemærkninger, de modtager fra berørte personer, om en sådan foreslået foranstaltning.

ARTIKEL 13.4

Forespørgsler og kontaktpunkter

1. For at lette den effektive gennemførelse af denne aftale og kommunikationen mellem parterne om alle handelsanliggender i tilknytning til denne aftale, udpeger hver part et kontaktpunkt, når denne aftale træder i kraft.

2. Hvis en part anmoder herom, oplyser kontaktpunktet for den anden part, hvilken myndighed eller hvilken embedsmand der er ansvarlig i spørgsmål vedrørende gennemførelsen af denne aftale, og yder den fornødne støtte med henblik på at lette kommunikationen med den anmodende part.

3. Parterne indfører eller opretholder passende mekanismer til besvarelse af forespørgsler fra berørte personer i den anden part vedrørende alment gældende foranstaltninger - foreslåede eller eksisterende - og om, hvordan de generelt vil blive anvendt. Forespørgsler kan sendes gennem kontaktpunkter, der er oprettet i henhold til stk. 1, eller på enhver anden hensigtsmæssig måde.

4. Parterne erkender, at svar, der afgives i henhold til stk. 3, ikke nødvendigvis er endelige eller retligt bindende, men kun til orientering, medmindre andet er fastsat i deres love og forskrifter.

5. Anmodninger eller oplysninger i henhold til denne artikel formidles til den anden part gennem de relevante kontaktpunkter, som anført i stk. 1.

6. Efter anmodning fra en af parterne afgiver den anden part straks oplysninger og besvarer spørgsmål vedrørende enhver eksisterende eller foreslået alment gældende foranstaltning, som den anmodende part anser for at kunne påvirke anvendelsen af denne aftale, uanset om foranstaltningen er blevet anmeldt til den anmodende part på forhånd.

7. Parterne indfører eller opretholder passende mekanismer med det formål at finde en effektiv løsning på problemer, som berørte parter i den anden part måtte have i forbindelse med anvendelsen af alment gældende foranstaltninger. Procedurerne herfor skal være nemt tilgængelige, tidsbegrænsede, resultatorienterede og gennemsigtige. De berører ikke eventuelle undersøgelses- eller klageprocedurer, som parterne indfører eller opretholder. De indskrænker heller ikke parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til kapitel fjorten (Tvistbilæggelse) og kapitel femten (Mæglingsordning).

8. Oplysninger i henhold til denne artikel berører ikke spørgsmålet om, hvorvidt foranstaltningen er i overensstemmelse med denne aftale.

ARTIKEL 13.5

Administrative sager

Med henblik på en ensartet, upartisk og rimelig forvaltning af alle alment gældende foranstaltninger sørger parterne ved anvendelsen af sådanne foranstaltninger på bestemte personer, varer eller tjenesteydelser fra den anden part i særlige tilfælde for:

a) i overensstemmelse med deres procedurer at give direkte berørte personer fra den anden part rettidig underretning om indledningen af en sag, herunder en beskrivelse af sagens art, en angivelse af den juridiske hjemmel for sagens indledning og en generel gennemgang af de spørgsmål, den omhandler

b) at give sådanne berørte personer rimelig mulighed for at fremlægge oplysninger og argumenter til støtte for deres synspunkter forud for enhver endelig administrativ handling, hvis det er muligt, under hensyn til tidshorisont, sagens art og offentlighedens interesse og

c) at sikre, at deres procedurer er baseret på og i overensstemmelse med deres lovgivning.

ARTIKEL 13.6

Prøvelse af administrative foranstaltninger

1. Parterne opretter eller opretholder i overensstemmelse med deres nationale lovgivning domstole, kvasiretslige instanser eller forvaltningsdomstole eller tilsvarende procedurer med henblik på en omgående prøvelse og, hvis det er berettiget, en afhjælpning af administrative foranstaltninger[1] vedrørende forhold, der er omfattet af denne aftale. Sådanne instanser skal være upartiske og uafhængige af det kontor eller den myndighed, der står for den administrative håndhævelse, og må ikke have en væsentlig interesse i sagens udfald.

2. Parterne sikrer, at sagens parter ved sådanne retsinstanser eller i sådanne procedurer har ret til:

a) en rimelig mulighed for at underbygge eller forsvare deres respektive synspunkter og

[1] Det præciseres, at prøvelsen af de administrative foranstaltninger kan finde sted som en civilretlig prøvelse, og at korrektionen af administrative foranstaltninger kan indebære, at sagen henvises til den instans, der traf beslutningen om en sådan foranstaltning med henblik på korrektion.

b) en afgørelse baseret på bevismateriale og forelagte aktstykker eller, hvis det er et lovkrav, de af den administrative myndighed indsamlede aktstykker.

3. Parterne sikrer under forbehold af klage eller yderligere prøvelse i henhold til deres lovgivning, at en sådan afgørelse gennemføres af det kontor eller den myndighed, der håndhæver den pågældende administrative foranstaltning, og er bestemmende for kontorets eller myndighedens praksis med hensyn hertil.

ARTIKEL 13.7

Lovgivningskvalitet og -resultater samt god forvaltningsskik

1. Parterne er enige om at samarbejde med hensyn til at fremme lovgivningskvaliteten og -resultaterne inden for deres respektive regulerende politikker gennem udveksling af oplysninger og bedste praksis.

2. Parterne tilslutter sig principperne for god forvaltningsskik og er enige om at samarbejde om fremme heraf i deres respektive forvaltninger, herunder gennem udveksling af oplysninger og bedste praksis.

ARTIKEL 13.8

Særlige bestemmelser

Særlige bestemmelser i andre kapitler i denne aftale vedrørende dette kapitel gælder i det omfang, de adskiller sig fra bestemmelserne i dette kapitel.

KAPITEL FJORTEN

TVISTBILÆGGELSE

AFDELING A

MÅL OG ANVENDELSESOMRÅDE

ARTIKEL 14.1

Formål

Målet med dette kapitel er at forebygge og bilægge eventuelle tvister mellem parterne om fortolkningen og anvendelsen af denne aftale med henblik på at nå frem til gensidigt acceptable løsninger, når det er muligt.

ARTIKEL 14.2

Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse på enhver uenighed om fortolkningen og anvendelsen af bestemmelserne i denne aftale, medmindre andet udtrykkeligt er angivet.

AFDELING B

KONSULTATIONER

ARTIKEL 14.3

Konsultationer

1. Parterne bestræber sig på at løse uoverensstemmelser vedrørende fortolkningen og anvendelsen af bestemmelserne i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) ved loyalt at afholde konsultationer med det formål at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning.

2. Konsultationer indledes ved, at den ene part fremsender en skriftlig anmodning til den anden part med kopi til Handelsudvalget med angivelse af årsagen til den pågældende anmodning, herunder identifikation af den pågældende foranstaltning, de gældende bestemmelser, der er omhandlet i artikel 14.2 (Anvendelsesområde), og med angivelse af, hvorfor sådanne bestemmelser finder anvendelse.

3. Konsultationerne afholdes senest 30 dage efter datoen for modtagelse af anmodningen og finder sted på den indklagede parts territorium, medmindre parterne aftaler andet. De anses for afsluttet senest 60 dage efter modtagelsen af anmodningen, medmindre parterne træffer anden beslutning. Konsultationerne er fortrolige og må ikke virke til skade for noget medlems rettigheder i eventuelle senere proceduremæssige foranstaltninger.

4. Konsultationer om hastende spørgsmål, herunder om letfordærvelige varer og eventuelle sæsonbetonede varer eller tjenesteydelser, indledes senest 15 dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen og anses for afsluttet senest 30 dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen, medmindre parterne træffer anden beslutning.

5. Hvis den part, over for hvem anmodningen om konsultationer fremsættes, ikke besvarer anmodningen senest 10 dage efter modtagelsen, eller hvis der ikke afholdes konsultationer inden for de frister, der er fastsat i henholdsvis stk. 3 og 4, eller hvis konsultationerne er afsluttet, uden at man er nået til enighed om en gensidigt acceptabel løsning, kan den klagende part anmode om, at der nedsættes et voldgiftspanel efter artikel 14.4 (Indledning af voldgiftsproceduren).

AFDELING C

TVISTBILÆGGELSESPROCEDURER

UNDERAFDELING A

VOLDGIFTSPROCEDURER

ARTIKEL 14.4

Indledning af voldgiftsproceduren

1. Er det ikke lykkedes parterne at løse tvisten gennem konsultationer, jf. artikel 14.3 (Konsultationer), kan den klagende part anmode om, at der nedsættes et voldgiftspanel i henhold til denne artikel.

2. Anmodningen om nedsættelse af et voldgiftspanel fremsættes skriftligt over for den indklagede part og Handelsudvalget. Den klagende part specificerer i sin anmodning den særlige foranstaltning, sagen handler om, og forklarer, hvordan denne foranstaltning udgør en overtrædelse af bestemmelserne i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) på en måde, der er tilstrækkelig til at udgøre et klart retsgrundlag for en klage.

ARTIKEL 14.5

Nedsættelse af voldgiftspanelet

1. Voldgiftspanelet sammensættes af tre voldgiftsmænd.

2. Senest fem dage efter datoen for den indklagede parts modtagelse af den anmodning, som er omhandlet i artikel 14.4 (Indledning af voldgiftsproceduren), stk. 1, indleder parterne konsultationer for at træffe aftale om voldgiftspanelets sammensætning.

3. Såfremt parterne senest 10 dage efter at have påbegyndt konsultationerne, jf. stk. 2, ikke er nået til enighed om formanden for voldgiftspanelet, vælger formanden for Handelsudvalget eller dennes delegerede ved lodtrækning senest 20 dage efter påbegyndelsen af konsultationerne, jf. stk. 2, en voldgiftsmand, der skal fungere som formand, fra den liste, der er omhandlet i artikel 14.20 (Lister over voldgiftsmænd), stk. 1.

4. Såfremt parterne ikke er nået til enighed om voldgiftsmændene senest 10 dage efter påbegyndelsen af konsultationerne, jf. stk. 2, anvendes følgende fremgangsmåde:

a) hver part kan vælge en voldgiftsmand, som ikke kan fungere som formand, blandt de personer, der findes på listen, som omhandlet i artikel 14.20 (Lister over voldgiftsmænd), stk. 2, senest 15 dage efter påbegyndelsen af konsultationer, jf. stk. 2, og

b) hvis en af parterne ikke vælger en voldgiftsmand i henhold til stk. 4, litra a), vælger formanden for Handelsudvalget eller dennes delegerede denne voldgiftsmand ved lodtrækning blandt de personer, som denne part har foreslået i henhold til artikel 14.20 (Lister over voldgiftsmænd), stk. 2, senest 20 dage efter påbegyndelsen af konsultationer, jf. stk. 2.

5. Såfremt listen, der er nævnt i artikel 14.20 (Lister over voldgiftsmænd), stk. 2, ikke udarbejdes på det i henhold til stk. 4 krævede tidspunkt, gælder følgende:

a) hvis begge parter har foreslået enkeltpersoner i henhold til artikel 14.20 (Lister over voldgiftsmænd), stk. 2, kan hver part vælge en voldgiftsmand, som ikke kan fungere som formand, blandt de foreslåede personer, senest 15 dage efter påbegyndelsen af konsultationer, jf. stk. 2. Såfremt en part ikke vælger en voldgiftsmand, vælger formanden for Handelsudvalget eller dennes delegerede voldgiftsmanden ved lodtrækning blandt de personer, som er foreslået af den part, der ikke valgte sin voldgiftsmand, eller

b) hvis kun én part har foreslået enkeltpersoner i henhold til artikel 14.20 (Lister over voldgiftsmænd), stk. 2, kan hver part vælge en voldgiftsmand, som ikke kan fungere som formand, blandt de foreslåede personer, senest 15 dage efter påbegyndelsen af konsultationer, jf. stk. 2. Såfremt en part ikke vælger en voldgiftsmand, vælger formanden for Handelsudvalget eller dennes delegerede voldgiftsmanden ved lodtrækning blandt de foreslåede personer.

6. Såfremt listen, der er nævnt i artikel 14.20 (Lister over voldgiftsmænd), stk. 1, ikke udarbejdes på det i henhold til stk. 3 krævede tidspunkt, vælges formanden ved lodtrækning blandt de tidligere medlemmer af WTO's appelinstans, idet formanden ikke må tilhøre nogen af parterne

7. Voldgiftspanelet anses for nedsat på den dato, på hvilken den sidste af de tre voldgiftsmænd vælges.

8. Udskiftning af voldgiftsmænd sker kun af de grunde og efter de procedurer, der er beskrevet i bestemmelse 19-25 i bilag 14-A.

ARTIKEL 14.6

Foreløbig afgørelse om hastesager

Såfremt en part anmoder herom, skal voldgiftspanelet senest 10 dage efter nedsættelsen af panelet afsige en foreløbig afgørelse om, hvorvidt det anser sagen for at haste.

ARTIKEL 14.7

Panelets interimsrapport

1. Senest 90 dage efter nedsættelsen forelægger voldgiftspanelet en interimsrapport for parterne, hvori der redegøres for de faktiske omstændigheder, anvendeligheden af relevante bestemmelser og grundlaget for panelets konklusioner og henstillinger. Finder voldgiftspanelet, at denne frist ikke kan overholdes, meddeler formanden for panelet parterne og Handelsudvalget dette skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår panelet agter at forelægge sin interimsrapport. Voldgiftspanelet må under ingen omstændigheder forelægge sin interimsrapport senere end 120 dage efter nedsættelsen.

2. Parterne kan skriftligt anmode voldgiftspanelet om at genbehandle bestemte punkter i interimsrapporten senest 30 dage efter forelæggelsen heraf.

3. I hastende tilfælde, herunder hvis der er tale om letfordærvelige varer eller eventuelt sæsonbetonede varer eller tjenester, bestræber voldgiftspanelet sig mest muligt på at forelægge interimsrapporten inden for det halve af den tidsfrist, der er anført i stk. 1, og parterne kan inden for det halve af den tidsfrist, der er anført i stk. 2, skriftligt anmode voldgiftspanelet om at genbehandle bestemte punkter i interimsrapporten.

4. Efter at have undersøgt eventuelle skriftlige bemærkninger fra parterne vedrørende interimsrapporten kan voldgiftspanelet ændre sin rapport og foretage yderligere undersøgelser, hvis det finder det hensigtsmæssigt. Voldgiftspanelets endelige kendelse skal indeholde en fyldestgørende redegørelse for de anbringender, der er fremført under interimsgenbehandlingen, samt klare svar på de to parters skriftlige bemærkninger.

ARTIKEL 14.8

Voldgiftspanelets kendelse

1. Voldgiftspanelet meddeler parterne og Handelsudvalget sin kendelse senest 150 dage efter nedsættelsen af panelet. Finder voldgiftspanelet, at denne frist ikke kan overholdes, meddeler formanden for panelet parterne og Handelsudvalget dette skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår panelet agter at meddele sin kendelse. Voldgiftspanelet må under ingen omstændigheder meddele sin kendelse senere end 180 dage efter dets nedsættelse.

2. I hastende tilfælde, herunder hvis der er tale om letfordærvelige varer eller eventuelt sæsonbetonede varer eller tjenester, bestræber voldgiftspanelet sig mest muligt på at meddele sin kendelse senest 75 dage efter nedsættelsen af panelet. Voldgiftspanelet må under ingen omstændigheder meddele sin kendelse senere end 90 dage efter nedsættelsen.

UNDERAFDELING B

OVERHOLDELSE

ARTIKEL 14.9

Efterlevelse af voldgiftspanelets kendelse

Begge parter træffer de fornødne foranstaltninger til loyalt at efterkomme voldgiftspanelets kendelse, og parterne bestræber sig på i fællesskab at fastsætte en frist for at efterkomme kendelsen.

ARTIKEL 14.10

Rimelig frist til efterlevelse

1. Senest 30 dage efter voldgiftspanelets meddelelse af kendelsen til parterne, meddeler den indklagede part den klagende part og Handelsudvalget, hvor lang en frist der er nødvendig for at efterkomme kendelsen (herefter benævnt "en rimelig frist"), hvis det ikke er muligt straks at efterkomme den.

2. Hvis der er uenighed mellem parterne om, hvad der er en rimelig frist for at efterleve voldgiftspanelets kendelse, anmoder den klagende part senest 20 dage efter modtagelse af meddelelsen fra den indklagede part, jf. stk. 1, skriftligt det oprindelige voldgiftspanel om at fastsætte længden af en rimelig frist. Denne anmodning meddeles samtidigt den anden part og Handelsudvalget. Det oprindelige voldgiftspanel meddeler parterne og Handelsudvalget sin kendelse senest 20 dage efter indgivelsen af anmodningen.

3. Hvis et medlem af det oprindelige voldgiftspanel ikke længere er til rådighed, finder de i artikel 14.5 (Nedsættelse af voldgiftspanelet) fastlagte procedurer anvendelse. Fristen for meddelelse af kendelsen er 35 dage efter indgivelsen af den i stk. 2 omhandlede anmodning.

4. Den indklagede part skal give den klagende part skriftlig underretning om, hvor langt den er kommet med at efterleve voldgiftpanelets kendelse, mindst en måned inden udløbet af den rimelige frist.

5. Den rimelige frist kan forlænges efter aftale mellem parterne.

ARTIKEL 14.11

Prøvelse af foranstaltninger, der er truffet
for at efterleve voldgiftspanelets kendelse

1. Den indklagede part meddeler, inden den rimelige frist udløber, den klagende part og Handelsudvalget, hvilke foranstaltninger den har truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse.

2. Hvis der er uenighed mellem parterne om realiteten af en foranstaltning, der er meddelt efter stk. 1, eller en sådan foranstaltnings overensstemmelse med de i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, kan den klagende part skriftligt anmode det oprindelige voldgiftspanel om at afgøre spørgsmålet. Det skal af anmodningen på en måde, der er tilstrækkelig til at præsentere retsgrundlaget for klagen klart fremgå, hvilken foranstaltning sagen drejer sig om, og hvilke af de bestemmelser, der er omhandlet i artikel 14.2 (Anvendelsesområde), som den klagende part anser for at være i strid med foranstaltningen, og hvorfor den pågældende foranstaltning er i strid med bestemmelserne i artikel 14.2 (Anvendelsesområde). Det oprindelige voldgiftspanel meddeler sin kendelse senest 45 dage efter indgivelsen af anmodningen.

3. Hvis et medlem af det oprindelige voldgiftspanel ikke længere er til rådighed, finder de i artikel 14.5 (Nedsættelse af voldgiftspanelet) fastlagte procedurer anvendelse. Fristen for meddelelse af kendelsen er 60 dage efter indgivelsen af den i stk. 2 omhandlede anmodning.

ARTIKEL 14.12

Midlertidige afbødende foranstaltninger i tilfælde af manglende efterlevelse

1. Hvis den indklagede part ikke meddeler, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterleve voldgiftpanelets kendelse, inden udløbet af den rimelige frist, eller hvis voldgiftspanelet når frem til, at der ikke er truffet nogen foranstaltninger til efterlevelse, eller at de foranstaltninger, der er meddelt i henhold til artikel 14.11 (Prøvelse af foranstaltninger, der er truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse), stk. 1, ikke er forenelige med partens forpligtelser i henhold til de i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, indleder den indklagede part forhandlinger med den klagende part med henblik på at udarbejde en gensidigt acceptabel aftale om kompensation.

2. Hvis der ikke er opnået en aftale om kompensation senest 30 dage efter udløbet af den rimelige frist eller efter meddelelsen af voldgiftspanelets kendelse i henhold til artikel 14.11 (Prøvelse af foranstaltninger, der er truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse) om, at der ikke er truffet nogen efterlevelsesforanstaltning, eller at en foranstaltning, der skal efterleves, ikke er forenelig med de i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, er den klagende part berettiget til efter underretning af den indklagede part og af Handelsudvalget at suspendere forpligtelser, som udspringer af de i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, i et omfang der svarer til omfanget af den ophævelse eller forringelse af fordele, som den manglende efterlevelse har forårsaget. Underretningen skal præcisere omfanget af forpligtelser, som den klagende part agter at suspendere. Den klagende part kan gennemføre suspensionen på et hvilket som helst tidspunkt efter udløbet af 10 dage efter datoen for den indklagede parts modtagelse af underretningen, medmindre den indklagede part har anmodet om voldgift efter stk. 3.

3. Hvis den indklagede part finder, at omfanget af suspensionen ikke svarer til den ophævelse eller forringelse af fordele, som den manglende efterkommelse har forårsaget, kan den skriftligt anmode det oprindelige voldgiftspanel om at afgøre spørgsmålet. En sådan anmodning meddeles den klagende part og Handelsudvalget inden udløbet af den i stk. 2 omhandlede frist på 10 dage. Senest 30 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen meddeler det oprindelige voldgiftspanel parterne og Handelsudvalget sin kendelse om omfanget af suspensionen af forpligtelser efter eventuelt at have indhentet ekspertrådgivning. Forpligtelser må først suspenderes, når det oprindelige voldgiftspanel har afsagt sin kendelse, og enhver suspension skal være i overensstemmelse med voldgiftspanelets kendelse.

4. Hvis et medlem af det oprindelige voldgiftspanel ikke længere er til rådighed, finder de i artikel 14.5 (Nedsættelse af voldgiftspanelet) fastlagte procedurer anvendelse. Fristen for meddelelse af kendelsen er 45 dage fra indgivelsen af den i stk. 3 omhandlede anmodning.

5. Suspensionen af forpligtelser er midlertidig og må ikke anvendes efter at:

a) parterne er nået til enighed om en gensidigt acceptabel løsning i henhold til artikel 14.15 (Gensidigt acceptabel løsning), eller

b) parterne har indgået en aftale om, hvorvidt foranstaltningen, som er meddelt i henhold til artikel 14.13 (Prøvelse af efterlevelsesforanstaltninger, der er truffet efter suspensionen af forpligtelser), stk. 1, medfører, at den indklagede part efterlever bestemmelserne i artikel 14.2 (Anvendelsesområde), eller

c) de foranstaltninger, hvorom det er konstateret, at de er i strid med de i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, er trukket tilbage eller ændret og gjort forenelige med de nævnte bestemmelser, som fastlagt i artikel 14.13 (Prøvelse af efterlevelsesforanstaltninger, der er truffet efter suspensionen af forpligtelser), stk. 2.

ARTIKEL 14.13

Prøvelse af efterlevelsesforanstaltninger, der er truffet efter suspensionen af forpligtelser

1. Den indklagede part meddeler den klagende part og Handelsudvalget de foranstaltninger, der er truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse, og sin anmodning om, at den klagende parts anvendelse af suspension af forpligtelser bringes til ophør.

2. Hvis parterne ikke når til enighed om, hvorvidt den meddelte foranstaltning bringer den indklagede part i overensstemmelse med de i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser senest 30 dage efter modtagelsen af meddelelsen, anmoder den klagende part skriftligt det oprindelige voldgiftspanel om at afgøre spørgsmålet. Denne anmodning meddeles samtidigt den anden part og Handelsudvalget. Voldgiftspanelets kendelse meddeles parterne og Handelsudvalget senest 45 dage efter indgivelsen af anmodningen. Hvis voldgiftspanelet når frem til, at efterlevelsesforanstaltningerne er i overensstemmelse med de i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, bringes suspensionen af forpligtelser til ophør.

UNDERAFDELING C

FÆLLES BESTEMMELSER

ARTIKEL 14.14

Suspension og ophør af voldgiftsprocedurer

1. På skriftlig anmodning af begge parter indstiller voldgiftspanelet til enhver tid sit arbejde i en periode på højst 12 måneder og genoptager sit arbejde ved udløbet af denne aftalte periode på skriftlig anmodning af den klagende part eller før udløbet af denne aftalte periode på skriftlig anmodning af begge parter. Såfremt den klagende part ikke anmoder om genoptagelse af voldgiftspanelets arbejde inden udløbet af den aftalte suspensionsperiode, anses den tvistbilæggelsesprocedure, der blev indledt i henhold til denne afdeling, for ophørt. I henhold til artikel 14.21 (Forhold til WTO-forpligtelser) berører suspensionen og ophør af voldgiftspanelets arbejde ikke parternes rettigheder i en anden procedure.

2. Parterne kan til enhver tid aftale skriftligt at bringe den tvistbilæggelsesprocedure, der er indledt i henhold til denne afdeling, til ophør.

ARTIKEL 14.15

Gensidigt acceptabel løsning

Det står parterne frit for til enhver tid at finde en gensidigt acceptabel løsning på tvister, som falder ind under dette kapitel. De informerer i givet fald Handelsudvalget og voldgiftspanelet om en sådan løsning. Hvis den pågældende løsning er underlagt et krav om godkendelse i henhold til de relevante interne procedurer i en af parterne, angives dette krav i meddelelsen, og den tvistbilæggelsesprocedure, der er indledt i henhold til denne afdeling, suspenderes. Når det er blevet meddelt, at disse interne procedurer er gennemført, eller hvis der ikke kræves godkendelse, afsluttes proceduren.

ARTIKEL 14.16

Procedure

1. Tvistbilæggelsesprocedurerne i dette kapitel er underlagt bilag 14-A.

2. Voldgiftspanelets møder er offentlige i overensstemmelse med bilag 14-A.

ARTIKEL 14.17

Forelæggelse af oplysninger

1. Efter anmodning fra en part eller på eget initiativ kan voldgiftspanelet fra enhver kilde, herunder tvistens parter, indhente de oplysninger, det finder nødvendige med henblik på voldgiftspanelproceduren. Voldgiftspanelet har også ret til at søge relevant ekspertrådgivning efter behov. Voldgiftspanelet rådfører sig med parterne, inden det vælger de pågældende eksperter. Alle oplysninger, der er indhentet på denne måde, skal være tilgængelige for parterne, og forelægges med henblik på bemærkninger.

2. Interesserede fysiske eller juridiske personer i parterne har tilladelse til at indgive amicus curiae-indlæg til voldgiftspanelet i overensstemmelse med bilag 14-A.

ARTIKEL 14.18

Fortolkningsregler

Voldgiftspanelet fortolker de i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser efter sædvanereglerne for fortolkning af folkeretten, herunder de kodificerede regler i Wienerkonventionen om traktatretten. Er en forpligtelse i henhold til denne aftale identisk med en forpligtelse i henhold til WTO-overenskomsten, tager voldgiftspanelet hensyn til en fortolkning, som er i overensstemmelse med eventuelle relevante fortolkninger i kendelser afsagt af WTO's tvistbilæggelsesinstans (i det følgende benævnt "DSB"). Voldgiftspanelets kendelser kan ikke udvide eller begrænse de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i de i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser.

ARTIKEL 14.19

Voldgiftspanelets afgørelser og kendelser

1. Voldgiftspanelet bestræber sig på at træffe afgørelse ved enstemmighed. Hvis det imidlertid ikke er muligt at nå frem til en enstemmig afgørelse, afgøres sagen ved flertalsafstemning.

2. Voldgiftspanelets kendelse er bindende for parterne og skaber ikke rettigheder eller forpligtelser for fysiske eller juridiske personer. I kendelsen redegøres der for de faktiske omstændigheder, anvendeligheden af relevante bestemmelser i de i artikel 14.2 (Anvendelsesområde) omhandlede aftaler og grundlaget for voldgiftspanelets resultater og konklusioner. Handelsudvalget offentliggør voldgiftspanelets kendelser i deres fulde ordlyd, medmindre det beslutter ikke at gøre dette af hensyn til fortrolige forretningsoplysninger eller oplysninger, som en af parterne har udpeget som fortrolige.

AFDELING D

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL 14.20

Lister over voldgiftsmænd

1. Ved denne aftales ikrafttrædelse opstiller parterne en liste over fem personer, som er villige og i stand til at fungere som formand for et voldgiftspanel som omhandlet i artikel 14.5 (Nedsættelse af voldgiftspanelet).

2. Handelsudvalget opstiller senest seks måneder efter denne aftales ikrafttrædelse en liste over mindst 10 personer, som er villige og i stand til at fungere som voldgiftsmænd. Ved ikrafttrædelsen af denne aftale foreslår parterne mindst fem personer som voldgiftsmænd.

3. Handelsudvalget sikrer, at listen over personer, der kan fungere som formænd eller voldgiftsmænd, og som er udarbejdet i henhold til henholdsvis stk. 1 og 2, holdes ajourført.

4. Voldgiftsmændene skal have særlig viden om eller erfaring med lovgivning og international handel eller inden for tvistbilæggelse som følge af internationale handelsaftaler. De skal være uafhængige og handle efter deres egen overbevisning og må ikke være medlemmer af en af parternes regeringer, og de skal overholde bilag 14-B.

ARTIKEL 14.21

Forhold til WTO-forpligtelser

1. Anvendelse af dette kapitels tvistbilæggelsesbestemmelser er ikke til hinder for, at en sag indbringes for WTO, herunder også ved hjælp af tvistbilæggelsesprocedurer.

2. Har en part, uanset stk. 1, med hensyn til en bestemt foranstaltning indledt en tvistbilæggelsesprocedure enten i henhold til dette kapitel eller i henhold til WTO-overenskomsten, må den pågældende part ikke indlede en tvistbilæggelsesprocedure vedrørende samme foranstaltning i det andet forum, førend den første sag er afsluttet. Desuden indleder en part ikke tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til dette kapitel og WTO-overenskomsten, medmindre væsentligt forskellige forpligtelser i henhold til begge aftaler er genstand for tvisten, eller det valgte forum af proceduremæssige eller retslige grunde ikke når frem til en afgørelse vedrørende kravet om afhjælpning i forbindelse med den pågældende forpligtelse, og forudsat at forummets manglende opfyldelse ikke skyldes, at parten i tvisten undlod at handle uden at udvise omhu.

3. Med henblik på anvendelsen af stk. 2:

a) anses en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til WTO-overenskomsten for at være indledt, når en part anmoder om, at der nedsættes et panel i henhold til artikel 6 i DSU (tvistbilæggelsesforståelsen), og for at være afsluttet, når DSB vedtager panelets rapport og i givet fald appelinstansens rapport, jf. artikel 16 og artikel 17, stk. 14, i DSU, og

b) anses en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til dette kapitel for at være indledt, når en part anmoder om, at der nedsættes et voldgiftspanel i henhold til artikel 14.4 (Indledning af voldgiftsproceduren), stk. 1, og for at være afsluttet, når voldgiftspanelet meddeler sin kendelse over for parterne og Handelsudvalget i henhold til artikel 14.8 (Voldgiftspanelets kendelse), stk. 2, eller når parterne er blevet enige om en gensidigt acceptabel løsning i henhold til artikel 14.15 (Gensidigt acceptabel løsning).

4. Intet i dette kapitel er til hinder for, at en part gennemfører en af DSB godkendt suspension af forpligtelser. WTO-overenskomsten kan ikke påberåbes for at forhindre en part i at suspendere forpligtelser i henhold til dette kapitel.

ARTIKEL 14.22

Frister

1. Alle i dette kapitel fastsatte frister, herunder voldgiftspanelernes frist til at meddele deres kendelser, regnes i kalenderdage fra dagen efter den handling eller den kendsgerning, som de vedrører, medmindre andet er anført.

2. Alle frister, der er nævnt i dette kapitel, kan ændres efter aftale mellem parterne.

ARTIKEL 14.23

Gennemgang og ændring af kapitlet

Parterne kan ved beslutning i Handelsudvalget ændre dette kapitel og dets bilag.

KAPITEL FEMTEN

MÆGLINGSORDNING

ARTIKEL 15.1

Mål og anvendelsesområde

1. Målet med dette kapitel er at gøre det lettere at finde en gensidigt acceptabel løsning på problemer ved hjælp af en udførlig og hurtig procedure med mæglerbistand.

2. Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, der falder ind under denne aftales anvendelsesområde, og som har negative virkninger for handel og investeringer mellem parterne, medmindre andet er fastsat.

AFDELING A

PROCEDURE UNDER MÆGLINGSORDNINGEN

ARTIKEL 15.2

Anmodning om oplysninger

1. Inden indledningen af mæglingsproceduren kan en part til enhver tid anmode skriftligt om oplysninger vedrørende en foranstaltning, der har negative virkninger for handel og investeringer mellem parterne. Den part, der modtager en sådan anmodning, afgiver et skriftligt svar inden for 20 dage.

2. Finder den besvarende part, at det ikke er muligt at afgive svar inden for 20 dage, begrunder den dette over for den anmodende part og angiver, hvor lang tid den skønner det i bedste fald vil tage, inden den kan besvare anmodningen.

ARTIKEL 15.3

Indledning af proceduren

1. En part kan til enhver tid anmode om, at parterne indleder en mæglingsprocedure. Der skal i så fald fremsendes en skriftlig anmodning til den anden part. Anmodningen skal være tilstrækkelig detaljeret til at fremstille den anmodende parts indvendinger klart, og den skal:

a) udpege den specifikke foranstaltning, det drejer sig om

b) omfatte en redegørelse for de negative virkninger, som foranstaltningen angiveligt har eller vil få for handelen eller investeringerne mellem parterne efter den anmodende parts opfattelse, og

c) gøre rede for, hvordan der efter den anmodende parts opfattelse er sammenhæng mellem disse virkninger og foranstaltningen.

2. Den part, der modtager anmodningen, behandler den med velvilje og accepterer eller afviser den skriftligt senest 10 dage efter modtagelsen.

ARTIKEL 15.4

Valg af mægler

1. Parterne bestræber sig på at blive enige om en mægler senest 15 dage efter modtagelsen af besvarelsen på anmodningen, der er omhandlet i artikel 15.3 (Indledning af proceduren), stk. 2.

2. Kan parterne ikke blive enige om en mægler inden for den fastsatte frist, kan en af parterne anmode formanden for Handelsudvalget eller dennes stedfortræder om at udvælge mægleren ved lodtrækning fra den liste, der er opstillet i henhold til artikel 14.20 (Lister over voldgiftsmænd), stk. 2. Repræsentanter for begge parter har ret til at være til stede ved lodtrækningen.

3. Formanden for Handelsudvalget eller dennes stedfortræder udvælger mægleren senest fem arbejdsdage efter fremsættelsen af den i stk. 2 omhandlede anmodning.

4. En mægler må ikke være af samme nationalitet som parterne, medmindre parterne træffer anden aftale.

5. Mægleren bistår på en upartisk og gennemskuelig måde parterne med at skaffe klarhed over foranstaltningen og dens mulige negative virkninger for handelen og investeringerne og med at nå til enighed om en gensidigt acceptabel løsning. Bilag 14-B finder tilsvarende anvendelse for mæglere. Bestemmelse 4-9 og bestemmelse 46-49 i bilag 14-A finder også tilsvarende anvendelse.

ARTIKEL 15.5

Regler for mæglingsproceduren

1. Senest 10 dage efter udpegelsen af mægleren forelægger den part, der har påberåbt sig mæglingsproceduren, mægleren og den anden part en skriftlig, detaljeret redegørelse for problemet, herunder navnlig en redegørelse for, hvordan den anfægtede foranstaltning fungerer, og hvilke negative virkninger den har for handelen og investeringerne. Senest 20 dage efter indgivelsen heraf kan den anden part fremsætte skriftlige bemærkninger til redegørelsen for problemet. Parterne kan i deres redegørelse eller bemærkninger medtage alle oplysninger, de finder relevante.

2. Mægleren kan træffe afgørelse om, hvordan der bedst skaffes klarhed over den pågældende foranstaltning og dens mulige negative virkninger for handelen og investeringerne. Mægleren kan navnlig tilrettelægge møder mellem parterne, høre dem sammen eller hver for sig, søge bistand hos eller rådføre sig med relevante eksperter og berørte parter samt yde yderligere støtte, som parterne måtte anmode om. Inden mægleren søger bistand hos eller rådfører sig med relevante eksperter og berørte parter, hører vedkommende dog parterne.

3. Mægleren kan tilbyde rådgivning og foreslå en løsning, som parterne kan overveje og acceptere eller afvise, eller de kan blive enige om en anden løsning. Mægleren rådgiver dog ikke vedrørende den anfægtede foranstaltnings overensstemmelse med denne aftale og fremsætter ikke bemærkninger herom.

4. Proceduren finder sted på den parts territorium, som anmodningen blev sendt til, eller et andet sted eller på en anden måde, som parterne er enige om.

5. Parterne bestræber sig på at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning senest 60 dage efter udpegelsen af mægleren. Indtil der opnås enighed, kan parterne overveje eventuelle midlertidige løsninger, særlig hvis foranstaltningen vedrører letfordærvelige varer.

6. Løsningen kan vedtages ved en afgørelse, der træffes i Handelsudvalget. Hver af parterne kan gøre en sådan løsning betinget af gennemførelsen af de nødvendige interne procedurer. Gensidigt acceptable løsninger offentliggøres. Den offentliggjorte udgave må dog ikke indeholde oplysninger, der af en part er udpeget som fortrolige.

7. Proceduren afsluttes:

a) ved parternes vedtagelse af en gensidigt acceptabel løsning på datoen for vedtagelsen

b) ved gensidig aftale mellem parterne på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af proceduren, på datoen for aftalen

c) ved en skriftlig erklæring fra mægleren, efter høring af parterne, om at yderligere mægling ville være formålsløs, på datoen for erklæringen eller

d) ved en skriftlig erklæring, som en af parterne afgiver efter at have undersøgt gensidigt acceptable løsninger i løbet af mæglingsproceduren og efter at have overvejet mæglerens eventuelle rådgivende udtalelser og forslag til løsninger, på datoen for erklæringen.

AFDELING B

GENNEMFØRELSE

ARTIKEL 15.6

Gennemførelse af en gensidigt acceptabel løsning

1. Er parterne blevet enige om en løsning, træffer hver part de foranstaltninger, som er nødvendige for at gennemføre den gensidigt acceptable løsning inden for den aftalte frist.

2. Den part, der gennemfører løsningen, oplyser skriftligt den anden part om de tiltag eller foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre den gensidigt acceptable løsning.

3. Efter anmodning fra parterne tilstiller mægleren parterne et skriftligt udkast til en faktuel redegørelse, som kort beskriver: i) den foranstaltning, der er genstand for procedurerne; ii) de procedurer, der er fulgt; og iii) den gensidigt acceptable løsning, der måtte være det endelige resultat af disse procedurer, herunder eventuelle midlertidige løsninger. Mægleren giver parterne 15 dage til at fremsætte bemærkninger til udkastet. Efter at have gennemgået de bemærkninger, parterne fremsætter inden for denne frist, forelægger mægleren en endelig skriftlig faktuel redegørelse for parterne efter højst 15 dage. Den faktuelle redegørelse må ikke indeholde nogen fortolkning af denne aftale.

AFDELING C

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL 15.7

Forhold til tvistbilæggelse

1. Mæglingsproceduren berører ikke parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til kapitel fjorten (Tvistbilæggelse).

2. Det er ikke hensigten, at mæglingsproceduren skal fungere som grundlag for tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til denne aftale eller andre aftaler. I forbindelse med sådanne tvistbilæggelsesprocedurer må en part ikke anvende følgende som dokumentation eller bevis, og et panel må ikke i overvejelserne inddrage:

a) den anden parts holdning under mæglingsproceduren

b) den anden parts tilkendegivelse af villighed til at acceptere en løsning vedrørende den foranstaltning, der er genstand for mæglingen, eller

c) rådgivende udtalelser eller forslag fremsat af mægleren.

3. Alle proceduremæssige skridt, herunder rådgivning eller forslag til løsninger, er fortrolige, medmindre parterne træffer anden aftale og uanset bestemmelserne i artikel 15.5 (Regler for mæglingsproceduren), stk. 6. Dog kan en part meddele offentligheden, at der finder mægling sted.

ARTIKEL 15.8

Frister

Alle frister, der er nævnt i dette kapitel, kan ændres efter aftale mellem parterne.

ARTIKEL 15.9

Omkostninger

1. Parterne afholder deres egne udgifter til deltagelse i mæglingsproceduren.

2. Parterne deler udgifterne til organisatoriske aspekter, herunder aflønning af mægleren og dennes udgifter. Aflønning af mægleren skal være i overensstemmelse med bestemmelse 10, litra b), i bilag 14-A.

ARTIKEL 15.10

Gennemgang

Fem år efter denne aftales ikrafttrædelse konsulterer parterne hinanden om behovet for at ændre mæglingsordningen på baggrund af de opnåede erfaringer og udviklingen af en tilsvarende ordning i WTO.

KAPITEL SEKSTEN

INSTITUTIONELLE, ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 16.1

Handelsudvalget

1. Parterne opretter hermed et handelsudvalg bestående af repræsentanter for Unionen og Singapore.

2. Handelsudvalget træder sammen hvert andet år, skiftevis i Unionen eller Singapore, eller så hurtigt som muligt på anmodning af en af parterne. Formandskabet for Handelsudvalget varetages i fællesskab af Singapores handels- og industriminister og det medlem af Europa-Kommissionen, der har ansvaret for handel, eller af stedfortrædere udpeget af disse personer. Handelsudvalget fastsætter selv sin mødeplan og dagsorden.

3. Handelsudvalget har til opgave:

a) at sikre, at denne aftale fungerer korrekt

b) at overvåge og lette gennemførelsen og anvendelsen af denne aftale og fremme dens generelle mål

c) at overvåge arbejdet i alle specialiserede udvalg, arbejdsgrupper og øvrige organer, der nedsættes ved denne aftale

d) at overveje, hvordan handelsforbindelserne mellem parterne kan styrkes yderligere

e) at prøve at løse de problemer, der kan opstå inden for områder, som er omfattet af denne aftale, eller bilægge tvister, der måtte opstå vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne aftale, uden at dette berører kapitel fjorten (Tvistbilæggelse) og kapitel femten (Mæglingsordning), og

f) at drøfte andre relevante spørgsmål vedrørende forhold, der er omfattet af denne aftale.

4. Handelsudvalget kan:

a) beslutte at nedsætte eller ophæve de specialiserede udvalg eller tildele dem ansvarsområder, idet beføjelser, der tillægges de specialiserede udvalg med henblik på at vedtage retligt bindende afgørelser eller vedtage ændringer, dog kun kan ændres i henhold til proceduren for ændringer i artikel 16.5 (Ændringer)

b) kommunikere med alle berørte parter, herunder den private sektor og civilsamfundsorganisationer

c) overveje eller foretage ændringer af denne aftale i tilfælde, hvor det udtrykkeligt er fastsat i denne aftale

d) vedtage fortolkninger af bestemmelserne i aftalen, som er bindende for parterne og alle andre organer, der er etableret i henhold til denne aftale, herunder voldgiftspanelerne, der er omhandlet i kapitel fjorten (Tvistbilæggelse)

e) vedtage afgørelser eller komme med anbefalinger som anført i aftalen

f) selv vedtage sin forretningsorden og

g) træffe alle andre foranstaltninger, som parterne måtte aftale, i forbindelse med udøvelsen af sine opgaver.

5. Handelsudvalget underretter det fælles udvalg, der er etableret i henhold til partnerskabs- og samarbejdsaftalen, om sine aktiviteter og om nødvendigt om aktiviteterne i de specialiserede udvalg på regelmæssige møder i det fælles udvalg.

6. Parterne, der erkender vigtigheden af gennemsigtighed og åbenhed, bekræfter deres respektive praksis med hensyn til at inddrage offentlighedens synspunkter, så der kan trækkes på en bred vifte af holdninger i forbindelse med gennemførelsen af denne aftale.

ARTIKEL 16.2

Specialiserede udvalg

1. Under Handelsudvalget nedsættes hermed følgende specialiserede udvalg:

a) Udvalget for Handel med Varer

b) Udvalget for Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger

c) Toldudvalget og

d) Udvalget for Handel med Tjenesteydelser, Investeringer og Offentlige Udbud.

2. De specialiserede udvalgs sammensætning, mandat og opgaver og i givet fald virkemåde fastsættes i de relevante bestemmelser i denne aftale eller af Handelsudvalget.

3. Medmindre andet fremgår af denne aftale, mødes de specialiserede udvalg normalt hvert andet år på et passende niveau, skiftevis i Unionen eller Singapore eller så hurtigt som muligt på anmodning af den ene part eller af Handelsudvalget. Formandskabet varetages i fællesskab af repræsentanter for Singapore og Den Europæiske Union. De specialiserede udvalg fastsætter selv deres mødeplan og dagsorden.

4. De specialiserede udvalg underretter Handelsudvalget om deres mødeplan og dagsorden tilstrækkelig lang tid forud for deres møder. De rapporterer til Handelsudvalget om deres virksomhed på hvert af de ordinære møder i Handelsudvalget. Det forhold, at der nedsættes et specialiseret udvalg, eller at et sådant findes, er ikke til hinder for, at en part kan indbringe et spørgsmål direkte for Handelsudvalget.

ARTIKEL 16.3

WTO-lovgivning under udvikling

Hvis en bestemmelse i WTO-overenskomsten, som parterne har indarbejdet i denne aftale, ændres, konsulterer parterne hinanden via Handelsudvalget med henblik på, om nødvendigt, at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning. Som et resultat af en sådan gennemgang kan parterne gennem en beslutning truffet i Handelsudvalget ændre denne aftale i overensstemmelse hermed.

ARTIKEL 16.4

Beslutningstagning

1. Parterne kan træffe afgørelser i Handelsudvalget eller i et specialiseret udvalg i tilfælde, der er omfattet af denne aftale. Afgørelserne er bindende for parterne, som træffer de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre de vedtagne afgørelser.

2. Handelsudvalget eller et specialiseret udvalg kan rette passende henstillinger i de tilfælde, der er omhandlet i denne aftale.

3. Handelsudvalget eller et specialiseret udvalg udfærdiger sine afgørelser og fremsætter sine henstillinger efter fælles overenskomst mellem parterne.

ARTIKEL 16.5

Ændringer

1. Parterne kan træffe aftale om at ændre denne aftale. En ændring træder i kraft, når parterne skriftligt har meddelt hinanden, at de har gennemført deres respektive gældende lovgivningsmæssige krav og procedurer, som fastlagt i ændringsretsakten.

2. Uanset stk. 1 kan parterne i Handelsudvalget eller i et specialiseret udvalg vedtage en afgørelse, der ændrer denne aftale i tilfælde, der er omfattet af denne aftale.

ARTIKEL 16.6

Beskatning

1. Denne aftale finder kun anvendelse på skattemæssige foranstaltninger, hvis en sådan anvendelse er nødvendig for, at bestemmelserne i denne aftale kan få virkning.

2. Intet i denne aftale må påvirke rettigheder og forpligtelser, som Singapore eller Unionen eller et medlemsland heraf er underlagt, i henhold til en skatteaftale mellem Singapore og Unionen eller enhver af dens medlemsstater. Skulle nærværende aftale på et givet område være uforenelig med en sådan aftale, har sidstnævnte aftale forrang. Hvis der foreligger en skatteaftale mellem Singapore og Unionen eller en af de respektive EU-medlemsstater, er de kompetente myndigheder i henhold til den pågældende skatteaftale alene ansvarlige for at afgøre, om skatteaftalen er forenelig med nærværende aftale.

3. Intet i denne aftale må forhindre en af parterne i at vedtage eller opretholde skatteforanstaltninger, hvorved der differentieres mellem skatteydere ud fra rationelle kriterier, som f.eks. skatteydere, der ikke er i den samme situation især med hensyn til deres bopæl eller med hensyn til det sted, hvor de har investeret deres kapital[1].

4. Intet i denne aftale må forhindre indførelse eller opretholdelse af foranstaltninger til bekæmpelse af skattesvig og -unddragelse på grundlag af aftaler om afskaffelse af dobbeltbeskatning eller andre beskatningsaftaler eller på grundlag af national skattelovgivning.

[1] Det præciseres, at parterne er enige om, at intet i denne aftale er til hinder for en beskatningsforanstaltning, der vedrører social velfærd, folkesundhed eller andre samfundsmål eller makroøkonomisk stabilitet, eller skattefordele, der er knyttet til en virksomheds vedtægtsmæssige hjemsted og ikke til ejerens nationalitet. Beskatningsforanstaltninger, der vedrører makroøkonomisk stabilitet, er foranstaltninger som reaktion på bevægelser og tendenser i den nationale økonomi, der skal rette op på eller forhindre systemisk uligevægt, som er en alvorlig trussel for den nationale økonomiske stabilitet.

5. a) Intet i denne aftale forhindrer Singapore i at indføre eller opretholde beskatningsforanstaltninger, som er nødvendige for at beskytte Singapores væsentlige forvaltningspolitiske interesser, der er opstået som følge af Singapores begrænsede geografiske udstrækning.

b) Singapore underretter omgående Unionen om sådanne foranstaltninger, der omgående gøres til genstand for høringer i Handelsudvalget med henblik på at nå til en fælles forståelse.

c) Hvis sådanne foranstaltninger påvirker de samlede forpligtelser, som er aftalt mellem parterne i denne aftale, kan parterne ved en beslutning i Handelsudvalget ændre i deres liste over særlige forpligtelser på grundlag af sådanne foranstaltninger.

ARTIKEL 16.7

Løbende betalinger og kapitalbevægelser

1. I forbindelse med transaktioner, der er omfattet af denne aftale, forpligter parterne sig til i frit konvertibel valuta[1] og i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel VIII i overenskomsten om Den Internationale Valutafond at tillade betalinger og overførsler på betalingsbalancens løbende poster mellem parterne.

[1] "Frit konvertibel valuta": en valuta, som hyppigt handles på internationale valutamarkeder og hyppigt anvendes i forbindelse med internationale transaktioner.

2. Parterne konsulterer hinanden med henblik på at befordre deres indbyrdes kapitalbevægelser inden for rammerne af denne aftale, især den gradvise liberalisering af betalingsbalancens kapitalposter, med det formål at støtte en stabil og sikker ramme for langfristede investeringer.

ARTIKEL 16.8

Statslige investeringsfonde

Parterne tilskynder deres statslige investeringsfonde til at respektere de almindeligt anerkendte principper og praksisser - Santiagoprincipperne.

ARTIKEL 16.9

Restriktioner til beskyttelse af betalingsbalancen

1. Har en part alvorlige betalingsbalanceproblemer og udefra kommende finansielle vanskeligheder eller risikerer at få det, kan den indføre eller opretholde restriktive foranstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler i tilknytning til handel med varer og tjenesteydelser og etablering.

2. Parterne bestræber sig på at undgå at anvende restriktive foranstaltninger som omhandlet i stk. 1. Restriktive foranstaltninger, der indføres eller opretholdes i medfør af denne artikel, må ikke give anledning til forskelsbehandling, skal være tidsbegrænsede og må ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at rette op på betalingsbalanceproblemerne og de udefra kommende finansielle vanskeligheder. De skal være i overensstemmelse med betingelserne i WTO-overenskomsten og forenelige med vedtægterne for Den Internationale Valutafond, alt efter tilfældet.

3. Parter, der opretholder eller som har indført restriktive foranstaltninger eller ændringer dertil, underretter omgående den anden part herom.

4. Ved indførelsen eller opretholdelsen af restriktioner afholdes der straks konsultationer i Handelsudvalget. Ved konsultationerne vurderes det pågældende medlems betalingsbalancesituation samt de restriktioner, der er indført eller opretholdt i henhold til denne artikel, idet der bl.a. tages hensyn til faktorer såsom:

a) betalingsbalanceproblemernes og de udefra kommende finansielle vanskeligheders art og omfang

b) det eksterne økonomiske og handelsmæssige miljø eller

c) alternative afhjælpende foranstaltninger, der kan tages i anvendelse.

Ved konsultationerne undersøges de restriktive foranstaltningers forenelighed med stk. 1 og 2. Alle oplysninger af statistisk eller anden art, der forelægges af IMF vedrørende udenlandsk valuta, monetære reserver og betalingsbalancen, accepteres, og konklusionerne baseres på IMF's vurdering af den konsulterende parts betalingsbalancesituation og eksterne finansielle situation.

ARTIKEL 16.10

Midlertidige beskyttelsesforanstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger

1. Hvis der undtagelsesvis opstår eller er fare for, at der vil opstå alvorlige vanskeligheder for gennemførelsen af den økonomiske og monetære politik eller valutakurspolitikken i en af parterne, kan den berørte part midlertidigt træffe beskyttelsesforanstaltninger vedrørende kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler. Disse foranstaltninger skal være strengt nødvendige og må under ingen omstændigheder overstige en periode på seks måneder[1] og må ikke udgøre et middel til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem parter og ikkeparter i lignende situationer.

2. Den part, som træffer beskyttelsesforanstaltningerne, underretter straks den anden part herom og fremlægger hurtigst muligt en tidsplan for ophævelse af foranstaltningerne.

ARTIKEL 16.11

Undtagelser af sikkerhedshensyn

Intet i denne aftale må fortolkes således:

a) at det af en part kræves, at den skal give oplysninger, hvis videregivelse den betragter som stridende mod sine væsentlige sikkerhedsinteresser

[1] Anvendelsen af beskyttelsesforanstaltninger kan forlænges gennem formel genindførelse, hvis de usædvanlige omstændigheder varer ved, og efter at den anden part er blevet underrettet om et eventuelt forslag om formel genindførelse.

b) at en part afskæres fra at træffe foranstaltninger, som den anser for nødvendige af hensyn til beskyttelsen af sine væsentlige sikkerhedsmæssige interesser, som:

i) har tilknytning til produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel eller vedrører handel med andre varer og materialer og økonomiske aktiviteter, der udøves direkte eller indirekte med henblik på at forsyne et militært anlæg

ii) vedrører levering af tjenesteydelser, der direkte eller indirekte sker for at forsyne en militær indretning

iii) vedrører fissions- og fusionsmaterialer eller materialer, af hvilke disse udvindes, eller

iv) træffes i krigstid eller i internationale krisesituationer eller for at beskytte kritisk offentlig infrastruktur (dette vedrører kommunikation, energi- og vandinfrastruktur, som leverer væsentlige varer eller tjenesteydelser til den brede offentlighed) mod bevidste forsøg på at uskadeliggøre eller ødelægge dette

c) at en part forhindres i at handle med henblik på at opretholde international fred og sikkerhed.

ARTIKEL 16.12

Fremlæggelse af oplysninger

1. Intet i denne aftale må fortolkes sådan, at det kræves, at en part giver fortrolige oplysninger, hvis afsløring vil vanskeliggøre håndhævelse af love eller på anden måde være i strid med samfundsmæssige interesser, eller som vil skade individuelle offentlige eller private virksomheders legitime kommercielle interesser.

2. Når en part forelægger oplysninger for Handelsudvalget eller for de specialiserede udvalg, som anses for at være fortrolige i henhold til parternes love og bestemmelser, behandler den anden part disse oplysninger som fortrolige, medmindre der indgås anden aftale med den part, der forelægger oplysningerne.

ARTIKEL 16.13

Ikrafttrædelse

1. Denne aftale godkendes af parterne efter deres egne procedurer.

2. Denne aftale træder i kraft den første dag i den anden måned, i hvilken parterne giver hinanden skriftlig notifikation om, at de har gennemført deres respektive gældende retlige krav og procedurer for ikrafttrædelsen af denne aftale. Parterne kan ved aftale fastsætte en anden dag. Parterne kan ved aftale fastsætte en anden dag.

3. Notifikationerne sendes til Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union og til direktøren for afdelingen for Nordamerika og Europa i Ministeriet for Handel og Industri i Singapore (the Director, North America and Europe Division, Singapore Ministry of Trade and Industry) eller til deres respektive efterfølgere.

ARTIKEL 16.14

Varighed

1. Denne aftale indgås på ubestemt tid.

2. Hver part kan skriftligt meddele den anden part, at den agter at opsige denne aftale.

3. Opsigelsen får virkning seks måneder efter meddelelsen i henhold til stk. 2.

4. Senest 30 dage efter meddelelsen i henhold til stk. 2 kan en part anmode om konsultationer om, hvorvidt en bestemmelse i aftalen burde ophøre på en senere dato end som fastsat i stk. 2. Sådanne konsultationer begynder senest 30 dage efter en parts indgivelse af en anmodning.

ARTIKEL 16.15

Opfyldelse af forpligtelser

Parterne træffer de fornødne almindelige eller særlige foranstaltninger til opfyldelse af deres forpligtelser i henhold til aftalen. De drager omsorg for, at aftalens mål virkeliggøres.

ARTIKEL 16.16

Ingen direkte virkning

Det præciseres, at intet i denne aftale skal fortolkes således, at der overføres rettigheder eller forpligtelser på personer ud over de rettigheder og forpligtelser, som er opstået mellem parterne i henhold til folkeretten.

ARTIKEL 16.17

Bilag, tillæg, fælles erklæringer,
protokoller og forståelser

Bilagene, tillæggene, de fælles erklæringer, protokollerne og forståelserne til denne aftale udgør en integrerende del heraf.

ARTIKEL 16.18

Forhold til andre aftaler

1. Denne aftale udgør en integrerende del af de samlede bilaterale forbindelser, der er underlagt partnerskabs- og samarbejdsaftalen, og er en del af en fælles institutionel ramme. Den udgør en specifik aftale, hvorved handelsbestemmelserne som omhandlet i partnerskabs- og samarbejdsaftalen gennemføres.

2. Det præciseres, at parterne er enige om, at denne aftale ikke forpligter dem til at handle i modstrid med deres forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten.

ARTIKEL 16.19

Fremtidige tiltrædelser af Den Europæiske Union

1. Unionen underretter Singapore uden unødig forsinkelse om enhver anmodning fra et tredjeland om tiltrædelse af Unionen.

2. Under forhandlingerne mellem Unionen og det kandidatland, der søger om tiltrædelse, bestræber Unionen sig på at

a) fremskaffe oplysninger efter anmodning fra Singapore og i det omfang, det er muligt, om et hvilket som helst emne, som er omhandlet af denne aftale, og

b) tage hensyn til de spørgsmål, der måtte blive rejst.

3. Unionen underretter Singapore så hurtigt som muligt om resultatet af tiltrædelsesforhandlingerne med et kandidatland og underretter Singapore om ikrafttrædelsen af enhver tiltrædelse af Unionen.

4. I forbindelse med Handelsudvalget og i tilstrækkelig god tid inden et tredjelands tiltrædelse af Unionen undersøger parterne enhver virkning af en sådan tiltrædelse til denne aftale. Parterne kan efter en afgørelse truffet af Handelsudvalget etablere nødvendige overgangsordninger.

ARTIKEL 16.20

Territorial anvendelse

1. Denne aftale finder anvendelse:

a) for Unionen på de territorier, hvor traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde anvendes, og på de vilkår, der er fastlagt i begge traktater, og

b) for Singapore på dets område.

Begrebet "territorium" i denne aftale skal forstås i denne betydning, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat.

2. For så vidt angår bestemmelserne vedrørende toldbehandlingen af varer, finder denne aftale også anvendelse på de områder af EU's toldområde, der ikke er omfattet af stk. 1, litra a).

ARTIKEL 16.21

Autentiske tekster

Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

BILAGSFORTEGNELSE

Bilag og tillæg til kapitel to	
Bilag 2-A	Afskaffelse af told
Tillæg 2-A-1	Singapores toldafviklingsplan
Tillæg 2-A-2	Unionens toldafviklingsplan
Vedhæng til tillæg 2-A-2	Unionens toldafviklingsplan - toldpositioner
Bilag 2-B	Motorkøretøjer og dele dertil
Bilag 2-C	Farmaceutiske produkter og medicinsk udstyr
Bilag og tillæg til kapitel fire	
Bilag 4-A	Elektronik
Tillæg 4-A-1	Anvendelsesområde
Tillæg 4-A-2	Produktkategorier
Tillæg 4-A-3	Definitioner
Bilag til kapitel fem	
Bilag 5-A	Kompetente myndigheder
Bilag 5-B	Godkendelseskrav og -bestemmelser for virksomheder, der producerer animalske produkter
Bilag og tillæg til kapitel otte	
Bilag 8-A	EU's liste over specifikke forpligtelser
Tillæg 8-A-1	Unionen - Liste over specifikke forpligtelser i henhold til artikel 8.7 (Liste over specifikke forpligtelser)
Tillæg 8-A-2	Unionen - Liste over specifikke forpligtelser i henhold til artikel 8.12 (Liste over specifikke forpligtelser)

Tillæg 8-A-3	Unionen - Liste over forbehold i henhold til artikel 8.15 (Nøglepersonale og praktikanter) og artikel 8.16 (Sælgere af tjenesteydelser til virksomhederne)
Bilag 8-B	Singapores liste over specifikke forpligtelser
Tillæg 8-B-1	Singapore - Liste over specifikke forpligtelser
Tillæg 8-B-2	Singapore - Liste over specifikke forpligtelser - Tillæg vedrørende finansielle tjenesteydelser
Bilag til kapitel ni	
Bilag 9-A	Centrale ordregivere, der indgår kontrakter i overensstemmelse med denne aftale
Bilag 9-B	Subcentrale ordregivere, der indgår kontrakter i overensstemmelse med denne aftale
Bilag 9-C	Forsyningsvirksomheder og andre ordregivere, der indgår kontrakter i overensstemmelse med denne aftale
Bilag 9-D	Varer
Bilag 9-E	Tjenesteydelser
Bilag 9-F	Koncessioner om bygge- og anlægstjenester
Bilag 9-G	Generelle noter og undtagelser fra bestemmelserne i artikel 9.4 (almindelige principper)
Bilag 9-H	Offentliggørelsesmetoder
Bilag 9-I	Offentlig-private partnerskaber
Bilag til kapitel ti	
Bilag 10-A	Liste over navne, for hvilke der skal ansøges om beskyttelse som geografiske betegnelser på parternes territorium
Bilag 10-B	Beskyttede geografiske betegnelser
Bilag til kapitel elleve	
Bilag 11-A	Principper, der gælder for andre tilskud

Bilag til kapitel fjorten	
Bilag 14-A	Forretningsorden for voldgiftspaneler
Bilag 14-B	Adfærdskodeks for voldgiftsmænd og mæglere
Protokol	
Protokol 1	om definition af begrebet "produkter med oprindelsesstatus" og metoder for administrativt samarbejde (inklusive bilag og fælles erklæringer)
Forståelser	
Forståelse 1	vedrørende artikel 16.6 (Skattespørgsmål)
Forståelse 2	vedrørende aflønning af voldgiftsmænd
Forståelse 3	vedrørende yderligere toldrelaterede bestemmelser
Forståelse 4	Gensidig anerkendelse af programmer for autoriserede økonomiske operatører (AEO)
Fælleserklæring	vedrørende toldunioner